

Tóth Árpád

összes verse

Tartalom

VERSEK

1901

OTT KINT A TÉLNEK BÚS HARAGJA...

1904

VILIRŐL

1906

MI TAGADÁS...

MIÉRT?

1907

ESTE

OLYKOR ÉJJEL...

RICHÁRD

VASÁRNAS

NOTTURNO

RÉGI DALLAMOK

A MUHI-PUSZTÁN

A SORBONNE HALOTTJA

CSENDES MÁR...

A LELKEM FÁJ...

BRONZSZOBOR A KÁVÉHÁZBAN

ŐSZBEN - TAVASZRÓL

1908

PHILOKLET

A HERCEG

A VÉN LIGETBEN

KRISZTUS-KÉPRE

AVE MORITURI

EGY LEÁNY

A PARKBAN

MEDDŐ ÓRÁN

EPILÓGUS: EGY RÉGI VERS A PEGAZUSHOZ

BE FURCSÁT ÁLMODTAM...

1909

KISVENDÉGLŐBEN

SZOBÁK

ŐSZ

LÁTOMÁS

LÉGYOTT

REGGEL

TAVASZI ELÉGIA

TAVASZI HOLDTÖLTE

HEJ, DEBRECEN...

SÉTA AZ ALKONYATBAN

ADY ENDRÉNEK

VERGŐDÉS

DÉLI DERŰ

ESTI SZONETT

EGY LEÁNY SZOBÁJÁBAN

ŐSZI ALKONYAT

ESTI KÖNNYEK

INTÉRIEUR

1910

ORFEUMI ELÉGIA

KINCS

SÓHAJ

SZEPTEMBERI SZONETT

EVOKÁCIÓ EGY CSILLAGHOZ

1911

ESTI VÍZIÓ

ESTE A TEMETŐN

DERŰ?

EGY MOZDULAT

A RABRÓL, AKI KIRÁLY VOLT

Ó, VÍGASZ!

JÖJJ, VIHAR!

HÓFEHÉRKE

1912

LEVÉL

CSAK ENNYI

ÖRÖM

KÖNNYŰ DALT...

HAJNALI SZERENÁD

TÁRCÁMBAN EGY KÉP

TÉLI VERŐFÉNY

1913

VÁGYAK TEMETÉSE

ERDŐ

ÉJFÉLI ESŐ

ÁLDOTT LEGYEN

OBULUS

SZEMÉRMETLEN S BÁTOR LÁNGOK ALATT...

SZEMBEN A FENSÉGES...

ŐSZI KÉRDÉS

INVOKÁCIÓ CSOKONAI VITÉZ MIHÁLYHOZ

A RUBINSZÁRNYÚ CHERUBHOZ

DANTE

NON PIU LEGGEVANO...

MA LELKEMET...

ESTI KERTBEN...

BOLDOG CSÖND

BE SZÉP AZ ÉG...

1914

STANZÁK EGY TRAFIKOSLÁNYRÓL

LOMHA GÁLYÁN

KATONASÍR

1915

AUGUSZTUSI ÉG ALATT

ESTI ÉNEK
TÁNC
HÍMZÉS
MÁMOR
CSILLAG, Ó, MESSZI SZERELEM!
A VÉNÜLŐ FOLYAMNÁL
ORGONA
Ó, ÖRÖK ISTEN...
KASTÉLY ÉS TEMETŐ
AZ ESTI FELHŐK...
F. L. ÚRLEÁNY SÍRKÖVÉRE
Ó, MENNYI POMPA...
SZÉDÜLET
„SZENT ÖRÜLETBEN...”

1916

Ó, TUDSZ-E SZÁLLANI...
AZ ARANY PARK
Ó, ROMOK!
AZ UTCÁN MOST...
AZ ÚJ TAVASZRA
RÍMES, FURCSA JÁTÉK
OKTÓBER
SZAVAK SZOBRÁSZÁ, ÉN...
ELÉGIA EGY ELESETT IFJÚ EMLÉKÉRE
MÁR ÉJFÉL...
OLY MEGHATOTT...
ESDEKLÉS
BÚS SÓHAJTÁS
A FA
A KÚT
A MERENGÉSHEZ
KITÁROM ABLAKOM...
DURUZSOLÓ TÚZNÉL
ÓDA AZ IFJÚ CAESARHOZ

1917

REZIGNÁCIÓ
LÁMPAFÉNY
VIZIÓ A VONAT ABLAKÁBÓL
Ó, FORGÓ FÖLDÜNK!
ARANY JÁNOS ÜNNEPÉRE
A MÚMIA
ELÉGIA EGY REKETTYESBOKORHOZ
A KERTI FÁK KÖZT...
SZEPTEMBER
A REMETE
ÉJFÉLI LITÁNIA
ÖRÖK TAVASZBAN JÁRNÉK...
EGY RÉGI HÁZ ELŐTT
ŐSZI SZÁNTÁS
POMPÁZÓ, LUSTA, ÉDES ALKONYAT...
ELZENG AZ ÉLET...
MÁR VÉGE...
SZERETNÉK ÁTÖLELNI...

1918

A TAVASZI SUGÁR...
BÚS BÉRHÁZ-UDVAR EZ...

ÁPRILIS
GESZTENYEFA-PAGODA
HOLD
SZENT NYOMORÉK, RIADJ!

1919

EGYNÉMELY EMLÉK, RÉGI KINCS
MÁRCIUS
AZ ÚJ ISTEN
AZ ÖRÖM ILLAN
AQUINCUMI KORCSMÁBAN
BÚS, DÉLELŐTTI VERS
AZ ÁRNYBÓL SZÓTT LÉLEK
ARANY FELHŐ
PAJTÁS, IGYUNK...
KÉT RÉGI KÖLTŐ
BOLDOGSÁG
MICSODA REFLEKTOR ELÉ...
A TYMPANON ISTENNŐJÉHEZ

1920

ARAD
A TEJÚT ALATT
A BÁNAT MISZTÉRIUMA
MIÉRT?
ESTI HARANGJÁTÉK
CSILLAGÁSZ
MEGCSALTALAK...

1921

PROSPERO SZIGETÉN
KIK EGY-UTON...
LÁNG

1922

EGY LÁNY A VILLAMOSBAN
Ó, TÁVOLI...

1923

A „LETÖRT BIMBÓK” CÍMŰ FILMHEZ
GYEREKSZEMEKKEK...
KORA MÁRCIUSI NAPSUGÁR
AZ ÓRAINGA
NÉZZ RÁNK, ADY ENDRE!
KÖRÜTI HAJNAL
LEVÉL OSVÁT ERNŐHÖZ
Ó, NAPSUGÁR!
KÖSZÖNTŐ
ESTI SUGÁRKOSZORÚ
JÓL VAN EZ ÍGY
LÉLEKTŐL LÉLEKIG
A TEST CSODÁJA
AZ ŐSÖK RITMUSA
EZ MÁR NEM NYÁRI ALKONYAT
HEGYI BESZÉDEK FELÉ
GYOPÁR
ŐSZI BESZÉLGETÉS
ESTE A KILÁTÓN
B. CSALÁD SÍRBOLTJÁRA
VERGŐDNI MINDHALÁLIG...

1924

ROZSKENYÉR
SZERETSZ?
HÍVOGATÓ
IFJONTI JÓK MÚLÁSÁN
Ó, RÍMEK FÁRADT MESTERE!
EGY-KÉT SUGÁRNYI RÉGI NAP
KARTHÁGÓ KÖVEIN
EREDJ SZERELEM, SZÉP SEHONNAI!
JÓ ÉJSZAKÁT
HOVÁ RÖPÜLSZ?
HAJÓ A DOKKBAN
Ó, ÉN NEM A HALÁLT...

1925

KASZÁSCSILLAG
ELÉG VOLT A VÁGTA
MÁJUS ÉJÉN A RÉGI BOR
SZÉTHULLT LÉGIÓKKAL
FÉNYLŐ BÚZAFÖLDEK KÖZÖTT
ÁLDOTT NYÁRI DÉLUTÁN
ÚJ TAVASZIG VAGY A HALÁLIG
HARANGVIRÁG
SÓHAJFÉLE
A PALACE-BAN...

1926

ÚTON
SZÁZ ÉV UTÁN
TAKARODÓ
BAZSALIKOM
A VÉN ZSIVÁNY
TETEMREHÍVÁS
RÁDIÓ
HEGEDÜLNÉD, SÓHAJTANÁD...
A HÍDON
JÓZANUL ÉS FANTÁZIÁTLANUL
ŐSZI VIHAR
ISTEN TÖRÖTT CSELLÓJA, HALLGATOK

1927

EGY PISZTOLY CSATTANT EL
AMÍG A CSÓKOT MEGTALÁLTAM
A FÖLD ALATT
ÁLARCOSAN
ELEJTETTED A NAPOT
ÁPRILISI CAPRICCIO
ERDŐSZÉL
EZ A NAP IS
SZIGETI EMLÉK
„KÖSZÖNÖM”
A HOLD LECKÉJE
SZOMORÚSÁG ANTEUSA
ILLATLAVINÁK ALATT
KECSKERÁGÓ
RIPACS

1928

BETÖRŐ

A MARSON

ARANYLÖVEG A MESSZI ÉGEN
ARANY TÓ AZ ÉGEN
ISTEN OLTÓ-KÉSE
ELKOPTAM...

TÖREDÉKEK

1908

AKÁR EGY BÚS KAMASZ...
ALEXI, HAJTS...

1910

Ó, FONTAINE LUMINEUSE!
KIALVÓ KRÁTERT...

1912

Ó, ÉDES NAPSÜTÉS!...
A FÉNYES LÉG MÁR...

1913

Ó, ÉJSZAKA!...
A NAP VÖRÖS ARANYBAN...
Ó, LANKADÓ BÜBÁJÚ ALKONYOK...

1914

Ó, HOSSZÚ ÉJEK...
MIÉRT JUT ESZEMBE OLYKOR...
AZ IFJÚSÁGON IMMÁR...
HOLDTALAN ÉJEN...
MOST ELFELEJTEM...
HOVÁ MEGY...
BÚS ÉJSZAKA VOLT...
SÖTÉTEDIK...

1915

ELFÁRADT MÁR
Ó, KÉK ÉS ZÖLD...
AKAROM: LÉGY VÍG!...
MOST MESSZE ZENG...
ALFÖLDI EMLÉK
BUJA SZAGOK ÖRVÉNYÉVEL FOROG...
ÉLETEM FÖLÖTT...
NI, ELMENT...
A PESTI CSEND
Ó, FELHŐK...

1916

VÉR S NYOMOR SZENNYEZI...
LÁZ, DÜHÖK, KÍNOK...
E HALK TÁJT NEMRÉG...
A VÉRNEK ÉS NYOMORNAK IDEJÉN...
SÖTÉT SZÍN IZZIK...
JÓ VOLNA SZÉPEN...
ŐSZ, ŐSI ISTEN...
Ó, MERRE JÁR...
ALKONY, BARNA HAJÓS...
Ó, LÍRA!...

1917

CSÖND, CSÖND...

DERŰT DALOLNÉK...
FORRÓ NYÁRI NAP
DE SZÉTNÉZ AZTÁN...
ANDRÁSSY ÚT
EGY AGGOT ISMERÉK...
EGY EBRŐL...
MINT HALK HEGEDŰSZÓ...
ÉLLEL HULLÓ...
MIT INTEGETTEK...
KI TUD AZ ELSÜLLYEDT KINCSEK SORSÁRÓL...
TÖRMELÉKEK

1918

Ó, LÉGY MA VENDÉGÜNK...
A NEDVES RÉTEN ÁT...
A SOK TAVASZI SZÍNNEK...

1919

HAZÁM, HAZÁM...
Ó, RÉGI KÖLTŐ...
KI ELVESZÍTÉ ÉLETÉT...
A VÉN MAGYAR HEGY...
ÉDES KOMÁM...
FÁJVA SZERETNI...
SZERETNÉK ÖRÖKKÉ ÍGY ÜLNI...

1920

BEÜLTEM MÁR...
BETŰK, BETŰK...
VOLT-E TAVASZ...
KI TUDJA...
MI MÁMOR VOLT...
Ó, MINDEN MILY SZÉP...

1921

MADÁRCSICSERGÉS...
ISTEN VELED...
PRÓBÁLOM, HÁTHA...
FEHÉR LESZ AKKOR MÁR...
ŐSSZEL AZ ASSZONYOKRA...

1923

MI LETT A SÁRGA VIRÁGOKBÓL...
KÖLTŐ KÖNNYE...

1924

ALIG KÉR MÁR SZERELMET...
ELKOPIK AZ EMBER...
ÚGY, ÚGY...

1925

A VÉGTELEN, BÚS ÉJSZAKÁKON...
A HAJA...
KINT JÁRTAM A LIGETBEN...
VONATRA ÜLNÉK...
KÖSZÖNÖM HEGEDŰD...
MEGÜZENEM...
VITÉZEK, MI LEHET...
EZ VILÁGNAK DOLGA...
EGY VÉGSŐ, IGAZ SZÓT...
ELMÚLT AZ ÉLET...

1926-28

CSUPA KUDARC...
Ó, FURCSA TÁRSAK...
A DALT, A DALT...
EGY HELYBEN ÜLNI...
MIÉRT KELSZ ÚJRA...
MEGVÁLTOZIK...
TAPOSOM MÉG...
GYORSÍRÁSOS VERSTÖREDÉKEK...
A RAB
VAN, AKI SÍR...
Ó, EZEK A...

TRÉFÁS HÍRLAPI VERSEK, RÖGTÖNZÉSEK

1908 előtt

A DRÁGA KINCS...

1911

EGYETEM NÓTA
AZ OLVASÓHOZ
NAÍV VERSIKE A HÁZBÉRNEGYEDRŐL
A RIPTER BÚJA
BEOMLÓ HÁZAK
VERSIKE A HÁBORÚRÓL
BORDAL
GORDONKÁS ELÉGIA
AZ ORVOSI KAR
ARANY-BIKA KESERGŐ
TÁRLAT
DR. SIKOS CSÁNDOR VERSE KARÁCSONYRA
ÚJÉVI VERS A VÉN HÁZALÓRÓL ÉS A FIATAL
VIGÉCRŐL
DR. SIKOS CSÁNDOR ÚJABB VERSEIBŐL
DOBOS PAVILON-KESERGŐ

1912

SZIVADAR-KERINGŐ
FLEGMA-VERS A SZEZONRÓL
CAMERA OBSCURA-DAL
BAKKARÁT-KÖNNYEK
AERENTHAL MEGY...
LEVÉL
BIKA BANDI MEGFÜRDÖTT
GYAN THULA PÁLYÁZATI HIRDETME NYE
PROLÓG
LIBAKERTI ALBERT DALA NIZZÁBÓL
NÁCIKA A KIVÁGOTT RUHÁBAN
NÁCIKA-KESERGŐ
A „KÖZÉRDEK” CÍMŰ VERSKÖTETBŐL
NYÍLT LEVÉL LUDAS MATYIHOZ
LIBAKERTI ALBERT SÓHAJA A DÉLI SARK
FELFEDEZÉSE ALKALMÁBÓL
DR. FREUND JENŐKE IRATAIBÓL
ÚJ TAVASZ A HORTOBÁGYON
A HORTOBÁGY
PROLÓG
GYAN THULA KABINETJE

EGY PAD ELÉGIAJA
 HÚSVÉTI VERSIKE
 A KÖRKÉRDÉS
 POLITIKAI CIKKEK
 ÚJ SZIVADAR-KERINGŐ
 NÉMETH ANDRÁS TAVASZI VERSEIBŐL
 HISTÓRIÁS ÉNEK A SZÍNIDIREKTOROK
 SZOMORÚ HARCÁRÓL
 SZATÍRA-PÁLYÁZAT
 SZOMORÚ NÓTA A TELEFONRÓL
 SZTRÁJK-VERS
 A REMÉNYHEZ
 A NAGYERDŐ KESERVE
 GYÁVAY SZULA FÜLE
 MELEG VAN
 A MÚBABA
 KACSA-NÓTA
 JÚNIUS 21
 SZENZÁCIÓ!!!
 A DEBRECENI RUN
 VISSZHANG
 MEGKÖTIK A BÉKÉT
 ELÉGIA
 ZUHANY
 FORRADALOM
 KOKOVCEV
 SZEZONTÓL SZEZONIG
 KARÁCSONYI EMLÉK

1913

ÚJÉV REGGELE
 KILÉPNI
 PAVLIK ÜRÍT
 SZÓLT EGY ÚR
 AZ IFJÚ TÖRÖK ESETE
 BALKÁNI FARSANG
 HÚSVÉTI APOTEÓZIS
 A KURUC-DALOK HITELES SZÖVEGEI
 AZ EMBER TRAGÉDIÁJA
 MÁJUS ELSEJE
 PÜNKÖSDI GYERMEKNAP
 ITT AZ UGORKASZEZON
 PAVLIK ÉRETTSÉGIJE
 FEL A BARIKÁDRA
 LÓVERSENY-DAL
 A DÉSY-LÁZ

HOZZÁ...
 AH, VASÁRNAP!
 VISSZHANG AZ ELŐSZOBÁBAN
 HAGYMA-KOSZORÚ
 TISZA KONTRA ZEPPELIN
 A BÉKE ÁLLÁST KERES
 ORSZÁGOS ESŐ
 A NYARALÓ BÚJA
 A KENYÉRGYÁR MACSKÁJA
 LUKÁCS ELMEGY
 TETEMREHÍVÁS
 KEDVES IMRE S ISTVÁN
 SKERLE CZ PROGRAMJA
 A KÉT KÉZ
 THÁLIÁNÁL

1916

HA MEGGYÓGYUL...
 EZ ITTEN A MÓKUS NYOMA...
 IDŐNK SZÉP...

1917

SVEDLÉRI RÍMJÁTÉKOK
 ZÁRÓRA

1918

HÁT LESZ BÉKE?
 VERS AZ OROSZ IMPORTRÓL
 TAVASZ ÉBRESZTÉSE
 A HOLDKÓROS APRÓD TÖRTÉNETE
 KEDVES PÁL...

1920

A MERENGŐHÖZ

1925

SZERÉN BETEG...

1928

PROLÓG
 JANUÁR
 FEBRUÁRIUS
 MÁRCIUS
 ÁPRILIS
 MÁJUS
 JÚNIUS

VERSEK

1901

OTT KINT A TÉLNEK BÚS HARAGJA...

Ott kint a télnek bús haragja
Fagyosan zordul, dúlva-dúl,
A lombjavesztett fákon által
A vihar zúg, süvölt vadul.

Elhervadt a mezők virága,
A puszta fának lombja sincs,
- De szívemben mosolygó hála
Nyíló virága drága kincs. -

Szívem virágit nyújtom át itt,
S kívánom szívből igazán:
Az Isten éltesse sokáig
Az én jó, kedves jó Apám!

1904

VILIRÓL

Üldögelek a Nagyerdőn,
Elhallgatom elmerengve
Nyírfalombok zizzenését.
Ó, mikor még együtt jártunk
Nagyerdei nyírfák árnyán,
S úgy hittem, hogy leveleik
Örömükben csodanótát
Tapsolnak ki lány tenyérrel.
Most is itt vagy. Érzem, érzem.
Bár nem látlak, itt kell lenned,
Itt nevetgélsz új pároddal
Valamelyik nyírfa árnyán.
S míg leszáll a lila alkony,
Messzi nyírfák rám sziszegnek,
Görbe törzsük megvonaglik,
S mintha mind-mind egy-egy nyelvét
Mennyre öltő kígyó lenne...

MI TAGADÁS...

Mi tagadás, én víg vagyok, ha látják,
Nem győz rajtam nevetni kis öcsém,
De fátylába von elbusongó lágyság
Félre szobámnak csöndes hűvösén.
Ó, nem bánt engem asszonyság meg lányság,
Nagy problémák csomóját nem kötém,
Nem bánt a vallás, a papok, misék:
Csak valami nagy... Egyedüliség...

Ó, neked azt, ha úgy megmagyaráznám!
Kis paradoxok emésztő sulyát,
Ha mint nagy festők méltán csodált vásznán
Élni látszanak a festett gulyák,
Bivalycsordám is én elődbe ráznám,
Mely lelegeli lelkem sarjút,
Ha el tudnám mondani, hogy mi ökle!
Ó, ehhez nemcsak rím kell, ehhez több kell!
Ha ez a vers hát épp csak délibáb lesz,
Nagyító, elferdítő, torzító,
Bocsáss meg érte, hisz örök hibám ez,
Kimondanám, mi ki nem mondható,
Mint rossz szabó, ki túlfinom ruhát kezd,
Mely keze alatt már csak rontható,
Aethert hogy varrjon Árpád kontár tüje,
Kubelik ő, de nincsen... hegedűje...

MIÉRT?

Ablakomban, szürke esten,
Üldögelek, semmi kedvem,
Munka nélkül, tétlenül
Sok, sok percem elrepül.

Porbelepte, satnya ágra,
Szirmasíró, bús virágra
Nézek némán, hidegen,
Árva sorsuk mit nekem!

Lelkem üres, pusztá, fásult,
És a perc mindegyre száguld,
Míg egy sápadt alkonyon
Itt kell hagyni ablakom...

S a halál szól irgalommal:
„Ne vesződj már szívbajoddal,
Jégkezemmel szeliden
Megsimítom, s elpihen.”

Akkor vadul felsikoltok:
Nem akarok lenni boldog,
Élni, élni, akarok!
Miért? balga, bús titok!

ESTE

Öregeste ódivatu költők
 Bordalait sorra olvasom,
 Agg betűk, mint nemes, vén szőlőtők,
 Húzódnak a sárga papíron.
 Lugasoknak fűszeres árnyéka
 Fakó írás mögül rámlehel,
 Ősmámorok édes maradéka
 Rámborul, mint rózsaszín lepel.

Rémlik: ülök venyigetűznél, lent,
 Kertek alján, őszi alkonyon,
 Halk szüreti dal a hegyen átzeng,
 Mellettem egy ősi billikom.
 Duruzsuló zsarát meleg pírja
 Két merengő, régi arcra száll:
 Orczy Lőrinc a parazsat szítja,
 S rámosolyog jó Vitéz Mihály.

Dicsérgetik új must sűrű mézét,
 De még jobban az öreg bakart,
 Jó Lőrinc úr gyönyörködve néz szét:
 „Megáldottad, Uram, a magyart!”
 Öreg kezeszára meg se rezzen
 Emelintvén súlyos serlegét,
 És szól: „Áldomásra hadd feresztem
 Öreg bajsom hús őszi derét!”

„Áldd meg, Uram - ezt sóhajtja hosszan -
 Barna vesszők kék gerezdeit,
 E tájon, míg magyar serleg koccan,
 Örök búnak magja vesszen itt...”
 Vitéz Mihály koccint rá, s kupámat
 Ráköszöntvén én is övele,
 De valami irigy lárma támad,
 S foszlik álmom színes szövete.

Lenn az utcán, a rőt gázvilágon
 Verekszik két tántorgó alak,
 Rendörgombok villogását látom,
 Káromlástól rengnek a falak.
 Öreg könyvem halkán összecsukva
 Menekülök e látvány elől,
 S kacag a szél a beteg, a pusztá,
 Feketélő, vén hegyek felől...

OLYKOR ÉJJEL...

Olykor éjjel... szívem hogy zakatol!
Az ágyon ujjam tévedezve jár,
S nagyon közel, mellettem valahol
Halkan megkoccan a vizespohár...
S nem tudom, hol vagyok... akadozón
Rémlik elém az elmúlt, messzi est,
S az ujjam a fagyos márványlapon
Reszketve egy gyújtót keres...

Áldott a fény, mely sercegőn, fakón
Ilyenkor gyűrt párnám mellett kigyúl,
S a kedves, vén tapétát a falon
Megcsillantja, s bús orcámhoz simul!
Jól esik látnom: csendesen pihen
Minden bútor és békén feketül,
S az iszonyú és néma semmiben
Föllélegzem: nem vagyok egyedül...

Kabátom összegyűrve lóg szögén,
A rózsra rajta hervadóra vált,
S egy percre, a klublépcső szőnyegén,
Látom a rózsáaruló leányt:
A lámpák közt mily búsan oson át,
Apró teste mily zsenge s mily hajolt...
Látom álmos és szelíd mosolyát...
Szegénynek festett arca volt...

Csönd... vén poétám könyvét fölveszem,
Hová este dobtam, a szék alól,
S míg lankadtan lapozgat a kezem,
Zörgő lap s agg rím álomba dalol.
Félfüllel hallom, s halkan nevetem:
Künn egy papucs mily furcsán csoszog el,
S puha Nirvánám, csöndes fekhelyem
Altatón, hűsen átölel...

RICHÁRD

Koravén, könnyes volt az alkony,
A rengő vashidakon át
Zúgtak az őszi harsonák.
Beléptem a homályos ajtón.
A bolt csendes volt és setét;
Benn bús anyóka üldögélt,
Köhécselt, s ringó sárga drótra
Lankadt rózsákat kötözött,
Fakó, vén vázái között
Halkan köszöntött, régi módra.

Mért mentem be, nem is tudom,
Lágy rózsák közt kúszott az ujjam,
Csuklóm csókolta szomorúan
Sok illatos, meleg szirom,
S elindultam velük az éjbe;
Hová?... nem tudták ők se, én se,
Az utcákra leszállt a köd.
Csak mentem, s elmémben csak az járt,
Hogy tegnap este, épp ilyentájt
Szegény Richárd mellébe lőtt.

Egy tárt kapus palota mellett
Nagy bútorkocsi vesztegelt,
Késő költözködők cipeltek
Puha, öblös karszékeket,
Fenn négy fehér ablak világolt,
S a zuzmarás kocsis reám szólt:
„Jó meleg lehet odafenn...”
Mosolyogtam, s fázott az ajkam,
Ó, hol vár a nagy alkonyatban
Én rám is tűzhely, Istenem...

S eszembe tűnt egy régi este,
Kis fickók voltunk én s Richárd:
Úgy volt, hogy mennem kellett messze,
Járni idegen iskolát.
Kis ládámon a hosszú éjben
Zokogtam a bús lámpafényen,
Richárd vigasztalt: „Ej, számár...”
S elvont szájjal mókázni kezdett,
Könnyezve is nevetnem kellett,
Ó jaj, halott már az a száj...

S belémarkoltam a csokorba,
Mely ujjaim közt reszketett,
A sok meleg, lágy levelet
A szél lázas arcomra szórta.
S kábult szemem sok össze-vissza
Képet látott: illatos, tiszta
Ágyat s zümmögő számovárt...
Sírtam... s elmémben egyre az járt,
Hogy tegnap este, épp ilyentájt,
Mellébe lőtt szegény Richárd...

VASÁRNAP

Ó, lesz-e nékem valaha
Egy csendes, barátságos kertem,
Hol fényes lombú fák között
Hosszan, békén lehet pihennem?
Hol bölcsen elemezhetem
Megélt, elmúlt tragédiáim,
S csendesen mosolyogni látnak
Az orgonáim?

És lesz-e tisztos, ősz hajam
S agyamban csöndes, öreg eszmék?
Miket szép, széles gesztusokkal
Klubtársak közt meghánynánk-vetnénk?
Kinyitnók a klub ablakát,
Ragyogna ránk a holdkorong,
S múltból zenélő szívvel ülnénk:
Öreg szobrok, vén Memnonok...

De biztos-é, hogy mindenik
Öreg szívre leszáll a béke?
S hogy ami most fáj, akkor édes?
Vagy jobb, ha most szakadna vége?
- Ki a körútra szaporán,
Ki! a vasárnapi zsívajba!
Itt benn valami fojtogat,
Félek magamba...

NOTTURNO

A szürke éj kóbor lovagja lettem,
Mint egy beteg, unalmas trubadur,
S amint az est sok groteszk árnya lebben,
Megindulok, merengve, szótlanul...
Gázlángok fényén, mint nagy lázas rózsák,
Pirulnak az eső utáni tócsák,
Hidegen villog a kék kövezet,
Kápráztat és vezet...

Az égen felhők szállnak, szomorúak,
Nehéz párájú, sápadt, bús rajok.
Érzem: a kék Semmibe ott vonulnak
A földi, párás, fájó sóhajok...
Körül a sok komor körrajzu kőház
- Megannyi szfinx - a szürke éjbe méláz;
Egynek kigyúl, bágyadtan nézve le,
Komor ablak-szeme...

Ó, ott belül e falak nem ily némák:
Sírnak, hörögnek, halnak ott talán,
Ilyenkor kúszik vergődő problémák
Hús kigyóteste a lelkek taván;
Megremeg fogaim közt cigarettem
Hamva lehull szürkülő permetegben,
S közel valahol bús ária csendül:
Egy dal Chopinbül...

Lelkemben sok-sok bús emlék piheg fel,
Ó, hol vagy enyhület nyugalma, hol?...
S ím barna oszlopsorként zöld ivekkel
Elém tárul egy fűszeres fasor,
Már itt az erdő sűrű lombja hallgat,
Körülvibrálnak illatos fuvalmak,
Mellemből egy halk sóhaj tör utat,
S megejt az áhitat...

Az örök templom, a sok zsolozsmás ág
Reámborul, könny futja át szemem,
Egy gyermekkori édes, halk imádság
Bűbája száll át árva lelkemen
S csak néha nyilall szívembe a kétely
Ó, nem suhansz-e csalfa mámorként el,
Szent áhitat, te békés, tiszta, mély,
Ha elröpül az éj?...

RÉGI DALLAMOK

Egy ismeretlen szép lány zongorázik.
Fájó dallam, mint örvénylő patak,
Lüktet fülembe a kis kerti házig,
Hol meghúzódva ülök hallgatólag.
Kivül merev, bús tömbökké verődven
Merengnek vénhedt, hajlott testű fák,
Jégkéreggé fagy rajtuk a verőfény,
Kék árnyukban ül hús szomorúság...

Ellobbant lángelmék halk muzsikája
Fürösztö fáradt, sáros lelkemet,
S úgy fáj, hogy éltem mért fonnyadt sivárra,
Mint holt mező, mit tar homok temet.
A drága múlt ragyog fel ím előmben,
Mint éji tó, az árnyruhás, borús,
Ha hús tükrén piros fényét elöntve
Kigyúl a nap, a szent, tűzkoszorús...

Szivem mélyén, a bíbor koporsóban
Holt álmok népe ébredéz, remeg.
S naiv ritmusra fűgén, rikitóan
Körültáncolnak és megejtenek.
Édes, mélységes, halk gyerekszerelmem
Üde melegét újra érzem,
Az agg lugasban ülünk újra ketten,
S vékony, fehér kezéhez ér kezem...

A zongorán künn új dal zúgva harsan,
Vonagló, jajgató, éles, sötét,
S én felriadva, könnyes szemmel, halkan
Lefogom ábrándjaim kék szemét.
Ó, mért is volt álmodni annyi álmod,
Fényes mennyország, mért szálltál le rám,
Ha pár év múltán életed s halálod
Egy halk futam egy ócska zongorán...

A MUHI-PUSZTÁN

A kékselyem mezőn itt állt az éji őrszem,
Feszült, csontos kezében ezüst-pengéjű szerszám,
Fakón csillant a hold, mint egy meredt, bús tört szem
A tikkadt sóhajú ég szederjes, szürke arcán...

S amíg csöndben pihent a zsúfolt nagy szekérvár,
S közbul rakott tüzek nyers, sárga füstje szállott,
Vasszínü keselyűkkel megtelt a néma tér már,
S várták a vijjogók a véres napvilágot...

A bús, halvány király virrasztott bőrös ágyán,
És nézte: függönyén hány kék, vonagló árny van.
Bolyhos lepkék libegtek az ezüst mécs rőt lángján,
S egy vak szű fűrt sebet az ében sátorfában...

A barna erdők mélyén már jött a bőszt tatárhád,
Hörgő avar között kúszott meggörbült testtel,
Mint vérivásra kelt, csíkos bőrű, szikár vad,
S Batu keskeny szemében zöldes láng sercegett fel...

Aztán omlott az ős vér, mint drága, barna ó-bor,
S a hantot nyögve túrta az összefojtott jó had,
Futott szegény király, az immár koldus, kóbor,
S félévíg szűlt hullát az ájult, sápadt Sajó-hab...

Most borzong puha éj itt, mint fekete hattyútoll,
És míg gyors gőzöcskünk futó fénye világol,
Ébred egy szőke apród, s egy ósdi nótát dúdol
Szép barna paripás, jó barna daliákról...

A SORBONNE HALOTTJA

Szegény beteg Margotnak menni kellett,
Nem segíthettek a fanyar porok,
Elfúlt mellében a tüzes lehellet
A nagy házban, hol halk apácák mellett
Az ágy szélén a rőt Láz kuporog.

Utolszor a kis Briand járt fenn nála,
Akit a rendház végképp kicsapott,
Margot megszidta, úgy mint hajdanába:
„Briand, már megint megnőtt a szakálla,
Sohse láttam még ilyen kispapot!”

Aztán kérte, szavaljon Bossuetből
Az „útra” egy-két jámbor részletet,
S nézte „útját”, mely messze-messze kékül,
Majd hirtelen, mint aki mélybe szédül,
Elalélt, s halvány ajka reszketett.

Lassan éledt, s forgatva Briand gombját,
- Kedvenc szokása volt, mikor beszélt, -
Halkan suttozta: „Most már Kunigundát
Fogják szeretni, azt a szőke lomhát,
Ki hajnalig elissza az eszt!”

„De mégis, majd keressék meg, Briandkám,
Az én agyonfestett arcképemet,
A Paul művét, a címe: ‘Görög kánkán’,
S szögezzék ki egy korcsmai gerendán,
Hadd őrizgesse az emlékemet...”
„Aztán... vigyázzanak... a kis... japánra...!”

*

Mikor temették, hús nap volt, borult,
Vitte a Sorbonne sok kósza diákja,
Köztük a japán, a kis sárga páva
Cipelte a nagy babérkoszorút.

S hétféle nyelven, szomorúan, lágyan
Szól most róla sok furcsa versezet,
A „Tokiói Cseresnyevirág”-ban,
E lapban s mindenfelé a világban,
Míg ott fenn Margot tapsol és nevet.

CSENDES MÁR...

Csendes már az erdő alja,
Csendesek a sárga kertek,
Szél bujkál a csüggedt fák közt,

Szél bujkál, mint bús kiveret eb,
Átzörög a száraz ág közt,
Hozzám simul, kezem nyalja.

Végigleng az égen kóbor
Felhők búcsu-keszkenője,
És bánatok cukorozzák

Most a léget (mely, mint óbor)
S egész világ, árnyba dőlve,
Egy borús, nagy istenhozzád.

A LELKEM FÁJ...

A lelkem fáj... Isten ne adja,
Hogy most belém szeressen egy leány,
Úgy vágyom egy puha ajakra,
Sovárabb soh'se lehettem talán -
Oly jó volna... Pihenni vágyom.
Csak két ringató kart találnék.
Egy perzselő iszonyu nyáron
Jön minden árnyék...

A lelkem fáj... Isten ne adja...
Jaj volna, hogyha most találna rám.
Bár volna jó, egyszerű fajta,
Egy senki, egy nyugodt leány.
Bár senki volna... ha enyém volna...
Oly beteg hő tüzel szemembe...
Itt hagyna, jaj... vagy ő is bús
Valaki lenne...

BRONZSZOBOR A KÁVÉHÁZBAN

Szép bronzszobor, melléd ülök le,
Setét, busongó bronzszobor,
Ki illatos, lágy, könnyü ködbe,
Csendes sarokba rejtve jól,
Fakó tükröknél álmodol.
Jó néznem bús szemöldöködre.

Ma bántana a furcsa lárma,
S kinevetnének a fiúk.
Meleg csókok és tarka kártya
Ma, lásd, tudom, hogy mind hazug,
S egy csendes, otthoni zsalut
Verselnék meg, áldón, vigyázva.

Ma lovagolnék, künn, a ködbe,
Korhadt, döngő hidakon át,
Ma vizsgán, búsan, eltűnődve
Szétszednék egy vén fuvolát,
Ma szép, szelíd mártirhalált
Halnék egy szent Eszméért, csöndbe...

Ma főmet szépen hátrahajtom
Setét emlődre, bronzszobor,
S rémlik, te is, fejemre hajlón
Szép, bús csodákról álmodol.
Tán arról épp, hogy ily komoly
S hervadt lesz holtan is az arcom...

ŐSZBEN - TAVASZRÓL

A csendes és fakó kis udvaron
Magam beszélgetek az éjszakával.
A boldogok menyboltja fukaron
Szór ide fényt. S mint haldokló madárdal,
Olyan ez az ének.
Oly könnyes, csendes és oly búcsuzó.
Tegnap még végigbabráltam a fákat.
A sárga rózsát és a pirosat
Meggötözgettem. S vágyak, tilosak,
Susogtak hozzám. A kis öcsém szép fejét
Lankadt kezembe fogtam, s mesét meséltem.
Esti pirosság csillogott
Kis balorcáján és setét ruhámon.

„Bátyó, tavasszal, majd ha Pestre mégysz,
Olyan lovat hozzál, amelyik nem borul fel.
Ez a régi mindig felborul...”

Tavasszal?...

Ó, zöld fűtől és gyermekkacagástól
Friss kikelet! Ó, primulák!
Ó, ezüstös palástú
Hosszú felhők... május...

PHILOKLET

Öreg Philoklet, vénhedt cimborám,
 Ó, nézd a hajnalt, milyen sápadt...
 Ez az utolsó hajnalod talán,
 Pendítsd meg hát a szárazfádat.
 Sikolts belé a szürkületbe
 Egy tüzes dalt a rózsafakadásról,
 Sóhajts vissza a ligetekbe,
 Hol primula feslik, s csalogány szól...

Öreg Philoklet, mily kék a szemed...
 Ejh, bolondság az, hogy a kezed reszket,
 Egy-két dalt kell, ó, kell még zengened,
 Mielőtt vénhedt lelked elereszted.
 Aztán repülhet, mint arany hajó
 Titkos határú, kéklő tengeren,
 S magam maradok... ó, mi szörnyű szó:
 Magam... Philoklet sem lesz már velem...

Ne vess Philoklet... méla mosolyod
 Jól esik nekem, mint az őszi nap;
 Jut-e eszedbe, mire gondolok:
 A csoda-ősz a platánok alatt?
 Akkor esett, hogy kis vita hevében
 Kezet emeltem rád, vén cimborám...
 Ne vess, ne vess... oly fáradt már a vérem...
 Az az idő nem is igaz talán...

Öreg Philoklet, hogyha eljő Cháron,
 A mord hajós, és eltűnik veled,
 Pendüljön ott is nóta szárazfádon,
 Meleg, mint a tavasz, és bús, mint a szelek.
 Zengd azt a dalt az aranykigyócskáról,
 Mely Kleopátra véréből haldokol,
 És fel fog nyögni bánat mámorától,
 Mint most szívem, a mélységes pokol...

Öreg Philoklet, vénhedt cimborám,
 Ó, nézd a hajnalt, milyen sápadt,
 Ez az utolsó hajnalod talán,
 Ó, pendítsd meg a szárazfádat.
 Sikolts belé a szürkületbe
 Egy tüzes dalt a rózsafakadásról,
 Nem visz már út a ligetekbe,
 Hol primula feslik, s csalogány szól...

A HERCEG

Az én sok szép tavaszi álmom
S az én kevés diadalom,
Lássátok, mind el kell prédálnom,
S Vele mennem fiatalon.
Mert megjött az iszonyu herceg,
Lemállt lelkemről a fegyverzet
S testemről az üde szinek.
Övé mind. Ismerem őt régen,
Nagyok számára írt mesékben
Olvastam, megölt sok szivet.

Egy tárlaton, a zenés estén
Villant először rám szeme,
Fáradt voltam és élni rest én,
S bolondosan sírt a zene.
A herceg, hopp, előmbe lejtett,
Hol az utat friss lombok helyett
Lázban festett képek szegik,
S e csoda-út illataképpen
Erős parfüm terjedt a légben
A kékfényű mennyezetig.

Kiszöktem. Ám űzött a herceg,
Veríték verte testemet,
A parkban mély árnyak heverték
S ruhám pihés köd este meg.
A hallgatag tónál utólért,
S szivemben a vadul futó vért
Megállította hús keze.
Riadtan néztem a tavon szét,
Hogy ring száz furcsa gnómhajóként
Távol lámpák fehér tüze.

S ő suttogott: „Az udvaromba
Ilyen legényt kell hogy vigyek,
Szeretlek, lelked csupa pompa,
S lásd, gyöngé, mint a friss rügyek.
Fiacskám, itt mért volna élned,
A gyötrelem szivedbe mélyed,
Kis apródomnak viszlek én:
Nálam egész nap csak nevetnek,
S lázas tüze nem lesz szemednek,
Hús lesz s üres, mint az enyém...”

Tudom, hogy szörnyű ez a herceg,
De nem hagy el, jaj, nem hagy el.
Lássátok, sokszor sírni kezdek,
Mikor este aludni kell.
Ha a lámpám már el van oltva,
Tudom, itt hallgat, rámhajolva,

Így telik el az éj fele;
Ó, ha akkor szemem kinyitnám!
Két vigyorgó, mély szem mered rám,
Az ember megőrül bele...

A VÉN LIGETBEN

A vén ligetben jártunk mi ketten,
Aludt a tölgy, a hárs, a nyár;
Hozzám simult félőn, ijedten,
S éreztem: nem a régi már.
Sebten suhantunk, halk volt a hangunk,
S csendes volt a szivünk nagyon,
És mégis csókba forrt az ajkunk
Azon a sápadt alkonyon.

Kezéből a füre, könnyesen, gyűrve
Lehullott egy csöpp csipke-rom,
Fehéren és halkan röpült le,
Akár egy elhervadt szirom.
Szeme rámnézett kérdőn, búsan:
(Nincs búsabb szem, mint aki kér)
Ily szomorúan, ily koldúsan
Mért hívtuk egymást ide? mért?

S mondta, hogy késő már az éj, s ő
Megy... mennie kell... s elfutott.
Hallottam haló zaját a lépcsőn,
S nem tudom, meddig álltam ott.
Aztán... le s fel jártam a parkban,
Mint aki valakire vár.
Gázolt a sarkam síró avarban,
S aludt a tölgy, a hárs, a nyár...

KRISZTUS-KÉPRE

Szelíd gyermek, mért készletsz, hogy megálljak,
Felém mért nyújtod nyájasan kezéd?
Szívem, mely mindig későn érkezett,
Szelíd gyermek, lásd, lomha, furcsa, bágyadt.

Leomlanék csókolni jászolágyad
Mint ki mirhát hoz, s kit csillag vezet,
De lásd, a mirha s csillag elveszett,
És eltemettem minden drága vágyat.

Álomsereg víg Fáraója voltam,
S szép katonáim zengő csodasorban
Vittem dörén, amerre örvény tátong.

S most itt vagyok, szelíd szavadra vágyva,
Mert nem maradt más bennem csak a gyáva,
És gúnyolódnám, s ajkam halk imát mond.

AVE MORITURI

Üdvözlegyetek, szomorú társak,
Szomorú társak, halvány ajkuak,
Bús bajtársak, horpadt szivűek,
Üdvözlegyetek, szóitalanok,
Üljünk ki este a szürke víz mellé,
Nézzük este a hideg folyamot,
Hallgassuk a csapkodó, mély árt,
Üljünk ki a kőgarádicsokra.
Benn a bárkában, a sötét bárkában
Öleli a halász kacagó párját,
Pirosló ablakú, aranyos függönyű
Csendes, szentképes, pici szobában...
Üljünk ki a kőgarádicsokra,
Horpadt szivűek, szóitalanok,
S gondoljunk a gondolatunkra,
A csendesre, a szomorúra,
S mosolyogjunk a piros örömmön,
Az eleven örömmön, mi, halottak,
Szomorú társak, csendes halottak,
Üljünk a partra mosolyogni...

EGY LEÁNY

Egy kobzos görögös lányt szeretek én,
Akit ti sohse láttok,
Vár rám magányos utcák szögletén,
Karcsú és izmos, akár egy legény,
Nyakamba ugrik s átfog.

Elhagyott parkokban ütjük fel tanyánk,
Csörgő vizeknél,
A lombok felett bujdos az égi láng,
Sok csodacsillag néz le miránk,
S az a hely szentély.

Nagy hárfája ezüstösen villog az éjben,
S penget sok régi dalt,
S a furcsa pitypang táncol az útfélen,
S billeg sok bóbitás banka kevélyen,
S a szél sohajt.

S egyszerre elhagyja a lány a hárfát,
S nem tudom, mire gondol,
Ledobja selymes, puha ruháját,

Rámfonja testét, rámtapasztja száját,
S csókol, csókol...

Tán arra gondol: meg kell egyszer halnunk
S nem lesz többé kacaj, csók az éjszakán,
Lehull a csillag, elporlad az ajkunk,
Elfutnak a vizek, meg kell halnunk...
Szegény leány...

A PARKBAN

Halk hangon sírdogálnak a szelek,
Mint eltévedt és meghökkent fiúcskák,
Fakó aranyvonal a holdszelet,
S átlépte már a hervadt hegyek csúcsát
A sápadt hajnal, s halkan közeleg.

Megcsobbanó, híg sárban gázolok,
S az őszi kertben messzenézni félek,
Elhervadt ajkam csendesén zokog,
S érzem édes ízét tört, sűrű vérnek;
Az ágakon gyászlobogó lobog.

Egyszerre édes, lázas képeket
Látok kialvó szemmel, késő vággyal,
Hallok szelíd, lágy menüetteket,
S halk, surranó, selyembevont bokákkal
Az Élet a bús fák közt ellebeg...

MEDDŐ ÓRÁN

Magam vagyok.
Nagyon.
Kicsordul a könnyem.
Hagyom.
Viaszos vászon az asztalomon,
Faricskák lomhán egy dalon,
Vézna, szálnalmas figura, én.
Én, én.
S magam vagyok a föld kerekén.

EPILÓGUS: EGY RÉGI VERS A PEGAZUSHOZ

Fakó lovam, fáradt lovam,
Hadd igazítom meg a nyerged,
S hol holt rózsák avarja van,
Járjuk be egyszer még a kertet.
Hej, jó világ volt hajdanán,
Nem laktunk a Sójaj-tanyán,
S nem néztük búsan, hogyha pergett
Az éjbe szürke hó...
Gyi, vén fakó...

Mily búsak a tar rózsafák,
Fejfái ifjan holt tavasznak,
Lehervadt a bimbóvilág,
S a bíbor rózsák mind elasztak;
Csak száraz ág maradt nekem,
Belőlük hosszú éjeken
Egy-két bús láng-rózsát fakasztgat
Tüzem, a hamvadó...
Gyi, vén fakó...

Fakó lovam, fáradt lovam,
Kihalt a táj, mit tenni már most?
Az áldott csárda merre van,
Mely bús lovast és béna táltost
Jóval fogad, és nyugtot ad?
Előre, rokkant Rozinánt,
Elérjük majd a Néma Várost,
S behint a szürke hó...
Gyi, vén fakó...

BE FURCSÁT ÁLMODTAM...

Be furcsát álmodtam az éjjel,
Hahó, hahó,
Lefutok kacagva a lejtőn,
Ma csupa zengés a szívem,
Ma kínom távol ormán rajt pihen
Halk, puha hó.

Nézd, hó esett az éjjel,
Hús és szelíd, mint álombeli bú.
De dalolnak a fák,
Aranyszínű láng
Fodrozza a felhőt,
S a hegyi ösvény vadrózsa-szagú.

Lefutok kacagva a lejtőn,
Hahó, hahó -
Odalent csendben megpihenek,
Messze merengnek a nyitott szemek,
S szívemben csendesen
Szitál a hó.

KISVENDÉGLŐBEN

Setét csöbrök s olcsó székek között
Átballagok nyugodtan: odabenn
Bágyadt gázlángok égnek csendesen.
Várnak lehajtott fők, gyűrt kezelők
S a falra pingált ó, fekete rózsák.
Körül szomorú déli zaj csörög.

Jó nékem ez a zaj s e sok setét dolog.
A lelkem, a lankadt, fekete rózsza
Szelíden hervad itt... és elborongva
Egy kicsi, vézna testre gondolok,
Mely már halott, s arra: mi vár reám?
S mivégre ezek a beteg dalok?

Sírj, déli zaj... Egy kopott diák, szembe,
Beszél társának jó parókiákról,
Hús erdők alján, e Babilontól távol.
S falusi temetők jutnak eszembe,
Poros akácok s kis, poros katedrák,
Ahol majd tanítgatnak s pipázgatnak csendbe...

S az én sorom? Néhány szomorú lánynak
És fáradt úrnak megtetszik a lelkem
Egy-két percre; s unottan és betelten
Eldobnak, s hús klasszikusokra vágnak.
Lám, egyedül maradok veletek,
Ti gyűrött kezelők és gyűrött vágyak...

Setét csöbrök s olcsó székek, szeretlek.
Öreg barátként válok tőletek,
És félszeg bútok lelkemen remeg,
Míg furcsa szavakat ötvözök: ékszereknek,
Hogy e bús kösöntyűkkel halk, ifjú dalaim
Menjenek, sírjanak és haljanak meg...

SZOBÁK

Vörös márványból építetek neked
Házat fehér madarak bús szigetjén,
Ahol örökös, rózsaszín hideg fény
Borong a végtelen vizek felett.
Fényes karú, mezítlen, barna nők
Súrolják majd, hajlongva, hús szobáid,
S dalolják messze otthonuk danáit,
Míg setét rózsákként csügg bús fejük.

Első szobádban kád lesz, drága kád,
Hol lágymeleg hab simogassa vállad,
Csókolja emlőid és hosszu, bágyadt
Karjaid közt lomhán suhanjon át.
Itt gyolcsok lesznek s régi, sárga selymek,
Vörös rózsák és apró nárciszok;
Ha jössz, egy kis fiú tapsolni fog,
És én szomorúan s alázattal figyellek.

Másik szobádban ódon ágy legyen,
S mint téli síkra ejtett ékszerláda,
Ferdén a hóba fűrva, kifosztva és kitárva,
Heverjen drága tested a tiszta lepleken.
Kis asztalodon könyvek legyenek,
S míg bennük lapozol lágy, lassu ujjaiddal,
Itasd meg illatos és könnyes dalaikkal,
Itasd meg csendesen, s ringasd el lelkemet...

S ha majd este a vén vizeken át
Távol partok felé merengnek a cselédek,
S a mi bús asztalunkon elhül az esti étek,
Én furcsa bánatim, édes, ne nézd tovább:
Vezess be kisanyásan a harmadik szobába,
Ahol születnek a setét rimek,
Forralj kedveskedőn lágy, zümmögő vizet,
És hints teát és mérget szelíden a pohárba...

ŐSZ

Kábultan füsttől s éji zajtól
A nedves karikákat néztem,
Miket a pohár talpa rajzol
A márványos, hús asztalszélén.
Az utcára kék fény omolt ki,
Künn lucskos, setét kocsik álltak,
Ó, egy illatos, puha vállat
Oly jó lett volna megcsókolni...

Mentem... Magányos utcák vártak
És hervadt fák. Egy régi téren
Állt egy alak, vénhedt és fáradt;
Botjára dőlt; csendben kitértem.
Botja olyan volt, mint egy thyrsus,
Fekete szárát körülfonták
Aszú venyigék s lankadt rózsák.
És csendesen utánam indult.

A sarkon késő zene zengett,
Szomorúan s tétován megálltam.
Ő jött, a sok bús rózsza lengett,
S reszketve megfogta a vállam:

„Kedves fiam, vezess el engem
A lányomhoz, a városaljba...
Fütyölhetsz is... mért mennénk csendben?
Hisz Anni meghalt, úgyse hallja...

De lásd, kitudtam ám a módját:
Vén szilfaágból botot nyestem,
Rá ó venyigét s késő rózsát.
S most kimegyünk hozzá mi ketten.
Erős, édes, illatos élet
Hármas imáját elmormoljuk,
Botunk háromszor megsuhantjuk,
És Anni, meglásd, újra éled...”

S elindultunk a halk esőben,
Az út üres telkekre tért ki,
Nagy őszi éjben, őszi csöndben
Mentünk távol sírok felé mi.
Mentünk elalvó bús ütemmel
Mebolygatni egy csendes ágyat:
Egy ifjúember, aki fáradt
És egy megörült öregember...

LÁTOMÁS

Mint ezüst gyík villan setét mohákon
Alakod úgy illan át hús szobámon,
Hol ó csipkéktől bánatos az ablak,
S hol szűk, kerek üvegkalitba zárva
Réztrónusán gubbaszt a lámpám lángja,
S rezzenve ijjelez, ha hívogatlak.

Mint a setét színpadra, akkor este,
Ezüstös apródként jössz most. Kezedre
Karéjos csipke függ, csuklódon alván.
S mintha szelíd Hamlet halálát látnád,
Szemed úgy néz felém a szűk szobán át,
S lágy szalagsokor reszket térded alján.

Ó, csak egy pillanatra jössz. Megállasz.
Bomló hajadban tétován babrálgatsz,
Makacs fürtjét szemedről félrehajtva,
S máris, sebtén, a hús falakba folysz át,
S én nem tudom, milyen volt drága orcád,
Emlékem petyhüdt, mint a holtak ajka.

S egyszer majd végképp elfelejtem állad,
S hogy ujjaim közt fogtam... s párnás vállad
Illata emlékemből messzereszket...
És mégis hívlak s várom, visszatérsz-e?
Mint hobbant agg, ki csillagokba nézne,
S az égre könnyes, vak szemet meresztget.

LÉGYOTT

Szürcsölte a teát, s át gyermeteg szemén
Tréfás árnyat vetett a fordult talpu csésze,
S az italemelő, lustácska, könnyü kézre
Az éji csendben árván s szelíden néztem én.
S néztem a törpe lámpa kerek olajtavát,
Amint nyirkos, sekély, setétlő mélyiből
Áttetsző, gyenge vállát szomorún szegi föl
A lenge éji fény, a lágy olajvirág...

S búsongva eltűnődtem: egy-két perc, s csendesen
Majd útra készülök, kabát, kalap, bot... s vége.
Lassan leballagok a hús feketeségbe,
Sírásra ferdült szájjal, át siket tereken.
S olykor majd gyujtót gyujtok: melyik utca ez itten?
Mi dolgom itt? És árnyam, az éji útra kentet
Elnézem majd merőn, míg fáradtan pihen meg
Torz válla egy kövön, s nagy karja sárba fittyen...

Tűnődtem, s fent az inga halkán suhant az árnyban,
Sebten felém osont, s tréfásan hőkölt hátra,
S a halálra gondoltam s áldott, szelíd anyámra,
S ki emlőit ölelve szunnyad a csendes ágyban:
Szép kis öcsémre... s főm búsan hajolt előre,
S a vidám színeket a vén szőnyegen, lábtul,
Úgy néztem, mint aki nagy mélységekbe bámul,
S ő szürcsölte a teát, kecsesen, hátradőlve...

REGGEL

Hunyorgva néz felém mint szürke, ébredő szem,
A messze, nyirkos ablak; dereng a vállas ágyvég;
Ajkam álombeli, szelíd csókoktól lágy még,
S még szunnyad tarka ingem, petyhüdten és redősen.
Ó, van-e még dolog ily bús, mint fáradt törzsem,
Amint elferdült árnya a hús padlatra dül?...
Vén, robotos ruhám a széken feketül,
És várja alázattal s egykedvűn, hogy felöltsem...

Ágyam elébe ejtve setéten tárul széjjel
Egy ócska, furcsa térkép... s eszembe ötlík álmom:
Könnyű hajóval jártam nagycsendű óceánon,
S banános szigeteken suhantam el az éjjel.
Úgy volt, hogy lábadoztam, s gyengén, párnákba gyúrtan,
Öblös karszékekben ültem, szemközt a fénylő víznek,
S kedveskedően kacagták szépmellű, gyenge misszek,
Hogy tétova kezemből az óbor félrecsurran...

Ó, drága, szőke misszek, vén borok, halk hajók!
Ó, csendes pihenés napos fedélzeten!...
Lassan felöltözöm, s míg fázva, félszegen,
A hűvös lépcsőházban lomhán leballagok,
Ti, vártok ócska ajtók, elsárgult névjegyek,
Sárral befent lábtörők... s ha este visszatérek,
Megértőn nézitek, hogy bús vagyok s fehérebb,
S ha gyáván sírok én, szelíden türitek...

TAVASZI ELÉGIA

Előttem nők siettek. Testét lomhán kinyújtva
Közénk terült a távol... és míg az esti csendben
Elhalt víg kacajuk, kezem szegény öt ujjá
Didergőn összesimult nyűtt, lim-lomos zsebemben.
S reád gondoltam akkor, s szájon csókolt a halk szél,
Mely most testhez feszíti az asszonyok ruháját,
S mely olyan illatos, mint duzzadt dombu párnád,
S szelíd, mint női vállhoz simult bús férfi-arc-él.

Merengtem: most vetik fel fehérlő szűzi ágyad.
S irigyeltem cseléded, ki vár, míg vetkeződöl,
És aki elmenőben kecses melledre láthat,
Min kis kupolát formálsz imára tett kezedből.
S eszembe tűnt egy alkony, halkán súgtad nekem,
Hogy egy imába foglalsz fáradt, aggott apáddal...
Ó, látod-é még, édes, a múlt ködein által
Apád szelíd, holt arcát s alázatos fejem?...

Hazaindultam aztán, bús dolgokon tünődve:
E furcsa földi léte mi végre kelle lennem?
Vágynom melegre, fényre és karcsú testü nőkre
S bolyongni félszegen, magányos esti csendben?
S vén utcapadokon hosszan meg-megpihenve
Verseim mondogattam, melyekben csendesen
Zokognak bánatim, és egykedvűn figyelte
Fáradt, reszkető számat fáradt, szegény szívem...

TAVASZI HOLDTÖLTE

Táncolva suhannak a szőke sugárcák,
Hús hold aranyával előntve a lég,
Ott kinn, valamint csodaszép, színes árkád,
A méla nagy ablakok ív-sora ég.
Vén függönyömmön kipirúl a virág-dísz,
Rég elfeledett kezek ósdi műve:
Foszló violák, halovány, puha nárcisz,
Mind, mintha virulna, oly édes, üde...

Ily este merül fel előmbe sok emlék,
Mint messze homálybul a tarka hajó,

Elébb remegő, pici fénye libeg még,
Majd kél a vitorla s piros lobogó.
S mint sík, ragyogó habu, méla vizekből
Felszökken a játszi ezüstszinü hal,
Hús lelkem ölébül ily este remeg föl,
S fűrgén ütemezve iramlik a dal.

Eltűnik előlem a mély, komor udvar
És benne a rötrügyü, bússzavu fák,
Szállok haza, messze, a barna darúval,
Amerre ezüst utat ős Tisza vág,
Hol mén dobajátul a föld szive retten,
Hol hallgat a tölgyes a puszta ölén,
S hol mély remegésü, nagy ifju szerelmem,
Mint hársszirom illata, szállt le föléem...

Nem nyírt, buja lombu, öreg liget árnyán,
Hol ring ezer ág a sok orgonafán,
Szép, gyermeki álmom igézete vár rám,
Mély, tiszta tekintetü, szőke leány.
Nagy tűzszemü gép robog át közelünkben,
Vad fűttyire lomb remegése felel,
S rezdül szavam: „Engem is elragad innen
Majd bűgva e szörny... maga nem feled el?...”

De íme a holdat a köd beborítja,
S álmom zivatar zaja kergeti szét,
Fáradt fejem ablakaimra szorítva
Már érzem a nyirkos üveg hidegét.
S míg éles eső sűrű cseppjei mossák
A fákat, ahol ragyogott a sugár,
Úgy fáj, hogy az illatos, ifju bohóság
Nem fonja körül szívemet soha már...

HEJ, DEBRECEN...

Hej, Debrecen, Debrecen,
Virágtalan város,
Ködös képpel kérdezem:
Mit kezdjek itt már most?
Öreg pallóid porán
Csüggedezve járok,
Vén sikátorid során
Ásítózva nyitja rám
Torkát minden árok.

Vén kapunkban nem köszönt
Pipás régi gazda,
Agg ákác se, üdezöld,
Áldott ága aszva.
Vinkós Sesta ó borát

Sehol se találom,
Orros kancsót, csutorát,
Öreg kocsmák bútorát
Kótyavetyén látom.

Ama leányasszonyok
Asszonyfővel járnak,
Kik miatt még felzokog
Szívemben a bánat.
Új pár ül a kis padon,
Diák, bakfis, látom,
Ó, hiába tagadom,
Oda sok szép tegnapom,
Édes ifjúságom.

Akkor voltam fiatal,
Hogy elmentem innen,
Egy-két zsenge diadal
Úzött nagyra mennem,
Jártam büszke hegyeken,
Hazajöttem mármost,
S kijózanít hidegen
Most ez a nagy, idegen,
Virágtalan város.

SÉTA AZ ALKONYATBAN

A setét bolt nagy üveglakán
Figyelt ki, s keskeny öklére könyöklött,
Néztem e teltszárú, lágyzárú öklöt,
S éreztem: messze-messze ül e lány,
S tudtam: nincsen számomra mosolya...

S a bánat halkan így szólt hozzám: Látod?
Ezt is lelked karjával átkaroltad,
S ez is, ha fáradt fővel ébredsz holnap,
Bús víziód lesz, s sírni fogsz, hogy áldott
Keze homlokod nem éri soha...

Ne nézd tovább, beteg vággyal ne nézd őt,
Aki másért olyan szép, nem térted,
Hisz maholnap elfárad ifju térded,
S gyakran hajtod már kezedre nehéz főd:
Nem vár öröm, ha eddig elmulasztád...

Hiába már, ha olykor vad vágy ver föl,
Hinned: itat még borával az élet,
S hogy papjaként, ki nem tud bút, se kételyt,
Te is, dalodból, mint aranykehelyből
Osztod még áhitattal szent malasztját...

Hiába!... már a városvégi lankán
Bolyongtam, künn egy agg szántotta földjét,
A bölcsék szelíd nyugalma ömölt szét
Szépmívű arca évötvözte lapján,
Köszöntött, és én elmerengve néztem.

Ökrei a barázdát lomhán vonták,
Mint egykedvű évek az arcredőt...
S szívemben akkor halkán arcra dőlt
A méla bánat, s kék köszöntyűs kontyát
Mebontva, sírt a sűrűdő setétben...

ADY ENDRÉNEK

Mester, egy ifjú ember szól ím köszöntve hozzád.
Szeresd, mert sok setét sorod érte szíven,
S mert egykor, úgy beszélnek, ült a térdeiden,
S látta fénylő szeme húszévesnek az orcád.
Most is úgy hódol lelke, oly szeliden s oly mélyen,
Mint amaz ifjak hajták szép térdöket a földig,
Kik ámulón figyelték az Úr komoly szemöldit
Ama bibliabéli, hegyibeszédes éjen...

Csodállak, aki jöttél e víg Kánába, s készítsz
Setét, erős bort nekünk könnyeid szent vizéből,
S áldlak, mert újra zengő s ámbrás csókokod izétől
Ajka ama holt lyánynak, ki a magyar Poézis,
Áldlak, mert csodát mívelsz... bénák s vakok között,
Míg göggel megtagad sok vénhedt írás-túdó,
S míg fitymál unt rimekkel sok ósdi sírás-túdó,
Áldlak, mert szent magyar vagy, nagy és megöklözött...

Áldlak, mivel szilaj vagy s szelíd, mint ama Másik,
Kinek kemény kezétől a templomi kufár-had
Üvölt vala... s ki szólt: Ha ki szívében fáradt,
Énhozzám jöjjön el, s lel megnyugasztalást itt...
Áldlak, mert engem is, ki halkán s meghatottan
Szólok hozzád, a lelked, ó, hányszor megvigasztalt,
Ha súlyos térdeim vonszoltam, és az aszfalt
Furcsán kongott... s az éjben verseid mondogattam...

Elébed szöke szűzet ma százat küldenék,
Kiknek fiatal ajka zengőbb szavakra nyíl fel,
S kiknek meghajló törzse szebb alázattal ível,
Mint szóm s e könyvrehajló, bús férfiú-derék.
Ma, ó, áldott költője a vérnek és aranynak,
Fáj, hogy csendes dalos vagyok, s hogy nemzetem
Kemény fiai közt hirdetlek félszegen,
Félénk apostola az én erős uramnak...

De lásd, ős Debrecenben él, s kora-ősz már s roskadt
Egy szobrász, kit szerettél, s ki nagyokat akart ott,
És akit meg se láttak, bár választott magyar volt,
S ki estve, szomorún most nagyokat borozgat:
Az ő fia vagyok, az ő vére és teste,
S tört lelke jut eszembe, míg könnyel hirdetem
Te tört lelked nagyságát s míg érzem: int nekem,
S vár rám is egy jövődő, szomorú, boros este...

VERGŐDÉS

Ó, éj... csuklóm lelankad, és bénult ujjaimhoz
Puffadt háttal feszülnek a csúf, setét erek.
Egykedvűn bámulom... egy perc... és nem merek
Tovább nézni e kézre, s a lámpa fénye kínozt.
Ó, hűsítsd, éji lány lég, asztalra csüggedő főm!
Hadd higgyem: simogatva anyuska ül ma itten,
Kinek érintésétől halkán billent s szelíden
Fiatal térdei felé remegő bölcsőm...

Hiába. Kimegyek, s a párás parti kertet
Remegő térdrel járom, s a nyúlt folyó-szalag
S minden, szegény szememben, a roppant hold alatt
Torz óriássá puffad, s bús szimbólummá dermed:
Istenem, kik ezek? e szörnyű gyermekek,
Kik fényes kocsik sínjét egykedvűn igazítják?
S ki tudja ama békés bárkák nyugalma nyitját,
Mik bizton elballagnak az örvények felett?...

S e rajban tóduló emlékek mit akarnak?
Mért jár eszemben egyre a kenetes, vén kántor:
„Fiaim, gyáva volt még ő is, a másként bátor
Deák Brutus, mikor beléje dőlt a kardnak...”
S gyermekvágtyak búsítanak, sok régi, drága estém:
„Anyus, ha nagy leszek, mint a nagy pap-diákok,
Maga az első padban üljön, ha prédikálok...”
...S egyszerre eltűnődöm: ha most holtan elesném?...

Egy asszony kellene... ne lenne más, csak asszony,
Kinek csak víg enyelgés, ha fáradt homlokom
Kecses mellére hajlik, s tréfa, ha átfogom
Kétségbeesett hévvel, mikor párás az alkony;
Ki tettetőn figyelne, ha szóba kezdene
Arról ajkam: mi az, mi olykor elsetétít,
S titkon tükörben nézne fénylő csecsebecséit,
Míg halkán felnevetnék... egy asszony kellene...

DÉLI DERŰ

Nyakam nyugtatja most puhácska pázsit,
S nézem a fénylő fákat fülledt árnyban
S a fűszált, mely rámdől s furcsán parázslík.
Ó, boldog bágyadás... egykedvűn ásít
A fáradt száj, s izzadt izmokkal, lágyan
Hevernek karjaim s ernyedte kezem...

A tavon víg nők mennek csónak-útra,
Arcuk csiklándja szeleburdi szél,
A blúzokon kecses redőt nyom ujjja,
S csipkéiket hevült nyakukra fűjva
Hajló füvek közt halkán erre tér,
S nedves szájjal megcsókol csendesen...

Áldott derű! ó, hányszor hívtalak,
S lásd, izzadt fák közt, most suhansz le hozzám,
Mikor a holtralankadt gondolat
Aléltan alszik homlokom alatt,
S minden vágyam: hogy fáradt, forró orcám
Egy nyomorú tál vízben megmerítsem...

Ó, simogasson illatos kezed
S áltass, hogy a jövő csodákat hoz még,
S mely bánatok közé temetkezett,
Hordozd meg szép álmok közt lelkemet,
Mint béna aggot hord könnyű toló-szék
Napfényes fák alatt, csendben, szelíden...

Ó, most, míg minden bűm ernyedten elhal,
Mutass, csendes derű! szép víziókat:
Kis házat, télizöldes, tiszta fallal,
A balkonra szép nő lépjen ki halkal,
S mondja: édes... s mondjon más drága szokat,
Mik lágyabbak, mint pongyolája fodra...

Hisz az örök törvény a szörnyű alkonyt
Ma is elhozza, s nézem majd leverten
A csendes házakon a pusztá balkont,
S míg elhagyott utcákon halkán elkong
Léptem, a bú tükrére hajlik lelkem,
Mint csonka tönk ferdül az éji tóra...

ESTI SZONETT

Mint nyugvó úrnőt piperéz remegve
A néger rabnő lágy s illatos ujjja,
Úgy szépíti a lankadt tájat újra
A setét ujjú, alázatos este.

Bús rableány! ki kékszínűre fested
A fák kontyát, s a holdnak hervadt arcát
Ezüstösre kendőzöd, csúnya hajszaak
Miatt gyűrött orcám úgy simogasd meg,
Mint régen egy lány, ki mióta elment,
Oly fáradt illatú nekem az élet,
Mint most a mély és elsötétült kertek,
S kiért, míg csüggedt fővel várlak téged,
Oly forró s oly könnyes a szívem vágya,
Mint jöttödkor, est, az özvegyek ágya.

EGY LEÁNY SZOBÁJÁBAN

Az ágya szélén ültem, s mint e sötét, kopott ágy,
Oly gyűrött volt szívem, amelyen forró testét
Lustán és finoman vetette el az esték
Meztlen s bánatos úrasszonya: a csókvágy.
Néma volt s elhagyott volt a kis szobában minden,
S a fakó aranyszínű alkonyatban,
Mint beteg princ a díszes, halk fogatban,
Lankadt illatok nyújtóztak szelíden.
Már vetkőzött a szőke néember, s búsongva néztem,
Milyen unott s hideg a karja mozdulása,
S lelkem hervadt kertjében bús gondolatok hársa
Zizzent meg csendesen, ősziesen s setéten.
Nézd, szólottam magamhoz, mily zölden s haloványon
Csillog e nő szeme az estben... érzed? érted?
Egykedvű és fakó jelzőlámpás ez élted
Komor sínjei közt egy sötét állomáson...
Ó, lesz-e állomás, hol szebb fény s jobb melegség
Fogadjon, feleség és boldog vacsora?
Vagy szörnyű kóborlásod már nem szünik soha?
S csak ily pihenők várnak, bús kéj s mérgezett esték?
S könnytelen, megsirattam a petyhüdt nyoszolyán
A régi-régi percet, mikor még nem volt mindez,
S még úgy nyúltam a kéjért, mint vertarany kilincshez
A csodarejtő élet zárt, titkos kapuján...

ŐSZI ALKONYAT

Nézem a vén napot, amely a hervadt kerten
S e csüggedt ujjakon pompás aranyszínt fen szét,
Ó, most minden dolog oly titokzatosan szép
S magános s mozdulatlan... s az illatban s a csendben
A nagyszerű és komoly fák alatt
Sötét arcát kegyetlen és szép öklére hajtván

Szunnyad a bánatom, mint este a szfinx alján
A fantasztikus és fáradt arab.

Ó, most buja mosollyal s epedve nyújtja ki
Karját jövőm felé vágyam, mint lomha szultán,
Kinek, szép háremhölgye lágy derekához nyúlván,
Remegnek parfümös és puha ujjai;
S míg fátylait lebontja alázattal s szelíden,
S táncol előttem szűzen s mezítlen a jövő,
Fényes lombok illatja, mint arany füstölő
Gőze, úgy részegít, s nehéz főm félrebillen...

S egyszerre... újra oly fáradt s levert vagyok,
És ébred a szívemben egy-egy bús, régi emlék,
Mint ketrechen a rab vad, mely lustán s súlyosan lép,
S a szeme a sötétben ijesztően ragyog...
Aztán ennek is vége... elnyúlnak a vadak,
Olykor még egynek-egynek iszonyú talpa moccan
Csendben... s én bámulok a messzeségbe hosszan,
S a vén kert körülöttem egyre homályosabb...

És hanyatt terülök a fűben, s csendesen
Tűnődöm: van-e még az éj tág tengerében
Oly nyomorú sziget, mely oly búsán s setéten
Borong az ég felé, mint most fáradt fejem?
Ó, van-e még hegy háta oly kincsrejtőn is árva,
Mint dombos homlokom, s csillognak-e tavak,
Mik finom szépségeknek tükröt úgy tartanak,
S mégis oly szomorúak, mint mély szemeim párja?

ESTI KÖNNYEK

Lehunytam a szemem, s jaj, az ő arcát láttam,
Jaj, az ő testét láttam szűz ágya tiszta vásznán,
S csodáltam mélyen és szelíden és paráznán,
S úgy jajdult el szívemben vérző, ledöfött vágyam,
Oly búsán s elvetetten, mint harc után a tarlón
Az átszúrt katona, ki zsibbadó fejét
A hűvös földbe gyúrja, s szegény, pihenne még
Távol babája mellett, s csókolná vállát forrón.

S egyszerre felzokogtam, és lüktető fejem
Betegen s árván bújt meg ijedt tenyereimben,
S ők, mint gondos nővérek puhán s nagyon szelíden
Simogattak sokáig, s remegtek csendesen...
Hiába... s elzuhantak hosszan bús kezeim
Az asztalon, s átfonták egymást kétségbeesve,
S imádkoztak... s szemem téován, tágan leste,
Mint csavarja szép ujjuk torzzá a szörnyű kín...

Éjfél lett lassan... s lomhán nyúltam egy szivarért én,
S furcsa csodának tetszett, hogy elhagyottan nyúló
Ujjaim közt víg fénnel föllobogott a gyújtó
S hogy törődött ajkamról illatos füst szállt békén.
S aludni készülődtem, s úgy nyújtózott karom,
Mint ólom-Krisztus karja elvadult út keresztjén,
És elgyötört orcámat lassan aláeresztém,
S az „elvégeztetett” vonaglott ajkamon...

INTÉRIEUR

Olykor az élet szép csodákat sejtet,
S ujjaim boldogan s jólesve nyúlnak,
Mint lány keze, ha kéjelegve bújhat
Langy víz alá, vagy simit drága selymet.
Karszékemet tárt ablakomhoz húzom,
S az egyszerű utcát csodálva nézem,
A satnya fák ragyognak künn merészen,
S mily lágy vonal feszül sok olcsó blúzon...

Meghitt akkor minden vén, unt dolog,
S miket árván szoktam bámulni este,
Szelíd s kecses otthonná bújnak egybe
A félszeg és szegényes bútorok.
S mint finom ujjú szobrász élvezeteg
Gyúr illatos viaszból furcsa aktot,
A lelkem lomhán és bizarrul alkot
Filigrán és buja reményeket.

Fülem egy messzi nő halk szavát hallja,
S tenyerem, míg a szék karját becézi,
Az ő remegő kézfogását érzi,
S tudom: most szép zárt ajkam bús vonalja.
Az ábránd egyre fantasztikusabb,
S egyszerre fölrémlik, mily kúsza s dőre...
S fejem álmos mosollyal dől előre,
S számból kihull a hült szivarcsutak...

ORFEUMI ELÉGIA

Táncolt, s míg lomha csellók halkán s búsan kísérték,
Reszketett a szívem: mily szép lehet, ha lágyan
Kádjába lép e lány, reggel, a langy homályban,
S mélyen nyomja a vízre illatos, forró térdét...

Körül zajos szatócsnép vigadt, s csámcsogva majsolt,
Arcukon a vasárnap kéjének zsíros fénye,
Ó, olyan jó lett volna a márvány asztalszélre
Szorítani a fejem s sírni egy hosszú jajszót:

Ó, én finom csodákra sóvárgó árva lelkem!
Hát így bújsz meg, én drágám, lomha elteltek s olcsó
Kacajok közt, didergőn, mint nyomorú vadorzó
Vak és sáros bozótban, meddő és fájó lesben?

Hát ennyit ád az élet? egy-egy halk, meleg szépség
Remeg feléd nagynéha a dolgok vadonában:
Távoli s illanó káprázat a homályban,
S csak annál iszonyúbb utána a sötétség...

S szánnivalón, gyötrődve szorult össze az öklöm,
S kétségbeesett vággyal néztem a táncos lányra,
S ő rikító szoknyáit kurjantva csapta hátra,
S a füledt termen át vad taps újrázta dörgőn...

KINCS

Emléked már oly ódonan aranylik...
Ha este véle búsan bíbelődöm,
Már úgy csillantja lelkem, mint nagy, antik
Gyűrűjét agg kéz, reszketőn, tűnődőn...

Forgatná még a bűvös gyűrűt bágyadt
Lelkem, s várná, hogy mint gigászi szolgák
Jelenjenek elém a régi vágyak,
De egy se jó már, s nem röpítnek hozzád...

S egy este majd, míg úgy mered sötéten
Rám sok nyűtt emlék, mint hol búsan éltem,
Tört bútorok az olcsó, vak szobákban,

Lelankad lelkem karja bánatában,
A kincs kisiklik ájult ujja közzül,
S setét lomok közt lassan messzegördül...

SÓHAJ

Mint túlédés, setét, únt kávéházi lőrét,
Úgy szürcsölöm már sokszor a halkuló harangszós
Fülledt, fáradt estéken lankadt illatu, langyos
Italát bánatomnak. Jaj, sohse voltam törpébb...
Bús sorsom keze már, mint könnyű, kényes, úri
Lyánykéz, mely játszva völgyez ruháin ferde ráncot,
Oly lágynak és szelídnek rémlik, bár elcsigázott
Orcámat megütötte, s tudom, redősre gyúri...

Már gyakran, ravaszul s élvezve s betegen
Ügyelek, hogy gyötrelmim bús órája úgy essék,
Hogy valamely finom, mesterkedő ügyesség
Bujává s izgatóvá tegye búmat nekem:
Paráznán gondolok rá, ki eldobott magától,
Szép combjait mint nyitja lépésre, mily kihívón
S lágyn... s kedvenc parfümjét agyzsongulásig szívom,
Mint ki halálba zsibbad a rózsák dús szagától...

S jaj, van hogy vígan szólok: már kisvárosi élet
Gyógyítottja vagyok, megbékélt, bölcs, halk mártir,
Kit nem izgat új távlat s drága, távolból várt hír,
S ki egészen a csendes és szürke dolgoké lett.
S mikor már megnyugodnék, hogy a lassú kin átka
Életemről letelt, s bízón a szürke dolgok
Szívén el-lepihennék, látom, hogy övükoldott
Titkok ők, s fanyar mellük új bú tejét kínálja...

Im, most is... tenyerem arcomhoz szorítom,
Ó, örök gesztusa szegény, bús tagjaimnak!
S összeszorított foggal túró, hogy könnyekig hat
Egy távoli, kántáló, borbélyos bariton...
...Uram! add legalább, hogy vad kín, nyersen, mélyen
Metélné lágy szívem, s mint durva felcserek
Kontár kése nyomán a finom, dús erek,
Pirosan, gyorsan, vérzőn halna el ifju életem!...

SZEPTEMBERI SZONETT

Szeptember szép szultánja, Ősz, pompás, buja zsarnok,
Már vár a hódoló táj; a zöld és elviselt
Kaftánú bús tuja mind furcsa dervised,
Mind mélyen hajladoz, s halkán imázva mormog.

Sárga selyemben várnak a szép, hervatag ormok,
Rabnók, kiket elgyötresz, s kik engedelmesek;
S te jössz, puhán s pompázón, s gyűrűfényes kezed
Aranyos reflexétől a tiprott fű is csillog.

Ki göggel és egykedvűn, de fénylőn s mégis áldva
Ölzs meg mindeneket, hervadás padisáhja,
Köszöntelek e szirtről, leghívebb dervised.

Hatalmas úrkezed ereszd vállamra kegygel,
S ha térdre tör hús súlya, szólj halkán: most eredj el,
S átkos, dús ajándékul az őszi bút vigyed.

EVOKÁCIÓ EGY CSILLAGHOZ

Csillag! e csüggedt órán, míg bánatok zilálnak
A fogcsikorgatások bolygóján, s reszketek,
Engedd feléd feszítnem, szédülőn, reszketeg
Lajtorjáját szegény emberfantáziámnak.
Örök fényed figyelve, fenséges ős planéta,
Oly jó most eltörpülnöm s nagy búm alázva mérnem:
Mily halk s kis mozgolódás a roppant, régi térben
Szívem fájó verése s e lomha éji séta...

Lásd, szörnyű óra volt ez, forró könnyem kigördült,
S zord vízióként láttam: sok fáradt, furcsa útam
Iszonyú tömkeleggé mint bogozódik rútan,
S csüggedt csavarodással mily bús hurokba görbült,
Hold édes ifjuságom ájuldoz szűnő szívvel
S elhal... s már drága célig torz utak kusza bogja
Nem oldozódhat többé lendülőn és ragyogva,
Mint víg ösvényszalag, mely dús ormokhoz ível...

Ragyogj, nyugalmas, hűs fény, reménytelen s hazard
Utamra, ős tüzednél e sok, bús borzalom ma
Szelíddé félszegül, s úgy nézem torz halomba
Torlódott bánatim, mint ó, bizarr bazárt,
Hol, nyűtt dobozok mélyén: sok-sok bús gondolatban
- Ó, lelkem régi lomja! - lappang a halk halálvágy,
Az ócska, furcsa krampusz, s felszegné ferde vállát,
De fáradt már szegény, s oly untan s késve pattan...

Most, csillag, megszerettem, lásd, árva és sötét
Éltem, s komoly korongod a régi, égi csendben
Úgy nézem már tűnődőn és békén s elpihenten,
Mint nyugtató örök rend szép égi hirnökét;
Most érzem: bús kis útam vezet még valamerre,
És lágyan s édesen emeli elcsitult,
Fáradt lelkem a lét, mint álmos kis fiút
Halk, ringató anyák szelíd és puha melle...

Csönd... csönd... Isten követje, nemes arany jelenség,
Setét áhitatom most meghódol neked,
S úgy emeli feléd, remegőn, szívemet,
Ez élő és meleg és fájdalmas szelencét,
Mely könnyek balzsamával s vágyak kincsével áldott,
Mint bizarr drágaságuk és furcsa füstölők
A mély, setét uton, mely Betlehem felé vitt,
A szent csillag fényében a szerecsen királyok...

ESTI VÍZIÓ

Boldog isten! hát mindig így lesz már most?

Magamat én, szegény, elengedem,
S mint züllött küllők rívó tengelyen,
Átfordulnak a régi és a sáros
Búbánatok szédülő lelkemen
Monoton körforgással, újra, újra...

S ülök és bámulok a lenti útra,
A kövek alól felszakad az este,
A tikkadt tenger... enyhe, renyhe teste
Mélyülve nő, s már ablakom bezúzza,
Vak tócsákat loccsant a szegletekbe,
S lomhán lapulva árad fellebb-fellebb...

S már körülfojtogat és lassan ellep,
S a süllyedt házak lenti ablakából,
Mint halk sellők alanti hablakából,
Dal szól... tán csak egy cseléd énekelget
Pihenő órán, egykedvűn, szokásból,
De nékem most, szegény, halált izen...

S mint fulladó az örvénylő vizen,
Végiglátom egy ájult pillanatban
Az életem... s érzem: most, messze, halkan
Valaki sír... anyus sír, azt hiszem,
S tompán tűnődöm: mért sírhat?... miattam?
S oly furcsa, hogy az én szemem is nedves...

És szólanék: ne sírj, anyuska kedves.
De míg csak egy szót is kimondanék,
Már úgy rémlik: igen, valaha, rég,
Akartam szólni... s elnézek a csendes
Homályba, s ott egy nagy setét kerék
Forgatja küllőit... oly furcsa, furcsa...

Monoton körforgással... újra, újra...

ESTE A TEMETŐN

Vén, halottas esti kert.
Itt-ott ferdén, egyedül
Egy-egy tél-túl földbevert
Furcsa fejfa hegye dűl:
Megpihenne, ósdi rom,
Elzuhanna békiben
Lent a füves, ó siron,
Hol gazdája rég pihen...

Most a tiszta esti ég
Gyengezöld és tág mező,
Nyúgodalmas, rest vidék,
Egy-egy halkán érkező
Csillag csillog: angyal ott,
Őrző angyal, azt hiszem,
Földre ballag most gyalog,
S kézi kis lámpást viszen...

Béke, béke... lomb megett
Vén feszület feketül,
Karja most, az átszegelt,
Kétfelé lágyan vetül:
Elgyötörte estelig
Véres és szöges tusa,
Ölelő most és szelíd
Ívü fáradt gesztusa...

Béke, béke... élni ma
Nem fáj úgy, nem tépdese
Lelkem váddal, vén ima
Zsongat búsan, édesen:
Útbafáradt vén legény
Estimája... dédapám
Énekelte még, szegény,
Vándorútján hajdanán:

„Útvigyzó szent kereszt!
Vándor míves esdekel,
Új bolygásra úgy ereszd:
Féluton ne esne el;
Légy kegyelmes tútora,
Vén csontot hadd várja már
Meleg cipó, csutora,
Édes asszony, víg halál...”

Régi emlék, furcsa dal...
Ó, mikor még, kis legény,
Próbálgattam fiatal,
Félénk hangoskámmal én,
Kandallós, vén, víg tanyán,
S megrettenve hagytam el,
Látva: szép, szelíd anyám
Mily búsan s némán figyel...

Béke, béke... vár reám,
Egyre vár az ócska ház,
Ablakában ül anyám,
És az estbe kivigyáz...
Jaj, de lelkem-testemen
Lomha, bús egykedvűség,

S eltűnődöm: istenem!
Messze kell-e menni még?...

DERŰ?

Ez, ez hát a derű? ez a túlkönnyű játék?
Nem remegek s nem pirulok bele,
Közelhajlok s mondom: íme, fehér halánték,
S lesem: reá a csókom halvány pírt lehel-e?
Távolhuzódok s mondom: íme, kis karcsu termet,
S lesem: rándul-e válla utánam, remeg-e?
- Ez hát az élő öröm, mely kinná sose dermed?
A boldog szerelem? az élet-csemege?

- És túl lombok cikk-cakkján apró falu fehérlik,
És túl fehér falun cikk-cakkos kicsi hegy -
Tűnődöm: itt a jó hát? s mellettem súgva kérdik:
„Becsés, bús gondolatja kószálni merre megy?”
S oldalt hajlok mosolygva, lustán s a lány szemébe
Fúvom szivarom füstjét, s az évődő kacag -
Ez hát a csodahangszer? a jó órák zenéje
Innen cseng? lássuk, lássuk: kövérke, kicsi nyak!...

Mért hát hazudni s torzan mosolyra vonni ajkad
S szépnek vélni a létet, mert szépnek vallja más?
Ki már halál felé szelíd-ügetve hajtat,
Minek neki bús útján kis derű-állomás?
Minek még kis ürügyek: nyájas táj, lágy kisasszony,
Megállni, tétovázni és próbálgatni még?
Légy elszánt és kevély, s egy rongy perc ne marasszon,
Ha már torkodra öklend a fáradt szó: elég...

Hopp! jó szívem, csak csinján, hiszen megint becsaptak!
Hopp! bolondul dobogni és kalimpálni kár.
Hopp! meg ne illetődj, megint csak semmit adtak!
Hopp! gőgösen! hisz újra üres, bús óra vár!
Kopp! jó, beteg szívem, szép csinján, lassú koppal,
Tovább, halkan, egykedvűn, bús véred majd eláll,
Topp! fáradt, furcsa vándor, szép csinján, lassú toppal,
Majd csak gáncsot vet egyszer, s elfektet a halál...

EGY MOZDULAT

A síró s hencegő érzésből, tépett szívem,
Az „örök” szerelemből, lásd, ez a rongy maradt,
E kéjes mozdulat, mellyel a poharat,
Az édes poharat bús számhoz közelítem.

Ez immár züllött gesztust, először, finom ívben
Szerelmem ügyeskedte, mohó és mégis félénk
Szerelmem - ő, e részeg percben is érzem én még;
A kedvesem kezét emeltem ily szelíden...

Ó, lendülj most szilajjá, érzélgős mozdulat!
Mit görbülsz ajkamig ily sunyin a pohárral?
Fáradt, rekedt torkomba most ürmöt öntenél...

Lendülj ki duhajul, csattantsd a poharat
A pallóhoz! mi gondod a sok nyomoru vággyal,
Mely a szivembe rothadt, és mérgez, bár nem él...

A RABRÓL, AKI KIRÁLY VOLT

E síró szavak, úrnőm, zengő és furcsa bilincsek,
Melyekkel láncra vertem és küldöm hozzád: menjen!
Alázatos és szenvedő szerelmem.
Én édes úrnőm, hallod? most halkan egy reszketeg rím cseng:
A láncok csörrentek, mert szelíden
Béklyós karját szegény szerelmem kitárta feléd -
Hallod? most téveteg és fáradt az ütem,
Mert elindult rabod, s remegve lép
Közelébb, közelébb,
S megáll - lemondón, fájó, réveteg csendben...

Elér-e hozzád? sóhaja leng előtte, halk madár, feléd ível sovárgva,
S finom és zengő hullámot ver setét hajad körül bús lebbenése a légben,
Ó, ereszd most kezedre fejed, édes, lassan, bánatosan, szépen,
S figyeld e méla rabot, - meghal úgyis, nemsokára,
Még e bús hajnalon.

Meg kell őt fojtanom,
S lásd, a mi halottunk lesz csak, gyászold,
Hisz nemrég még király volt, gőgösen gázolt
Az életembe, ifjú volt, ő volt a vidám esztelenség,
Karjai lüktető meztelenjét
Kéjesen feszítette a hegyek felé, keményen,
Ó, táncolni tetszének az ormok a rezgő, hajnali fényben,
S én elbúsongva az ablak előtt e dús pompában koldusan álltam,
De hozzám toppant, s ujja közé csippenté pajkosan állam,
S lassan a fénybe fordította orcám...
S mutatta a tavaszi füveket, a karcsú és zsenge ragyogókat,
S a fákat, miket a halk szél szelíden billegni nógat
Csiklándva érzékeny derekuk hajlós, borzongó táncra...
S kacagtak a boldog fák, s ő is, mint a szélzengette levelek, tapsolt és csengett,
S nevessek én is: unszolt s becézve simult hozzám,
S jól esett, úrnőm, mert neved dúdolta, s szépséged fuvolázta,
S főhajtva s térdalázva
Hallgatták akkor bánatim, s eléje halkan mind hódolni mentek...

S mikor eljött az Éj, s hozta lassú fogatán az édes és élvezeg beszédű Csendet,
 S csillagok s illatok lengtek a mély és bús világban - szerelmem
 A Csend szíven megbújt, s így, szemlehunyna, távoli gyönyörű dolgok felé merengett:
 Hej, most, míg sétál tűzvirágos égmezőn a lomha hold nehéz brokátban,
 Hány büszke asszony lankad el kegyesre váltan,
 És búvik bűgva férfimellre!
 - Ezen tünődött kéjesen szerelmem, s szemeidre is gondolt távoli és gyönyörű szemedre,
 Míg édes vágya lassan fájásig feszült, s úgy tetszék: elviselhetetlen!

S bánatim akkor, furcsa, fekete rabnők, lábainál kuporogva megültek,
 S dúdoltak néki zsongító dalt: vontatott
 Lépéssel léptek, s elzuhantak ájultan a mondatok,
 S mely úgy sejlik már énfelém, nagymessze elmaradt lágy dombok kéklő láncaként:
 Dús ifjúságom zengték altatón, a messzetűntet -
 S így szólt a dal: a furcsa dal a furcsa rabnők ajkán mélabúsan így zenélt:
 „Ó, Áfrikánál áfrikább, forró, bizarr táj, távol Ifjuság!
 Fénylő, derűs vidékeidre, ott születtünk visszavágyunk,
 Ott csodapálmák közt szelíden ringott hintaágyunk,
 S örök napfény érlelte gyenge tagjaink finom husát.
 Ott zsenge karral fűztük hajlós testünk lenge láncba,
 Ott zsongó dallal üztük ifjú lábunk enyhe táncra,
 Örömek voltunk, - víg király táncos, hárfás szolgálai, ezen,
 S hallgatta bíbor ágyán víg dalunk a víg király: az Első Szerelem...

Jaj, jaj... már elmaradt a boldog táj... oázisok... és táncok... és zenék!
 A víg király is... jaj, jaj... rég lehunyta fényes, nagy, setét szemét,
 Mert törvény:... jaj, jaj... minden ködbe vész: szerelmek s minden édes Áfrikák...
 Jaj, jaj... ó, új urunk, ne tudd te ezt! szolgálid, altatunk,
 Hajoljon rád, s legyezzen álmos, álmos halk dalunk,
 Mint szirmahullató, setét, nagy mákonyos virág...”
 Hallgatta bánatim nyújtott szavát szerelmem, s néha, halkal
 Dúdolta ő is félálomban a borús dalt téveteg,
 De egyszer éles szóval talpra szökkent, rázta ifjú öklét, s vad haraggal
 Arcul ütötte, és elűzte szitkozódva a szelíd cselédeket,
 S őrzöngve hívott, úrnőm, majd lihegőn hörögte neved és átkozott s gyalázott...
 Riadtan bújtak össze akkor megvert s megalázott
 Bánatim, és remegve mondogatták s halkán sírdogálva:
 „Jaj, jaj... már meghal ő is, új urunk, kínos, nehéz halállal meghal nemsokára...”

Úrnőm, alázatos már s szenvedő e nemrég gögös és izgága szerelem!
 Én szánom őt, beteg királyt, s megfojtom még e hajnalon...
 S te, drágám, nyugszol távol ágyadon... ó, élvezeg és finom ajkadon
 Jó volna, rádhajolva lesnem: mint fuvall orcámra langy lehellet édesen,
 De jaj, itt állok én a hús hajnalban, és bús gyilkolásra készülődöm,
 S illik e hajnal is borúmhoz: mint fáradt alkony, úgy jó: bizonytalan s tünődőn,
 Fényt gyújtó ujjá már vigyázva a rózsák setét gömbjére rátapintott,
 S mint pici, színes lámpák enyhe fénnel kigyúltak már a bimbók,
 Már fényt vető keze a hús mezőt behinti halványzöld, szelíd parázssal
 De oly hunyorgó és félénk e fény, minthogyha percnyi, elmúló varázssal
 Bűvölték volna el a setét és elhagyott tájat, hogy lenne csalókán, betegen derengő.

S én didergek, úrnőm, s furcsa és zengő
Szavaim síró bilincsébe verem szerelmem, s küldöm hozzád,
Álljon meg ágyad előtt, és nézze ájulásig, utolszor, orcád,
S ha ébredsz, szóljon, ha mit tud, alázatos és búcsuzó beszédben,
S te ereszd kezedre fejed, édes, lassan, bánatosan, szépen,
S figyeld e méla rabot, - meghal úgyis, nemsokára,
Még e bús hajnalon.
Meg kell őt fojtanom...

Ó, VÍGASZ!

Ó, Vigasz! lágy és csacska istenasszony,
Te bárki ronggyal jószívűn parázna,
Aludj már vélem is! őrvöngve rázza
Vállad kezem, s esengve hív panasz-szóm!

Emlőd közé hadd fúrom könnyes arcom,
Tán elsimul a szájam rángó ránca,
Suttogj nekem, leslek, gyáván, vigyázva,
Suttogj, suttogj, akármit! tán elalszom...

Ki ócska szókkal bús borbélylegények
kezeiből a revolvert kiveszed:
Furcsa patkányok, fussanak szegények -

Nézd, sírva kérem együgyű és régi
Játékaid s kövér, langyos kezed:
Círógass és keríts meg: élni, élni!...

JÖJJ, VIHAR!

Várom: még egyszer tán zengő vihart hoz
Az élet, s halk hajóm a tengeren
Hazárd, utolsó táncra engedem:
Zúzódjon szét, vagy lengjen drága parthoz!

Csak ez a csend, e tespedt ájulat rossz
Csendje ne volna! egy-két emberem
Teng-leng a bús hajón reménytelen:
Pár ványadt vágy, pár züllött, vézna matróz...

Mert elfogyott a nyomorú ital,
Az állott rum: az egy-két csöpp reménység,
S jaj, józanok a szegény tengerészek...

Jöjj, tégy velük jót, irgalmas vihar,
Hadd lenne boldog part borától részeg
Már végre mind... vagy nyelje el a mélység!...

HÓFEHÉRKE

Igen, ez csak vers: lim-lom, szép szemét,
Játék, melyet a halk gyermek, a Vágy
Faragsál, s olykor lustán félbehágy,
S merengni húnyja álmatag szemét.

Most ezt faragta: kis szonett, setét
Szavakból ácsolt bús ébenfa-ágy.
S ráfekteti gyengéden gyenge, lágy
Szerelmem holt, virágos tetemét.

Pihenj, szerelmem! nézzenek a boldog
Élők, mint nyugszol némán, hófehérbe,
Tündérmeséim édes Hófehérje.

Ágyad szélén vigyázva üljenek,
Mint árva törpék, furcsa, bús koboldok,
S csendeskén sírjanak a halk rimek.

1912

LEVÉL

Ha ez a levelem megérkezik,
Édesem, gondolj rám egy kicsit.

Képzeld magad elé: szivarozgatók,
Fáradt vagyok és csendes és nagyon elhagyott.

Azt gondolom, maholnap meghalok,
S azt is gondolom, nem kár, ha meghalok.

Elküldöm neked ezt a levelet,
De nem mint régen: csevegni veled.

Tudom én, kopott rongy már a szavam,
Jaj, hogy kényes szavam is odavan.

De kell, hogy mégis írjak teneked,
Kell, hogy búsan nézd e bús jeleket.

Felszakadó sírásod kell nekem,
Szivarozgatva tűnődni ezen.

Gyilkosság ez, gyilkosság ez, tudom,
De lásd, egyedül kínlódom nagyon.

S szívemnek jólesik ez a kis meleg:
Hogy még valaki felsír, ha izenek.

CSAK ENNYI

Félbehagyott
Versek szegény, halkuló rebegése,
Félbehagyott
Sírás halkuló, békélt szepegése,
Félbehagyott
Küszködés békélt, mindegy-legyintése,
Csak ennyi, lásd,
Halkuló, békélt, mindegy-éltem vége.

Jó itt nekem
Kis, hajnali kávéház-zugban,
Jó itt nekem,
Hajnali, csendes mélabúban,
Jó itt nekem
Lassacskán, szépen végít várnom,
Csak ennyi, lásd,
Hajnali csendes elhalálózásom.

Csak sose sírj,
Nem volt az élet énhozzám kegyetlen,
Csak sose sírj,
Én voltam lusta, gyáva és ügyetlen,
Csak sose sírj,
Nem illet engem itten joggal semmi,
Csak ennyi, lásd,
Köszönni illedelmesen és menni.

Áldott az élet,
Ad kinek-kinek méltón, ahogy illik,
Áldott az élet,
Keze felém is illendően nyílik,
Áldott az élet,
Hullott kezéből rám is némi jó,
Csak ennyi, lásd,
Csendeske, fáradt rezignáció.

Isten veled,
Vigasztaljanak méltóbb, zengőbb versek,
Isten veled,
Vigasztaljanak zengőbb, szebb szerelmek,
Isten veled,
Nézd, fény ragyog a gyönyörű világon,
Csak ennyi, lásd,
Hogy én eltűntem és hiányzom.

ÖRÖM

Érkező vonatok fűtve át a ködön
Ujjong... ujjong... hallgatom estelente.
Mily szép ez... s olykor, mintha szivemből csengne:
Ideges jelzés berreg: most! berobog az öröm?

Aztán csend... csend... lehúnyom a szemem.
Jaj, ha most jönne... jaj, ha most rohan rám!
Forró kereke átszántna szívemen,
S megölné, megölné... s hagynám, hagynám...

KÖNNYŰ DALT...

Könnyű dalt, enyhe, ízes szerenád
Dalolni néked jó ma, ó, te áldott
És megszentelt az asszonyok között!
Míg messze ágyadon pihensz fehéren,
Édes szájú szókkal csókolni álmod...
Mint drága serleg, mit régi bor telít,
Csillog a fényben, szívem oly szelíd.
Dalolnék, édes szájú szerenád
Csókolja álmod, s vágyam szeme rád
Nagy messzeségből fátylasodva néz.

Vágyam még néz utánad, s úgy izen,
Mint égi csillogású férfiszem
Fordul az utcán nők után ragyogva,
Érzed-e még mohó és selymes
Simítását...

Óh, érzed-e a roppant messzeségben
Ez örök, forró, alázatos, árva
Felélnézést, mely... koldul.
S ki női száj bíbor kapuja láttán
Hörögve sír, és nyomorék karom
Mint templom ajtaján a ferde koldus...

Ó, vágy, örök vágy...
Alázat íve görbül ferde hátán.

HAJNALI SZERENÁD

Virrad. Szürkül a város renyhe pizska,
De túl, az enyhe, tiszta messzeségben
Új rajzlapját kifeszíti az égen
A hajnal, a nagy impresszionista.
Ezüst ónnal szeszélyes felhőt rajzol,
És álmodozva pingál enyhekéket,
S ragyogva tűzi az isteni képet
Az ürbe a hold, nagy rajzszőg, aranyból.

A sötétség, az éji, rút csuha,
Lebomlik a fák törzsén nesztelen,
S borzong a jó hüvösben meztelen
Az erdő, az örök buja csuda:
Most, mielőtt pompás testét kitárja
Mindenkinek, nyújtózik hallgatóg,
S várja, hogy a vén, dús kéjenc, a Nap
Aranyfésűt tűzzön nagy, zöld hajába.

De itt, a szűk utcák közé bezárva
A szürke hajnal szennyes és sivár,
Nagy, sárga szirmát elhullatta már
A lenge gázláng, az éj bús virága.
Itt-ott mered csak, s furcsán, betegen
Lobog a kétes és nehéz homályba
Egy-két borús fa, mint faközöld fáklya,
Mely vakon leng a siket tereken.

Annuska, alszol? bús utcák során
A bús hajnalban járok egyedül,
S hogy vigasztaljon, halkán hegedül
Fantáziám, a magános cigány:
Erdőkkal, éggel, ajkad mosolyával
Hangfogózza dalát, míg ballagok,

Jó volna most megállni ablakod
Alatt egy édes, fájó szerenáddal.

A szívem adnám oda hegedűnek,
A szívem, melyből bú és vágy zokog,
Lopjon szivedbe enyhe bánatot
És kósza vágyat, mely árván röpülget,
Hogy szűz álmodban, halkán, édesen,
Nem is sejtve, hogy könny az, amit ejtesz,
Álmodban, mit reggelre elfelejtesz,
Sirasd el az én züllött életem.

TÁRCÁMBAN EGY KÉP

Mért jó: meleg szemedbe nézni hosszan?
Mért jó: meleg kis kebeledre búni?
Mért jó: meleg, telt combodtól reszketni?

Mily jó is: elfáradtan öledbe ereszkedni,
Mily jó: langy lehelléssel gyenge bőrödre fúni,
Érezni kicsi térded, amint borzongva moccan.

E két sóvár, égő szem végigragyogja vállad,
Ó, mint két nyomorú és félénk tolvajlámpás,
Mely csak téged kutat éjben, magányban s búban.

Gyengén szorító kerek koszorúban
Ez a két ölelő kar be itt maradna nálad,
Te édes és puha, te illatos és pompás.

Mily furcsa, hogy nekem most tőled el kell mennem,
Mily furcsa, hogy az utcán majd szivarozva lépek,
S lekötnek majd ügyek, gondok és emberek.

S csak úgy viszlek szivemben, mint tárcámban egy képet,
Mít futó pillanatra s csak nagyritkán lehet,
Hogy megcsókoljam én, titokban elővennem.

TÉLI VERŐFÉNY

Mit ablakom körül fog vén kerettel,
Megfrissül most az únt, szomorú táj,
Víg napsugár pingál aranyecsettel
Az ócska képen és restaurál:
A régi Mester megkopott művét
Ragyogni szítja most az új lazúr,
E vén világba zárt örök szivét
Feldobogtatja nékem most az Úr.

Egy ócska házon a rőt téglakémény
Most ég felé bíbor kedvvel feszül,
Az égbe szökken víg erotikával,
S az édes levegőbe idvezül.

A lanka dombok telt, kerek vonalja
Kigömbölyül szelíden a leples, tiszta óra,
Hús paplana alatt a dús föld, mélyen alva,
Most szívja kebleit tán duzzadóra.

Jó volna a mezőkre futni mostan,
Ugy-e szívem, bánat beteg bolondja?
Torkomból, melyből vér hördült pirossan,
Hurrák skárlát szökőkútja bugyogna.
Két fáradt, bús karom a ragyogásba fúrnám:
E két karon, mely az égbe ível,
E két feszülő, lüktető csatornán
A boldog magasságba folyni fel!

Csitt! megvakult a fény, oda a részeg percek,
Sötét lett a szobám, csönd, alkonyi ború,
Szívem körül zsebóráim hallom: tűnődve perceg,
Vagy tán szívembe bent a bú, a régi szű?
Fázom s lomhán megülök a kályha mellé bújtan,
Hát ma se sikerültél: szent életöröm?
Sírnék, s ökölbe görbül tehetetlen az ujjam,
S tenyerem húsát vájja a kínlódó köröm.

VÁGYAK TEMETÉSE

Elföldelem a szívem vágyait;
Ó! kopott és zenétlen temetések,
Züllött úrfiak züllött gyászpompája.

Ledülnek nyirkos síri ágyba mind,
S én gyásztalan könnyel tovább lépek,
Miért tűnődnek értük visszafájva?

Üres fickók voltak, mihaszna társak,
A szívem vérét itták, és ha éj lett,
Duhajkodtak, hencegtek, fogadkoztak,

És ők is csak gyűrötten keltek másnap,
Sóhajtoztak: hogy így-úgy, fáj az élet
Henyéltek, tespedtek, semmit se hoztak.

És öbelölük sem lett semmi sem -
Az egyiket pedig soká szerettem,
Hazudta: ő az a táltos-királyfi,

Ki hipp-hopp, egyszer majd kiküzd nekem
Egy szép királylányt, hősi küzdelemben -
Becsapott ő is, elfáradtam várni.

És most már nincsen vágyam. - Hajnalonta,
Ha hazavet a robot, összetörve,
Nem ülök álmodozni, magam csalni.

Feleség, pénz, Páris, - sok drága gyolcsa
A létnek, tudom, már sohse kötöz be,
Sebaj, így is csak meg lehet majd halni.

ERDŐ

Körül
Minden csendesen, eltelten örül.
A napsütés vidám,
S a forró, sárga ragyogásban
Minden vén tölgy egy víg, élő titán:
Emeli barna karját
Frissen az áldott égbe,
A szent, illatos, teli kékbe,
S rengeti fürtei zöld zivatarját.

Csend.
Kábult fülem hallani véli
A zengő, örök napot odafent,
Billió mérföldek étherén
Átszúrt, ájultfinom neszét:
Ó, csend beszéde, szent csillagbeszéd!

S körül
Minden csendesen, eltelten örül.
A tömzsi, lustán rezzenő hársak
Illatokkal kenik fénylő, póre testük,
S lábujjhegyen állva karcsú jegenyék
Néznak át felettük,
Túl a hullámló, mély rengetegen,
Néznek, a merengés halk gyönyörétől
Reszketegen.

Jó így csendesen nézni a fákat,
Érezni a derút, mely mindent áthat;
Titokban éltem is szépen tovább égett,
Mint számban a parázsló szivar,
S tünődésem is úgy leng, illatos füstje a létnek,
Mint a napfényben a szivarfüst
Kedves, kék karikaival.

Oly jó így egyszer mélyen örülni,
Fáradt, szegény látásomat
Zöld pázsitkendőbe törülni,
Aztán lehunyni a szemem egy percre,
Míg az élet kis, nyomorú perce
Ezer évvé ringatja magát,

S kinyitni aztán
S nézni ezer évvel öregebben,
Túl szerelmeken, búkon, bölcsen, szebben
A nap örökké fiatal
Nagy, zengő aranycsillagát!

ÉJFÉLI ESŐ

Az éjféλι eső a láthatlan egekből
Most búsan lezuhan, s a csendes éjszakát
Vak zajjal veri fel, mint magas emeletről
Az éjféλι öngyilkos ha leveti magát.
Jaj, aki most nem alszik, s e sötét, furcsa percben
Gondjai közt motoz, mint a gyufásdobozban,
S a gyújtó sárga fénye szemét fájdtva sercen
S a gondok sápadt fénye szemében fájva lobban...

Ó, most, aki borús, aki bánata ében
Őrtornyából leszállna, s álom gyepére dőlné,
E roppant éjszaka fekete köpenyében
Hová temesse arcát, mely rejtett, lágy redőbe?
Avagy hová bolyongjon? Vagy csendesen megülve,
Elszálló tűnődését, e bús perctől eloldott
Kalandos, kósza bárkát milyen tavakra küldje:
Jövőbe, múltba tán? ó, hol lehetne boldog?

Mondd meg nekem, barátom, mi volna jó ez éjen?
Meleg, hű asszonytestnek beszívni illatát?
Szelíden elbágyadni egy édes szenvedélyben?
Nézni alvó fiacskád ajkai nyílatát?
Vagy dalt füttyölni tán? egyedül a sötétben
Behúnyt szemmel heverve, míg furcsa hang tolul
A csucsorított ajkon? Vagy elméd törni régen
Tanult számtani példán? olvasni angolul?

Vagy ülnél-e velem berregő gépmadárra:
El, el a szürke földről és keresztül az olvadt
Felhők rút rétegén! új, étheri határba!
A csillagok ködéig! átrepülni a holdat!
Ó, jaj, mi volna jó? nyugalmad hol leled föl,
Riadt, veszendő lélek, örök, bús kereső?
Ó, jaj, jaj, kihajolni a magas emeletről
S vak zajjal lezuhanni, mint a zúgó eső...

ÁLDOTT LEGYEN

Áldott legyen, ti most nyíló leányok,
Ki közületek szerelembe bágyad,
S testével és édes, tüzes sóhajjal
Melengeti az árva férfi-vágyat.

Sötét hajó a lomhán ringó élet,
S rejtett kamráin vak patkányok rágnak
De ti kússzatok bús fedélzetére,
Ragyogó koszorúnak, dús virágnak.

Boldog hajó, ki így ér kikötőbe,
Hol elcsitul a szív romlott kazánja,
És megpihen virágokkal benőve...

S boldog hajó, ki árván s céltalan
Nyílt tengeren teng, és nincsen hazája.

OBULUS

Ó, vén Odysseus, víg szimbólum, te boldog
S merész: ezer viharban derűsen szállni révbe,
Ki életem hajóján már csüggedezve bolygok,
Szemem ma hadd merítsem a drága dal vizébe,

Mely híres útaid körül gyöngyözve árad,
S feledjem, hogy hajómon patkányok raja rág:
A szennyes, vaksi gondok, s hogy édes Ithakámat
Távol ködökbe rejti ez örvényes világ...

Most hadd higgyem: sziget jön: egy óra, napsütéses,
S az összehajló percek susognak, mint a hársfák,
S közülük idegen királylányként az édes

Öröm lebeg felém, és ajkamnak, a búsnak,
Árkába becsókolja békítő kacagását,
E zengő, halk ezüstpénzt, halotti obulusnak...

SZEMÉRMETLEN S BÁTOR LÁNGOK ALATT...

Szemérmetlen s bátor lángok alatt,
Mik feltépik a sötét és bánatos estét,
Feldíszlik a korzón drága tested,
Mint ki diadalkapuk felé halad.
Ó, asszony! e komoly és sötét hegyekkel szemben!
Ó, asszony! a lassan omló ezeréves víz mellett!
Kinek a szavát vágyod,
Hogy a füledbe zengjen?
Kinek ring drága termeted és melled?
Jön-e hozzád alázatosan
Egy férfi, bódult, szegény,
Hogy lehozza neked a csillagokat,
Mik nemde csak térted
Ragyognak a végtelen egén?

SZEMBEN A FENSÉGES...

Szemben a fenséges, esti hegyekkel,
A lassan omló folyam mellett,
Kinek mutogatod
Drága termeted, drága melled?
Gondolsz-e arra, hogy odafent,
Millió mérföldjein túl az égnek,
Örök csillagok roppant
Villanylángjai égnek,
Gondolsz-e arra, hogy körül
A vén föld szörnyű torokká feszül tágan,
S lények milliói szenvednek,
Tünődnek, véreznek ma este a világban,
Kinek mutogatod hát
Bámaid, a sok kicsi kincset,
Elfojthatja-e szegény pazarságod
Az ezer hörgő, vajúdó, fájó nincset?...

ŐSZI KÉRDÉS

Jártál-e mostanában a csendes tarlón este,
Mikor csillaggal ékes a roppant, tiszta tér,
S nagy, lassú szekerek ballagnak haza, messze,
S róluk a szénaillat meghalni visszatér?

És fáj-e, amíg nézted a nyárfát révedezve,
Hogy reszket agg feje, az ezüstös fehér,
S hogy édes életednek újra egy éve veszve,
Mert viszi már Szeptember, a nagy szénásszekér?

S ültél-e elfáradva kemény, útmenti kőre,
Merőn bámulva vissza az elvakult időkbe
És feldöbbenve: jaj! ha most ledőlnél halva!

S eszméltél-e fel árván az éji hidegen,
Mikor a késő szellő, mint kósza, idegen
Eb, lábadozhoz simult, s bús kezeidet nyalta?

INVOKÁCIÓ CSOKONAI VITÉZ MIHÁLYHOZ

Szép este volt. Éreztem: az utolsó
Ragyogó est! Egy csendes kerti lak
Sötétén állt már: nagy, komor koporsó
A bánatos és tiszta ég alatt:
Igen, az volt, a holt Nyár koporsója,
Vak, barna tömb; s a szőke hársak oldalt,
Melyek lombját az alkony meggyújtotta,
Mint sárga füstű fáklyák fellobogtak.

S ím, ezüst vígság csattant át a csenden:
Gyereksapat hancúzott, körbeálltak;
Néztem, s lassan szívemre tódult minden,
Minden, ami egy csüggedt órán fájhat:
Ó, rendes élet! gyerek! feleség! -
Szívem! mi kincsed van e dús világon?
Vergődő kis szerelmek, szerteszét
Gurult tervek, ó, tépett ifjuságom!

Huszonhét esztendőm viszem batyumban,
Elfáradt vándor, céltalan uton,
Batyumban csupa lim-lom, ócska búm van,
Miért is hurcolom még, nem tudom,
S miért a versek, ez a fájó, éber
Ösztön: árulni halk bánatomat,
Mint cukros, fanyar fügét a kucséber? -
Így sírtam ott a hűvös fák alatt.

S költőm! akkor Te jutottál eszembe,
Te is nézted Debrecen fasor-rácsát,
Mint tömlőc-rácsot bús rab néz merengve,
S már nem is várja víg szabadulását.

Itt rejtegetted kínját életednek,
S itt éhezett szelíd lelked halálra,
Mert már nem izlett, rossz ínyű betegnek,
A remény hamujában sült pogácsa...

S mégis, magányod csendes, hűs ölen,
- Mert a magány ád végső menhelyet:
Ez a preri, hol mint sötét bölény,
Nagyhomlokú tünődés lépeget,
Mély dzsungel, hol a vén boa constrictor,
A jóllakott bú, szívünkről lebágyad, -
Magányodban, betegen, árván, titkon,
Mégis maradt egy felpihegő vágyad:

Csokonaim! halál pálmái árnyán,
Debrecen magány-prerijén bús farmer,
Mint ácsolgattad vágyad! mit se várván,
Bús kedvtöltésül, lassan, türelemmel;
Épül-e össze valami belőle:
Nagy és egész mű? - rezignáltan lested:
Fő, hogy idejét az ember elölje,
S ki tudja? tán boldog csoda is eshet!

Egy éneket kezdtél tervelni itt,
Hogy fájó életed beléfelejtse,
A haza honfoglaló hőseit
Álmodtad vissza, Árpád fejedelmet;
Ki elveszítéd sorsod tartományát,
Szerelmet, hitet, egészséget, mindent,
Feléd az unt lét tikkadt nyomorán át
A megnyert haza drága képe intett!

Ó, mester! ím a késő famulus
Megért: ha minden más kötés laza,
Mi még a léthez fűzi ferde, bús
Mikrokozmoszunk: ő, a szent haza!
Túl csókon, könnyön, lázon és önzésen,
Túl önmagunkon, tisztult órák hozzák
Képét, magány s csönd, - s megindultan, szépen
Utolsó álmunk: boldog Magyarország!

A magyar remény-korszak kezdetén
Így kezdtél új dalt, reménytelen költőm,
Mert ez a végső, szent virtus: szegény
Magyar költő, bár félholtan is, költsön:
Hátha a magyar Jövő szebben épül,
Ha szívünk vérét vakolatul venné:
Elénk bús szimbólummá ekként szépül
A balladás Kőmíves Kelemenné!

Ezen merengtem én el akkor este,
S felszegte fejét szívemben a bánat,
S látott új eget s új földet, a messze
Jövőben látta dús, boldog hazámat!
És szóltam: Néki zengem énekem!
Néki áldozom koldus kincsem, híven,
E gyűszű könnyet: ifjú életem,
És e marék vért: eldobogó szívem!

Vemhes az Idő új honfoglalással,
Költőm! én is honszerzést dalolok,
Tán bús dal lesz, kevés fénnel, sok árnnal,
S hősöm tán gyöngé lesz, mint én vagyok;
Tehozzád méltó hősül illett Árpád,
Enyém bukik, s tán én is féluton
Kidőlök, ám nincs vágyam, előbb, drágább,
Mint dalba sírni, ahogy épp tudom.

Csokonaim! ne szálljon ez az ének,
Míg meg nem áldod. Eltűnődni jó,
Hogy, valahonnan, munkám áldva nézed:
Tiéd e csendes *invokáció*!
S most, ének, röppenj, úszó, halk monoplán!
Ívelj, ha tudsz, magasztos távolokba,
Bár szárnyaidd közt búsan meghúzódván
Egy vérző szív a kormányzó pilóta...

A RUBINSZÁRNYÚ CHERUBHOZ

Ó, Cherubin! te erős és te szép,
Fényes orcájú égi cherubin,
Ki jobbról ülsz az Úr trónján, rubin
Színű szárnyakkal, és az Úr kezét,
Mely az örök idők sötét és néma
Terhétől búsan elnehezül néha,
Gyönyörű vállaiddal emeled,
Hogy ne lankadjon az áldón kitárt kar
A forgó, zengő világok felett:

Szent Ifjuság!
Ölelj át még erősen engemet!

Ó, Cherubin! ki áldott tavaszon
Átgázolsz a lucskos földi gazon,
Sarkad nyomán a füvek friss csudája
Serked,
Kisér a szellők halk, buja dudája,
S a kertek
Zöld tengerén ha fürdesz, rózsaszín
Tajtékként száz foszló szírom remeg:

Szent Ifjúság!
Ó, csókolj még vidámmá engemet!

Ó, Cherubin! ki összehajló párok
Mögött megállsz lábujjhegyen,
És parancsolsz a röpke táncu percnak,
Hogy végtelen öröklétté legyen,
Ki a lázban izzó testeken végig
Bizsergeted szárnyad piros pihéit,
És fölropítod a hetedik égig
Az összeölelt szeretőket:

Szent Ifjúság!
Engedd ölelnem még a szeretőmet!

Ó, Cherubin! általad gyúl ki
A bús tömegek szemén a harag,
S fenyegetőn ragyog a millió szem
S szebben, mint szuronyok hegyén a nap!
Te rubin szárnyad büszkén kifeszíted,
Mint dús jövődök bíbor zászlaját,
S harsány harci hurrává idvezíted
Egy intéssel a vérzők száz jaját,
Ó, szárnyas Diadal:

Szent Ifjúság!
Ó, hadd legyek még harcos fiatal!
Ó, Cherubin! ülök magamban, este,
Csüggedve, árván, betegen,
Ó, légy ma irgalom kegyes követje,
És szállj le hozzám a fénylő egen!
Hajolj vállamra, nézzed, amit írok,
Ölelj át, s vezesd a kezem,
Ó, bátorítsd a szívem, s ha sírok,
A könnyeimet rejtse el kedvesen...
Fél-életem letűnt már, most mi lesz?
Csak újra bús, árvaság, kis tusák?
Ó, adj erőt a bús elégikusnak,
Himnuszos Ifjúság!

DANTE

Írt lázasan... S míg áldott tolla siklott,
Úgy rémlett: vérző szívvel csakugyan
Bejárja a bús, bíboréjú poklot,
S eléje két szomorú árny suhan,
Mint gerlepár, édes fészekre vágyva,
Fáradtan, halkán, csöndben, lassudan.

Az egyik a Francesca karcsu árnya,
Fehér vállát csapkodja szennyes orkán,
Védőn simul hozzá bús arcu párja,
S beszél az asszony, mézes alkony-órán
Hős Lancelotról, mint olvastak ők,
Mint reszkettek Ginevra bűnös csókján,
Hogy fordult egyet a világ velök,
Hogy égett a kettőjük ifjú teste,
Míg csókra összehajlott a fejök,
S hogy nem olvastak többet aznap este...

NON PIU LEGGEVANO...

Újra indult a vérző Poklon át,
De a bíbor ködökben bujdosó jaj
Körén tünődve mély és hosszú sóhaj
Szállt ajakára, s a bús toll megállt.
Francesca bűnét, a könnyes csodát
Idézte: mint olvastak Paolóval,
Mint tört reájuk könyvük buja szóval,
És aznap már nem olvastak tovább.
S Dante szemén, mint szikkadt kútgyödör
Setétjén egy rég elmerült vödör,
Halk, furcsa bánat csillan fel remegve.
Egy forró, késő könnyecseppet hozott:
Ó, ifju vágy, édes és átkozott!
S a Költő nem írt többet aznap este.

MA LELKEMET...

Ma lelkemet libegni bontom,
Mint zászlót zúgat szűzi szél,
Kitűzve büszke bástyaponton,
Magasra leng a horizonton,
És leng s ragyog és leng s zenél.
Ragyog és leng, mint drága kelme,
Melyet ha duzzaszt tiszta lég,
Úgy csattog, mintha énekelne,
S mint nagy selyemszárny, égbe kelne,
S kék keblére zárná az ég.

ESTI KERTBEN...

Esti kertben ülünk
Hallgatag,
Csend csobog körülünk,
Halk patak,
Mint szomoru fűzfák szelíd domboldalban,
Halk patakra halkan
Hajlanak.

Fönt a szép ezüst ég
S hold lobog,
Istenem, leszünk még
Boldogok?
Kebleden a fejem:
Jó volna örökké ezen a kis dombon
Szívedet hallgatnom,
Hogy dobog.

BOLDOG CSÖND

Ó, boldog a kis lusta tó,
Szelíd képeket ringató,
Partja virágtól roskadó,
S ha este jön a posta-ló,
Bús nagy feje rádől s mohó,
Hús kortyot inni néki jó.

És boldogok a fellegek,
Mily könnyű mind! Mind fenn lebeg!
Milyen halványan lengenek!
Álomraj és sóhajsereg,
Ha emberszívből felremeg,
Nem ily szelíd. A szív beteg.

És boldogok a vén fenyők,
Hullámos, dús, zöld függönyök,
Mögöttük alkony jajja nyög,
S boldog e jaj a lomb mögött:
Szent, terhes alkony, most szülöd
Áldott leányod, ő a Csönd.

Őt várom, vak már a szobám,
A négy fal roppant halovány.
S jön a rejtelmes, néma lány,
Megcsókolja húsen a szám.
Szívem megáll s boldog. Talán.

BE SZÉP AZ ÉG...

Be szép az ég bíborló baldachinja,
S be jó alatt heverni szemlehunyva,
A csend szól, mintha hegedűhang hullna,
Hegedül a csend, hűs arany a húrja,
Hallgatja a szív, elalszik a búja,
Álmodik a szív, s az álmot nem unja.

Mindent megun a szív, szerelmet is,
Pénzt is, kacajt is, hűvös kertet is,
A bú bakján ül, mint egy bús kocsis,
És hova hajtson, nem tudja, a hűs
Estén, és elbóbiskol néha s kis
Álmok ringatják...

STANZÁK EGY TRAFIKOSLÁNYRÓL

Ó, a hajnal! fehér felhő kar-ingben
 S biborban, új és fénylő kezdetek
 Szent papjaként jó, s őt köszönti minden
 Szelíd s halk áhítattal, reszketeg:
 Hát én, ki a vak utcákon keringtem
 Szívem csitítva, mely üres, beteg,
 Mint várjam őt, ki úgy emeli zengve
 A napot, mintha arany-szentség lenne?

A felszikkasztó utakat taposván
 A víg városban hallgatag ödöngök, -
 Egy boltajtóban vézna trafikoslány
 Áll, árva, bús ürgécske, kit kiöntött
 A fény, a forró arany-árvíz, s most tán
 Mereng a szépült fák s arany göröngyök
 E reggelén; s kis álmán érzeleg -
 S szólnék hozzá: Testvérkém, értelek!

Szólnék: Testvérkém, mondd, hát jó a fény?
 Az arany hangyák, mik bizsergőn bújnak
 Halvány bőröd alá? s az új remény,
 Mely most, mint rezge fénysáv bús lebújnak
 Oldván, úgy csillog a szív rejtekén,
 Hogy hátha már derűt hoz ez az új nap,
 S ma minden messzi emlék s távol álom
 Ragyogni ömlik össze üdvre válón?

Testvérkém, szertelen és mégis olcsó
 Kis vágyaid, míg meghatottan nézlek,
 Találgatnom most bús lelkemmel oly jó:
 Hát mit vársz? esküvőt? vagy ami még szebb
 S merészebb: tán kalandot? szívet oldó
 Mosolyát egy szép, divatos színésznek?
 Vagy tiszta rajzzal ring föl, mintha nemrég
 Vésted volna szivedbe, némely emlék?

Első szerelmed tája tán? - egy kedves
 Dombhát s vén útja, mely lomhán ivel,
 Nagy, mélyzöld fenyvek friss esőtől nedves
 Árnya s az ég fönn, szép felhőivel?
 A régi séták? - hogy reá ügyet vess,
 Leste az ifjú, - szép volt? - s hogy kivel
 Viteted holmid, s kinek akarod,
 Ha meredek jön, nyujtani karod? -

Úgy, csak merengj, kivel most szótlanul
Csevegtem jó volt, kicsi trafikoslány,
S ne érezd, mint én, hogy ragyog, de múlt
A dús perc, és a szívbe sohse mos tán
Mély medret a derű, csak szétlapul,
Mint fáradt gőzű, beteg aranyposvány -
Isten veled! - és rám se nézz, míg loppal
Megyek, s lomhán elnyel a józan nappal...

LOMHA GÁLYÁN

Ó, ifjuság! már fényed, a messze fény
Alásüllyed, mint távol az éghatár
Mélyén letűnő drága csillag,
S vak vizen ing tova lomha gályám!

Így, férfigondok barna fedélzetén,
Míg sors sodor, mint gyorsrohamú vad ár,
S míg forogató örvények nyílnak,
Így mulik el botor éltem árván,

S ülök s szívemre lebben az esti bú,
S szárnyával, melynek pelyhe sötét selyem,
Úgy ér, mint tó fölött ha fecske
Csap tova, s lágy gyűrű kél a vízen.

S kérde: borongsz hát újra ma, rest fiú?
S szelíd igent int csüggetegen fejem,
S emlékek sírnak, mintha este
Hársak ezüst dala fájva zizzen.

S a hársak közt jár, s néha megáll a vágy,
És méla bottal rajzol a bús utak
Porába furcsa figurákat
S drága betűt szeretőm nevéből:

S eszembe jut, hogy isteni válla lágy,
S a hús haj kékes árja a karcsu nyak
Szelíd lejtőjén átfoly, s bágyadt
Szép szeme nedves a vágy hevétől.

S szilaj jajom kél: hajnali bíbor ég
Alján kigyúló zöld ragyogás: sziget!
Ó, vársz még, távol, boldog Élet,
Hol sohasem lesz az alkonyom bús?

Avagy fordítsam már a siró kerék
Kormányát bárhogy, part sohsem integet?
Amerikámat, amíg élek,
Sohse lelem, szomorú Kolumbus?

KATONASÍR

(A kárpáti harcok idejéből)

Magányos sír a keskeny, elhagyott
Völgyben, keresztje ferde már, veszendő,
De gyapjas hó a vállát - enyhe kendő -
Szelíden védi, s rojtul ráfagyott

Kis jégcsapok gyémánt dísze ragyog:
Míg lent a néma bíborban derengő
Mélységben zárt szemekkel és merengő
Arccal nyújtózik egy ifjú halott.

Ha véres szemmel s arany nap-sisakban
A hajnal újra a hegyekre csattan,
Pihenj, kedves, nem kell már harcra szállnod,

Sírod felett még bús moraj lebeg,
De te feledd az ágyút már, - te álmodd:
Hazaértél, s ugat vén, hű ebed...

AUGUSZTUSI ÉG ALATT

Emlékszel még az augusztusi égbolt
Tüzeire? - a cirpelő mezőn
Álltunk, s szemednek mélyén elveszőn
Csillant egy csillagtestvér fény... be szép volt!

S úgy tetszett, hogy hozzánk hajol a félhold,
- Szelíd, ezüst kar - s átölelni jön,
Emelni lágyan, véle lengni fönn,
Hol égi súlyt az éther könnyedén hord...

S a sóhajunk, a fájó földi sóhaj
Szívünkől úgy szállt, mint finom homok
Szitál alá a tűnő ballonokról,

S ajkad lezártam egy oly hosszú csókkal,
Hogy addig mennybe értünk, s angyalok
Kacagtak ránk az égi balkonokról...

ESTI ÉNEK

A holdat nézd, fölült a háztetőre,
S arany testét szikrázó gombolyagba
Görbítve, mint bizarr kandúr, olyan ma,
Vén, kéjes, égi állat, éjek őre, -
Fáradt szegény, pihenni volna kedve:
Érzed? most rád néz, s elszántan, vakon
Hozzádvetné magát az ablakon,
S szelíd térdedhez kúszna törleszkedve.

S a félsötét szobában nézz körül, -
Érzed? reszketnek a bús bútorok ma,
Rejtelmesen mind hozzád tántorogna,
S mint halk, borús raj, körbe tömörül:
Öreg rabszolgák, zsibbadt, árva testek,
Leomlanának, s édes ujjaid
Lágy simítását kérni bújna mind,
Hogy érezzék zsongító, enyhe tested.

S nézd: ím, az árnyban két szemem hogy ég,
Kebledre hajtom: két hű, régi ékszer,
Ó, millió sok éve már - emlékszel? -
Égtek s fájtak, - nem volt még föld, se ég,
Simítsa őket is kezed hűs uja:
Ó, áldott gesztus, mellyel minden dolgok
Lététől létem csendesen eloldod,
S a végtelenben ringatózom újra!

TÁNC

Táncot kívánnék látni, hintázó női testet,
Zenén lebegve könnyűt, toppantva halk neszűt,
Úszó, setét hajával csak fátyolos mezűt,
Kit nékem furcsa piktor, bús vágy, élémbe festett.

Hadd jönné, s lengené szép estté ezt az estet,
Most, hogy aléló pillám zokogni nehezült,
S hogy nehezülő szívem ím szakadni feszült,
S azt sem tudja szegény: élni vagy halni restebb?

Áztatnám ajkamat borús, bíbor borokkal,
És dúdolnék a tánchoz, téveteg, bús torokkal,
S hallgatnám, félig alva: kezem ütemre tapsol,

Rám dölne részeg álom, mint nagy agyagkolosszus,
S nem érezném a bút, a szennyes és a bosszús
Hiénát, amint tépi szívem, s morogva habzsol.

HÍMZÉS

Szólongatom olykor magam: be szépek
A föld csudái, látod, bús nomád?
Miért hát mindig bánat a komád,
És sóhajszéllel bélelt halk beszéded?

Ne bánd, hogy csalfa csillogás az élet,
S hogy gyenge szálát zord párkák fonák,
Bár színe alján ott a torz fonák,
Nézd édes rajzát: száz szent semmiséget:

Szerelmek lágy kárminját, vágyak bús aranyfüstjét
S a remény reszkető, vékony s könnyes ezüstjét,
Nézd: áldott hímezés, halk pompával omló -

Kár volna vad kezekkel összetépned,
Hisz lassan úgyis elkopik az élet,
S jaj, csattan a párkák kezén az olló!

MÁMOR

Jöttél, s ím drága must edénye lelke,
Szűzlány fehér lábával megtiport kád,
A púpos bánatok rikoltó torkát
Méz-íz csitítja: ó, tán most születtem!

Szálljunk aranyhajóra most mi ketten,
Röpítsen el, ne tartsa semmi korlát:
Szállj, drága perc, feszítsd forró vitorlád,
Ma ránk vár minden édes ismeretlen!

Nézd, minden mily roppant fénnel ragyog:
A nap, a hold és minden csillagok
Jönnek velünk, s a vén világ elárvul -

Hallod? a láz, a hű, bizarr dobos
Dobol, s a mámor vörös oszlopos,
Örvénylőn forgó kastélya kitárul!

CSILLAG, Ó, MESSZI SZERELEM!

Laktam már a magány monostorát,
Viseltem már a bús lemondás szürke
Kámzsáját, s homlokom megadva tűrte
A gondok ráncrepesztő ostorát.

Istenem! lesz-e sorsom mostohább?
Szívem mélyén, mint odvából az ürge,
Könnyem vizétől milyen új és fürge
Bánat riad fel? hogy lesz most tovább?

Bús az élet, de balga, aki gyászol;
Bozótok közt, csendes és árva pásztor,
Vágyaim csengős nyáját vigyázva terelem.

Olyan jó hinni, hinni: túl sötét tereken
Üdvöm rejti egy óra, mint Megváltót a jászol;
Mutasd az utat, csillag! ó, messzi Szerelem!

A VÉNÜLŐ FOLYAMNÁL

Ó, elmúlt árva életem, olyan
Fénnel ragyogsz ma át a tiszta esten,
Mint néma partja közt aranylik resten
Az elkanyargó tropikus folyam.

Megszépült tükröd nézem komolyan:
Örvényed, szirtjeid mért is keressem?
A békült lélek int: immár szeressem
Mind, ami volt, - s halk sóhajom suhan:

Hány vágy-hajóm s reményem s mennyi bánat
Bárkát vitte már vénülő hátad,
Te szent folyó, ó, nem vagy-é még fáradt?

Bár így maradnál végig: ragyogónak,
Míg eljövend ama fekete csónak,
Lomha ladikja komor koporsómnak...

ORGONA

Bár holtra metszé kertész görbe kése,
Még édesíti a fanyar szobát,
S a hús homályon úgy remeg tovább
Illatja, mint halk húrok reszketése.

Ám olykor egy-egy függöny rezge rése
A lila fürtön arany fényt dob át,
S felgyújtja, mint egy nagy, kevély opált,
Melynek szikrázva szédít színverése.

Ó, én szerelmem, kit sok ferde kés
Már halni vágott: bú és szenvedés,
Ó, édes emlék, te is így jelensz meg:

Olykor: sóhajtó illat, hús zene,
És olykor: tágranyílt opál szeme
Egy-egy felfénylő, drága, ritka percnél...

Ó, ÖRÖK ISTEN...

Ó, örök Isten, kit tűnődve látott
Képzelmem sokszor ülni ősi égben,
Komoly szemmel szemlélni vén világot,
A törpe emberfajt megvetve régen,
Fenséges dachau, árva egyedüllét
Ormán, s csak olykor, hús étheren át
Hallgatva földi, halk szók hegedűjét,
Ha némely lágy szűzlány-ima
Reszketett lengve kék kapuira
Egednek, mint egy félénk szerenád.

Ó, örök Úr, e templom-kupola
Alatt, amíg az orgona csövében
Búsan s dúsan ömölve zuhog a
Setét zene, s komor kockák kövén
Vérző áhítat súlya nyomja mélyre
A fejeket, mint töviskoszorú,
Én is, szomjazva könnyehulló kéjre,
Megtérő és megrettent, árva szolgád,
Kiről karod szent övét rég leoldád,
Térdre roskadok, s szavam szomorú...

KASTÉLY ÉS TEMETŐ

Nézd, már a lelkeim bús, üres liget:
Egy sarka temető: vad ugaron
Fejfák, sötét emlékek, csupa rom,
S éjjel rémek vetik fel testüket.

Másik sarkában vén kastély, süket
Csöndben borong, fölverte dudva, gyom,
S este haza a kongó udvaron
A társtalan lovag, a bú üget.

Lennél-e úrnő e szomorú tájon?
A temetőt, hogy rája béke szálljon,
Fehér kezed meg tudná áldani?

S ha hozzád lépne sötéten és halkal:
Az átkozott és társtalan lovaggal
Tudnál-e megváltó szót váltani?

AZ ESTI FELHŐK...

Az esti felhők torlatag csodája
Aranyligetté zsúfolódva áll,
Meghalt a nap.....

Elmúlt. S csodálkozol: a szíved él.
A sóhaj megfeszíti bús kabátod,
Mint agg vitorlát édes, ifju szél.
És messzi partok enyhe rajzát látod.

Ajkad egy új, csodás ígét keres,
Telít, zengőt, a régi szóknál szebbet,
Az esti felhő... hűvösebbet,
Talán ezt: ölj meg! tán ezt, hogy: szeress!

F. L. ÚRLEÁNY SÍRKÖVÉRE

I

Ifju virág volt, mit se tudott a lét viharáról,
S máris törve pihen, s törve sir érte szivünk.

II

Mint a szelíd tavaszalkony, olyan volt ifju haláloed,
S gyász örök éje borult ránk a bus alkony után.

III

Megrontott tested már búsan rejti a mély sír,
Ám emléked örök kincse szivünk vigasza.

Ó, MENNYI POMPA...

Ó, mennyi pompa van e vén világon,
Túlérett és pazar és érthetetlen,
A nők csókja, a sárga lomb az ágon
És ég és drága tenger, mérhetetlen,
És vágy, ó, vágy, mely mindeneket átfon,
Örök híd, s jaj, végére érhetetlen,
Övék minden áldásom s minden átkom,
Övék a szívem s jajjom, egyre szebben.

SZÉDÜLET

Hogy is volt csak? A fáradt, bús öt érzék,
Öt halk rabszolgám, ernyedten pihent,
A színek selymét és a hangok ércét
Elejtették. Sötét volt. Tiszta csend.

Homályosan, mint félálom lidércét,
Még sejtettem a süllyedő jelent,
Egy kósza inger jött, de már nem érzék,
Felfogták még, s nem tudták, mit jelent.

Egy csöndes park előtt zsibbadtan álltam:
Szelíd csoportban tündérképre váltan
Leányok néztek rám - vagy rózsatők?

Úgy éreztem, az ég vállamra reszket,
S körültem csöndesen táncolni kezdtek
Nőszagu rózsák s rózsaszagu nők.

„SZENT ÖRÜLETBEN...”

„Szent örületben a költő szeme...”
Hogy is mondá a régi mester, Shakespeare?
Az én dalomnak fáradt üteme
Szent örületben felszárnyalni nem bír.
A lantom gyöngé, vagy a hitem-e?
Nem ül ki ihlett homlokomra szent pír,
A finoman hajlított halk rimek
Horga a mély fölött gyáván remeg.

Zord partokon ül s didereg a horgász,
Arany halak, suhanó aranyversek,
Hol késtek? Zúgó világtenger-morgás
Vad hangjai szelíd zenére nyerek,
Szédít a szörnyű világörvény-forgás,
A lázadt habból ferde szörnyek kelnek,
Világnyelő, roppant Leviathán...
Szigonyt rávetni ki volna titán?

Késő utód, ki versem olvasod majd,
A bús partról búsan köszöntelek,
Az orkánból feléd küldöm a sóhajt,
Búgó csigát, mit a vad ár kivet,
Ó, tartsd füledhez, lesd ki a búgó jajt,
És kétszeresen örüljön szived,
Örülj, hogy szebb kor habja mossza térded,
S örülj, hogy örült búnkat meg se érted.

Ó, TUDSZ-E SZÁLLANI...

Ó, tudsz-e szállani, törékeny, drága ének,
 Tapadó sűrűjén a vak sóhaju éjnek,
 Mint zengő, fénylő lángmadár?...
 Hiába már!

Hisz ezt az éjt a távol ég-terek
 Sugár dárdája is keresztülfúrní gyenge,
 Örök arany hegyük tompára törve benne
 Elporzik, szétpereg.

S a nyúlós, állott és nehéz
 Lég, melyhez dideregve érsz,
 Mint vak vér, törten ragadó,
 Mint vak könny, lomhán fakadó,
 Nyirkával pihegő meleg melledre olvad,
 Áthúti szárnyad, fellazítja tollad,
 Hogy lezuhanj...

Ó, ne suhanj
 Ma, bús madár, inkább fészekre bújj,
 Míg hajnal nem jön, víg meleggel új!

De hol van enyhe nyugtot adni fészek,
 Melyet üvöltő..... vészek
 Le nem vertek?

Ó, a kertek
 Ezer buja lombkeble hol dagad
 A jóillatú alkonyég alatt?
 S a legdrágább fészek, melyet röptöd keres,
 Nem tépett és üres?
 Szegény madár! Ó, befogad-e, hív-e
 Az emberek szíve?

AZ ARANY PARK

A fákon a virágzás fájó kéje
 Borzong végig: mélyen sohajtanak,
 Már lángkocsin zenitre hajt a nap,
 S tüzet lehell a bimbók szüzi mélye.

Rád gondolok, ki vársz még rám, remélve,
 Ifjúságod fénylő fáin alatt,
 Halk arany ágak hozzád hajlanak,
 S szived reszket, s zeng vágyaid zenéje.

Ó, vársz s mosolygsz a fák közt, drága úrnő,
De arany parkod árnyán már a bú nő,
Mérge bogyójú, vad, sötét növény...

S jaj, tán mire elérlek, tépve, verten,
Jajduló szél vonaglik át a kerten,
S az esti fák közt kialszik a fény...

Ó, ROMOK!

Hol déli napban vén márványromok
Alusznak, s álmuk enyhe szenderű,
Ragyognak, s fényük enyhe, szent derű,
S aranylón felhőz a szelíd homok,

S aranyhajú aranykisasszonyok
Járják a port, vörös bedekkerű
Finomka misszek, ó, a nagyszerű
Romok közt lelkem is elandalog -

Míg itthon testem unt robotját tengem,
Elküldöm lelkem: menj, ma légy turista,
Utad dús tájak s drága nők közt lengjen!

Légy már, szegénykém, enyhe, könnyű, tiszta;
Jöjj vígan, majd a bús tagokba vissza,
S gyűjts aranylámpást a sötétült szemben!

AZ UTCÁN MOST...

Az utcán most sötétség állóvize áll, sötét
Tenger dagad az égig, s fent a tiszta csillagok
Arany sajkája úszik, boldogan: ott, ott lehet az igazi világ.
S itt csak a tenger mélye fül, igen ezek
A kis házak, e megszokott utcák, e megkopott fák
S minden, barátaim és ellenségeim s a lányok is mind,
Csak szörnyei egy tengermélyi és fantasztikus
Tenyészetnek, s e zaj, e zaj, az éjjel elzörgő kocsik
S a kurjantások és a sóhajok mind: némaság,
Tengermélyi siketség, a finom fül
Ezeket meg se hallja, messzi, messzi, messzi
Aranycsillag-sajkán evez fenn valaki,
S dalol, s az ő dala reszket most le a hús
Setét levegő vak vizein át.

AZ ÚJ TAVASZRA

Az új tavasz játékos ujja
Rügyet sodort az ághegyen,
S most lágyan enyhe szája fújja,
Hogy szétnyílják és lomb legyen.
Már bús bivaly ballagva rázza
Igáját, s barnul új barázda,
S peng a pacsirták éneke:
A szíveket is újra vágja,
Már mélyre szántja újra, fájva
A vágy, a vágy, a vén eke...

A szívem kérdem: árva, gyarló
Szív, rajtad szánt-e régi láz?
Sarjad-e még a fáradt tarló
Borús rögén vidám kalász?
Tavaszi sóhaj pitypang-pelyhe,
Sovárgás reszkető, kék kelyhe
A holt ugart diszíti még?
Vagy lomha dudva lep be tengve,
S már csak a vérző naplemente
Komor pompája lesz tiéd?

Tompán tünődöm. Csend a tájon,
S mint aki mélységbe bukott,
Ha mozdul, szisszen jajja fájón -
Felelnék, jaj, de nem tudok.
Minden oly furcsa, torz és visszás,
Idegen a tavaszi tisztás,
És ferde ívü minden ág...
Ki lovagolt el ott a fák közt,
Az elhulló fehér virág közt?
A Szerelem? - az Ifjuság?

A tavaszi sűrűben állok,
S már oly kábultan nézem én,
Mint bűvár a bizarr korállok
Bokrát a tenger fenekén;
A fény is olyan messzi, tört fény,
S a lég oly lomha, súlyos örvény,
Fulladva, fájva görnyedek,
S száz halk polip-karjával roppant
Lassan átfon, s alélni roppant
A bú, a renyhe szörnyeteg.

Ó, fent az égen felleg úszik,
Aranyfelhő, angyal-hajó,
Egy angyal tán a szélre kúszik,
Inteni volna néki jó:
Ó, angyal, nézd, megöl a bú már,
Elpusztulok lent, árva bűvár,

A kék örvények rejtekén...
Testvérem, angyal, szállj le értem,
Ringass a hűvös, szúzi térben,
Míg lázat és bűt elfelejtek én...

RÍMES, FURCSA JÁTÉK

Szeszélyes, bús ajándék
E rímes, furcsa játék,
Ó, zokog, bár negédes -
Fogadd szivedbe, édes!

Mert csupa szívbe vert seb
Vérszínezi e verset,
Mint halvány őszi rózsza
Szirmát az őszi rozsdá.

De lásd, egyebem nincsen,
Se birtokom, se kincsem,
Nem adhatok tenéked,
Csak ily borús zenéket.

Szebb volna büszke kastély
Termén egy fényes estély,
Vagy lágy keréken zajló
Kocsidba drága pejlo...

Vagy elrobajló fülke
Ringó pamlagján dülve
Elnézni, merre foszlott
A sok távíró-oszlop...

Vagy űzni falka fűrtjét,
Hallani hallali kürtjét,
Míg elfakul porosra
A frakk vidám pirossa...

Vagy tán az volna szebb lét:
Nézni istennők keblét,
Hol antik ívek árnyán
Mereng sok régi márvány...

Vagy Svájcban lenni vendég:
Csodálni naplementét,
Vagy vinne halk fedélzet,
Hol a banános dél szebb...

Ó, mind e rím mi kába,
Ó, mind e vágy hiába,
Nekünk, két árva rabnak,
Csak sóhajok maradnak...

De hallgasd most e verset,
E torz kedvvel kevertet,
Zsongítson furcsa hangja,
Mint füstös képű banda:

Itt flóta, okarína
S hegedük soka rí ma,
Száz hangszer, minden rím más,
S vén bánatom a primás.

Ízzék a dal duhajjá,
Csattanjon vad csuhajjá,
Majd haljon el sohajtón,
Fejem öledbe hajtom.

Csönd. Ajkaim lezárva.
Ringass: árva az árvát,
Így, sírj csak, rámhajolva,
Meghalni volna jó ma...

OKTÓBER

A levegő hideg, kék és merev,
S sziszegve metszi éles cirpelés,
Mint bánya mélyén a kék érceret
A zengő fúró. Már a fény kevés.
A sötét ég tisztára van seperve,
A láthatár fakó vonal, üres, -
Vízszintes közönyét ezüst s veres
Tornyok nem gyújtják fel már. Komor este.

Október. Pompa és szín nincs tovább.
Ó, mikor még arany fény lihegett,
S tömör bíbor és roskadó brokát
Fedte a kéjes, ájult ligetet...
Már meztelen az erdő. Végesvégig
A züllött úton roncs, bú és szemét.
Korhadó tönkök. Egy nyirkos, setét
Kórón vén varjú hamvas hasa kéklik.

Ősz, fáradt isten! - csendes és unott,
Kinek halavány ujjaid közül
Arany hullt, s már aranyaid unod,
Szeretsz-e? - lelkem hozzád menekül.
Szemed sárga, hűvös nézését küldd le
A szívemig a hervadt végtelenből,
Ím hozzád búsan és keserűn leng föl
Eltűnődésem lassú tömjénfüstje...

Mért élek én - s boldog mért nem vagyok?
Mért fáj ez örök, tűnődve kuporgó
Magány? - és máskor mégis mért sajog
Magányért lelkem? Ó, lélek, te forró
Tropikus homok! mért hajtasz virágot:
Gyönyörű vágyat s jaj, gyökértelent?
Arany gyümölcsöt a nagy őszi csend
Nekünk nem hoz, csak bút, beteg sirámot...

Ó, ez a vak, szeszélyes földi élet
Adott-e kincset, mely ma is enyém?
Vagy, mit ha bús szemem vizsgálva nézett,
Nem halt el róla szomorún a fény?
Mily szent iramban nyargalnak a lázak,
S mily sánta mind a beteljesedés...
Ez hát az élet-lecke? - e kevés
Bölcsesség? - ez a lemondó alázat?...

És mégis, míg elnézem csendesen
A vízesést, mely mint roppant szalag,
Ezüst gépszíj egy örök kereken,
Az esti sziklán zúgva leszalad,
- Kitarja újra reszketőn, sután
Kelyhét a vágy, a lélek bús virága,
Az árva, bíbor kelyhet minden drága
Nagyszerűségek napfénye után...

És fáj az elmúlás... mint egykor, régen,
Mikor még mint gyerek, szelíd, zömök,
Ebéd után, kora őszi sötétben
Ültem az elhagyott asztal mögött:
Szomorkodtak a félbehagyott étkek...
Poharak alján tompa tűz... a torta
A halvány tálcán búsán bújt csoportba...
S egyszerre, furcsán, szememben könny égett...

SZAVAK SZOBRÁSZÁ, ÉN...

Szavak szobrásza, én, ki sokszor álmodoztam
Faragva finom ígén, hogy egykor, ritka mester,
Dobbantom népem szívét meg nem romló remekkel,
Alázattal nyulok szerszámaimhoz mostan.

Egy ifju, megholt férfit mintáz e gyenge ujj ma,
Ám míg kedves alakját idézem, gonddal mérve,
Meleg fátyol homálylik a művész bús szemére,
S halk tűnődéssé ernyed a fájó, lassu munka.

Ó, légy hát engedelmes, szavak szeszélyes érce,
A szív, a hű kohó, olvasszon hő folyammá,
S nemes formákba öntve, szelíden hűlj olyanná,
Minőt a gyarló mester édes ihlete érze.

Katona volt az ifjú, ám szók, csörögve zajlók,
Félistenné ne zengjék; mord „hős”-szó, el ne fedd
Riadt ember-szívét, zord páncél, el ne vedd
Tartása hanyag báját, mellyel csevegni hajlott...

ELÉGIA EGY ELESETT IFJÚ EMLÉKÉRE

Ó, búsán csurran, s bánatosan ragyog
A vénülő bor sárga aranyja ma,
A lomha szél szelíden szállong,
S messzi hegyek aromáit hozza.

Pajtás, köszöntsük csorba kupánk setét
Csengésü párját régi napokra most,
S édes danái tűnt időknék
Szánk fanyar ízét cukorozzák!

Jó most halottat hívni az éjidőn,
Nézhén: a vén kert borzadozó, komor
Ákáci közt fehér lepelben
Leng-e kísértet a néma útra?

Emlékszel-e rá? gyenge-leány színét
Orcáinak még festi eléd szived?
Elhullt a harcon ő is, ő is,
Áldozatul a setét viharban.

Dícsérjem-e őt? verjem-e rá kemény
Ércét „hős” szónak? csillog a hősi szó,
De tompán is kondul s ijesztőn,
Mint megütött vas a múzeumban.

Nem foglalom hát vasba finom s szelíd
Ifjú alakját: ércszobor a vezért
Hirdesse, vér zordon gigászát,
Kit puha lantom meg sem érthet.

Húnyt ifjat illőbb megremegő, setét
Virágu verssel hinteni most körül,
Bús rózsát fűzni holt kezébe,
Elfeledőn, hogy e kéz is ölt tán.

Nyugtassa Isten, sírja örök ölen
Álmodjon éltet, mit sohsem élhetett,
Míg bánatos, csöndes szemével
Néz le a sírra a könnyszínű hold.

S ha bús hazánkba eljön a Béke majd,
S keze a tornyok ablakain benyúl,
Zendítve a harangok bronzát,
S felriad édes ivű galambraj,

És feldoboghat újra nehéz szivünk,
S felnézhet ismét földresütött szemünk
Keresve boldog horizontot -
Ő is örüljön a néma sírban!

MÁR ÉJFÉL...

Már éjfél régen elmúlt, már szőke csillagok
Nyugat felé szelíden, álmosan pihenni szállnak, és a vén Halál,
Ki szüntelen arat, az éji bús munkától ő is fáradt már, szegény,
S tudom, csömörrel és ásítózva elfeküdt kissé egy temető hűvös fűvébe.

Én is, önmagam Halála, ki szívem ölöm, és aszú és selymes vágyaim
Szomorú őszi rendjét komoran kaszálok,
Most megülök, s nem kell semmi, most a gyötrődés se kell,
Lehajtom a fejem, és mondom: álmodozni volna jó.

Drága, drága valakim, alszol-e, szép, élő és izgató szobor,
Kis, félszeg élet-szertartásaim istennőszobra, alszol-e?
Imáim s fogcsikorgatásaim úrnője, kit sovány, fáradt karom
Égig emel, hogy nékem is legyen az égben valakim,
Tekints le rám, szeretnék most nevetni boldogan s elálmosodni boldogan.

OLY MEGHATOTT...

Oly meghatott és csöndes áhitattal
Vonulnak most bús vágyaim elébed,
Mint búcsujárók népe járul halkal
Imádni csodatévő, régi képet.
Zsúfolt, fáradt nép, enyhületre mennek,
Bús ajkukon nagyon csendes szavak,
Árván s tépetten térdeidhez mennek,
Van köztük vérző, lázas, béna, vak,
S letérdepelnek...
Ha egy-egy rím áhitatos csengője csenget.

ESDEKLÉS

Ím sírván esdekellek,
És áhítatom reszkető mécsét
Meggyújtom oltárod mellett,
Ó, Reménység!
Istenség, kit alkottam magamnak
Simogatónak, kegyesnek, halknak,
S akit sovány s fáradt karom
Föl, egekbe emel, hogy nékem
Is legyen valakim az égben,
S kinek áldását, ha még lehet,
Akarom.

Hallod? - hozzád hárfázik halk kara
Szelíden gyűrt ruhájú vágyaimnak,
E bús papnőknek, kiknek sohse ringat
Bölcsőt kezük, a teljesülés arany bölcsejét,
S mégis, szemük, a könnyezésig,
Csak feléd néz, csak feléd,
S finom ujjuk alatt a hárfá zsong -
De közben ím setét litániám jajong:

Ó, tudod-e? - bús tűz vagyok én,
Láng, mely gonosz szelek közt kavargog,
Égi szikra tán,
De földre fűttak titkos viharok -
S jaj, jaj,
Már a magam bús tűzvésze vagyok!

És part is vagyok, magányos és árva,
A végtelenség szegény határa,
Kit ős búk ős dagálya látogat,
S fakasztanék a fanyar iszapon
Édes virágokat -
De jaj, jaj,
A part már remeg és szakad!

És nyíl is vagyok, lélek, szárnyaló,
Ki túlrepülnék minden csillagképen,
Megkeresném a Végzet trónusát,
Hogy bíbor kárpitját suhogva tépjem,
Nyíl, kire a lét bús üzenete
Van felróva, az örök és setét:
„Miért? miért? miért?”
De jaj, jaj,
Már visszahull a nyíl, és önmagamba tép!

És szív vagyok, bíbor dobogás,
Önmagát betegítő bús kerengés,
Szenvedély és szenvedés
Tömlője, szív -
És ideg vagyok, nyomorú háló,
Önmagam fojtó, mind sajjóbbra váló,
És könny vagyok és sóhaj -
Ó, jaj,
Ember vagyok és költő, s esdve hív
Szelíd Remény! setét litániám:
Altatón bár, áltatón bár, ó, hajolj le rám!

BÚS SÓHAJTÁS

A messzi, drága tűzi vészt,
Mely fellobog az esti horizonton,
Ne nézd, ne nézd,
Ó, messzi már minden Páris és London!

Ó, messzi már minden csuda,
Zenével, fénnel és orommal,
Közel csupa
Vak táj, a légbe festve bús korommal!

Közel kopott kert, unt lomok,
S szívedben a bús parkja, árva kis táj,
Tönkök s romok,
S ha lágy szellő csókolja, akkor is fáj.

Ki elvesztette önmagát,
Jobb sorsát már ne lesse mégis,
Mert csillagát
Zuhanni hagyta már a kegyes ég is.

A FA

Ó, nézd a furcsa, ferde fát,
Mint hajlik a patakon át,
Ó, lehet-e, hogy ne szeresd,
Hogy benne társad ne keresd?
Már ága között az arany napot
Nem tartja, madara elhallgatott,
Virága nincs már, sem gyümölcse,
Ő mégis áll, az alkony bölcse,
Mint a tünődő, ki ily estelen
A végtelen titkába elmerül,
És testtel is szelíden arra dül,
Amerre lelke vonja testtelen...

A KÚT

Ó, hogy nem úntat
A régi kútát
Elnézni csendbe...
Kávéja csempe,
Vén fala süppedt;
Rozsdálva csügged
Vas lánc, s zizzen,
Ha a szél szisszen;
Fekete víz lenn
Olajos, olvadt
Fénnyel a holdat
Ringatja hosszan;

Mereven moccan
A hűvös holdkép,
Ó, éppen olyképp,
Úgy felborulva,
Mint úszó hulla
Bús, sárga arca,
Mint éji, titkos,
Szegény öngyilkos
Bús, sárga arca.
Ó, hogy nem úntat
A régi kútat
Elnézni csendbe...

A MERENGÉSHEZ

Merengés, ó, merengés, mélyén a csöndes éjnek
Rejtelmes látcsövünk, szelíd kristályu lencse,
Mért néz ma rajtad újra a csüggedt, árva lélek,
Kutatva: sorsa éjén arany planéta leng-e?
Merengés, ó, merengés, oly irrallal telt szelence,
Minővel látni kenték szemük varázsló vénnek,
Hogy szirtek rejtett kincsét előttük megjelentse,
Ó, mért mutatsz megint fényt a lélek bús szemének?
Merengés, ó, merengés, hisz hazugok a fények,
S mint sós lehű lagúnán a cifra, vén Velence,
Csak ringasz renyhe tükrén a könnyek tengerének -
A tétlen búsulótól elfordul a szerencse,
És meg nem könnyörülnek őrajta semmi mélyek,
Sem fenn az égi szférák ónéki nem zenélnek...

KITÁROM ABLAKOM...

Kitárom ablakom, mily szépen száll a hold,
Mily boldogan lebeg!
Mint elszabadult léggömb a bolond
Földi vásár felett.
Így, így, - nem szégyellem a könnyet én
És nem irígylem az erőseket,
Kik megvetik a könnyet könnyedén,
És a legáldottabb csodának tartom,
Mikor a szent szava a sziklaparton
Könnyre lágyította a szirteket.

DURUZSOLÓ TÚZNÉL

Mint messzi China földjén vasúti bús karambol,
Ujságban furcsa hír csak, s nem tépi idegem,
Mert tán nem is való, oly messzi s idegen,
Úgy rémlik most az élet, amely röpül és rombol...

Emlékek látogatnak szelíd gyermekkoromból,
Tünődöm tűnt szobákon, szavakon, szíveken;
Emlék! sok drága szénrajz avatag íveken,
Szénnel a múlt üszkéből, finom porló koromból...

Duzzadva kél a hold künn az alvó, halvány dombról,
S ragyogva leng túl minden vak földi sokadalmon:
Zűrös vásár fölött szép, elszabadult ballon!

Nézem, s tünődő, álmos mosolyom kérdi: vajjon
A tűz duruzsol-e, vagy bánatomat hallom,
Mely karmait bevonta szivemben, és dorombol...

ÓDA AZ IFJÚ CAESARHOZ

Caesar! üdv neked, ó, ifju vezér, kinek
Gyűrűs ürkezed ím hajtani nyúlt komor
Vérszín orrlíku mént ősi kocsink előtt:
Végzet nagy, fekete lovát!

Véled, hajh, bus uton indul a szent fogat:
Kétoldalt szegi gyász cyprusa, s árnyain
A Hórák aranyos köntöse elborul,
S táncuk zsibbadoz és alél!

És a lombokon át tűzszinü láthatár
Küld úttárra riadt rémrajzokat: rekedt
Kürt kurrog, s a dühödt dob levegőt repeszt,
Ám túlzúg ama *néma* jaj,

Mely a földek alól felbozsog, és setét
Rezgésével a lég megtelik, és a fül
És a test myriád pórusa hallja mind:
Elhullt ifjak örök jaját!

Ifjú vagy te is, ó, drága vezér! finom
Fényű homlokodon nem fedi az arany
Pánt még méla redők hús vonalát, melyet
Gondok zord diadémja vág!

Szíved még szerelem hajnali vánkosa,
S gyengéd hajnali pír arcodon is: jövőd
Bíbor kelte ragyog rája szelíd tüzet:
Rád néz fényre sovár szemünk!

Rád néz, és epedőn felpiheg a Remény,
S halvány ajkaihoz édes, arany szavú
Kürtöt: új örömet zengni szorítana,
Hadd nyomná el a tompa jajt!

Ó, bár ifju kezed cyprusos út után
Vinne fény mezején isteni nap felé,
Melytől nő a kalász, s vídul az árva szív!
Ó, már, míg ragyogón robogsz,

Hajlítson derekat néked a Diadal!
S immár oldja le bús vérdiszü mellvasát,
S pálmát véve kemény marka a kard helyett
Békét zengjen a Háboru is!

REZIGNÁCIÓ

Már borús, örök körben kering
Lomha léted, útid elveszett,
Mert arany fonálad, mely szerint
Járj, elejté csüggeteg kezed,
S immár pályád fájó labirinth,
Lesz-e még, ki rajta elvezet?

Lesz-e égi angyal, akinek
Karja védjen útid sivarján?
Vagy akár remény: remek ívet,
Boldog hídát színlelő szivárvány?
Vagy ha más nem, egy szegény szívet
Lelsz-e még, mely mint te, úgy viv, árván?

Ó, jaj, már tetőled minden út,
Angyal és remény s szív elmaradt,
Helyed árva zug csak, méla sut,
S lelked bölcs lemondást, bús sarat
Téli kandallódul sírva gyúrt,
Mely nem ad hőt, csak füsttel marat...

LÁMPAFÉNY

Lámpám, öreg butor, szelíd és furcsa törpe,
Ki nappal elhagyatva válladra ejted árván
Porcellán süveged, s tunyán, tűnődve vársz rám,
Míg este megjövök: halkán és meggyötörve,
Lásd, újra itt vagyok, gyúljon föl enyhe lángod,
Mely, mint hű eb szeme, oly élő és oly sárga,
Csendesen ráfordítom a kulcsot most a zárba,
És kettesben maradtunk; kizártam a világot.

Holnap tán újrakezdem ott kinn ügyetlen harcom,
A fájó kényszer: *élni!* - megint csak kiragad,
Majd sietek az utcán, és némely kirakat
Ijesztve tükrözi elszánt és sápadt arcom.
Holnap, igen, talán... de most olyan jó hinni,
Hogy nincsen semmi, semmi, csak csönd és este van,
Csak lámpánál tűnődés, végnélkül, boldogan,
Most gondjaim batyúját letettem, nem kell vinni.

Csendes szivarfüst mellett firkálok, s hanyagul
Bizarr levelet írok, és senkinek se írom,
Csak játszatok szívem és tollam a papíron,
Érthetlen s édes szókat keverve anyagul,

Így: „Emlékszel-e rám? a velszi herceg voltam,
Vadászni készülődtünk, hová is? Indiába!
De aztán mást gondoltam, s te sírtál. Mindhiába!
Nevettem, s durcás ajkad kegyesen megcsókoltam...”

Lassan lomhábbra válik a furcsa firka. Vége.
Végtelen messziről zsong: ki vagyok és hol élek,
S lefekszem és mosolygok: aludjunk árva lélek,
Aludjunk ócska lámpa, fuvallyon ránk a béke,
Míg künn s benn minden-minden halkán homályba olvad,
S őrt áll az udvaron az éj, a roppant néger,
A mondhatlan magasba, hol titkok mélye kékell,
Varázslámpát emelve: a tiszta, sárga holdat.

VIZIÓ A VONAT ABLAKÁBÓL

Fájt-é már szívetek a gyorsvonatban,
Hallgatva lágyan zúgó kerekét,
Át néma síkon, holdas alkonyatban,
Nézhén az ablak sötét keretét,
Min úgy tűnik a táj át, tovafolyva,
Szeszélyes rajz, mit gyors kéz letörül,
Mintha bús művész bús vázlata volna,
Ki száz képet kezd, s egynek se örül?

És őriz-é a lelketek ily tájat,
Mely tovaszédült a vonat mögött,
De mégis emlék, s mégis egyre fájhat,
Bár múlt takarja, s messzeség, örök?
Tán tört íve egy híd vén vonalának,
Vagy egy idegen országúti hárs, -
Ránéztetek, s akkor sírt fel a bánat,
Fülkékben a titkos utitárs...

Egy ismeretlen, bús kis állomásnak
Képét így őrzöm, vitt a gyorsvonat,
Azt hittem akkor, hogy öröm vár másnap,
Mely felzendíti rekedt sorsomat,
S künn messzi sík mélyült a végtelenbe,
Távol hegy rémlett, kettős, lomha kúp,
Mintha egy roppant teve púpja lenne,
S a holdat vinné, sárga, nagy batyut...

S egyszerre csüggedt, sötét karavánok
Búját küldte a táj, mit az éj rajzolt,
S oly céltalannak rémlett, amit várok,
Hogy szívem lüktetve lökte a jajszót:
„Ó, vágyam, vágyam, sivatag hajója,
Hová viszed fantasztikus batyúd?
Holdbéli kincséd? hisz régen homokba
Fúródott minden szép és boldog út...”

S szívemben itt van most is ferde rajza
Az éji látomásnak, s felremeg,
Ha kicsiny üdvért vaskorbácsu hajsza
Új útra vérzi fáradt lelkeket.
Ó, az az éj, nagy fekete lován
Lobogó, fehér felhőburnuszával,
Mint komor arab üget tétován,
S örök társam a Szaharákon által...

Ó, FORGÓ FÖLDÜNK!

Ó, forgó földünk! - ostoba
Játékok legbúsabbika!
Röpít a Végzet ostora
Tova, vén pördülő csiga!
Csak pörget egyre, konokon,
A végtelenben féktelen,
S vak surranásod monoton
És céltalan és végtelen.

S mi, rajtad, szédült emberek,
Elvágunk rólad: bús talány!
Ó, míg vak forgásod pereg,
E messzehívó vágy talán
Amaz „elröpítő erő”,
Mit szül keringve a korong?
Sodró vágy, égig szökkenő,
Míg ónos testünk lent borong...

És perdül az örök csiga,
S lendítene a drága vágy,
Ám megköt az örök iga,
És sárba vetve vár az ágy, -
Ragyog sok titkos, messze fény,
De egykedvűn csapdos tova
A titkok csillag-mezején
A Végzet konok ostora...

ARANY JÁNOS ÜNNEPÉRE

1917. március

Ó, költőnk! Jajjá feketül a szó,
Mit ünnepedre piros dalba fontunk,
A szárnyas íge tört s akadozó:
Sóhaj a szünjelünk, s könnycsepp a pontunk!
Ó, most, emléked templomába térve,
Bár áhitat szelíd keze vezet,
S bár ajtó csukva és ablak betéve,
Vért szűr keresztül fönn a mennyezet...

Most a világ künn egy bibor mocsár,
Fölötte a Végzet vas csőre villog:
Szépség s Igazság hullájára vár,
S arany fényű szemük már törve csillog;
Véres mocsár, vak babyloni tenger!
Mellette a lélek zokogva ül,
Hárfáját - ó, hogy zengjen tört ütemmel? -
Csüggni akasztja reménytelenül...

Mit zengjen ünnepedre? - hull a vér,
Csak zuhog, omlik, árad egyre, árván,
Március bús esője! át nem ér
Rajta sugár, át nem töri szivárvány;
Ó, nem él igazán már, aki él is,
Március napja bibor éjbe vész,
Fáj már nekünk az édes, ifju szél is:
Kilehelt lelkek terhétől nehéz...

És mégis! hadd nézzen ma rád szemünk,
Inni fényed e körül-komor éjben;
Éltél te is kort, melyben nemzetünk
Szíve már lassult tépett kebelében;
Te is „tapintád üterét” idődnek,
A „messzi lüktetést” lesván busan,
S hit és remény szelíd fái kidőltek,
S vak lombu gyász burjánzott fel dusan...

És te álltad a keserű zimankót,
S bár összezúzva, csak zengtél tovább,
Szent rímeket faragtál, drága mankót,
Bénult lelkeknek meghitt gyámolát;
Vastag üvegek lencsái mögül
Gyenge szemed és erős lelked fénye
Mint gyújtópontba: a szivekbe gyúlt,
Versedben lélegzett a lét reménye...

Törékeny testben nagy lélek, szilárd -
Veszélyes volt bár férfias dal s eszme,
Zengtél, *azért is*, büszke „velsi bárd”,
Nehogy jobb érzésünk végképp kiveszne;
Ó, lobogj nekünk most is, drága lélek,
Te adj erőt, dalunknak lelke légy,
Tüzes lángnyelve tavasz ünnepének,
Szálld meg a költők csüggedt kebelét...

Bántják ma is a költőt, hogyha szíve
Túlcsordul a szörnyű kínok között,
Lészen, mint ősi mondánk csodagíme,
Magyar Meótisz lapján üldözött!
Örök sors! fut a bús gím, fedve vérrel,
S nyomán a nyilas Hunor és Magyar

Önkénytelen is szebb tájakra ér el,
Miket előle még vakság takar...

Ó, mesterünk, ma nincs erőnk kimérni
Szent nagyságod minden elemeit,
De szívünket mint élő delej éri
Verseid lelke s megelevenít:
Varázsos áram, vérünk ké kereng,
És új dalt kezd a költők csüggedt céhe,
Dalt, mely mély vágyak ütemére zeng,
Jajdulva benne szebb jövődök éhe!

Ó, zúgd dalod lelkünkbe, drága áram! -
Míg rá örült világunk felfigyel,
S mellét szelíd sohaj emelve lágyan,
A fegyvert megborzadva ejti el;
Harsogjanak szent, bátor zengzetek,
Míg minden szemből hő könnyek ömölnek,
S a vérvesztéstől bágyadt nemzetek
Zokogva egymás kebelére dőlnek...

A MÚMIA

Most úgy fekszem a bús ágyon kinyúlva,
Mint múmia, mely fekszik s nem enyész,
És süppedt mellét nyomja lomha gúla,
És holt szemét beszötte halk penész.

Fáraó, hallod? - zeng Egyiptom túl a
Vak síron, s vágyak Nilusába néz
Arany visszfényű sok-sok szem kigyúlva:
Ó, zeng s ragyog az Élet, s te nem élsz.

Hej, Fáraó, te árva múmia.
Hát minden jónak el kell múltnia?
Szólj, Nap fia, hol van sok régi kincsed?

Hiába. Két hús karom összetéve,
Fekszem, halott úr, harmincezer éve,
S a sötétben őriznek néma szfinxek.

ELÉGIA EGY REKETTYEBOKORHOZ

Elnyúlok a hegyen, hanyatt a fűbe fekve,
S tömött arany diszét fejem fölé lehajtja
A csónakos virágú, karcsú, szelíd rekettye,
Sok, sok ringó virág, száz apró légi sajka.
S én árva óriásként nézek rájuk, s nehéz
Szívemből míg felér bús ajkamra a sóhaj,
Vihar már nekik az, váratlan sodru vész,
S megreszket az egész szelíd arany hajóraj.

Boldog, boldog hajók, vidám lengők a gazdag
Nyárvégi délután nyugalmas kék legén,
Tűrjétek kedvesen, ha sóhajjal riasztgat
A lomha óriás, hisz oly borús szegény.
Tűrjétek kedvesen, ha lelkének komor
Bányáiból a bú vihedere kereng fel,
Ti nem tudjátok azt, mily mondhatlan nyomor
Aknáit rejti egy ily árva szörny, egy - ember!

Ti ringtok csendesen, s hűs, ezüst záporok
S a sűrű napsugár forró arany verése
Gond nélkül gazdaguló mélyetekig csorog,
Méz- s illatrakománnyal teljülvén gyenge rése;
Ti súlyos, drága gyöngyként a hajnal harmatát
Gyűjtitek, s nem bolyongtok testetlen kincs után,
Sok lehetetlen vágynak keresni gyarmatát
Az öntudat nem űz, a konok kapitány.

Én is hajó vagyok, de melynek minden ízét
A kínok vasszőge szorítja össze testté,
S melyet a vad hajós örült utakra visz szét,
Nem hagyva lágy öbölben ringatni búját restté,
Bár fájó szögeit már a létentűli lét
Titkos mágneshegyének szelíd deleje vonzza:
A néma szirteken békén omolni szét
S nem lenni zord utak hörgő és horzsolt roncsa.

És hát a többiek?... a testvér-emberek,
E hányódó, törött vagy undok, kapzsi bárkák,
Kiket komisz vitorlák vagy bús vértengerek
Rettentő sodra visz: kalózkod s könnyes árvák, -
Ó, a vér s könny modern özönvizébe vetve
Mily szörnyű sors a sok szegény emberhajóé:
Tán mind elpusztulunk, s nincs, nincs közöttünk egy se,
Kit boldog Ararát várhatna, tiszta Nőé.

Tán mind elpusztulunk, s az elcsitult világon
Csak miriád virág szelíd sajkája leng:
Szivárvány lenn a fűben, szivárvány fenn az ágon,
Egy néma ünnepély, *ember-utáni* csend,
Egy boldog remegés, és felpiheg sohajtva
A fájó ősanyag: immár a kinnak vége!
S reszketve megnyílik egy lótusz szűzi ajka,
S kileng a boldog légbe a hősín szárnyu Béke.

A KERTI FÁK KÖZT...

A kerti fák közt álmatag ödöngött
Az ősz, s szelíd és hervadt illatú
Korsójából a szöke, szomorú
Fák hús hajába bús parfümöt öntött.

S a billentfejű, nagy, komor fatönkök
Hallgatták, hogy zokog a halkszavú
Szél, mint egy arany flóta, mint a bú,
S távozó léptek messze zaja döngött.

Itt döfték le sötét, örök hatalmak
A dús nyarat, tündérét.....
S.....hangosan üvölt,

Vére szétszökken a beteg világra,
Szét a felhőkre, a hervatag fákra,
S reggelre ettől rozsdaszín a föld.

SZEPTEMBER

Szűrő zaj sír a légben, az utakon, a szél
Arcomba mintha fájó cserepeket söpörne,
Az ég kék fedelét egy zord ütés betörte,
Oly vak fényű az utca, oly baljóslatu mély.

És kinn a fák alatt, ott is valami titkos
Bűn sejlik, szőke lombon rőt foltok éktelenje,
Ó, jaj, véres kezét a síró lombba kente
Valami óriás, valami szörnyű Gyilkos...

Ne menjetek tovább, egy sárga hullá vár fönn,
A tisztáson a Nyár fekszik holtan, hanyatt,
Fejéről elgurult a víg szalmakalap,
S ruhájából komor szagokkal száll a párfőm.

Melléről messze még egy harsány szín ragyog,
Az utolsó virág tán, mit gomblyukába tett,
Vagy tán a tör nyele, mely góggal felmered,
És konok smaragd fénye a bús légbe fagyott...

A REMETE

Vidd el fényeidet, gyötrelmes világ,
Pompádat, mely égőn tódul szemembe,
S képekkel rakja meg a lélek vak falát,
A négy falat, amely örökre sötét lenne...

Nem kell ma annyi fény se, amennyit eltűnődve
Nézhet celláján a keserű remete,
S mely vékony sávban reszket, a hús falba ütődve,
S táncol benne a bánat arany szemete.

Nem kell ma semmi, semmi. Csönd kell, sötétség,
Oly csönd, melyben meghallja a remete, az árva,
Boldogan hallja meg, hogy köszörüli kését
Valahol csendesen és kitarván a Párka...

ÉJFÉLI LITÁNIA

Éjfél. Zokognak tompán, szaporán, feketén
Az ablakok: minthogyha szomorú ujjak vernék,
Valami züllött lélek kerüli síri vermét,
Vagy induló pereg gyászdobok szövetén?

Eső zuhog az éjben. Ó, fekete eső...
Nedves lesz és nehéz s fáradt szagú a lomb,
Ködcsákokat emel a görbehátú domb,
S az aranyruhás reggel többé tán sohse jó...

Tán túl, Braziliában, Amazon-menti fák
Dús ágán fennakadt nagy haja, ott remeg
A szőke kincs, amelynek illatos és meleg
Özönjén megbújt arcom, és nem fáj a világ...

Gyertyát gyujtok, s a fény oly keserű és tompa,
És mindent vastagon bánatszinűre lakkoz,
Árnyékok ferde népe hátrál a zord falakhoz,
S a szív falán a bánat, mint nyirkos, sűrű gomba...

Be árva most a lélek: el innen! menekül,
Ázik s fázik szegény, ó, hova lett fölénye?
Csatangol a sötétben, Isten bús, kósza lénye,
És didereg az utcán, kócos, kivert ebül...

Igen, akár egy eb, melynek szeme borongó
Szelídség s tiszta hűség bársonyló tükre volt,
S a Gazda keze hozzá simogatón hajolt,
De eltévedt szegény, s most már komor bolyongó...

Egy ima volna jó most, a végtelen alázat
Ájult odaadása, halk, szaggatott beszéd...
Ó, lábaihoz bújna, és megnyálná kezét
Urának a szegény eb, de hol leli a házat?

Éjfél. Zokognak tompán, szaporán, feketén
Az ablakok: minthogyha szomorú ujjak vernék,
Valami züllött lélek kerüli síri vermét,
Vagy induló pereg gyászdobok szövetén?...

ÖRÖK TAVASZBAN JÁRNÉK...

Örök tavaszban járnék, melyben a rügyek barna
Puháján új levél görbül már szeliden,
Mint enyhe nap verőjén, ha kismacska pihen,
S bársony talpából lágyan ferdül ki gyenge karma...

Tavaszban, amikor a hősugár se karmol,
Csak mintha illatos közelü szűzkisasszony
Csikládná pajkosan lágy fűszállal az arcom:
A zsenge napsugár, mely barnára se kormol...

Reggeltől estelig a friss erdőbe járnék,
 Amíg a vidám alkony, mely halk sípon dudolgat,
 Mint arany sapkát dobná a magasba a holdat,
 S kék csipkével beszegné az utakat az árnyék...

Sokat botanizálnék, nem lenne semmi gondom,
 Lesném a fák alatt a gyöngyvirág szerelmét,
 Ballagó bogarat kék párjához terelnék,
 S a pók kötélhágcsóit csodálnám a falombon...

Olvasnék eltűnődve, mily titkos, furcsa műszer
 A költők tolla, mely amíg betűket rajzol,
 A néma vonalakból finom, tündéri jaj szól:
 Szeizmográf, mely bús rengést szelíd cikkcakkba fűz fel...

S elfáradnék, s nem kéne zsongító mérgü vegyszer,
 Hogy alhassam, puhán elringatna a pázsit,
 S megálmodnám a tündérleányok arcvonásit,
 Milyen lesz, amelyik hozzám szökik le egyszer...

S ocsúdva, messzi néznék a kék fátylú oromra,
 Jön-e már kedvesem, s mivel várjam, s hogyan?
 Dús rózsakoszorúval övezzem-e hajam,
 Vagy tépve levelenként hintsem arany boromba?

Ó, jaj, jaj, édes ábránd, mézes bor, balga mámor,
 Be keserű utánad az árva lélek íze,
 Elég már... csak aranyfüst az álmok dőre dísze,
 S a józanult agy újra hús kétszerkettőt számol...

Bocsásd meg nékem, Élet, te sok jajjal kemény,
 A merengést, de lásd, oly jó, ha még terem
 Pár álom, elfeledni: ezer fejszés teren
 Mint ritkul drága erdőnk: ember, hit és remény...

Hadd zengjen még a költő ábrándot, vigaszt, halkat,
 Magának s másnak is: körül sok dermedt társa, -
 Mint erdőn a szelíd ezüst zenéjü hársfa
 Susog az éjben is, ha a többi fa hallgat...

EGY RÉGI HÁZ ELŐTT

Nézem a zöld sűrűn napfénylő régi házat,
 Kéményén kéklő füstje mily kedvesen kereng,
 A vénhedt kúria, mint bölcs agg úr mereng,
 Ki élte alkonyán szelíden ül s pipázgat.

Itt volna élni jó... nyomom ne is keressék,
 Zümmögne a napos nyár, mint sűrű mézü kaptár,
 S hallgatna bölcs, fehér csönd, ha télre jár a naptár,
 Mint arany ifjuság után ezüst öregség.

Itt lelkem, megpihennél, lennél mint régi ház,
Kék füstként felremegvén merengések sorát,
Szeliddé hamuhodna a bús, belső zsarát,
S küszöbödön nem ülne jajos Jóbként a gyász.

Biztatnád önmagad: lélek, lélek, ne búsulj,
Fáj a világ? feledd el, tagadd meg, ó, akard,
Képzeld magadnak *másat* az erdőkkel takart
Magányba, szörnyü régít váltson szelíden dús új.

Hisz költő vagy te, *látnok*, igézz hát drága eszmét,
Vigaszos látomást, szebb földet és eget
Ó, ha nem is ragyogna másnak ma, csak *neked*,
Jöhet jobb nemzedék, amelynek kincse lesz még.

Dalolj... az ablakok a zengő napba tárva...
Élvezd, hogy lélek vagy te, ki büszkén fellebeg,
Rossz álom mind a többi: a könnyek és sebek,
Rossz álom a duhaj világ, a szörnyü csárda.

A csárda, hol az Ész meleg sugaru mécsét
A részeket leverték, és a pokoli korcsma
Sötétjén fojtogatja a lihegő és korcs Ma
Minden szép Tegnepunkat, mely hit volt és reménység.

Rossz álom mind a szörny, ki szennyben hempereg,
S alacsony homlokán a sohasem elég
Vérontás ősi, vad Káin-bélyege ég.
Ó, hidd: még jönnek új, igaz, jó emberek!

S hidd: áldott a dalod, amelyben az új Ember
Forró, nagy szíve ver, s dobog szét a világba,
Testvéri édes érzést reszketve szét a fába,
S a dúvad is, ha hallja, szelíd szemmel mereng el...

Hidd, ó, hidd: vár miránk egy szebb lét tiszta orma,
Amelyhez fölemeljük a sok bús földi dolgot,
Emberré lelkesülni és vélünk lenni boldog,
S nincs Gazság, Bűn s Iszony, mely onnan elsodorna...

...Ó, ringass, drága ábránd, füst, lengébb lágy sziromnál.
Kábíts még el, ne szállj, jaj, mert zuhogva jönnek,
Mint iszonyú özönvíz, jaj, jönnek már a könnyek,
S mindent kioltanak. Ó, jaj, mert nem birom már.

ŐSZI SZÁNTÁS

Még hull a nyári fények zafir, rubin, agát
Esője, szinte zeng, de már borús e zengés,
Selyembevont bokákkal borzong már a merengés,
S fájó cimpákkal szívja az elmúlás szagát.

Már oly valószínűtlen, hogy édes volt a nyár,
A déli óra úgy zeng, mint egy bús arany éjféli,
Melyen élénk a Múlt, mint holt, szelíd személy kél,
Mint reszkető kísértet, kit sírja visszavár.

Ó, árva már a lélek, csak fájdalmait érzi,
Mint sugaras álmából feleszmélő beteg,
A szem szétnézni sem mer, a hervatag hegyek
Rőt orma vérontások vad foltjait idézi.

De barna közönyében, se derüje, se gyásza,
Hallgat a völgy ölén a vassfényű ugar,
És várja az ekét, mely gazdag és fukar
Méhét felsebzi újra, zord dacra, ősi nászra.

S ó, újra verejtékez az emberi Reménység,
E nagy, makacs paraszt, s merőn előre néz,
Lenyomja bús ököllel a zökkenő, nehéz
Vasat, míg nyögve enged a titkos, néma mélység.

Ó, így talán a jobb: ha seb sajgása bánt,
Ne is kötsze halk Múlt, illatos patyolat,
Jaj, áttörhet a vér a lágy kendő alatt -
De áldott a kemény kéz, mely a jövőbe szánt.

Ó, így talán a jobb: mindig új, szent vetések
Zöld sarjadását várni a vak ugar alól,
Míg majd igaz Tavasz pacsirtahangja szól,
S hallgatják arcra rogyva mind-mind a szenvedések.

Ó, így talán a jobb: győz a szívek reménye,
S a Sátán katonája, a rettentő Jelen
Örökre összeomlik egy drága reggelen,
S mellén kialszik véres érmei komor fénye.

POMPÁZÓ, LUSTA, ÉDES ALKONYAT...

Pompázó, lusta, édes alkonyat
Arany szeme méléz a lomb közén át,
De roppant árnyak, feketék és némák,
Cammognak már a vén erdő alatt.

Alaktalan vad alakok, a fákhöz
Dől szörnyű testük, és sóhajtanak;
Szegény, vak rémek, mit óhajtanak?
Tétova, ferde, nagy karjuk kit átkoz?

Ó, a sötétség! érzed? zűrös árja
Átömlik rajtad: minden pórúsodba
Betódul, hűsen, selymesen, suhogva,
S szived átfonja fekete hinárja...

ELZENG AZ ÉLET...

Elzeng az élet, s vissza, vissza nincsen út!
Koporsóból kélsz minden reggel: bús feltámadás!
Keresztrefeszített tegnapod feltámadt Messiása lennél,
Ki bünt és vért s mindent, ami volt, föl, magához emelne,
S elzeng az élet, s vissza, vissza nincsen út!
Mondd, tegnap, mikor fényes aranypénzeit
Elszórta a nagy égen a pazarló éjszaka,
Koldus! ki kávéházban lustán kuporogtál,
Mondd, a bánatod ér-e valamit?
Mondd, mára kelve lettél-e szebb, mélyebb és nemesebb?
S mondd, amit ma tűrsz és szenvedsz, ér-e valamit,
Holnapra kelve gazdagabb lesz rongyos, fázó, bús szived?

MÁR VÉGE...

Már vége, nézd, a messze ég
Fáradt színekben ég,
Szederjes színre vált a domb,
És árnydarabbá állt a lomb.
A tó, körül sötét keret,
Tragikus tükörré mered.
Ó, megvetem most az utat,
Mely elmegy, vándorol, kutat,
Kígyózik, nyúlik, átoson
Erdőn, falun és városon.
Állj!
Az árnyban magad is árnyra válj!
Nézd, csillogó fénypontokat
Az esti ég hogy bontogat.

SZERETNÉK ÁTÖLELNI...

Szeretnék átölelni ma egy embert,
Ki olyan árva s vágyak özvegye,
Mint jómagam, s kit a tavasz szíven vert,
S kondor haján kopog az ősz jege,
Kinek ha volt is pirosbetűs napja,
Tintát hozzá véréből szűrt a Sors,
Vén bánatok fia és újak apja,
Csöndes tűnődés lankadt léptű papja,
Örülni lassú, és csüggedni gyors;
Kit nemessé emelt a föld porából
Sok ritka szenvedés, de nem kevély
Kitűnni a törpék sekély sorából,
És címere egy hervadt falevél,
Ha kővel dobták, szívét dobta vissza,
Ha szívvel dobták, halkan énekelt...

A TAVASZI SUGÁR...

A tavaszi sugár aranyburokba fonta
 A zsenge bokrokat, s a bimbók reszkető
 Selyemgubóiból zománcos fényű pompa,
 Ezer szelíd szírom lepkéje tört elő.

A zsongó fák előtt, a kerti út szegélyén
 A park-őrző, borús csillámu rácsvasak
 Festékes könnye folyt, sírtak, mert fémük éjén,
 Hiába van tavasz, boldog rügy nem fakad.

Egy lány jött az uton, virággal, sok virággal,
 Mellettem elsuhant, illatja megcsapott,
 Egy-testvér volt talán a fénnel és a fákkal,
 Eltűnt. Szívem zenélt. Merengve álltam ott.

Bús voltam vagy derűs? ki tudja. Ama ritka
 Kelyhű percek közül ragyogva volt ez egy,
 Melyben pezsegve forr kedv és bú drága titka,
 Mint mélyen csillogó, nektár-ízű elegy.

Olyan perc volt, midőn a vaskos testi érzet
 Kitágul... rezg, s ha kinyúlik a kéz,
 A Nap arany almáját a tenyeredben érzed...

BÚS BÉRHÁZ-UDVAR EZ...

Bús bérház-udvar ez, magasba volt
 Négy fal között hideg rés, vaksi, holt,
 És fönt az ég is ócska, szürke folt.

De most e messzi, négyszögű egen,
 Mint szétfeszülő, kékszín szőnyegen,
 Víg, lenge tánccal egy tündér megyen.

És felragyog, amerre lép, az ég,
 Szikrás örvénnyé háborul a lég,
 S március édes jószagával ég.

Már a tetőt is felgyújtotta, lám,
 Kék szikra izzik a hideg palán,
 S bibor téglák a tűzfal oldalán.

Egy felső ablak, mint arany edény,
 Mint egy fény-tepsi, fordul tengelyén,
 S csúszós lapjáról lecsurog a fény.

Rá felragyog az udvar-mélyi kő, -
Vagy tán a táncos, drága légi nő
Lábáról hullt le az arany cipő?...

ÁPRILIS

Április, ó, Április,
Minden csínyre friss!
Faun-bokáju, vad suhanc,
Újra itt suhansz!
Vásott cigánykereked
Porozza a tereket,
Repül a szemét,
Levegőbe parazsat
Hintegetsz és darazsat,
Illatot s zenét!

Némely ingó és rügyes
Ág végére már
Küldöd: kússzék az ügyes -
Katicabogár,
Mint árbócra egy piros,
Pettyes zubbonyú,
Fürge lábú és csinos
Kis matrózfiú!
Kémleli a láthatárt:
Mennyi fény! Mi az?
S zümmög zengő, napba tárt
Szárnyakkal: tavasz!

Szunnyad még a tél-mező,
Fáradt, vén paraszt,
Fűszakálla csendbe nő,
Megcibálsz azt,
Majd meg méznél illatosb
Szellőfésűvel
Fésülsz, s szólsz: hé, de most,
Lomha szolga, fel!
Szundikálás volt elég,
Vár az új robot,
Mit álmodtál, vén cseléd,
Krumplit vagy zabot?

S reszket s kacag a liget,
Cserje meg bozót,
Gyenge bőru testüket
Úgy csiklándozod;
Minden erdő egy bolond
Hejehuja-hely,
Nincsen még seholse lomb,
Csak virágkehely:

Izzad még a levelek
Vajudó rügye,
S a szirom már lepereg:
Csókos szél vigye...

S átsuhansz a városon,
Bérházak felett,
Felragyog sugároson
Sok vak emelet:
Reszkető, bibor varázs,
Vén kémény fala,
Lányszemszínű kék parázs
A szelíd pala.
Mély, sötét udvar felett
Négyszögű egen
Táncos lábad emeled,
Mint halk szőnyegen.

S padlásablakot, kitört
Sarkon fordulót,
Villogtatsz, mint zsebtükört
Pajkos nebulók:
Zsupsz! a földre hull a fény!
S ím a szenny alól
Nyűtt hang sír, tán a szegény
Por maga dalol?
Vak lap-árus: eleven
Bús utca-szemét
Sütkérez a melegen,
S nyitja holt szemét...

Április, ó, Április!
Míg tánccal suhansz,
Látogass meg engem is,
Víg örök suhanc,
Hisz egy régi kikelet
Furcsa reggelén
Együtt érkeztem veled
Földi útra én:
Szólt arany szimfónia
Napfény-húrokon,
S bölcsőmnél te, fény fia,
Álltál, víg rokon!

Április-testvérem, ó!
Hol van az a kor?
Ifjúságom hervadó
Kankalin-csokor,
Elpártoltam tőled én,
Nem veszed zokon?
Hej, beteg s fanyar legény

A régi rokon:
Ha a tavaszt élvezi,
Nézhén langy egét,
Bánatát is felveszi,
Mint szemüvegét...

Április, ó, Április!
Símogass, vezess!
Hadd legyek ma újra kis
Jó öcséd, kezes,
Hadd feküdjem tarka fák
Alján inni fényt,
Míg arcomba szöcske vág,
Zöld parittyaként,
Míg szememre patyolat
Szirom lengve jön,
S kis selyem-sátra alatt
Megbúvik a könny...

Ó, tán akkor, míg a méz
Színű nap lehull,
Bordám közül a nehéz
Szív is elgurul,
Imbolyog még, menni fél,
Majd gyáván, sután,
Bíbor labda, útra kél
Tűnő nap után:
Táncol, ugrik, fellebeg,
Enyhén száll tova,
Felfogják a fellegek,
S nem fáj már soha...

GESZTENYEFA-PAGODA

Mint halk csapatban szürke nyest,
A hegyre kúszik már az est,
S a bokrok alján meglapul:
Itt-ott egy-egy halk fény kigyúl,
S a vak bozóton átremeg:
Lámpák vagy bús állatszemek?
Kék fák közé most jer velem,
Hol minden árny és rejtelem,
És minden mély törzs mély csoda,
Nézd! gesztenyefa-pagoda!
Lombja mélyén egész sereg
Zeg-zug, mint száz szentély-üreg,
S bent apró virágoszlopok
Halvány ivor-szine lobog.
Üljünk le itt e szent helyen,
Öledbe hadd tegyem fejem;

Agyamban alszik gond, szitok,
Most áhítatot áhitok,
Szárnyat, röpítőt és puhát,
Levetni a bús test-csuhát,
Nehéz szívem elejteni,
A fájó Én-t felejteni.
Így-így! tedd fömre most szelíd,
Halk Veronika-kezeid,
Ne bánd, hogy szól már a kuvik,
S hogy már a hold is elbuvik,
Csak ringass, lágyan, csöndesen,
Míg jó majd halkan, könnyesen
Az ébredés, mint bús, csodás,
Furcsa, ámult feltámadás...

HOLD

Ó, nézd, ma mint egy roppant hulló sárga
Szeme, úgy ég a hold, és ide les,
Meredten nézi fájó, ideges
Földünket, szörnyü látványokra várva.

Most a pokol minden kapuja tárva,
Mellén az öngyilkos helyet keres
Pisztoly csövének, tűzvészek veres
Lángtornya leng, s fertő a szűzek ágya.

Ágyú ugat, tört testekkel vadul
A dúlt felhőkig labdázik Hadúr,
S káoszba dől a rongyolt föld az éggel, -

Bús, átkos emberhomlokomhoz érve
Nem reszket hús kezéd szelíd fehére?
Nem félsz-e, hogy fellobban, s füsttel ég el?

SZENT NYOMORÉK, RIADJ!

Mily ádáz végzet zord zaju tankja jár
A szittya földön? - roppan a régi rög,
S a szent hon négy bús sarka árván
Felcsikorog, s repedezve hull szét.

Ó, hol vagy Isten, hajdani hős Hadúr,
Kit felcifrázott diccsel a dőre gőg?
Avitt mentédben, agg szakállal
Merre borongsz aluvó egekben?

Hiába tört a századok éjjelén
Sustorgó vérünk vad melegű, nehéz
Sugárral égre, mint gigászi
Bús biború, szomorú szökőkút?

Hiába mosta könny apadó szemünk?
S a pórusok hús könnye hiába hullt:
A véres, fájó, vak verejték
Égre emelt busa homlokunkról?

Ó, nemzetem, szép, lankatag, ős fajom,
Jaj, hogy lehet, hogy most, mikor újra kelsz,
S nyújtóznál végre hosszan, vígan,
Zsibbadozón a tagok leválnak?

De kelj föl mégis, szent nyomorék, riadj!
Míg boldog népek új lakodalma zeng,
Ne ülj az útfélen ma döglő
Csonka gyanánt, aki sírva koldul!

Jussod, ha nem több, jussod ez ünnepen
Egy bús üvöltés, poklokig ordító,
Egy büszke, nagy, dacos kiáltás:
Rajta, azért is! el a mankót!

Ha sántán, sírva, reszketve is, de föl!
Koporsók közt is, táncra csak, élni még,
Hajh, szörnyűbb tán a hős halálánál,
Jöjjön a bátor, a hősi élet!

Emeld fel áldott, megtaposott fejed,
Megfogyva bár, de törve nem! - újra zengd!
A csonka törzs vén szíve döngjön,
S ősi, erős karok újra nőnek!

EGYNÉMELY EMLÉK, RÉGI KINCS

Be jó így üldögelni este,
 Míg ott künn mindent hó borít,
 A vén karszék ölébe esve
 Elnyúlok, zaj nem háborít;
 Az inga sétája se hallszik,
 Az öntudat görcse laza,
 Most behavazva minden alszik:
 Kínok, világok, gond, haza.

Ilyenkor kezd a lélek csendjén
 Oly halk fénnel, mely szinte nincs,
 Ragyogni mondhatatlan enyhén
 Egynémely emlék, régi kincs,
 Mely vak vadonján a világnak
 Némán, szelíden megmaradt,
 Mint éjbe feketülő ágak
 Résén egy arany égdarab.

Jaj, régen volt, igaz se volt tán,
 Arany egek tüzes fala,
 Az édes ifjuság hajolt rám,
 Illatos, forró kupola,
 Kristály üvegház, csupa fényes
 Tacskó szírom és kamasz ág,
 S köztük a szív is, mint egy kényes
 Ritka, piros cserép virág!

Kinn álltam a ligeti tónál,
 Nyújtóztam, csontom ropogott,
 A korzós úti fordulónál
 Finom kocsizaj robogott:
 Zengett testemnek s a világnak
 Miriád élő pórusa:
 Lihegő sejt-szájak, a vágyak
 Tavaszi, sodró kórusa.

Sikoltani vágytam: ti népek!
 Hadd mulatok most egy kicsit,
 A korzóra, hahó! kilépek,
 S megállítok egy víg kocsit,
 Kitépek egy szép nőt kevélyen,
 Jöjjön! Leomló, nagy haját
 Megúsztatom a langyos éjen:
 Héj! kék vizen fehér najád!

Elragadom, ölembe, dallal,
Végig a Józsefvároson,
A szennyes utcák gyémánt fallal
Kigyúlnak mind, sugáron,
Viszem, diákszobámba, hozzám!
S az édes tagoktól meleg
Selymekbe eltemetem orcám,
És zokogva letérdelek...

Elég... ne zengj, múltakba fájván,
Te halk, szelíd emlékezene,
Jaj, felfigyel lelkem homályán
A bánatok fakó szeme,
Mint vak bérházak zsibbadt népe
Figyel, ha bús diák kiül
Tárt ablakához, és az éjbe
Vacsora helyett hegedül.

Elég... mellemből mély sohaj száll,
Gond, tedd holnapra el magad!
Tudom, hajam közt szürke hajsza
Reggelre újra több akad,
Kiütköznek, mint furcsa fércek,
Az elnyűtt, feslő szöveten...
Mindegy... szerettelek, te félszeg,
Kedves, bús, ifjú életem!

MÁRCIUS

A ritkás ágak zöldjén átveti
A messzi nap a sűrű sugarat,
Mint végtelen arany sodronyt, egy égi
Vezeték dús hálózata, s a fák
Zsonganak, mint sínmenti nyurga póznák,
Ha rajtuk szárnyas, forró hír repül:
A földnek a Tavasz telefonál...

És reszket a liget, mint zsenge szűzlány,
Feszül ezer kis lombkeble keményen,
S a város, ez a bús, tüdőbeteg
Gyári munkás is mozdul: karjait,
A vézna gyárkéményeket kinyújtja,
Beszipantja a távol illatot,
És mámoros, gyulladt dalokba kezd.

Ó, gyúlt világ! ó, drága március!
Rügyek, szerelmek, forradalmak
Évadja, - a villámló ablakokban
Celzius-létráját riadva kússza
Az izgatott, rab higany-szál: a vén,
Hűlő világnak újra láza van:
Trilláz a fényben reszkető magas

Tűzfalak közt, mint furcsa és kemény
Rigóhang, egy inas-száj szurtos fűttye,
S rekedt autótülök, biciklicsengés,
Sikoltó sín, trappos paták alatt
Az utcakő gránit feleselése,
Harang, rikkancsok, anda zongorák
Skálája a politúros homályból
S az emberi lélegzés halk zenéje
Szédülten szaporázza ritmusát...

Ó, most minden zugát e messzi gömbnek:
Tág tengerek zöld ínyü habtaréját,
Folyók parallel partját, ifju erdők
Testén az átnylalló édes allét,
A földeken a millió barázdát
És minden városok sűrűn rakott
Ragyogó ház-sorát valami vad vágy
Feszíti szét, mint megszámlálhatatlan
Gigászi fogsort, felvonagló ajkat,
Hogy velük a setét föld felrikoltsa
Örök dacát a titkos végtelenbe:
Ó, élet, élet, élet, Március!

S konok trónusán reszket a Halál.

AZ ÚJ ISTEN

Új isten szól hozzátok, emberek!
Nem templomok setét hajóin úszó
Tömjén között ragyog fel tűz-szeme
Barnult szentképek arany keretéből,
Nem oltárok gyertyái közt fehérlik
Alabástrom könnyel hallgató,
Hívók csókjától koptatott szobor,
Nem méla, hosszú, vont litániák
Cukros hullámát untan szürcsölő
Egek lakója!

Nem!

Új isten ez!

Új isten szól hozzátok, emberek!
Nem ég szülötte Ő! Nem mennyben él,
Nagymessze tőlünk, titkos ismeretlen,
Ki arca elé vonta az eget,
Mint egy hüvös, nagy kékselyem palástot,
Nem!

Ó, de nem is föld bálványa Ő,
Mint ama Mammon, aki ült hizott
Göggel rajtunk, s szájától milliomm
Élődsi csáp kígyózott szerteszét,
S a szürcsölő, szívó karok befönták

A szűzek testét, s feltörték finom
Velőért a költő zengő agyát,
S a gyárok vak, mély kéményén benyúlva
Átkúsztak a robotos termék odván,
S felített mind a könnyet és az átkot,
S a lomha Rémben mind aranyra vált ez
És új éhséggé, bár a telt belek
Már a nehéz aranytól eldugultak,
S a rothadó nagy testre már kiültek
Félelmes és aranyló hullafoltok...

Most új isten szól néktek, emberek!

A véres földnek vére szülte Őt,
A sok kiomlott, sűrű, keserű
Vér összeállt a fájó földeken,
Testté tapadt, alakká tornyosult,
Vérszínű, nagy, mezítelen alakká,
Ki országlépő tágra tárja lábát,
S Földet rengésre tépő hangja zeng
Piros Keletről a sápadt Nyugatnak:
„Ím eljöttem!
Eljött a Vörös Isten!”

És megy, s dörgő léptére messze reszket
A sárga Szajna, s medréből kicsap,
Jerichós visszhangot ver vén Westminster,
S az Óceán zöld üvegén vörössen
Égre rezg ezermérföldes árnya,
S átfogja a Fehér Ház vak falát...

Hozsánna néked, új isten, hozsánna!

Ismerj meg minket, tieid vagyunk!
A szíved hajtó, élő, drága nedv,
A diadalmas vörös lüktetés
A mi bús vérünktől is gazdagult,
S világra ömlő harsonád sodrába
Gyötört torkunk reszkető hangverése
Szerényen s mégis segítve simul:
A kicsiny, árva magyar jaj-patak
A messzezengő nagy moszkvai árba,
Mely most tisztára mossa a világot:

Hozsánna néked, új isten, hozsánna!

Legyen szavad teremtés új igéje,
Formáld át sáros, bűnös, ócska bolygónk,
Mit elrontott sok régi, úri isten,
Ti istenek közt új és proletár,
Formáld boldoggá pörölyös kezeddél -
Emelj minket roppant tenyereidre,
És a magad képére gyúrj át minket!

AZ ÖRÖM ILLAN

Az Öröm illan, ints neki,
Még visszavillan szép szeme,
Lágy hangja halkuló zene,
S lebbenek szőke tincsei.

Itt volt hát? jaj, nem is hiszem,
Már oly kusza a tünde rajz.
Mint visszafénylő, kedves arc
Szétrezgő képe vad vizen.

Mint lázálomkép, lenge árny,
Cikázó galambsziluett
Lánggal égő város felett:
Füst közt vonagló gyenge szárny.

Egy holt csillagról árva fény,
Mely milljom éve untalan
Száll ajultan és hontalan
A végtelen tér jég ürén.

Édeni pajtás, égi kéz,
Feldobná szívünk a poros,
Vak légbe, mint vidám, piros
Labdát, de jaj, a szív nehéz.

Itt volt hát? - ó, Öröm, Öröm,
Egy szóra még, egy percre még!
Ó, mondd, az ég fenn ugye kék,
S az élet méze nem üröm?

Az Öröm illan, ints neki,
Még visszabúsul szép szeme,
Lágy hangja elfúló zene,
S ezüstfehérek tincsei...

AQUINCUMI KORCSMÁBAN

Vén sváb, csapláros úr, adj hűvös, méla bort,
Mint künn az esti lég, mely bánatokkal ordas,
Most asztalomra vén, nehéz kupákat hordass,
Hadd ülök csöndesen magányos úri tort!

Ülj mellém és kocints, apró germán szemed
Mélyén a kék ravaszság szelíden hunyjon el,
Ős testvér, méla sváb, - nem érzed? - sírni kell!
Aquincum sok köve, nézd, minket is temet!

Kocints, igyunk! - kire? - kocints a régi, holt
Leányra, akit itt a langyos, régi fürdőn
Szelíd hullám ölelt, s a fénylő, sárga fűrtön
Hanyatló Róma bús napfénye haldokolt.

Ó, más táj van-e még, ahol így tud a rest
Aranynap haldokolni, s hanyatlani dicsőség?
Tudod-e, mennyi nép vidám és hetyke őst
Ölelte komoran az aquincumi est?

Kocints közülük egyre, egy barna, halk lovasra:
Megállt az esti marton, nézte a vérző fákat,
S nem tudta mért: szívére reálehelt a bánat,
Mint az alkonyi párák a mellén fénylő vasra.

Körül sátorkupok keltek a köveken,
Nagy, lomha buborékok a népvándorlás árján -
Elpattantak azóta, nyomtalanul és árván,
S az a setét lovas tán ősem volt nekem...

Kocints, vén sváb! - ragyog az aquincumi este,
Hanyatló napba néz hanyatló nép fia,
Igyunk, örök sor ez, örök komédia,
Új hajnal víg tüzét frissebb fajzat keresse...

Kocints... a bús kupát hajtsuk fel még vigan,
Igyunk az idegen, jövődő, messzi lányra,
Ki majd itt dől le nászra, és annyi dőre, árva
Nép sírján gondtalan, boldog sarjat fogan...

BÚS, DÉLELŐTTI VERS

Ma langy a lég opálja,
Nyilát a nap dobálja,
A friss fények lobognak,
Szép nap a boldogoknak.

De lám, ti földi népek,
Oly búslakodva nézlek,
A szívetekbe látok,
Akárhogy titkoljátok.

A sárga nap ragyoghat,
Az ízes szél gagyoghat,
Az orcánk színes lárva,
De sötét agyunk árva.

Kívül szemek zafírja,
Az ajkak gyenge pírja,
De benn a mellkas váza
A nyomorúság háza.

Ha most csudát tehetnék,
S kezembe felvehetnék
Minden szívet, szegények,
Kihunynának a fények.

Úgy raknám bűnkat eggyé,
Egy nagy fekete hegygé,
Emelnék, rakva jajsztót,
Bánatból Csimborasszót.

Hadd nőne fel az égre,
Az Isten lássa végre,
Pokol-fenekre döntse,
Az óceán elöntse!

Új szívünk nőjön, égi,
Szelíd szív, ne a régi,
Ne tudjon kint meg lázat,
Ne érje több gyalázat.

Dühöt, bosszút ne értsen,
Ne gyűlöljön, ne sértsen,
Szeressen, csak szeressen,
Forrón, ezerszeressen.

Legyen minden szív áldott,
Melyet dobogni váltott
Anyáink szentelt kínja,
A szülő vér rubinja.

Hisz oly egyetlen drága
Az élet halk virága,
Annak kéne örülni,
Szennyektől megtörülni.

Tudósok ezt szeressék,
Rejtett titkát keressék,
Hisz minden bölcs szó talmi,
Amíg meg is kell halni.

Örökre ifju élet!
Jó vón vidulni véled,
Ne lenne más igazság,
Csak az örök vigasság.

Hogy minden nép örüljön,
Könnyet is az törüljön,
Ki sír a Végzet balján
A bús Kárpátok alján.

Ó, Isten, Isten, Isten,
Ne ülj az égbe resten,
Nézd, orcánk színes lárva,
És sötét agyunk árva.

Nézd, langy a lég opálja,
Nyilát a nap dobálja,
Friss fényeid lobognak,
Ó, tégy meg boldogoknak!

AZ ÁRNYBÓL SZÓTT LÉLEK

A fák szelíd, nagy árnyát nézni este
Szeretem én aranyszín dombokon,
Áldott az árnyak test nélküli teste,
Titkos kelméjük lelkekkel rokon;
Hisz Isten tán fenyőfák gyenge gyanta
Lehű árnyából este szőtte meg,
S a furcsa mélabút ekként foganta,
Mely lágy redőin egyre ott remeg.

Áldott takács az Isten, s kincs a lélek,
Hányszor terítém csöndes fátyolát
Magam köré, és véle szépítélek,
Éles fényekkel bántó, vad világ!
Az emberek önző zsvaja édes,
Testvéri, bús zenévé fátylasult,
S forró, maró napokból mély, setétes,
Merengő tájjá csöndesült a múlt.

S ha néha fájt, hogy arcul üt a testvér,
S a hűnek vélt szív csak hideg mirigy,
Hogy bűnök malmát zúgatja a rest vér,
S hogy néha még az Isten is irigy,
Merengő órán szétterült a fátyol:
Árvák vagyunk mind! - sírta egy titok,
S bocsánat lett a sajgó bosszuvágyból,
S részvétre vált a szisszenő szitok.

S fákat szerettem, s szirmok tüneményét
Figyeltem andán, s méla könyveken
Ragyogtattam a lámpa mézszínű fényét,
S csöndes Szézárok üdve nyílt nekem:
Egy óra tán a zűrös, lomha napban,
Egy árva barlang, mit a könny vize
Vájt s tett meleggé, s én megbújtam abban,
S éreztem, jó az élet bús ize.

Sok este halk szivarnál sárga bábut
Kockás mezőn kedvvel léptettem én,
A Malomárok kinn már jég alá bútt,
S a kandallón vén tölgy dalolt kemény
Erdei dalt, s izzott moszatszaka, -
Távol harmónikák híttak rivón,
S a fenyvesek fölé ragyogva szálla
Aranyszárnyán a roppant Orión.

Éjfél felé a jó falusi doktor
Öreg kezét megráztam; új szivar;
Mentem, s mint úti csöndes fák a hótól,
Lelkem versek terhétől lett bizarr,
S hazasiettem írni, írni, írni,
Hiába csalt a csíkos dunnaágy,

S kacagtam, ha lágy rímbe tudtam sírni
Tündér fájdalmad, édes ifju vágy!

Így, apró, szétszórt szigetek hajósát,
Félszeg Ulyssest, sok szelíd kaland
Vigasztalt, csalt a szirtes, zord valóság
Sivár vizén boldog boldogtalant -
Így lettem hálás minden gyáva kincsért:
Pipám füstjéért, karcos kis borok
Kortyáért, hozzám hajló anda tincsért,
S hogy ajkamról peregnek halk sorok.

Ó, jaj, miért bánt így hát most az élet,
E rettentő, vonagló, új világ,
Mindennap egy új Utolsó Itélet
Vas kürtje zúg, setét villáma vág;
Reszketve terítem a védő fátyolt
Magam körül, s eltépi a vihar,
És minden barlang, melynek csendje lágy volt,
Most ferde száj, mely szörnyű jajt rivall.

Ó, Isten, Isten, lelkek ősz takácsa,
Nézd drága kelméd, kincses szőttesed,
Bölcs, bús szemed imhol könnyezve lássa,
A sok finom fonál hogy szétesett -
Ó, lesz-e még perc, újrászöni szépen,
Ha elcsitult az orkán gyász zaja,
Vagy, reszkető rongy, így hull szét a szélben,
Mint omló partok éjszín zászlaja?

ARANY FELHŐ

Arany felhő az égen,
Hova száll, hova száll?
Fekszem az esti réten,
A fűvön, a setéten,
Hallgat a táj.

Arany felhő az égen
Tova száll, tova száll,
Egy szív az esti réten,
A fűvön, a setéten,
Hallgatva fáj.

PAJTÁS, IGYUNK...

Pajtás, igyunk, vad a világ,
Setét kohóju hámor,
De édes kert a szerelem,
S szelíd lugas a mámor,
Legyen ma társunk Bacchus úr
S a rózsásfürtű Ámor!

Ma még habzik minden pohár,
Hogy mámor kincsét ossza,
Ma még a föld angyalvilág,
Amelynek nincs gonossza,
Holnap minden letűnt napunk
Egy-egy komor Kanossza.

Ma még szívünkben ég dicső
Eszmék szent égi kéje,
Hisszük, tövisbokornak is
Terem szelíd fűgége,
S holnap setét káromkodás
A megváltás ígéje.

Hamar fakul a drága lomb,
Mely zöld reményszínt lenget,
Hamar zuhan a drága nap,
Mely csiklándón melenget,
S a lánykéz is csak arra jó,
Hogy megsimítsd s elengedd.

Bizony pajtás, rosszul van így,
És sose lesz tán jobban,
Szemünk fényén ravatalok
Üzenő fénye lobban,
S szívünk ütésén hallgatag
Hantok jóshangja dobban.

KÉT RÉGI KÖLTŐ

1

Berzsenyi

Zord énekes, borongva ünnepellek,
Alélt idők felém rémlő kolossza,
Az ős magyar síkságon antik Ossa,
Setét orom, kin szittya bú a felleg!

Vulkánszived nehéz lávája ellep:
Villámaid tüzetől csillagozva
Erőt tanul a halk utód koboza,
S hallom zihálni sziklatömbű melled!

És reszketőn idézem régi, fáradt
Estéid kedvét, míg csöndben borozván
Késztéd lelked szebb korba szállni el,

S szolgálid félve és juházva vártak:
A bús magyar szók, sok kevély oroszlán
Magányod vén barlangján, Dániel!

Csokonai

Vitézem, ó, te nem voltál a zordság
 Vitéze, vén diák csak, kálvinista,
 Ki kósza farsang víg kulaccsát itta,
 S a gráciák kezébe tette sorsát.

Ám bús homok szent venyigéje, hordád
 Lelked szelíd fűrtjét, és drága, ritka
 Borából új fájdalom méla titka
 Halk verseinkbe dús izekkel forrt át.

Ó, látlak: lomha árnya nőtt a fáknak,
 Már láz gyötört, s a rózsás gráciáknak
 Lárzája hullt, és párka-arca lett,

S még görnyedtél egy édes rím felett,
 Szemedben végső fény gyúlt, hűnyó csillám,
 S kezéd lassan, reszketve írta: Lillám!

BOLDOGSÁG

A zöld gyepről kék füstöt ereget
 Setét fenyők fölé piros parázs,
 Csengőt egy pásztor csöndes nyája ráz;
 Van még boldogság?... Istenem, lehet?...

Békén görbül botjára a gubás;
 Ily mozdulattal nézte őse rég
 Betlehemben Mária gyermekét;
 S egy messzi bölcsőn felsírt már Judás...

Jaj, minden üdvünk búval viselős,
 Az ifjú ágon boldog alma kél,
 De százezer mérföldről már a szél
 Elindult, melytől zuhan a gyümölcs...

Várj, enyhe perc!... Teleszívom tudóm,
 S a csenden át úgy rémlik: csendesen
 Egy percre most megáll szemközt velem
 Halálom, mely közelg a bús időn...

MICSODA REFLEKTOR ELÉ...

Micsoda reflektor elé álltam, hogy vékony alakom felhőkre szökken
 Izgatott árnnal, s karom erdők üstökébe tép?
 Micsoda mikroszkóp üvege süt rám, hogy egyéni életem milliószoros
 Bánattal érzi ma, hogy ő az egész emberiség?
 Ki akasztott nyakamra zsineget, hogy holdnak húzzon az éjszaka egére?
 S micsoda vágyak vitorlája két tudóm lebernyege?
 Mért jönnek este szívembe dalt tanulni a tengerek viharai,
 S tenyerem miért emlékszik Kleopátra puha hajára?....

A TYMPANON ISTENNŐJÉHEZ

Ki egy kő-háromszögbe úzve élsz,
S hideg esőt túrsz itt s nedves ködöt,
S mégis derűs dicső szemöldököd,
S antik nézésed, mint a tiszta méz

Csordul alá, mint sűrű és nehéz
Méz a fákról, hol kéken őrködött
Hymettus orma enyhe völgy fölött,
Ó, istennő, e bús szemekbe nézz:

Ismersz-e még? - görög táj illatán
Remeg cimpám, s imádra ég az ajkam,
Úgy hívogatlak a barbár zsvajban:

Szállj le hozzám tört estém szállatán,
S illeszd, míg elcsitul a lüktető vér,
Húvös márványujjad szívemre, nővér!

ARAD

Egyetlenegy utcáját ismerem,
De ott, emlékszem, arany a homok,
S egy udvarát meg házát, istenem -
De kis szobái mind-mind templomok.

Ó, vén szoba, hol most is nagyanyó
Ravatalának virágszaga fáj!
Másikban most is anyus csillanó,
Ifjú szemétől bársony a homály.

S első barátom hű, vén karjait,
Tudom, a kertre védőn tárja még:
Tisztes diófánk. S ott pihen szelíd,
Öreg lombvállain a régi ég.

Ó, Sarló-utca ötvenegy: regék
Kacsalában forgó királyi vár,
Emlékeim lágy fészket rakni még
Jut vályogodból egy csipetnyi sár?

Bús lelkem árva fecske lelke lett,
Kettős hazájú...

*

Ó, fájó büszkeségem s vigaszom,
Arad, - édesbúsan szivembe vág,
Hogy bölcsőm s szent bitóid egyazon
Erdőid bús fájából ácsolák...

A TEJÚT ALATT

Már megritkult a szó. Ültünk a tág verandán.
Sötét fény csillogott az ordas óboron,
És hallottuk, amint egy álmodó torony
Tünődve felneszel, és éjfelet ver andán.

S a hűvös szél lehén, mely lomha lombot ingat,
Úgy tetszett: csöndesen lebegve sok szelíd,
Hús ujju néma árny busongva közelít,
S arcunkon ismerős vonásokat tapintgat.

S lelkünkben is, belül, elvénhedt magyar esték
Fájdalma reszketett, sok ősi, messzi bú,
Gigászi, holt jajok, kik árva sóhajú
Búnk arcán a maguk régi arcát keresték.

És jó volt ülni így, sötét bornál, az ében
Fák közt, a kék tűzű szikrákkal záporos
Nagy nyári ég alatt elnyugtatni boros
Fejünket őszi bűk hű nagyapó-ölében.

Úgy tetszett, dalolunk, s hogy néma dalba olvad
Velünk körül a táj, a csillagok s a bor,
S egy zengő reszketés mindent eggyé sodor:
Kisértetes danát a holt apák daloltak.

És messzi, messzi fent a dús csillag-sereg
Közt lengett a tejút, csüggedten, őszre válva,
Mint bánatos Hadúr nagy hófehér szakállá,
Amelyről könny gyanánt hulló csillag pereg.

A BÁNAT MISZTÉRIUMA

Testvérem, szenved a szíved?
Tövis közt kevés a rózsá?
Hull hűtlen rózsád? - ne bánjad!
Ha fáj is a tövis, de hívebb!

Hull hűtlen rózsád? - ne bánjad!
Szeresd meg töviseid,
Szorítsd a szívedre őket,
Legjobb ölelő a Bánat.

Szorítsd a szívedre őket,
A hű Bánat visszaölel,
S kerúb-kézzel mutat
Igazabb eget és földet.

Kerúb-kézzel mutat
Szebb mélységet és távot
Benned és rajtad kívül,
Az Istenhez visz utad.

Benned és rajtad kívül
Bús mennyekbe vezet,
S örök titkok zsámolyán
Veled csöndben megül.

Örök titkok zsámolyán
Tört lelkekkel összeborulsz,
S távolról szomorú dal hí,
Holt csókok gyásza talán.

Távolról szomorú dal hí,
Új kéjek búja talán,
Most születtek az égben,
S mennek a földre meghalni.

Most születtek az égben,
De a föld csupa halál,
Ám jó az ős titkok ölét
Ölelve pihenni szépen.

Jó az ős titkok ölét
Ölelve sóhajtani, míg
Isten némán simogat,
S halk béke pereg föléd.

MIÉRT?

Miért?
Ó, szitkozódva s könnyesen s borongva,
Mindenhogy: árván, tépetten, sután,
Csak ez az egy kérdés, e kínos, tompa,
Leseng a világban. Halljátok? A nagy,
Örök, hatalmas, vén kristályharang,
Az ősharang, a kék menny,
Ezt kongatja az örült csenden át:
Miért?

ESTI HARANGJÁTÉK

Ó, bús toronyban esti harangjáték,
Lelkem grádicsán bánat lépeget:
Megy a toronyba, vén harangozó,
Megzengetni a halk emlékeket.

S tünődöm: ez a játék mire jó?
Elalvó város már a lomha Én,
Ezüst harangokkal a régi bánat
Miért harangoz hát az est kódén?

A mikrokozmosz órá nem figyel,
A mikrokozmosz egykedvű és fáradt,
Síró asszonyok s árva proletárok,
Vágyak s gondok, szegények, aludnának.

Múlthoz, emlékhez nékik mi közük?
Mit akar e halk, bolond muzsika?...
Csönd, csönd! - hiszen rohanva jó a hajnal,
Harc, fogcsikorgatás és új soha.

De harangoz a bánat és az alvók
Az éji hangra fel-felijjedeznek,
Tán ég a város? tán a föld alatt
Távol földrengés bús morajja reszket?

S a legbúsabbnak a szívébe vág:
Jaj, istenem, tán nem is lesz már holnap,
És most kongat a vén harangozó
Búcsúszót nékem, halavány halottnak?

CSILLAGÁSZ

1

Forró fejem elalélt a virágok
Közt. Nők kellettek volna. Az egész
Élet oly furcsa volt, oly könnyű és nehéz
Egyszerre.....

Elindultam. Virágok s nők fogadtak.
A messzi égen tündér csillagok.
Azt hittem, a tejút attól ragyog,
Hogy rám ragyogtak. Már a kedvem halkabb.

Aztán toronyba húzódtam. Szelíd
Bölcsesség csöndes-bús órái jöttek,
.....a csillag köröknek,

Hogyan válik nadírrá a zenit.
Ideje most már szépen hazamenni,
A csillagokba nincsen írva semmi.

2

Ó, hányszor állottam az ég alatt
Augusztusban. Nagy, hulló csillagok
Futása széles fénysávot hagyott
Az égen, és a szívemig szaladt.

És úgy éreztem, - s úgy is volt talán -
Fölöttem a tejút azért ragyog,
Mert én nézem, és húszéves vagyok,
És hogy írás van az egek falán,

Nagy titkoké. És sokszor hajnalig
Tűnődtem, hogy mi rejlik e jelekben?
Ha jól meggondolom, tán mást se tettem,
Mióta élek..... alig.....
Ideje most már szépen hazamenni.
A csillagokba nincsen írva semmi.

MEGCSALTALAK...

Megcsaltalak. Fáj szívedben a kés?
Fáj ajkadon a gyehennaparázs?
A lüktető, vad viperamarás?
Ez a fél csók s fél kétségbeesés?

Vad szelek fűttak. Átfont a karom.
És nem tudott zuhanni egymaga,
S megölelte a folyondárt a fa.
És elzuhantunk a rőt avaron.
Nincs irgalom.

PROSPERO SZIGETÉN

Egy Babits-ünnepély prológusa

Kik összegyűltetek ma e teremben,
S kiket meleg fényével átitat
Csodákra váró, méla mélyü csendben
A szívekből kigyúló áhitat,
Köszöntöm ím a bennetek parázsló
Tüzet az idők komor hidegén,
Legyetek üdvöz egy nemes varázsló,
Egy tiszta költő arany szigetén.

Igen, míg künn a bús kor rossz viharja
Vak hullámokkal zúzni fenyeget,
S a vén világot jajgatni kavarja,
Hajókat sújtva és reményeket,
Ó, jertek, megpihenni, felpihegni
A parton, ahol megtörik az ár,
Ahol a vad vész verve búj lihegni,
Mert Prospero varázsvesszője vár.

Igen, őhózzá menjünk mind mi most el,
Hózzá, ki mint az, kit Shakespeare beszél,
Mint Prospero, a bölcs varázslómester,
Szelíd szigetjén elvonulva él:
Míg hömpölyög körül a tenger árja,
Az ő szigete enyhes csodatáj,
Hol trónra visszahívtát csendbe várja
Tündéri szolgák közt a halk király.

Itt, hogyha botját emeli a mester,
Lebegve árad édes, lágy zene,
Mely mondhatatlan mélyekből remeg fel,
Mintha a föld bús méhe zengene,
Mintha új lelket öltene az ős por,
Melyből az ember szíve vétetett,
S mély sóhajjal az édenkerti őskor
Vágya rázná a lombos vétkeket.

S tovább emeli vesszejét a mester,
S míg muzsikálnak a fák és kövek,
Az alkonyégen táncos, könnyü testtel
Ragyognak fel nagy, szűz csillag-övek:
Fényükből Isten szeme néz le égve,
S új Göncölként gyúl a sziget felett
Hét hófehér pecsétü tiszta Béke
S ibolyás sarki fény: a Szeretet!

Ó, jertek, jertek e tündérszigetre,
Vad tengerek bús számúzóttjei!
Itt balzsam vár a sebbel vert szivekre,
A jó varázsló kebelére hí;
Nincs rossz dagály, amelynek nincs apálya,
A bomlott hab ma zúg, holnap siket,
De áll a költő-megszentelte pálya,
A dús, vigasztaló, örök sziget.

Jertek, hadd hallja a sziget királya,
Hogy ujja nem ver meddő húrokon,
Hogy szívünk meleg és piros korállja
Az ő szigete földjével rokon:
Vigyük e szívet hozzá mindahányan,
S hű seregét, mely meghitt körbe gyűl,
Hadd hallja zengni a zenés magányban,
Üdv Prosperónak! - nincsen egyedül!

KIK EGY-UTON...

Kik egy-uton, kart karba fűzve jártok
Huszonöt éve, ím köszöntelek,
Tollat a szívem közepébe mártok,
Hogy így legyen szavam zengő s meleg,
Teljesüljön be mind, amire vártok,
Arany nyarak még, és ezüst telek,
Izes gyümölcsök s kévék sűrű rendje,
Dalos szüret s december tiszta csendje.

S mögöttetek a múlt huszonöt éve
Megannyi szép tavaszi kert gyanánt
- Ringó rózsák huszonöt régi réve -
Ragyogjon, honnan halkan illan át
Hozzátok száz emlék, szárnyára véve
Az elmúlt percek örök illatát,
Melyben a könny is, mint egy drága párlat
Dús olaja, illattá szűrve árad.

Múlt és jövő közt kik középen álltok,
S kiket ez ünnep, mint ezüst halom,
Emel magasra, honnan messzi láttok,
Boldog látványt kíván néktek dalom,
Szép volt a múlt, várjon ragyogva rátok
Még szebb jövő, még dúsabb jutalom,
S ezek között, bár szerény fény gyanánt ég,
Szeretetünk is hadd legyen ajándék.

LÁNG

Eldobtam egy gyufát, s legott
Hetyke lobogásba fogott,
Lábhegyre állt a kis nyulánk,
Hegyes sipkájú sárga láng,
Vígat nyújtózott, furcsa törpe,
Izgett-mozgott, előre, körbe,
Lengett, táncolt, a zöldbe mart,
Nyilván pompás tűzvészt akart,
Piros csodát, izzó leget,
Égő erdőt, kigyúlt eget;
De gőggel álltak fenn a fák,
És mosolygott minden virág,
Nem rezzent senki fel a vészre,
A száraz fű se vette észre,
S a lázas törpe láng lehült,
Elfáradt, és a földre ült,
Lobbant még egy-kettőt szegény,
S meghalt a moha szőnyegén.
Nem látta senki más, csak én.

EGY LÁNY A VILLAMOSBAN

Fiatal lány volt, ám ölébe ejtett
Szemmel már úgy ült, mint dús terhű nő,
Ki révedezve sejtí már a rejtett
Jövőt, mely szíve alján csendbe nő,
Maga körül minden zajt elfelejtett,
Lesiklott róla Gond, Tér és Idő
Körötte durva, lármás utasok
Tolongtak, s ő csak ült és olvasott.

Néztem hevült arcocskáját merengve:
Ki tudja, milyen sötét hivatal
Felé viszi szegény leányt a zengve
Robogó, zsúfolt, sárga ravatal?
De addig még övé a betűk lelke,
A kopott regény minden szava dal:
Grófnővé szépül, herceg lejt feléje,
S féltérden helyezi szívét eléje.

S megáldottam magamban ócska könyvét;
Ó, mert lehet akármi ponyva bár,
Letörli egy sorsocska árva könnyét,
S a vad világ többé nem oly sivár:
Egy árnyalattal tűrhetőbb, egy gyöngéd
Sóhajjal jobb, nem fáj úgy élni már -
Egy rossz író is így érhet föl tisztelt
Rendű és rangú harminchat minisztert!

Ó, hadd rontsák hát mások a világot,
Politikák, jelszavak és hadak!
Csak a tollakat ne fogja meg átok,
Írók kicsinyje s nagyja, rajta csak!
Isten szívét nem bizta, csak tirátok,
S míg ég és föld bús rommá omlanak,
Hű könyveinkben daloljon a lélek
Vigaszos daccal: mégis szép az élet!

Ó, TÁVOLI...

Ó, Távoli - csodáid szíven ütnek:
A csend élő és titkos sóhaja
Vagy a vihar vonagló halkkú csüggedt,
Emberfölkú jajduló jaja,

Vagy csillagok, mik végtelenben csüggnek,
Aranyfürtben - vagy hintázó galya
Egy rongy fának, mely egyre nőve, zölden,
Még lengni fog, ha fekszem, rég ledőlten!

De sokszor, nyomván az unott robot,
Kis tettek, olcsó könnyek, semmi eszmék,
Roppant képed előtt tompán lobog
A mécs...

A „LETÖRT BIMBÓK” CÍMŰ FILMHEZ

Ismeritek a fájó muzsikát,
Mellyel szelíden száll az esti szellő,
A csöndes lombon hold fénye süt át,
S ezüst hajót utánoz fenn a felhő?

Vajjon kitől tanult zenét a szél,
Hogy este tőle oly édes a bánat?
Tán összegyűjtött testvérbúja él
Benne távol világok sóhajának?

Most néktek itt ilyen zene izen,
Míg a szellősodró képek zizegnek,
Bennük fájón és mégis édesen
Testvérbúja kél távoli sziveknek.

Kínai fiú, angol kisleány
Túlsó partján az emberóceánnak;
S borús, idegen szerelmük nyomán
Mégis bennünk lesz kincsesebb a bánat.

Induljon hát a fájó muzsika,
Mely szelíden sír, mint az esti szellő,
Suhanjon a borús képek sora,
Mint hold fényén a könnyes, esti felhő.

S amíg a halk zenét s fényt szívetek
Szelíden visszafényli s visszazengi,
S arcotokon a könnycsepp leperreg,
E tiszta gyöngyöt ne szégyelje senki.

GYEREKSZEMEKKEL...

Kerek szemekkel,
Gyerekszemekkel
Ámulni még, mint valaha,
Ha még lehetne,
Be jót tehetne
Szememmel egy vidám csoda.

De jaj, ha fáradt,
Könnye-kiszáradt,
Fénye-fakult a régi szem,
Hiába vár a
Drága csodára,
Őnéki több fény nem izen.

Hiába nógat,
Legyez, cirógat
Selyemszárnyú tavaszi fény;
Amit én látok,
Üszök és átok,
Vad világ int rám feketén.

Egy széthullt ország...
Nyomorú morzsák...
Az elmúlt nagyság roncsai...
Szent, régi eszmék...
Húsvétjuk lesz még?
Ki tudná *most* megmondani?

Jaj, annyi sárfolt,
Jaj, annyi kárvolt
Vér és gyász mocskol, vén világ,
Szemem lehúnyom,
Sajgom és únom
A tavaszi komédiát.

Rügyek és harcok,
Hetyke kudarcok
És százszor édes diadal -
Csak lesse más már,
Álljon a vásár,
Még győzhet, aki fiatal!

Én már öregszem,
Lomhán verekszem
Fáradt fejem lehajtanám;
Ragyogj helyettem,
Te sok gyerekszem,
És szebben, mint én hajdanán!

KORA MÁRCIUSI NAPSUGÁR

A végtelenből jött, de a platánok
Hallgattak, a sok zord, kevély sudár,
- Csak villámtól reszketnek a titánok,
Mit nékik egy kis halavány sugár! -

S ő félve zuhant alá, a mogorva
Törzsek között oly sötét volt a kert!
De lenn egy csöndes, paraszti bokorra,
Egy alázatos, vak pajtásra lelt.

Akkor a sugár szelíd aranyszája
Súgott valamit, s meghalt a sugár,
Ám megszületett március csodája:

Ezer rügy-szemét rányitotta már
A vak bokor az elámuló estre,
S minden szeme a Végtelent kereste.

AZ ÓRAINGA

Ketyegésében rekedt, tompa dal van,
Virrasztó éjen gyakran nézem őt -
S úgy rémlik, lengő teste szeli halkan
Hiú forgácsa az örök időt.

Nézem, milyen sunyin jár jobbra-balra,
Üvegkalitjából szinte lenyúl,
S bús életemre, a csüggedt fonatra,
Mint a párkák sziszegő kése hull.

S kiáltanék: hahó! fel! emberek!
Vigyázzatok! - De csend van a sötétben,
Hangom se fog, moccanni sem merek;

Száz mérföldig csak ingák vannak ébren,
Zord élükön titkos, vak fény inog:
Konok kések, arany gillotinok...

NÉZZ RÁNK, ADY ENDRE!

A „Halottak élén” új kiadására

Meghalt az Élet, és elmúlt a Harc -
Figyelsz-e még e tespedt, tompa csendre?
A sír mélyéből, büszke, dacos arc,
Figyelsz-e még ránk, harcos Ady Endre?

Érdemes még szemedet vetni ránk?
Nézni a hetyke magyar sors kudarcát?
Országunk csorbult, tépett a gunyánk,
S az isten is arrább fordítja arcát.

Kik körülálltuk a ravatalod,
Ma már tudjuk, vezeklőn, törve, sírva,
Hogy nem te voltál akkor a halott -
Mi dőltünk zsibbadt, léha, szörnyű sírba!

Csak vad órákon kél és kavarog
A szittya sír, a kísérteti csontház,
És marjuk egymást, esett magyarok,
Árva az árvát, csontvázat a csontváz.

Ó, Ady Endre, Messiás-magyar!
Riaszd szét lidércálmát a halottnak!
Bús Lázár-szívünk még élni akar,
Ontsd rá napos tüzét élő dalodnak!

Ha igazán szerettél, nézz le ránk,
Oszlopnak gyúlva sorsunk síri éjén:
Járj előttünk, dicsőült Égi Láng,
Élni akaró bús halottak élén!

KÖRÚTI HAJNAL

Vak volt a hajnal, szennyes, szürke. Még
Üveges szemmel aludtak a boltok,
S lomhán söpörtek a vad kövidék
Felvert porában az álmos vicék,
Mint lassú dsinnek, rosszkedvű koboldok.

Egyszerre két tűzfal között kigyúlt
A keleti ég váratlan zsarátja:
Minden üvegre száz napocska hullt,
S az aszfalt szennyén szerteszét gurult
A Végtelen Fény milliomm karátja.

Bűvölten állt az utca. Egy sovány
Akác részegen szította be a drága
Napfényt, és zöld kontyában tétován
Rezdült meg csüggeteg és halovány
Tavaszi kincse: egy-két fűt virága.

A Fénynek földi hang még nem felelt,
Csak a színek víg pacsirtái zengtek:
Egy kirakatban lila dalra kelt
Egy nyakkendő; de aztán tompa, telt
Hangan a harangok is felmerengtek.

Bús gyársziréna bűgött, majd kopott
Sínjén villamos jajdult ki a térre:
Nappal lett, indult a józan robot,
S már nem látták, a Nap még mint dobott
Arany csókot egy munkáslány kezére...

LEVÉL OSVÁT ERNŐHÖZ

Szerkesztöm, édesapám a betűben,
Hadd köszöntsön e dadogó levél,
Bár óda járna néked, nagyszerűen
Csillogó homlokú ének, kevély;
De mindegy: az sem zenghetné ki hűbben,
Ki vagy nekünk, s képed bennünk hogy él,
Mert minden toll erőtlen és lapos toll
Méltón dicsérni Téged, jó apostol!

Mégis, szemedben - hadd hirdessem én -
Mélységes és komoly lánggal világol
Valami makacs, égi, tiszta fény,
Valami a Betlehem csillagából,

Mely akkor gyúlt ki az egek ivén,
Mikor kincset szült lenn a földi jászol,
S nem tudta a vak éjben senki még,
A barmok közt mily csoda lelke ég.

Igen, szemedben csillant meg először
Mindig a magyar öröm csillaga,
Ha észrevetted, hogy halkán előtör
Egy-egy új érték színe, illata:
Fényedben látták meg, és figyelő kör
Így gyúlt köré, s többé nem volt maga,
Győzött a Fény, a bús homály levásott,
S indulhattak a magyar Messiások!

Igen, ím vallom, bár szerénytelen
Dölyfnek vegyék, de vallom, ki-ki lássa,
Mi voltunk, új költők, erénytelen
Korunknak sok hős, ifjú Messiása,
Általunk lett e zord és fénytelen
Ország a fényeseknek büszke mása,
S Európa vak zugán a bús magyar
Nagyot s szépet csak általunk akar!

S Te tetted ezt! s jöttén a kornak, annak,
Mikor büszkén ráeszmél Hunnia,
Hogy a népnek, ha ily kincsei vannak,
Nem lehet a Balkánba hunynia,
S a szellem harcába velünk rohannak,
És kísérő fényünkkel gyúl ki a
Feltámadó ős nagyság drága lángja -
Te is velünk léssz, hű vezéri fáklya!

Addig? ó, addig folytassuk tovább
Átkozott, áldott magyar életünket,
Ragyogva, zengve éjen s poklon át
Vigyük sebes szivünk és ép hitünket,
S ha néha egy-egy óra enyhet ad
És körbegyűjt, mint most e csendes ünnep,
Némán, erősen szorítsunk kezét
Az uton, mely csillagokba vezet!

Ó, NAPSUGÁR!

Faunok vidám patája,
Cécós szavak csatája
Nem döng dalomba már;
Víg, hajnali, pacsirtás
Lelkem már őszi irtás,
Tél csöndje vár.

Haj, rég voltam husz éves,
Megáporult az édes
Bibor mézű ital;
Kínlódva, elakadva,
Kedvet, reményt tagadva
Dadog a dal.

De a fájó, eretnek
Szók téged még szeretnek,
S keres a furcsa zaj:
Még hozzád sír egy áldás,
Az erdőn egy kiáltás,
Egy vén sohaj.

Ó, nézz reám még, édes,
Mint a fagyott, setétes
Tájnak, bármily sivár,
Lágy fényt ragyog telébe
Isten arany cselédje,
A napsugár!

KÖSZÖNTŐ

Te kedves udvar, meghitt, régi termék,
Te ötvenéves drága iskola,
Ma minden régi híved újra gyermek,
S köszönt, mint kisdiákok friss sora,
Ma összegyűlünk e szelíd szigetre,
Melynek vihar nem ronthatja falát,
Ma összebújunk szépen a szivedre,
Mint anya szívére a kis család.

Ma nem fáj úgy, hogy sok vágy semmivé lett,
Mióta messzehagytuk falaid,
Hogy prózává hervasztotta az élet
Gyermekkorunk tavaszi dalait,
Hogy gyakrabban láttunk tövist, mint pálmát,
S hogy hajunk is már itt-ott szürkülő,
Mint hogyha ifjúságunk arany álmát
Bús ezüstté alkudná az idő.

...S volt veszteségünk más is, sajgatóbb,
Mint az egyéni élet törpe bújja,
Volt fájdalmunk, egekre jajgatóbb,
Egy egész nép nagypénteki borúja.
Rajtunk e bú még, csüggedezve árván,
Nehéz szívünk ettől koraöreg;
Körültekintünk: int-e még szivárvány?
A magyar húsvétot ki éri meg?

És rád tekintünk, és megilletődve
Látjuk virágzó ifjúságodat,
Mely büszkén és bizón néz a jövőbe,
S új ötven évet friss kedvvel fogad.
Csak emberlétben nagy szám az az ötven,
Amely után már lejtős lesz az út,
De a Te pályád csak szebb ívbe szökken,
Minél több ötven évvé nő a múlt.

Köszöntünk hát, ifjú, erős anyánkat,
S míg lábunk szentelt küszöbödre hág,
Úgy érezzük, körödben újra áthat
A szívedből áradó ifjúság.
Újra tanítsz az életbe kimennünk
S büszkén vinni bölcs tudást, ép hitet
És vallani: nem hullhat romba bennünk,
Amit a jó iskola épített!

Jó iskolánk! még sok-sok ötven évet
Érj meg, virulj, légy fénylő, tiszta, nagy,
Köved közt lüktessen az ifju élet,
Ezer meleg szív, ezer büszke agy,
Nemes tanárok, sok nemes tanítvány
Hírét növeljék e tisztos falak -
S ne álljon meg közöttük soha hitvány,
S ne rontsa fényük soha rút salak!

Úgy juss el ama szent jövő elébe,
Mikor megint boldog lesz a magyar,
Régi erények, régi nagyság népe,
Bár minket tán már rég a sír takar;
Te élj helyettünk majd, és Te neveljed
Unokáink is híven s igazán,
S legszebb ünneped *akkor* ünnepeljed,
A feltámadás édes tavaszán!

ESTI SUGÁRKOSZORÚ

Előttünk már hamvassá vált az út,
És árnyak teste zuhant át a parkon,
De még finom, halk sugárkoszorút
Font hajad sötét lombjába az alkony:
Halvány, szelíd és komoly ragyogást,
Mely már alig volt fények földi mása,
S félig illattá s csenddé szűrte át
A dolgok esti lélekvándorlása.

Illattá s csenddé. Titkok illata
Fénylett hajadban s béke égi csendje,
És jó volt élni, mint ahogy soha,
S a fényt szemem beitta a szívembe:

Nem tudtam többé, hogy te vagy-e te,
Vagy áldott csipkebokor drága tested,
Melyben egy isten szállt a földre le,
S lombjából felém az ő lelke reszket?

Igézve álltam, soká, csöndesen,
És percek mentek, ezredévek jöttek -
Egyszerre csak megfogtad a kezem,
S alélt pilláim lassan felvetődtek,
És éreztem: szivembe visszatér
És zuhogó, mély zenével ered meg,
Mint zsibbadt erek útjain a vér,
A földi érzés: mennyire szeretlek!

JÓL VAN EZ ÍGY

Hogy miért vagyok többször szomorú,
Mint víg, ó, kedves, kár úgy számbavenni,
Jól van ez így,
Lásd, kell szomorú embernek is lenni.

Kell lenni szívnek, amelyben kihajt
S dússá érik az élet szenvedése,
Vak, ferde mag,
Mely mégis, mégis, istenek vetése.

S lásd, van az úgy, hogy ez a bús vetés
Legsúlyosabb kalászat akkor kapja,
- Furcsa titok -
Ha jó időknél fénylőn süti napja.

Sokszor meg mintha mély, nyugodt öröm
Acélos fénye éppen őbelőle
Csillogna ki,
Ha ráhullt a könnyek meleg esője.

„Bánat” - mondod, - de bánat és derű
Között a határ olyan egyszerű-e?
Hátha a bú
Íze kaptat a legbölcsebb derűre?

Hátha a végső Aratás után,
Mikor sarló alá hull lassu szára,
Belőle kél
Szent kenyér az istenek asztalára?

LÉLEKTŐL LÉLEKIG

Állok az ablak mellett éjszaka,
S a mérhetetlen messzeségen át
Szemembe gyűjtöm össze egy szelíd
Távol csillag remegő sugarát.

Billió mérföldekről jött e fény,
Jött a jeges, fekete és kopár
Terek sötétjén lankadatlanul,
S ki tudja, mennyi ezredéve már.

Egy égi üzenet, mely végre most
Hozzám talált, s szememben célhoz ért,
S boldogan hal meg, amíg rácsukom
Fáradt pillám koporsófedelét.

Tanultam én, hogy általszűrve a
Tudósok finom kristálműszerén,
Bús földünkkel s bús testemmel rokon
Elemekről ad hírt az égi fény.

Magamba zárom, véremmé iszom,
És csöndben és tűnődve figyelem,
Mily ős bút zokog a vérnek a fény,
Földnek az ég, elemnek az elem?

Tán fáj a csillagoknak a magány,
A térbe szétszórt milljom árvaság?
S hogy össze nem találunk már soha
A jégen, éjen s messziségen át?

Ó, csillag, mit sírsz! Messzebb te se vagy,
Mint egymástól itt a földi szivek!
A Szíriusz van tőlem távolabb
Vagy egy-egy társam, jaj, ki mondja meg?

Ó, jaj, barátság, és jaj, szerelem!
Ó, jaj, az út lélektől lélekig!
Küldözzük a szem csüggedt sugarát,
S köztünk a roppant, jeges űr lakik!

A TEST CSODÁJA

Ámultatok már néha, mily csodás
Világ a test, az ős sejt-tömkeleg?
A bennem zsúfolódó különös
Csodákra én riadtan figyelek.

Mily csoda ez: Hamlet vagyok, borús
Vándor, ki célom s utam nem tudom,
S mégis bennem ezer és miriád
Mozgás rohan biztos célú uton.

Mosolyognék egy új, szép friss mosolyt,
De a szív bíborló öbleiből
- Sejt sejtnek adja - száll már biztosan
Szememig a vén könnyek vödre föl.

Dacolnék új, szép daccal, ám kemény
Szájam körül már csöndes árkot ás,
Szelíd és gyáván reszkető mosolyt
Az ős alázat és megalkuvás.

Henyélnék, ó, hisz csak henyélni jó,
Ülni a napban. Minek a robot?
S agyamon ezer apró kalapács
Veri a marsot: az időt lopod!

Lázadnék: nem leszek rabszolga már!
Halált! S csípőm körül már isteni,
Álnok tüzekkel bizserget a vágy:
Élni s új rabszolgákat nemzeni!

Ki tette ezt velem? Ó, emberek,
Ki tette ezt velünk? Ki oltja át
Bús testekből új bús testekbe az
Örök parancsok sötét csapatát?

Neki mindegy az én, a bús egyén,
A gép a fontos, mit testünkbe rejt,
Hadd szorítsa idegen titkait
Nemzedékről nemzedékre a sejt.

Vázlatok vagyunk valaki kezén,
A sok torz vázlat szemétre kerül,
De hátha egyszer teljesül a mű,
Hátha az Ember végre sikerül!

AZ ŐSÖK RITMUSA

Ember vagyok, új élet, új utas,
Ki azt hiszi, friss titkokat kutat,
S szűz ösvényt tör. Ám bennem csöndesen
Ezernyi ős mozgás jár vén utat.

Sok régi ritmus, sűrű és borús
Zajlás a test titkos mélyeiben,
Távol a fénytől s mégis biztosan,
Hibátlanul. S ős híreket izen.

Ó, jaj, ki tudja, hány bús ükapám
Testében élt már ez az idegen
Világ, mely fáradt gesztusok felé
Lankasztja lázadozó idegem.

Mosolyognék egy boldog, új mosolyt,
De a szívem bíbor öbleiből
- Sejt sejtnek adja - csöndesen remeg
Szememig a holt könnyek vödre föl.

Dacolnék új, szép daccal, ám kevély
Szájam körül már gyáva gödröt ás,
Szelíd barázdát, halavány mosolyt
Valami ősi meghunyászkodás.

Én régi, régi jobbágy-őseim,
Hát éltek még? Jaj, hány rossz éven át
Vonszolja még a csüggeteg utód
Sötét parancsok konok csapatát?

Vagy kába álom minden szabad út,
És nem is lehet újat kezdeni?
S csak egy parancs van a földön örök:
Dolgozni s új rabszolgát nemzeni?

Én nem hiszem. Van kicsi gyermekem
Énnékem is! Hátha az ősi sejt
Őbenne tisztul dús örömrre, és
Minden homályos, vén bút elfelejt!

Ó, hátha jó a tiszták s boldogok
Szűz birodalma, a szebb, új világ,
S dallá dobognak a szivekben a
Bús, fáradt ritmusok, a holt apák!

EZ MÁR NEM NYÁRI ALKONYAT

Még ifjúságával tüntet a nyár,
Még dagadóra szítt kebel a domb,
A rácskerítés peremén
Még csókolózni könyököl a lomb.

Még titkolják sóhajuk a szelek,
S mint a hancúzó gyerekek,
Rugdálják a napozó utakon
A furcsa ördögszekeket.

De estefelé hirtelen
Elkomolyodik a világ -
Ez többé már nem nyári alkonyat,
Fájdalmasak a fák.

Összebújt testük sötét és hideg,
Csak felsovárgó csúcsukat
Ragyogja be nagymessziről
Valószínűtlen fényével a nap.

Valami fáj a tájnak. Csattanó
Izzása merengésbe hal,
Érzi a vén föld, mily rég volt szegény
Igazán boldog s fiatal.

Most álmodja mélázón vissza tán
A nyolcvanmillió éves nyarat,
Mely eónokkal ezelőtt
Ontotta rá az ifjú sugarat.

Az volt a nyár! Tüzelt a fény
A dinoszaurusz páncélos övé,
S az élet boldog szörnyalakokat
Próbálgatott, nagy páfrányok tövé.

De aztán jött a vénség, és a föld
Fáradt lett, rosszkedvű, beteg,
Jött a jégkor, s az ember jött vele,
A boldogtalan szörnyeteg!

A természet még kísérletezik,
Gyúlnak ujjongó, kurta, vad nyarak,
Élni, boldognak lenni még,
Ó, ragyogjatok ősi sugarak!

Hiába. Elszalad a nyár.
Bús ember, megállok a fák alatt.
Elkomolyodik a világ,
Ez többé már nem nyári alkonyat.

A csókhajló lomb közül lehull
Egy koraősz, rozsdásodó levél.
Az ördögszekér megáll az uton,
És feljajdul a szél.

HEGYI BESZÉDEK FELE

Még van, hogy bennem horgadozva, fájva
Dal indul, sír a kedvem szárazfája,
Csöndes cigány, megpengetem a nyűtt,
Bús hegedűt.

De hajh, ez már nem az az ifju bánat,
Mely csupa kéj volt, s édesedve támadt,
Mint holdsütötte halk hangszeren át
Szűrt szerenád.

Ebből immár alig lesz édes ének,
Üdvözlötül a költő édesének,
Nehéz hang érdesíti itt-amott
A futamot.

Víg füstölőszert, lágy rímet halomba
Hasztalan szórok lobogni dalomba,
Sercegve gyúlnak, dérvert venyigék,
A tört ígék.

Ökörnyál csillog künn az őszi aljban,
Egy-egy deres szál csillog már a hajban,
Elszállt az élet, a nóta se hű,
Vén hegedű!

De ne bánd, ha már nem tudod a régít.
Sírd az újat, ó, az is kielégít,
Nem édes, nem tüzes, nincs benne báj,
De jó, ha fáj!

Bár hangja dadogóbb, és fénye ritka,
De - érzed? - mélyebb, s - érzed? - több a titka,
S nemcsak magad fájsz benne, de a tág
Egész világ!

S mintha olykor a gyarló földi dalban
Hangját próbálná halaványan, halkan
Valami égből üzent, messzi, szép
Hegyi beszéd!

Ne bánd hát, hogyha horgadozva, fájva
Dalokba kezd a kedved szárazfája,
Lelkem, csendes cigány, pengesd a nyűtt,
Vén hegedűt!

GYOPÁR

Már jó utat bejártam,
Térdig kopott a lábam,
Hej, Élet, hallod-e?
Vadont jártam sokáig,
S nem rózsában bokáig,
Még nem sokallod-e?

Vad voltál, furcsa Élet,
Birokra kelni véled
Fog kellett és köröm,
Kis részem a kenyérből
Ritkán adtad tenyérből,
Kevés volt az öröm.

S ha volt is benne részem,
Vidáman és merészen
Nem kaptam semmi jón,
Én mindig úgy keringtem,
Mint bokszo a ringben,
Örök-gyanakodón.

Bölcsebb lettem s erősebb,
De a szívem merő seb,
Csodákért vívni kár -
Már hetyke ölre véled

Nem szálllok én ki, Élet,
Jobb, hagyjuk abba már!

Utadból félre vágtam,
Vén csend ormára hágtam;
Nap süt; pihenni jó;
Ragyog a szirt kopárja,
Enyém késő gyopárja,
A rezignáció.

ŐSZI BESZÉLGETÉS

Nézem a pöffedt
Holdat, mily sárga
Bánattal töpped
Az őszi fákra:
Hamuszín tarló,
Üres berek
Fölé lehajló
Vaksi öreg.

Hej, égi testvér,
Didergő bolygó,
Tüzet keresnél,
Vén, őszi golyhó?
Lenyomva orcád
Földhöz közel,
Bámulod holtát,
S nem hiszed el?

Vagy csöndes őszbe
Halkan leszállván,
M megbújni jössz-e
A bús Föld vállán:
Két hűlő csillag,
Két régi bú,
Egymáshoz ballag,
S meghalni bú?

Míg hulló lombok
Rőt fénye rebben,
Ó, mit is mondtok
Egymásnak ketten?
Hold mondja: „Már csak
Jegem ragyog”,
Föld mondja: „Várj csak,
Fáradt vagyok”.

„Várj türelemmel,
Jövök már, meglásd,
Átkom, az ember,
Kiirtja egymást,

És csend lesz aztán,
Mély, őszi csend,
S az égi pusztán
Holt por kereng...”

Nézem a pöffedt
Holdat, mily sárga
Bánattal töpped
Az őszi fákra:
Hamuszín tarló,
Sötét terek,
S öldöklő, gyarló,
Rossz emberek...

ESTE A KILÁTÓN

Ó-Tátrafüred

Este kedvesek nékem a hegyek,
A Kilátó padjáig felmegyek,
És nézem a csillagok álmatag
Fényében, mily szelíden állanak.

A csillagos ég vállukon forog,
S ők, jégbundásan, vén, bús pásztorok,
Őrzik a nagy csendet az ég alatt,
S kő-arcukon ezer holt ránc szalad.

Lenn a *Grand* villanyéje ég vigan,
Betegszobákban szökken a higany -
Itt a nagytőgyű, fehér fellegek
Halkan suhannak, s békét ellenek.

Lehajtom fáradt fejem a padon,
Most úgy érzem: felszív a hús vadon,
S oly furcsa látnom a friss havon át,
Amerről jöttem, lábaim nyomát.

Oly furcsa, hogy majd ezen a nyomon
A súlyos testet visszavonszolom,
S lenn azt mondom: újra itthon vagyok -
És fenn a csúcs búm nélkül is ragyog.

B. CSALÁD SÍRBOLTJÁRA

Kedveseink! álmodjatok édes, szép siri álmot,
Őrt áll itt szelíden, s nem feled a szeretet.

VERGŐDNI MINDHALÁLIG...

Vergődni mindhalálig,
Vágyódni mindhalálig,
Violás pirkadattól
Rozsdás alkonyodásig,
Zsenge leánykaroktól
Vén kéj fojtó karjáig,
Be sokat fáj az ember,
Amíg lassan elvásik.

És mégse elég, mégse,
Mindig egyre több kéne,
Szomjas a keserű száj
Valami csuda mézre,
Karunk ölelő görcse
Csak nem tud elzsibbadni,
Új istennek, ördögnek
Vágyunk parolát adni,
S nagy boldogtalanságunk
Csak nem tud lelohadni...

ROZSKENYÉR

Ó-Tátrafüred

Nézem a homorú völgyet,
A tárt ölü lapályt:
Nagy, ősi fenyőfa-teknő,
Mint vén idők véseje vájt.
A jámbor tót falucskák
Mint békés rozskenyerek
Töppednek a barna teknőn,
Mind oly szelíd s kerek.

Falusi, kerek kis sorsok
Jóízét érzem,
A sok apró, messzi tornyot
Simogatni nyúlna kezem:
Ó, falvacskák, kiket a béke
Hús kovásza dagaszt,
Békételen szívemnek
Izenjete vigaszt!

Már esti homályban ültök,
Csak itt fenn sajog a táj,
Fátylasodó szememnek
Hunyó nap bús tüze fáj;
Hunyó, rossz nap parázsa
Szívembe ette magát, -
Kis falvak, pöttömnyi békék,
Adjatok jóéjszakát...

Álmodjam rólatok ma!
Míg csöndetek takar,
Pelyhes csönd, szívig és állig,
Tán zsongul az árva zavar,
Rámsimítja az álom
Sugárzó, szép tenyerét,
S kiformálja szívemből
A béke rozskenyerét.

SZERETSZ?

Szeretsz?
Mért sírod el magad, mikor suttogva mondod,
S ezek a kicsi finomka dombok
Mért játszanak földrengést az ujjaim alatt?
Szeretsz?

Nézd, zavart, ijedt mosolyomon át,
Most megérezheted, ha akarod,
Hogy meghatódtam, hogy sírok bévül, hogy friss lombkoronák
Zúgása csapta meg egyszerre a fülem,
S hogy mit daccal és göggel zártam kívülem,
Most újra betör hozzám, és a nyakamba ugrik,
S fuldoklásig szorít s ölel a vágy.

Szeretsz?

No, ülj le szépen, kedvesen a térdeimen,
Hajtsd hátra, lassan, a vállamra nyakad,
Így, megadva, meghódolva hagyd el most magad,
Hadd nézzelek,
S még egyszer puhán s zengőn hadd próbálok szólni,
Hadd élvezem magam, gúnyosan s betegen:
Hogy fáradt szívem megint csak érzeleg.

Csitt! véletlen diadalom, csitt! égből pottyant csodám,
Lealázó, kínlódó „lám-lám” csatán
Hadd szokjam meg egy kicsit most, hogy újra, újra szeretnek,
Hadd szűrjam szíven magam: Hát oda a rezignációm?

Be olcsón vett meg
Egy kis szűz nyafogása...
Húnyd le a szemed,
Most kegyetlenül könnyeim erednek.
Hát te vagy, te vagy a forró kása,
Amit kerülgettem, hát te vagy az *új*?
Hadd röstellem agyon magam!

Kinyitod a szemed, és azt ragyogja: Minden rendben,
Egyszerű és édes az élet!
- Ó, tudod-e, kis bolondom, hogy most megölnélek? -
S én nézlek - s megrándul a vállad a kezemben...

HÍVOGATÓ

Én szép ifjuságom
Sárgul hervadozva,
Ülök már a sutban
Lomhán darvadozva -
Ilyen vagyok én már,
Fanyar, csöndes, fáradt,
Így szeress, ha kellek,
Nem járok utánad!

Jó volt, hiszen jó volt
Fiatalnak lenni,
Kényesbús fejemnek
Nők keblén pihenni,
Víg, ravasz hunyással
Lesni alattomba,

Játszik-e földrengést
Keblük puha dombja...

Mint a kerekerdő
Májusi virággal,
Tele volt a szívem
Tréfás ifjúsággal;
Mint a kerekerdő
Novemberi gözzel,
Tele már a szívem
Keseredő ősszel.

Zord egy kerekerdő!
Csupa sár és felleg!
Kivirul még? Mindegy!
Így szeress, ha kellek.
Ordas bánatommal,
Dércsípte kedvemmel,
Nagy hallgatásokkal,
Őszi szerelemmel!

Békítő vég-kortynak
Keresem a kútját,
E bolond világnak
Szent kifele-útját:
Ha van ajkad méltó,
Ily csókkal itass meg,
Ha van karod áldott,
Az utat mutasd meg!

IFJONTI JÓK MÚLÁSÁN

Kék hamvadozását
Estéli sugárnak,
Mikor ifjú párok
Összébb bújva járnak,
S láttukra szívedben
Hobot vet a rest vér,
- Vén bor hús pincében -
Ismered-e, testvér?

Szidod-e, bölcs gúnnyal,
A nagy, sárga holdat,
Hogy sűrű sugára
Ócska szirup-oldat?
Puffadt, rossz citromból
Csurrant limonádé...
S nem fáj, titkon, íze,
Hogy már nem a szádé?

Csókíze a holdnak,
Holdíze a csóknak...
Mért lesz vége, pajtás,
Az ifjonti jóknak?
Színünk, ízünk, harcunk
Fakul, bomlik, vásik,
S helyünkre lopózik
Sok fiatal másik...

Morcosodunk, s bévül
Bennünk, a csontpadkán,
Szívünk is úgy gunnyaszt,
Mint egy öreg patkány;
Rosszkezdvűn figyeli
Május tilinkóját,
Friss szívek hamelni
Víg patkányfogóját...

Ej-haj, jó kenyeres,
Szegjük fel nyakunkat,
Kurjants fel a holdra,
Ne hagyjuk magunkat!
Tudunk mi még rózsát,
Babért is aratni,
Hódolt gyönyörűség
Torkába harapni!

Hulljunk dali tánc közt,
Hogyha hullni kell már,
Múljunk ragyogás közt,
Hogyha múlni kell már,
Izzadt, bukó harcunk
Gyönyörűszép esten
Hűsítse halálba
A jó férfi-isten...

Ó, RÍMEK FÁRADT MESTERE!

Ó, rímek fáradt mestere,
Szivednek hűlő, rest ere
Ha olykor pezsdülőre kap,
Mint ritkán gyúló téli nap
Tüzén a jégrojtos eresz,
Örömet, mondd, kinek szerez?

Akad még kislyány valahol,
Kinek, ha halk hangon dalol
Zenéd, a lassuló zene,
Tündértóvá ragyog szeme,
S vágytól feszült kis kebele
Léggömbként szállna el vele?

Vagy akad ifjú pályatárs,
Ki, mint erdőn testvéri hárs,
Együtt nő, izmosul veled
A bús magyar kopár felett,
S tisztító, zengő koronát
Lomboz e szittyá poron át?

Nyugodj meg, van még ifju, lány,
De verseket nekik ne szánj,
Annyiba se vennék siró
Szíved, mint lomb közt vak rigó
Fütytét, míg lépted fanyarul
Padjuktól félre kanyarul.

És akad ifjú pályatárs,
De zsenge tolla furcsa nyárs,
Mellyel, döfölve az eget,
Felszúrna minden „öreg”-et,
S dalodra (melyből tán tanult)
Hegyelve mondja: fúj! avult!

Nyugodj meg, immár: ez a sors,
A diadal múlása gyors,
Fiatal lomb a tavalyit
Letolja, s újat gabalyít,
Zöldebbet, nyersebbet, vadat,
De lyány és nap rájuk kacag.

Te meg, ha úgy tetszik, dalolj,
De az ifjakkal ne bajolj,
Evoé - élet! - az övék!
...dús műveid...
Sora kezedből kikerül
...feltámadni sikerül!

EGY-KÉT SUGÁRNYI RÉGI NAP

Álmodtam, húsz éves gyerek,
Milyen leszek majd mint öreg,
Milyen szelíd, fehér hajú
Bölcs bácsi, tiszta mosolyú,
Ki méla múlton elmulat...
Jó volt e játszi hangulat.

És lám még öreg se vagyok,
És már az első bús fagyok
Jöttén itthágy a hangulat:
A tapsifüles víg nyulat
Vad, puskás alak űzi el,
Ki az ősz színét tűzi fel.

Rozsdálló, zászlós bajuszán
Kis jégcsapok csüngnek kuszán,
A szava ritka és kemény,
Rekedten mondja: nincs remény,
S szívembe vág, mert ismerem,
Mi lett belőle, istenem!

Ez volt ifjan, zengőszavún
Az én húszéves mélabúm,
Lyányok kedvence, akinek
Ajkán peregtek halk rimek,
Mint ha lazult szirmokhoz ér
A bársonyszájú esti szél.

Jaj, hogy is van ez, istenem,
Jaj, hogy is történt ez velem,
A friss lombból hogy lett avar,
Édes hangból érdes zavar,
Az ifjú Ábránd volt csaló,
Vagy ez a mostani Való?

Hát mégis el kell kezdeni
A csatákat elveszteni?
Dalomra már nem fényesül
Lyányok szeme, és nem feszül
Vágytól finom kis kebelük,
Léggömbként szállni el velük?

Jó volna már, ó, kegyes ég,
Egy-két sugárnyi bölcsesség,
Tanuljak hangot váltani,
Nem szitkozódni - áldani,
Míg lassan a csendes ereszt
Jégrojtok hús szállása lesz.

Süssön rám így is néhanap
Egy-két sugárnyi régi nap,
Melytől megrózsáll a homály,
Melytől felenged, ami fáj,
S békélt kipp-koppú dalt szerezt
A megcsorduló vén ereszt...

KARTHÁGÓ KÖVEIN

Süttetném még magam erővel
A sugaras déli verővel,
Míg fennjár még napom,
Maholnap úgyis este lesz már,
Fájó szellőkre lengedez már
Legényes, víg, pántlikás kalapom.

Jó volna még magasra hágni,
A kalapot szemembe vágni,
Azért is, élni még!
Lenni még egyszer fiatalnak,
Nem fordulni még be a falnak
S nem szólni bölcsen és gyáván: elég!

De már nincs kedv, perelni jussom,
Csak még a szép búcsúra jusson
Egy kis szelíd idő -
Vagyok, mint hajsztolt, árva dúvad,
Kit ketrecén juházni búvat
Vasbotjával a zord szelidítő.

Legyőztek, csönd vagyok s alázat,
Régi, vad szívem sohse lázad,
Már unja a tusát;
Ez a rend: Máriusz kivénül,
És búsan Karthágó kövén ül -
Ó, dőlt Karthágóm, édes ifjuság! -

Nem kérdem, sok vágyam mivé lett:
Hisz ez a bolond földi élet
Csak ritkán sikerül;
A lélek drága, furcsa, kényes
Tallérja ritkán marad fényes,
Ahogy az Úr kezéből kikerül.

Tán önhibám e félszeg élet;
Legyen irgalmas az ítélet,
Ahol eldöntik ezt;
És boldogabb harc fiatalja
Szálljon nyomomban diadalra,
S felejtessen el, míg friss dalába kezd!

EREDJ SZERELEM, SZÉP SEHONNAI!

Elhagytak Isten jó angyalai:
A Hit, a Kedv, Egészség s Fiatalság,
Hej, Szerelem! te szép sehonnai,
Csak te fordítod még felém az orcád
S áltatsz, mint asszonynépet... Állj odább!
Ne gyújtogasd parázssal őszi vágyam,
Hervadni-fájó nőkkel tégy csodát,
Mint egykor Kleopátra udvarában!

Ott bíbor-ágyán láttál egy királynőt,
Miattad égett barna kebele,
Mint két súlyos gyümölcs, mely bánatfán nőtt,
S a vágyak bús magvával volt tele -
Ott fényedtől csillogtak néma jajjal
Az olajosan reszkető szemek,

A vágyak bús magvából tört olajjal,
Lassú könnyekkel fényesítve meg...

Menj, Szerelem, nőikkel busongani,
Nótám se sír, könnyem se hull utánad,
Cécótlanok a férfi útai,
S magányosan szép minden férfibánat.
Guruljon szét ajándékod, ha volt,
- S adtál-e mást, mint kint meg törpeséget? -
Ritkuló lomb közt hiú, őszi folt,
Vén, piros pompa, jobb lerázni téged!

Göggel, kopáran, némán, egyedül,
Hadd lépek így a végső, csöndes útra,
Ahol a titkok lombja feketül,
S lehull az élet hazug koszorúja.
Elhagytak Isten jó angyalai:
A Kedv, a Hit, Egészség, Fiatalság -
Eredj te is, édes sehonnai,
És csókold meg egy asszony könnyes arcát!

JÓ ÉJSZAKÁT

Falon az inga lassú fénye villan,
Oly tétován jár, szinte arra vár,
Hogy ágyam mellett kattanjon a villany,
S a sötétben majd boldogan megáll.
Pihenjünk. Az álomba merülőnek
Jó dolga van. Megenyhül a robot,
Mint ahogy szépen súlya vész a kőnek,
Mit kegyes kéz a mély vízbe dobott.

Pihenjünk. Takarómon pár papírlap.
Elakadt sorok. Társtalan rimek.
Megsimogatom őket halkán: írjak?
És kicsit fájón sóhajtom: minek?
Minek a lélek balga fényüzése?
Aludjunk. Másra kell ideg s velő.
Józan dologra. Friss tülekedésre.
És rossz robotos a későnkelő.

Mi haszna, hogy papírt már jó egypárat
Beírtam? Bolygott rajtuk bús kezem,
A tollra dőlve, mint botra a fáradt
Vándor, ki havas pusztákon megyen.
Mi haszna? A sok téveteg barázdán
Hová jutottam? És ki jött velem?
Szelíd dalom lenézi a garázdán
Káromkodó és nyers dalú jelen.

Majd egyszer... Persze... Máskor... Szebb időkben...
Tik-tak... Ketyegj, vén, jó költő-vigaszt,
Majd jó a kor, amelynek visszadöbben
Felénk szive... Tik-tak... Igaz... Igaz...
Falon az inga lassú fénye villan,
Aludjunk vagy száz évet csöndben át...
Ágyam mellett elkattantom a villanyt.
Versek... bolondság... szép jó éjszakát!

HOVÁ RÖPÜLSZ?

Hová röpülsz? A föld nem jó neked?
Öreg dajkád, rejtelmes Föld-anyád,
Bár nem ringat, mint kedvenc gyermeket,
Azért mégis csak tűrhető tanyád.
Van mit enned - még mire éhezelsz?
Te kapzsi! Jutott, ami juthatott:
Egy darab kenyér. Egy odúnyi hely,
Hol sebeidet babusgathatod.

Mi kéne még? - nyűtt, fájó homlokod
Mely isten hús térdére hajtanád?
Azt hiszed, az Igazság felzokog,
Ha lenéz, s a porban vergődni lát?
Ugyan! Képzeld csak, egy-két millió
Méter magasból már mily semmi vagy;
Égő koponyád hitvány kis dió,
Kit földre ráz egy szél, s rohadni hagy.

Ember vagy. Punktum. Annak is szegény.
Miért? Ne kérdd! Igazságot ki tesz?
Bús életed, a fáradt kis regény
Hadd folyjon. Egyszer majd csak vége lesz.
Te fejtenéd fel ok és okozat
Ős szövetét, a kusza fonalat?
Hagyd! Lehúzna, mint úszót a moszat,
S megfojtana a mélységek alatt.

Jobb így. Kapcsold le hiú szárnyaid.
Maradj a földön, s békülj meg vele.
Éld életed, ahogy lehet. Ne szidd!
Volt tavasza. Lesz ősze és tele.
A föld színén néha ragyog a nap,
Örülj te is. Sütkérezz, árva rög,
Míg egyszer majd a sok hú föld-darab
Lágy testvérszóval föléd dübörög.

HAJÓ A DOKKBAN

Vergődtem. Elég. Isten és ember sorsa,
Ne fáj! Csitt, Végtelen! Pihen a morzsa.

Bejártam pár billió kilométert.
Csitt, Gondolat! Odahagytam az étert.

Itt ülök újra. Csukva a spalét.
Pipára gyújtok. Villanyfény. Jó a lét.

A hű, vén kályha halkan duruzsol.
Azt hiszi, búsulok, és kuruzsol.

Főzi kamillaillatú dalát,
Mint torokfájós gyereknek a teát.

Szentimentális, de kedves cseléd.
Jól van. Hadd ülök hozzá közelébb.

Elfáradtam? De elfáradni jó.
A dokkban így pihen az otthagyt hajó.

Holnap tán újra indul. A setét
Kormányos megcsavarja jajduló kerekét.

A kormányos! Ki tudja, most vadul hol mulat!
Vagy hol hallgat szörnyű parancsokat?

Ki tudja? De a gép addig boldogan áll.
S a kémény fáradt füstje szelíden szálldogál.

Ó, ÉN NEM A HALÁLT...

Ó, én nem a halált átkozom!

Szent a Halál!

Én nem felejtem el soha egy halott drága arcát!

Mosolygott.

Körülte a tubarózsák túlvilági illata énekelt,

S a gyertyák lángját már túlvilági fuvalmak lengették,

Régi halottak jöttek el az új halotthoz,

Ők öltöztek a gyertyaláng kis sárga palástjaiba,

S hajlongtak a holthoz, szolongatták,

Oly nyelven, melyre az Élet durva füle süket,

Oly nyelven, mely testetlen illatú olaj mindama titkokra,

Melyeket az Élet harcából túlvilágra visz még az elszálló lélek,

Olaj a Szerelem sebeire, melyeket árulás törei döftek lihegő éjen,

S kenőcs a sebekre, melyeket önfeláldozó munka tört a Szeretet kezein.

Begyógyulnak a sebek,

S a lélek vígan kél tova, túl a roppant tereken,

Hol az Orion aransörénye mellett

Nézi egymást a Szíriusz-szemű Eb

S az Alderán-foltos homlokú Bika.

KASZÁSCSILLAG

Kora este a padon
 Ülök, künn a Bástyán,
 Tűnődöm a csillagok
 Néma fordulásán;
 Kaszáscsillag, az öreg,
 A nyugati szélen
 Éppen nyugszik: eleget
 Ragyogott a télen.

Hányszor néztem akkor őt
 Fájó órák éjén,
 Virrasztott a téli ég
 Kopár meredélyén,
 Égett nagy fényjelekkel,
 Csuda-rejtelemmel,
 Ő, az örök Orion,
 A vén Égi Ember.

Biztatgatott, csüggedőt,
 Hű, szigorú fénye:
 Ne félj öcsém, istennek
 Kisebb teremtménye!
 Fény vagy te is, lobogj hát,
 Melegíts és égess,
 Hinned kell, hogy a világ
 Teveled is ékes! -

Téli csillag, csillagom,
 Tavasz akar lenni,
 Kamasz-fények villogják:
 A mi tűzünk semmi;
 Furcsa, vad reflektoruk
 Vén fényünkbe lobban,
 Öreg csillag, Orion,
 Hát lenyugszunk mostan?

Csillagapám, fénysubás
 Öreg égi pásztor,
 Vagy tán dac az, amit most,
 Búcsúzva, példázol?
 Így a bölcsőbb? - letűnni
 Büszke, bús kudarccal
 S száz év múlva kelni majd
 Örökfényű arccal?

Ülök este a padon
Idekünn a Bástyán,
Tűnődöm a csillagok
Néma fordulásán;
Kaszáscsillag, az öreg,
A nyugati szélen
Leáldozott. Méla csönd
Éje maradt vélem.

ELÉG VOLT A VÁGTA

Lassan, lovam, lassan,
Elég volt a vágta;
Vén legénynek tempós már a
Kengyelvasba hágtá.

Minek is nyargalnánk?
Hová? Ki elébe?
Itt is, ott is örök cudar:
Egy a világ képe.

Lobogni lélekkel
Haszontalan próba,
Míg mi élünk, nem lesz más e
Vesztett Európa.

S hiába legyezget
Holmi tavaszféle,
Mindegy az már, öreg csontnak,
Tavasz van-e, tél-e?

Dirmegünk, dörmögünk,
Bajszunk, kedvünk kajla,
Nem kell már a szerelem se,
A parázna frajla.

Édes kábulatra
Könnyebb szerzet vágyjon,
Ordas, lompos régi búkkal
Hálunk mi egy ágyon.

Fringiánk is vesszen!
Az ifjabb fegyver
Hadd csattogja, hogy ő minden
Ócska vaskót megver!

Majd elérí őt is
Idején a balság -
Hányja farát, míg lehet, a
Csikó-fiatalság!

Mindegy már minékünk
Szerda vagy csütörtök,
A nagyságos angyal vagy a
Tekintetes ördög!
Tempós lassúsággal
- Elég volt a vágta -
Szép egykedvűn átkocogunk
A másik világba.

MÁJUS ÉJÉN A RÉGI BOR

Vénusz, az alkony csillaga,
Lobog az égen egymaga,
Epedő égi kurtizán,
Lankad a bíbor nap után;

Mire a többi csillagok
Szelídebb fénye felragyog,
Már ott is hagyja az eget,
S buján ledől a hegy megett.

De körül tüzes a világ,
Őrjöngenek az esti fák;
Illatjuk omlik, mint a vér,
És szürcsöli mohón a szél.

Mert illat-vámpir ez a szél,
A virágok vérével él,
És nekem is hajamba kap,
Arcon karmol, cimpán harap.

S szívemben, mélyen valahol,
Valami lázadás dalol,
Minthogyha pezsdül olykor a
Hús pinceodvak óbora.

A régesrég eltemetett
Vágyak kezdenek éneket,
És susterogva, sírva forr
Május éjén a régi bor.

Ezt sírja: élni, élni még!
Mert élni, jaj, sohsem elég!
Az élet örök táruló:
Aki nem éli, áruló!

...És hallgat régen a világ,
Már elzsongultak mind a fák;
A szél, az ittas denevér,
A vak lomb közt pihenni tér,

De még sokáig a bibor
Fényekkel ordas régi bor,
Át pókhálós, vén gyászokon,
Dalol a sötét ászokon...

SZÉTHULLT LÉGIÓKKAL

Jaj de furcsa érzés,
Vén fiúk, szegények,
Ráeszmélni: nem vagyunk már
A régi legények!

Hajunk közt az első
Könnyű, finom dérrrel
Fordulni a szép nők után
Megriadó vérrel.

Látni: míg nézésünk
Ringásukat issza,
Hogy ők immár, uramisten,
Nem ránk néznek vissza!

Tudni: hogy ha búgnánk:
Ölelj meg, virágom! -
Nem az lenne legszebb nótá
Nékik a világon.

Jaj, pedig a vágyunk
Csupa bús mohóság,
Mintha mind egyszerre nyitnak
A megkésett rózsák.

Most tudnók a szót, a
Legfájóbb sóhajtót,
Most esnék jól legvadabbul
Berúgni az ajtót.

S jaj, a bölcsesség, az
Agg tanítómester,
Váltig dörmög a fülünkbe:
Lassabban a testtel!

Vigasztal fogatlan
Szája régi jókkal,
De mit ér egy bukott császár
Széthullt légiókkal?

Volt dicsőség? nem volt?
Szívünk sohse bánja,
Csak még volna, vén cézárnak,
Egy rabszolgalánya,

Akit sirva híjjon:
Ölelj meg, virágom!
Hiszen látod, azt se tudom,
Éltem a világon?

FÉNYLŐ BÚZAFÖLDEK KÖZÖTT

Ha olykor lassú esti sétán
Az országút merengve páros
Sor jegenyéjét messze járom,
S mögöttem elmarad a város -

Megállít a nagy búzaföldek
Ragyogása az esti napban,
Nyújtózkodnak a sárga táblák
Fénylőn, komoran, mozdulatlan;

Valahonnan az erdőszélről
Viszkető kis szelek sziszegnek,
De keleti, ős lustasággal
A nagy táblák alig zizegnek;

Alszik a sűrű, jó magyar föld,
S oly különös, ahogy mogorván
Sütteti sok busa kalászát,
Mint sörényét egy vén oroszlán,

Mely idetévedt Európa
Hegyei s tengerei közzé,
S vadásznak rája ezer éve
S ezer tör és háló kötözné -

És már nem bánja. Elcsigázott
Remek teste elnyúlt a napban,
Már néki mindegy, várja sorsát
Fénylőn, komoran, mozdulatlan;

Vagy tán egy bős ugrásra vár még?
S kalászvillantó esti tűzben
Nagy ős dühét forralja lassan,
Félelmesen és egyszerűen?

S majd talpa nagyságos ütése
Végigrendül Európa hosszán,
Mielőtt elalunna végkép
Az Ázsiából jött oroszlán?

Ki tudja? Ó, te furcsa, drága,
Vad búval és bő vérrrel ázott
Komor magyar föld, csöndes este
Megsimítom fénylő kalászkod;

Lásd, engem, kócos, bús jobbágyok
Sarját, rég megtett gyermekének
A finom, csábító Nyugat, de
Láttodra egy-egy régi ének,
Valami kancatej-szagú dal
Lelkem ős pusztáiból följön,
És jajgat a nap hűnyő fényén,
S meghal az esti búzaföldön.

ÁLDOTT NYÁRI DÉLUTÁN

Áldott nyári délután
Járunk az erdőben,
Elakad a hang is a
Sűrű levegőben,

Messzi autóberregés
Dongássá vész benne,
Mintha mézbe szédülő
Muslicahang lenne.

Távolszakad a világ,
Nincsen, ami fájjon:
Ádám jár, és Éva jár
Édenkerti tájon.

Lomha gond, ha szállna még
Fonalat eresztve,
Mint váratlan pók, amely
Utat fog keresztbe,

Homlokunkon szétfoszol,
S nincs nyomába semmi,
Csak a nagy csönd, amelyben
Oly jó ketten lenni.

Szavak helyett ajkadat
Néma csókkal kérdelek:
Mi lehet ez, tudod-e?
Érted? Én nem értem.

Szerelem? vagy boldogság?
Vagy szent-egyszerűen
Az az ősi, lusta kéj
Sejlik e derűben,

Melyet Isten érzett, a
Teremtéstől fáradt
Ifjú Isten, s jóíze
Ajakára áradt,

És egy csöppje rácsordult
A furcsa agyagra,
Mely azóta öltözik
Szívekbe s agyakba -

S mely - ó, csillagokból szűrt
Titkok lépesméze! -
Ritka órák kincséül
Lett az ember része?

Nem tudom. Csak érezem,
Hogy most e megáldott
Nyári délutánban a
Halál is megállott.

Nem jön felénk. Valahol
Ledült heverészve,
S míg csontajkát csiklándja
Szellők édessége,

Bordái közt bebókol
A reves homályba,
S kigyúl, mint egy piros szív,
A pipacs virága.

ÚJ TAVASZIG VAGY A HALÁLIG

Új-Tátrafüred

Most, hogy megint útfélre estem,
Eltűnődöm e téli esten,
Mi volt az élet, uramisten?

Mi volt? ez volt: sok fénytelenység,
Fakó robot és kénytelenység,
Száz bús határ reménytelenység.

Borult egek kevés azúrral,
Koldus pajtáság pár nagy úrral,
Pár ájult nóta, tépett húrral.

Egy-két vad mámor nyoszolyája,
Egy-két asszony jó, meleg szája; -
Volt, nincs. Csöndes a szívem tája.

Most itt ülök, roppant hegyek közt,
Betegen a többi beteg közt,
Múltak háttal, halállal szemközt.

Lesz-e másképp? várjam? ne várjam?
Lassan szétszéled a homályban
Bitang jószágom, kedvem, vágyam.

Nyomukban, mint fekete bundás,
Begyűrt süvegű öreg kondás,
Hallgatva ballag a lemondás.

S mégis, a csönd-paplanú télben,
Nagy nyugalom évadját élem -
Érzem, az Isten gondol vélem.

Mint a bokrok setét bogyókkal,
A hó alatt zamatozókkal,
Megrakva szívem hűvös jókkal.

Hogy mire jókkal, majd megválnak,
Mire a hó gyapja lemállik,
Új tavaszig vagy a halálig.

Fekszem megadva, békén, resten,
S néz rám, át a végtelen esten,
Tűnődve sorsomon, az Isten.

HARANGVIRÁG

Harangvirág, harangozz, hallgatom.
Szeretnék boldog lenni egyszer.
Boldog lenni, nagyon, nagyon.
És nem leszek, ha nem igyekszel.

Most süt a nap, kék csoda vagy,
Harangvirág, illat s zene a kelyhed,
Ha van, őrijítő titkodat
Most füdd rám, reszkesd el, most énekeljed.

Jaj neked, ha most legurul a nap,
És kék szépséged áhítata lusta,
Meg nem rezzenti holt szirmaidat
Többé az Isten semmi angelussa.

Fagyott virág, majd állasz a tetőn
Az özvegy erdő barna bánatában
A hideg felhők alatt reszketőn,
Sírnál, de hangod nem talál utánam.

SÓHAJFÉLE

A messzeség
Egy percre csupa lila láng:
Tündérvidek.

Vágyam is ég,
Mint alkonyi... nyulánk
Nyírfaderék.

Aztán kiég,
Színt, vágyat elnyel a falánk,
Nagy szürkesség.

Mily gyors a vég!
Csak egyszer, szép tüzes világ,
Kigyúlsz-e még?...

A PALACE-BAN...

1925. október

.....
Hát újra itt. Őszi hegyek közt,
Újra rosszkedvűn betegen,
Köhécselni a többiek közt,
Míg szél üvölt a szirteken.
Akik szeretnek, messze vannak,
Akit szeretek, messze van,
- És jaj, tán minden veszve van -
Mondogatom tompán magamnak,
Míg hallgatom: a rengetegnek
Fenyőbordái hogy recsegnek,
Mert ölelgeti óriás
Karjaival az Elmulás.

.....
Elnyújtózom a fekvőszéken,
Akárcsak egy kezdő halott,
S nézem az októberi égen
A két korai csillagot:
Balról arany lángok riadnak,
Fenséggel gyúl ki Jupiter,
Míg jobbról bájjal tűzi fel
Ametiszt-fátyolát Nyugatnak
Vénusz, az éteri hetéra...
Ó, boldog planéták! mit ér a
Földi ember csöpp élete,
Amelynek rossz kín a fele?

.....
Akartam lenni csillag én is,
A Végtelenség gyermeke,
Valaki, aki szárny is, fény is,
Örök szépségek hírnöke -
De lehet-e repülni annak,
Ki teste rabszolgája lett,
Kinek már mindennekfelett
Csak „hő”-i és „kiló”-i vannak,
S ki csak csomó rút vegyi bomlás?
Jaj!... sóhajba vesző káromlás
Dühe ráng romló testemen...

Az istenit!... jaj, istenem!...

.....

De szól a gong. A vacsorára

- Legfőbb szertartás itt - gyerünk!

Illatszert kenek koponyámra,

Rendben a nyakkendő, az üng?

Feszülten ül ki-ki helyére,

A Vigaszt lessük... s torz, derűs

Shimmybe kezd egy hegedűs;

Dekadens és szőke fejére

A hölgyek gyúlt mosolyt dobálnak;

A nagy terem zajos lokálnak

Fonák és fájó párja lesz:

Az esti lázak bárja ez!

.....

Vigaszt!... mindegy, bölcsét, bolondot,

Csak kínom szebbre fesse át -

Imádságot vagy vad kalandot,

Egy angyalt vagy egy bestiát!

Vagy csak annyit, hogy míg a liften

Szép asszonyok szállnak velem,

Eldadoghassam hirtelen:

...Kérem... én... most... meghalok itten...

Legyenek jók... isten nevében...

Simítsák meg az arcom szépen...

Anyásan... lágyan... ha lehet...

S tiszteltetem az életet...

.....

ÚTON

Ó, reggel! robbanó élet!
 A friss szél arcomba vág,
 Vállal feszülnek a szélnek,
 És sikonganak a fák,
 Ráintenek vonatomra,
 Zöld zászlajuk zúgva forog,
 Mehet! - zengik vihorászva,
 Mehetnek a víg utasok!

Most egy nagy kortyot a szélből!
 Ó, vad szél, drága konyak!
 Köszöntlek, tavaszi erdő,
 Köszöntlek, tavaszi nap!
 Most minden sikerül majd,
 Nem is a vonat röpít,
 Százezer angyalerővel
 Visz a gyógyult gyermeki hit!

Hazugság minden bánat,
 Sohse voltam bús, se beteg,
 Tárt karral a boldogság vár,
 Ahová most sietek.
 Örömek karikagyűrűje
 A körüláramló horizont,
 És megvakul a napban
 A hunyori szemű gond.

Édes fájással pattog
 Körül az egész világ,
 A szívek, az anyaméhek,
 Sok rügyező ifjuság;
 Egy eke új vasa lobban
 A napban, toronyiránt,
 Hurrá, paraszti ruhában
 Az Úristen ott maga szánt.

Mire leszáll a boldog este,
 És csöndben megérkezem,
 Elmaradt száz határtól
 Lesz napfényes a szívem.
 Víg villany gyúl a szobában,
 Vagy szivemből csap ki a fény?
 És alvó kicsi lányom
 Felkacag álma ölén.

SZÁZ ÉV UTÁN

Vajda János emlékének

Zord Máglya! Vénhedt Tűz! Fanyar

Parázs és Keserű Korom!

Ki Lélek voltál - egy magyar

Költőnek lelke egykoron,

Ó, lángolsz-e még valahol,

Túl az égi határokon,

Hol csak az üstökös lohol,

Mely más csillaggal nem rokon?

Vén, busa lélek, vajjon a

Fenséges, örök robogás

Magányán nem kísért soha

A régi, földi lobogás?

A barna erdő sohse hí?

A jaj, hitvány, és jaj, remek

Ginák szép, síma karjai

Feléd többé nem intenek?

Nem túrnéd értük, újra, mind

Az örületet és a bút?

A vad vágy édes szennyeit?

Hogy élni jó, bár élni rút?

Ki immár minden titkokat

Tudván tudsz, régi Kérdező!

Nézd, újra friss smaragdokat

Hazudik a harsány mező.

Nézd - bár koldusan s betegen -,

Az Élet új táncot akar,

S a pesszimista éneken

- Volt-nincs - már túlugrik hamar.

Vagy így a jó? Szólj, zord Zsarát,

Százéves, sötétfényű Tűz!

Nem felelsz. Gőgöd sugarát

Ránk veted, s újra messze tűnsz...

TAKARODÓ

Az istenek szerettek?

Vagy nem szerettek? - nem tudom.

Csak ezt: vert sárga nap és kék vihar,

Míg mentem az uton.

Téptem gazt és virágot,

Mi itt e rossz rögön kihajt:

Asszonyszagú, jó tavaszi gyönyört

És őszi férfijajt.

Daloltam néha. És míg
Mély lett és érett a dalom,
Sarkantyúval döfött bordám közé
Száz veszett fájdalom.

Szívemben százszor meghalt,
Ki százszor újra született:
A földre kitett égi árva, az
Igazi Szeretet.

És vergődtem, vitézül,
Hiénák, sakálok között,
Megtanultam, hogy bírni, marni kell
Mikor megütközök.

Így lettem véres alkony,
Ki voltam hajnali derű -
És megúntam a dalt is. Ajakam
Csukott és keserű.

Egek, ezt akartátok?
Ti fények a felhők felett?
Jövök már, jönnek néma kínjaim,
A diadalmenet!

Feketén és kiégve
A lelkem vad rongyaival,
Megállok az örök kapuk előtt,
De csöndem is rivall:

Így mérik mostanában
A szép emberi életet? -
És lesütik csillag-szemeiket
A hűvös istenek.

BAZSALIKOM

Az asztalomon paraszti csokor,
Bazsalikom, viola, szarkaláb,
Szemet vidító, kedves, egyszerű
Mezei tarkaság.

Már három napja itt áll a csokor,
De csak ma vettem észre a szelíd
Virágok tiszta, jó lehelletét
És boldog színeit.

A bazsalikom csipkés levelét
Ujjheggyel gyöngéden megdörzsölöm,
Mint parasztnéne szokta, ha belép
A templomküszöbön.

Hányszor láttam gyerekkoromban ezt,
A hűvös templom fehérre meszelt
Tornácában, mikor már odabenn
A kántor énekelt.

Lehajtom tenyerembe a fejem,
Be régen is volt! Hej, azóta hány
Istennek s hány ördögnek jártam én
Tornácos ajtaján!

Jó a virágnak. A bazsalikom,
Míg el nem hull, mind csak virág marad,
De jaj, az ember mennyi rosszat ér
Rossz élete alatt!

Voltam én is, mint más, bolond király
S bolondabb koldus, - voltam gyilkos és
Áldozat, kinek szívébe szaladt
Tövíg, s megállt a kés.

És lettem fáradt, fás lélek, akit,
Ha elé teszik se hat meg virág
Három napig, akkor meg hirtelen
Másik végletbe vág,

És zokog egy felhorzsolts illaton,
Mert vesztett édent éreztet vele
Az egyszerű parasztbazsalikom
Semmi kis levele.

A VÉN ZSIVÁNY

Ne félj tőlem, inkább neved!
Rossz kedvem, mely topog-forog,
Csak vén betyár, aki eves
Sebét fájlalja és morog.

Már nem veszély az ily zshivány,
Szegény feje légynek se vét,
Csak szájaskodás, ha csunyán
Cifrázza az isten nevét.

Jaj, jámbor szerzet az öreg -
Ha jönne is, szemközt vele,
Valami elhagyott berek
Szélén némely jó embere,

Kinek tisztos szívében a
Kést jó volna megmártani,
Dühöm már nem ront rá soha,
Csak magamnak tud ártani.

És hogyha mindez nem elég,
Még úri mórest is tanul,
Csókolja a Sors vad kezét:
Dícsértessék, csendbiztos úr!

Olyan ijedt lesz, csupa térd,
Csupa alázat és kenet,
Milyen csak egy jó útra tért,
Derék szegénylegény lehet,

Ki ifjan víg rablásra szállt,
Álma hét ország kincse volt,
S megérte a cudar csodát,
Hogy mindenki tőle rabolt!

TETEMREHÍVÁS

Olykor a bíbor alkonyatban
Elnehezedik a szívem -
Felnézek a nagy, csuda égre,
És látást látok, úgy hiszem.

Boldogtalan fantáziámnak
Úgy rémlik, a felhők felett
Azért a csönd: meghalt az Isten,
És ravatalra tétetett.

Fejénél roppant arany lángok,
Antares s Orion ragyog,
Körüle térdre rogyva sírnak
Az árván maradt angyalok.

Valaki megölte az Istent,
És fekszik némán és hanyatt;
S reszketve a gazdátlan úrnak
Lakói hozzá bolyganak.

Jönnek a sárga Hold-lakók és
A Mars bölcs óriásai,
Saturnus-népek hat szívükkel
S Vénusz szirom-leányai.

És olykor egy-egy emberlélek,
A gennyes Földnek himnöke
Jön, és láttára szerterezzen
A gyászolók kövült köre.

Ilyenkor egy nagy csöpp isten-vér
Az alvadt sebből fölfakad,
Legördül lassan, s átzuhogja
A végtelen világokat.

Egy nagy csöpp, bús, meleg isten-vér -
S a földön bíbor alkonyat
Gyúl tőle a sötét hegyek közt -
S én fölemelem arcomat,
És úgy érzem, e fájó arcnak
Nem lehet többé mosolya,
Mert ember vagyok én is, én is,
Az isten véres gyilkosa...

RÁDIÓ

A rádió kagylóját felveszem,
Kint már az utca tele van setéttel,
Akár a szívem. Hallga! Muzsika!
Valami messzi jazzt üzen az éter.

Milyen vonító, furcsa hangtömeg!
Züllött és édes, fájdtó és kába,
Mintha az alkony minden bánatát
Felitta volna a zene magába:

Hörgést, sikolyt, átkot, mint sok lila
És sárga szeszt a részek a bárban -
Mitől rugtál be, bolond muzsika,
Míg bolyongtál a fekete határban?

Honnan jössz? Tán egy hamburgi lokál
Sóhajtott el, míg homlokán kigyúlt a
Rossz vérnek kiütései gyanánt
Reklámlámpái vörös koszorúja?

Merre jártál? Hány világrészen át,
El, Indiákig s vissza, s fel, a holdig,
Keresve azt a seholsincs helyet,
Ahol a lét fájó titka megoldik?

Jártál a bányászfalvak olajos
Mellú lakói közt, kik skót dudával
Rázzák össze rossz tüdejükben az
Avas szénport a fák hús illatával?

Voltál Kongóban, fülledt gumi-táj
Rabjainál s kulik közt, Ázsiában?
Szálltál orosz steppéken és a csonk
Magyar mezőkön, mind búsabbra váltan?

Mi mindent ittál, részeg muzsika,
Hogy mire ideájulsz a fülembe,
A charleston kéjes, fátylas ritmusa
Úgy döng, mintha kivégzés dobja lenne?

Szemem lehúnyom... S szédült vízió
Forog rám, - egy nagy szaxofon buján szól,
S a vad alkonyban táncol a világ,
S minden táncos a sírja felett táncol.

HEGEDÜLNÉD, SÓHAJTANÁD...

Hegedülnéd, sóhajtanád,
Kiáltanád, ordítanád -
Hiába!

Nincs ember ezt meghallani,
Nincs isten, hozzád hajlani,
Te kába.

Mint hárfa, zsong a vén ideg,
Azt zsongja, hogy kinek, minek
Az élet?

A könnyed a szemedre fagy,
Csak azt érzed, magadba vagy,
Sötét lett.

Elmúlnak fények és tüzek,
Fák és asszonyok és szüzek,
Ó, jaj, jaj!

Mint távol délibáb rezeg
A hozzád hajló lágy kezek
Fehére,

Egy hang keresi a füled,
Kié, kié is? Oly süket

.....

Arcod keresi egy ajak,
A csókok már lesíklanak

.....

Te....., te régi hév,
..... te negyven év,
Húsz év is volt-e?

Ó, csak még egyszer! - mondanád,
Sóhajtanád, ordítanád:
Ó, csak még egyszer!

Bíbor egekbe, szűz azúrba,
Átkot lihegve, imát gyúrva:
Ó, csak még egyszer!

A víztükrön susog a nád,
..... ne tépd a szád,
S némán lefekszel.

A HÍDON

Ennek az őszi napnak aranya
Még a miénk; a budai hegyek,
A hídon túl, nézd, mennybe szállanak,
S a híd is úgy lebeg,

Kitártan, a két égő part fölött,
Mint végtelenbe készülő madár.
Mely a búcsúzó lendület előtt
A fényben még megáll,

Acélfőnikszként, mozdulatlanul,
S mi, szárnyai közt, boldog utasok,
Valószínűtlen tájról álmodunk,
Hová röpíteni fog.

Ó, irreális, édes pillanat
Ez itt a zúgó, vén folyam felett,
Minthogyha most először állanék
A híd ívén veled,

És most keresném első hangjait
A tóduló, de ki nem mondható
Vad, ifjú szónak, melyből az dadog,
Hogy élni, élni jó,

S melyet mikorra elsóhajtana
A reszkető és forró földi száj,
Egy egész elmúlt élet hirdeti,
Hogy élni, élni fáj.

Jaj, máris - látod? - húny a nap, nehéz
Traverz-vasakká lomposúl a híd
S döglötten veti a két partra szét
Bús főniksz-szárnyait.

Az őszi napnak édes aranya
Elsáppad a hideg hegyek felett,
S elejtjük ezt a drága percet is,
Mint ág a levelet.

JÓZANUL ÉS FANTÁZIÁTLANUL

Hagyd, hadd legyen lelkem sötét,
Mint egy titokzatos szoba,
Melynek lakói már az édes napra
Nem járnak ki soha.

Hagyd őket, megszokták már e nyomort,
Kár volna őket bántani,
Tudjuk, nem e világra valók
A lélek nem polgári álmai.

A derék földön mit keressenek?
Oly keserűek, hova küldjem őket?
Már elfeledték szép lassan a fényt,
A diadalt, az istent és a nőket.

Csak hallgatnak, s köztük ott kuporog
Az angyalok árva atyafia,
És forgatja nagy, üres szemeit
Egy csöndes örült, a Fantázia.

Ez még beszélgetne szegény,
Próbálgatna egy-egy visszás mesét,
Dúdolgat olykor, hogy hej, odakint
Talán épp most teríti szét

Nagy, puha, piros szőnyeget
A legszebb őszi alkonyat,
S jó volna részeg táncba vinni
Még egyszer mind az álmokat.

Aztán elnémul, egy bús pillanatra
Megérzi, hogy jaj, nem lehet,
Hogy új lakók nőnek körötte,
Közöny, harag és gyűlölet.

És konok csönd van újra a sötétben,
Míg künn az alkony lelkendezve gyúl,
S én nézem, ahogy jó polgárhoz illik,
Józanul és fantáziátlanul.

ŐSZI VIHAR

Néha tudatom mélyein
Vadul fellobban a homály,
Mint a villámok kénköves
Fényében egy fekete táj.

Elhagyatott, kopár vidék -
Áll rajta némán, egymaga
A régi üszkös ifjuság,
Mint egy nagy, kísérteti fa.

Víg lombját elvesztette rég.
Fantasztikus törzse felett
Nyargalnak vég nélkül a vén,
Gomolygó bánatfellegek.

S míg körülfut a percnyi fény
A láthatár vak peremén,
Száz holttest villan meg a fán,
Száz öngyilkossá lett remény.

Megborzadok, de azután
Megint jön a szelíd sötét,
A mindennapi gond veti
Reám kegyelmes, jó ködét,
És újra élem a jelent,
Amely, ha fáj is, zsongva fáj -
De jaj, ha majd ismét kigyúl
A romantikus régi táj,
S az örült fellegek alatt
Vad sárga fényt dobálva szét,
Idézi az őszi vihar
Jobb részem megölt életét!

ISTEN TÖRÖTT CSELLÓJA, HALLGATOK

Én csönd vagyok. Itt ne keress zenét.
Olyan vagyok én ebben a világban,
Mint az a gordonka, amelyet láttam
Egy szép úri szobában, a sarokban.
Húrjai elpattantak. A nyakán
Gyászfátyol van átvetve, néma flór.
S mégse volt érzélgős tárgy. Némi por
Fedte már. Megbékélt évek pora.
Oly fájdalom volt rája írva, melynek
Már csöndje a szent, mint a remetének,
Ki elfelejtett beszélni az évek
Magányában, - s cellája küszöbén.
Míg elkallódott életébe réved,
Már nem emlékszik régi bánatára:
Csak mintha némi finom, messzi pára
Vérezné be a dús alkonyatot,
És tenné szebbé, istenibb titokká,
Melyhez nem illik más, csak némaság.
Üvöltsön hát a szájas sokaság,
Isten törött csellója, hallgatók.

EGY PISZTOLY CSATTANT EL

Egy pisztoly csattant el. Vagy idebent
A szívem ugrott egyet? Furcsa csend.
Egy vad fény lobbant el. Vagy csak az élet
Ájult tova? Mily különös sötét lett.
Ennyi az egész? S ha ennyi, mi hát?
Alig volt - érzed - s alig lesz tovább.
Két érthetetlen közt a józan csendben
Ülsz, mint egy üres és hideg teremben.
Káosz volt, s káosz lesz, bús, kósza, vad,
Nem lenne jobb, ha megölnéd magad?
Ó, élet édes tánca, illanása...
Egy vad fény lobja. Egy pisztoly csattanása.

AMÍG A CSÓKOT MEGTALÁLTAM

Forró és száraz volt az este,
Zengő üvegből volt a teste,
S a törleszkedő, illatos fák
Lágy lombja csupa villamosság.
Ideges, szikrás alkonyatban
Állottam ifjan és riadtan.
És hallgattam, mintha zuhogva
Valami vak malom zokogna.
Égő agyam alatt a mélyben
A szívem zakatolt az éjben.
A vérem titokzatos árja
Hajtotta bennem muzsikára
A vágyakat, forgatva resten.
...Ó, mennyi álom, fény meg isten
Dalolt és lüktetett át rajtam!
És közben száraz lett az ajkam,
Forró és száraz, mint az este,
S a megváltás csókját kereste...
Futottam, félaléltra váltan,
Amíg a csókot megtaláltam,

Az első nyirkos, hűvös ajkat
Az első bús férfi-nyugalmat,
Az első csöndes, árva szennyet,
S könnyes szemem fölött a mennyet.

A FÖLD ALATT

Fénytelen élet. Egyre többször
Fog el a dermedt hangulat,
Hogy tán nem is a földön élünk
Mi már, hanem a föld alatt.

Egy összedőlt, fekete tájon,
Melyet egyszer a vad idő
Iszonyú mélységekbe rázott,
S azóta egyre süllyedő.

Veszett katasztrófák suhognak,
Bús vizek, tornyos lángvihar,
S az ördög húz le kebelére
Lassú, kéjes karjaival.

Csúnya árnyak közt tétovázunk:
Arcuk fakó, ijedt, üres -
Emberek: csak a szemük izzik
S betegen egy kis fényt keres.

Mindegy, mit: nőtény testek hamvát,
Rőt aranyak lidérctüzt,
Ám szurkos, fortyogó sötétben
Loccsan a küzdők agya szét.

Egymás nyakába mart körömmel
- Ajult rabok, vak zsarnokok -
Fojtottan és árván lihegnek,
S a világ süllyed és zokog.

Csak olykor állunk meg riadtan,
Bús, idegesen felkapott
Fejjel, ha mégis észrevesszük
Váratlan a távol napot,

Mely égi-könnyen és közönnyel,
Kényes isteni fénymadár,
Mind ritkábban húz el fölöttünk,
S egyszer tán végleg tovaszáll.

ÁLARCOSAN

Hát rossz vagyok? szótlan? borús? hideg?
Bocsáss meg érte. Hisz ha tudnám,
A világ minden fényét s melegét
Szórva adnám.

Kastélyokat. Pálmákat. Táncokat.
Ibolyákkal a téli Riviérát.
Vagy legalább egy-egy dús, összebújt,
Boldog órát.

De most oly nehéz. Most egy sugarat
Se tudok hazudni, se lopni.
Vergődő és fénytelen harcokon
El kell kopni.

Az Antikrisztus napjai ezek,
Csillog a világ szörnyű arany-szennye.
Röhögő senkik, balkörmű gazok
Szállnak mennybe.

S én lent vergődöm, és nem tudja más,
Hogy csöndem éjén milyen jajok égnek.
De légy türelmes. Jön még ideje
Szebb zenéknek.

Csak légy türelmes. Maradj, míg lehet,
Váró révem, virágos menedékem.
Most álarc van rajtam, zord és hideg,
De letépem,

Vagy szelíden, míg elfutja a könny,
Öledbe hajló arcomról lemállik,
S te ringatsz, ringatsz jó térdeiden
Mindhalálig.

ELEJTETTED A NAPOT

Rád gondoltam délután,
Fönn az arany nap sütött,
S lehunyt szemhéjaimon
Rózsaszínnel átütött.

Fáradt arcom szelíden
Tüzesítette a fény,
S szemlehunyva a szokott
Utazásra vártam én,

Arra, mikor - halk hajó
Titokzatos tengeren -
Fekvőszékem útrakél,
S lázam sodrán ring velem

Felelőtlen, gyönyörű
Fantázia-tájakig,
Ahol romló életem
Némely bús álma lakik:
Mindaz, ami sohse lesz,
Mindaz, ami sohse volt -
Így indultam ma is el,
Húnyt szemekkel, mint a holt,
Álmodozni: életet.
És úgy hajlott rám a nap,
Mintha pilláimra a
Rózsaszínű parazsat
Az a szent fény ejtené,
Mit még ott látott a szem
Isten-atyja kebelén,
S melyre szomjas szüntelen.
És egyszerre úgy esett,
Telin, forrón, hirtelen
Rád gondoltam s arra, hogy
Messze vagy, és jaj nekem.
És megriadt szemeim
Felpattantak: a hegyek
Csúcsain már pirosan
Búsultak a fellegek.
És egy furcsa vízió
Vad erővel elkapott.
Úgy éreztem: kezeid
Tartották ma a napot.
Azért volt oly különös,
Minden fénynél édesebb,
És én ezt csak most tudom,
Amikor már este lett,
Mikor kezéd fáradtan
Elejti már a napot,
S szívemben is csöndesen
Elhallgatnak a dalok.

ÁPRILISI CAPRICCIO

Az útszél: csupa pitypang,
A bokrok: csupa füttyhang.
Rigó fuvoláz; rája tíz
Zugból is felcsivog a csíz.
Hallgatja még a rest éj
Félálmában a kastély,

Emelve tornyát álmatag,
Mint nyújtózó kart, bár a nap
Elönti friss arannyal.
A parkban - rőt aranyhal -
Kövér úr sétál lebegő
Hassal az édes levegő
Árjában, sportruhája
Most szelídség csuhája,
Mert még nem kezdi üzletét,
És tőzsdetippektől setét
Agyában a mohóság
Helyett valami jószág
Zsendül, mint egy kis korai
Tavaszi virág szirmai,
Melyek, sajnos, lehullnak,
Ha majd e drága úrnak
Súlya alatt új és remek
Autója bölgve megremeg...
Ó, áprilisi út-szél,
Tréfás, arcomba fútt szél,
Rügyecskék, zöldacél-rugók,
Ó, fuvolás aranyrigók,
Ó, csermelyhangu csízek,
Illatos, édes ízek,
De jó most elfeledni, hogy
Az élet rút és vad dolog,
Hogy itt, amennyi arc van,
Megannyi csúnya harc van,
S hogy botrány lenne, ajajaj,
Micsoda cifra, szörnyű baj,
Ha most, annak jeléül,
Hogy tavasszal megbékül
Szegénység, bánat, szenvedés,
Belépnék e szép kertbe, és
- Áprilisi merénylő -
A hájas úrnak fénylő
Búbjára rábökném szelíd
Öklöm vidám barackjait.

ERDŐSZÉL

Itt valaha Mátyás király
Nézhetette az estéli táj
Kék fényében a megbuvó vad
Nyomán felrebbenő rigókat.

Azóta, hogy leáldozott
Az a nap, itt mi változott?
A szikla omlott pár vonalnyit,
S a gyom, amely virít, meg elnyit,

A dercefű s a fecskefű,
Melyhez a kóbor kecske hű,
Most is csak úgy hullatja sorra
Laza szirmát az úti porra,

Mint sok száz éve már, örök
Közönnyel, mindegy, hogy török
Csatákon elhullt janicsárra
Vagy májusittas ifju párra -

És az Idő, a vén gyalú,
Csöndben munkál a rőt falú
Sziklákon, és az alkonyatban
Nem bánja, mily forgácsa pattan:

Dicső királyok hullnak-e,
Csaták és csókok múlnak-e,
Vagy annyi az Élet kalandja,
Amennyi a csöpp sárga hangya

Futása a naptól meleg
Kövön, melyet míg figyelek,
A gyom közt, mely virít meg elnyit,
Fejem lehajlik pár vonalnyit

A föld felé, a rög felé,
A biztos, biztos sír elé,
S vállamra végtelen alázat
Épít nagy, csöndes csigaházat.

EZ A NAP IS

Ez a nap is,
Mint a többi.
Elmúlt. Vége.
Ez az est is,
Mint a többi.
Eljött. Béke.

Szerény béke,
De hálával
Veszem ezt is,
Jó pihenni,
Ha az ember
Csatát vesz is.

Furcsa béke:
Hallgat, talpig
Feketében,
Mint egy titkos
Esti virág,
Mely az ében

Alkonyatban
Nem egyéb, csak
Néma illat,
Mit az ember
Behunyt szemmel
Mélyre szívhat,

Elmosódva,
Álmosodva
Nem keresve,
Milyen lehet
Az illatnak
Szirom-teste:

Szép virág-e,
Mint az ifjú,
Mint a póre
Rózsabimbók
Hajnalszínű,
Gyenge bőre,

Vagy csak fáradt,
Régi rózsza,
Mely reggelre
Széthull némán,
Föld porával
Elkeverve?

SZIGETI EMLÉK

Csókolóztam a Margitszigeten,
Ó, drága, félszeg, régi eset -
Tanár úr voltam, lelkes és sovány,
S egy kisdíákom meglesett.

A diák most egy színház rendezője,
A haja ritkul. És tűnődve látom
Rosszkedvén s vénlegény-tempóin,
Mily messze lehet az én ifjúságom!

De a szigeten ma sem mások a fák,
S az édes légben valahogy ott maradt
Sűrű arany napfénybe konzerválva
A régi, boldog pillanat.

S hiába volt sok rossz vihar,
Kopár ősz s hulló szerelem -
Elcsöndesülve a lombok alatt,
Ha utam néha arra terelem,

Megbúvok a kedves padon,
S mohó ajkamra messzi íz tolul,
Mintha kedvenc befőttjét csemegéznél,
Újra gyerekké válva, egy ál-mogorva úr...

„KÖSZÖNÖM”

Mit írjak a Kardos Albert
Szép könyvébe? - istenem -
Ó, egy régi, fiatal kert
Képét kéne festenem...

Messzi kertét, drága kertét,
Melynek zsúfolt díseit
Súlyos őszök elseperték -
S amely mégis itt virít

Bennem, bár gyéresebb virággal
S tán fakóbban, a levert
Lomb helyén *meghajlóbb* ággal -
S amely mégis *az* a kert,

Mert a tarlott ágak kérgén,
Mint egy szívós és makacs
Beoltott szem, fényre törvén,
Régi kincs nő, drága kacs,

Amely, míg a földön élek,
S omlok bús telem elé,
Megőrzi a fáradt lélek
Vágyát szép és jó felé.

Az a kertész, aki régen
Ily szemet oltott belém,
Mindörökre drága nékem,
Soha nem felejttem én.

Él és zenél még a halk kert,
Győzve súlyos őszökön -
Hadd írom a Kardos Albert
Szép könyvébe: Köszönöm!

A HOLD LECKÉJE

Az ám! holdtölte újra!
A Hold a fák felett
Pofáját telifújja,
Incelkedik veled.

S az ócska szemfényvesztés
Addig csal és ragyog,
Míg újra hatni kezd, és
Közönyöd elhagyod.

Autó vesz föl - varázsból
Kovácsolt kék fogat -
S a bánatos garázból,
A Földről, elragad.

Ki voltál? - elfelejtet,
S mosollyal, réveteg,
Még őket is elejtet,
A súlyos éveket!

Így szállsz a végtelenben,
Köröttes semmi más,
Csak boldog égi csendben
Az irrealitás...

Míg egyszer, jaj, feleszmélsz,
És tágranyílt szemed
A roppant Hold veresrész
Korongjára mered:

Milyen csúf, vén pojáca!
Az ég sátra előtt
Miriád éve játssza
A vidám kócnyelőt.

Az arca csupa festék,
Ám jól látni, hogy a
Torz kráterek kiverték,
Mint cigányt a ragya.

Hát mért ágál? Mi végett?
Vagy mindegy már neki?
Nincsenek a kiégett
Szívnek kérdései?

Robotból - ez a sorsa -
Varázst és fényt csinál,
Mindegy, hogy bent mogorva
Jég tölti, ős homály.

Ragyogni mindhalálig -
Egy titkos hatalom
Így szabta. Majd elválík:
Lesz, nem lesz jutalom?

... Hogy eltörpül emellett
Bús, csöppnyi életed!
És lassan elröstelled
Kicsordult könnyedet.

SZOMORÚSÁG ANTEUSA

Miért van az, hogy nékem az öröm
Örök, kemény harc és keserves próba?
Belészakad a szív, fog és köröm,
S ha győzők, azt is fél-elájulóba'
Érzem csupán, visszalankadva már,
Hol süppedő ölébe vár
Fekete, tág
Szomoruság!

És sírva érzem:
Csak akkor élek, ha vérzem:
Jaj, ferde, bús
Holt Anteus,
Kit a kemény, víg Herkules
Egy percre felkapott öles
Karjaiba, megfojtott és elejtett -
S most zúgott kéjjel ébredek a rejtett
Vak, vak rögön,
Mely örököm...

Vajon milyen lesz, majd ha végül,
Utolsó menedékül
E zűrös lét után a jó Nihil
Kapuja nyíl?
Ha nem kell senki már, és senkinek se kellek,
S testem eloszlik,
És lelkem is szelíden véle foszlik,
Mint egy bolondos áprilisi felleg,
Mely sírt sokat -
Mit tartogat
Akkor a végső pillanat?
Látom majd Isten távoli szemében
Megcsillanni egy legördülő fényben
Szomoruságomat?

ILLATLAVINÁK ALATT

Augusztus. Alkonyat. Körül
Ájultan piheg a világ.
A hegyekről most omlanak
A nyári illatlavinák.

Jaj, mi is ez? Szívem alatt
Mint a turista-menhelyen
Szöges cipőjű vándorok:
Vágyak topognak hirtelen.

Kalandra kúsznának, pedig
A jaj, csak egyszer járható
Utat a büszke ormokon
Nekik befűtta már a hó.

S mégis, ők mennek újra, ma
Felbomlik minden fegyelem;
Szívem, vén menhely, hasztalan
Zárná őket, nincs kegyelem.

Még egyszer édes, hajdani
Színekben felgyúl a világ,
S rám rognak, s eltemetnek a
Halálos illatlavinák.

KECSKERÁGÓ

Az égen nyári fényözön;
De minden bokrot megelőzve
A kecskerágó már az ősze
Bíborsapkásan ráköszön.

Mintha lombjain csupa kis
Tündéri pöttöm püspök ülne,
S bíbor birétumban örülne,
Hogy mily szép még meghalni is.

Ó, áldott őszi tarkaság!
Szelíden búcsúzkodó lángok!
A néma domboldalban állok,
S nézem a bölcs kis dudva-fát.

Igen, igen, vergődni kár.
A szíromtépő vén mohóság
Hiába. Meghaltak a rózsák.
Ébredj békével, drága Nyár!

Tán nem találkozom veled
Többé. Mindegy. A szél megindul,
És ajakamra fú a lombbul
Egy első hervadt levelet.

Érintésétől áhitat
Borzong át, mintha áldozónak
Nyújt ajkára az áldozópap
Hűvös ostyát. Lement a nap.

RIPACS

Csak a bukás várt, látom magam is.
Elméláztam a fák közt: Ó, szelíd,
Örök kulisszák! - s mikor tüzeit
Rámköpte a reflektor: „most!” - hamis
Gesztussal rángtam, rossz, ijedt színész -
Egy percem lett vón: megmutatni a
Fenségeset. Az Istent. S már tova
Fordult a fény. És ennyi az egész.
Ó, hol a szenvedély, amit csak én
Tudtam? Az égre nézek: rég halott
Csillagok özvegy fénye nyargal ott.
Reménytelen minek ágálok én?
Az előadásnak rég vége van.
Jobb lesz: lemosom az élet silány
Festékeit magamról. Halavány,
De igaz arcom bocsásd meg, Uram!

BETÖRŐ

Hallod még néha a kérdést, ha búsan
 Motoz benned? - Nézd, én úgy képzelem,
 Mint a tehetségtelen betörőket,
 Amikor hajnal felé csöndesen
 Vedlett sportsapkájukat hátratulják
 Izzadó és egy kissé már kopasz
 Homlokukon, mert jaj, nem sikerült
 Megfejtetniük az acél, ravasz
 Széfék titkát: zörög álkulcsaik
 Vén koszorúja, s marad a titok,
 S ők meglépnek szégyennel, s ajkukon
 Nem tudni, mi sír: sóhaj vagy szitok?
 Így jár benned, és kutatja agyad
 S szíved konok rejtekeit szegény
 Kérdés, mely nappal eszedbe se jut,
 S éjjel is csak mint kolportázsregény
 Fantómja lebben fájó homlokod
 Mögé és fölvesné a néma boltot,
 Mert kincseket szeretne. Azt szeretné
 Megtudni a bolond: voltál-e boldog?

A MARSON

Testvérem, tegnap este,
 Halló! de furcsa volt!
 Elindultam a Marsba,
 Hopp! hogy zuhant a Hold!

Jó gépem adamantin
 Szárnyán zengett a drót,
 Amikor lecsavartam
 A gravitációt.

De, kérdem, ez az út is,
 Ó, jaj mire való?
 Megjöttem, rőt hegyek közt
 Lassan szitált a hó.

Fáztam. Nagy volt a csend, és
 Körül a rozsdakék
 Távolban újra láttam
 Örökegy tengerét

Az Űrnek, a nagy Pusztát,
S rajta a sok, szelíd
Csillag-reménytelenség
Kis pásztortüzeit.

A Földet is, ahonnan
Kószán és reszketeg
Üzent valami tört fény:
Tán Párizs lehetett?

Vagy az én bús hazámnak
Könnyei? nem tudom;
Már vissza se találtam
Gépemmel az uton.

Szigetelő kesztyűim
Lehúztam csöndesen,
És reggelre meghaltam
Egy villamos hegyen.

ARANYLÖVEG A MESSZI ÉGEN

Mint óriás aranylöveg,
Nagy ívvel égre száll az új nap,
A házak alján mind kibújnak
A fürge gépfegyvercsövek:
A zsenge ágak, s mind e csőben
Robbannak már a szapora
Rügyek: tavasz puskapora
Fojt és kábít a levegőben.

Izgalmas, édes puskaapor.
Ki szívre szíhat, jó is annak,
Kinek még víg csatái vannak
Vággyal, tüzekkel és bibor
Orcájú szép ellenfelekkel -
De lám, én rosszkedvű vagyok,
A nap szemfájdítón ragyog,
Káprázva és lustán kelek fel.

Öltözködésem meg-megáll,
Hová sietnék? unt robotra?
Kezemben villan a borotva,
De valami sötét szakáll,
Valami tüskés, ócska bánat
Ül rajtam, és nő, mint a holt
Arc bús bozótja, furcsa folt,
Mely irthatatlan, újra támad.

És mégis, robbanj csak, te szép
Aranylöveg a messzi égen,
Hozsánna néked: éljen, égjen
Új lázak közt a földi nép:
S míg jár közöttük lassu sétán,
S hús békét mímel, fanyarat,
Gyűjtsd ki lázító sugarad
A halovány képű poétán.

Háthogyha int még új tavasz
Őnéki is? és lomha, kényes
Lelkének, bár nem oly igényes,
Mint az istenek s a ravasz
Dúsgazdagok, háthogyha járna
Az élet egy jó mosolya,
Mely édes, mint az ibolya,
S elzsongít, mint a síri párna?

ARANY TÓ AZ ÉGEN

Örülni, örülni de jó volna
Lemenő nap aranytavának,
Mely szétömölt amott a lombok
Mögött az égen, s jobbra-balra
Ringatják fejüket a vén fák
Beleegyező mozdulattal,
Bölcsen, halkán, hogy jól van, jól van,
Lemegy a nap, és így kell lenni,
Elhúyni, elmerülni szépen,
Lemenő nap arany tavában
Elsüllyedni fekete csendben.
Ó, élet, élet... ülök itt a
Hegyoldali új játszótéren,
A kisleányom karikázik,
Csattog a bot vígan és fürgén
Egy új, kis akaratos élet
Bátor s tudatlan ritmusára.
Szólnék utána, nem tudom mit:
Becéző szót, korholó intést?
Már ott nyargal az új játszótér
Távol sarkán, már nem is látom,
S vad érzés üt meg: látom-e újra?
Bús érzés üt meg: vagyok-e én még?
Elmúlt az arany tó az égről,
És egyszerre nagyon sötét lett.

ISTEN OLTÓ-KÉSE

Pénzt, egészséget és sikert
Másoknak, Uram, többet adtál,
Nem kezdek érte mégse pert,
És nem mondom, hogy adósom maradtál.

Nem én vagyok az első mostohád;
Bordáim közt próbáid éles kését
Megáldom, s mosolygom az ostobák
Dühödt jaját és hiú mellverését.

Tudom és érzem, hogy szeretsz:
Próbáid áldott oltó-kése bennem
Téged szolgál, mert míg szivembe metsz,
Új szépséget teremni sebez engem.

Összeszorítom ajkam, ha nehéz
A kín, mert tudom, tied az én harcom,
És győztes távolokba néz
Könnyekkel szépült, orcád-fényű arcom.

ELKOPTAM...

Ó, ifjan hányszor lestelek,
Vígan, bízón kerestelek.
Bordáim rácsos lugasán
A szívem úgy izzott feléd,
Mint a tavaszi lugasok
Rácsa közt piros lampion...

És lehúnyt szemmel hittalak,
Te testtelen és drága füst,
Hányszor mellemre szíttalak,
Te..... és drága szél,
Mellem remegő függőnye
Hányszor dagadt...

Éji mámorban lestelek,
Hús erdőkben kerestelek,
Feldúltam asszonyok ölét,
Csak egyszer borulni föled.

Elkoptam. Nézz rám. Nézz felém,
Itt állok, és nem is tudom,
Éltem delén vagy estelén,
És azt hittem, hogy rádnyitok,
Te iszonyú, te nagy titok...

Nézd, nincs páncélom, mellvasom,
Kitakarom a mellkasom,
E borda-rácsos bús lugast,
Zászlós tudóm, a bús lyukast...

Tüdőm rekedten felzihál
A csontos rácsú furcsa kasban,
Mint őszi szélben csapkodó
Tépett függöny a bús lugasban...

A vérerek bús ágbogán
Roncsolt tüdőm rőt lomb a fán...
...Levannyad róla, mint a bús,
Elomló lomb, a gyenge hús...

A bordák közé aggatott
Tüdőt, mit bús kór lyuggatott,
S melyből, ha néha... vér
..... feltör, és ajkamig ér
..... bíbor iszap
..... kicsap.

Lehúnyom lankatag szemem,
Itt, északi hegyek között...

Ha rossz voltam s hanyag,
Ki volt rossz, a lélek vagy a test,
A szikra vagy a bús anyag?

TÖREDÉKEK

AKÁR EGY BÚS KAMASZ...

Akár egy bús kamasz, ki csendes éjszakán
Holdfényes ablakot néz, s lágy, nyári dalt dalol...

Majd nő a nyári éjek csillagos, langyos csendje,
Könnyű csipkéket s lenge selymeket
Láthatni majd a nagy kirakatokban,
És bús suhancok bámulnak merengve
Holdfényes, csipkepárnás ablakokra.

A hallgatag, szűk udvaron...

ALEXI, HAJTS...

Alexi, hajts, hallod-e? hajts!
Oly rémítőket ne sóhajts!
Én meghiszem, hogy Riga fáj,
Szívedben a bús, honi táj,
A hagymaforma sok torony,
Halak a hús sikátoron...

Ó, FONTAINE LUMINEUSE!

Ó, fontaine lumineuse! minőt az orfeumban
Láttam nem egyszer én, és mindig fáj szívem,
Ültem az emberek közt, és szivaroztam búsan,
És nem törődött vélem senkisé -
Nők drágafényű válla derengett messzi páholy
Mélyén -, s a színpadon zengett a csodakút,
Egy szökkenő sugár vérző oszlopba nyúlt,
Majd kék esőbe bomlott, mely sír, amíg aláfol...

KIALVÓ KRÁTERT...

Kialvó krátert látott s csendes árkot,
Kis faluban, melyen kis híd feszül át,
S mint ócska rím tér meg a régi nagy vágy,
S a szobalányok válla s mozgóképek
Szép tájai, miket ifjonti szemmel
Élveztél s szívtál olcsó lámpalángnál
Otthon, s hívott az ágy és a halálvágy,
S csak ültél, és az asztalon szelíden
Összebújt tenyereid közül halkan
S fehérén nőtt a bánat lăpvirága...

Ó, ÉDES NAPSÜTÉS!...

Ó, édes napsütés! felém ragyogva fordul
 A sok-sok bús dolog s a sok bús szürke hely,
 Megannyi drága serleg, színültig telt kehely,
 Melyből a habzó, dús fény részeg bőséggel csordul -
 És részegít a látás, szeszéllyel kitalált
 Eszmék tánca agyamban bódult karnevált rendez,
 És csak iszom a fényt... szomjas, szegény szememhez
 Emelem az ömlő fény egyetlen italát...

A FÉNYES LÉG MÁR...

A fényes lég már halkán elborult,
 Arany tüzét beszállja esti pernye, szürke hamv,
 Már kétesen világol át a fák között a sárga út,
 Nagy, megvonagló test, mely hosszan elzuhant,
 A fák fölötté megmeredve állanak,
 Nagy lombhajuk bomlott csomókban, fénytelen,
 S a síkos égen lomha súllyal száll a nap,
 Elejtve mintegy s esve-esve nagy-reménytelen...
 Ó, érzed-é, e néma órán, ember...
 A dolgok setét tengerén kicsiny sziget,
 Megengesztelődve.....
 A gyász edénye lesz most csordultig telt szived...

Ó, ÉJSZAKA!...

Ó, Éjszaka! álmos
Eső veri búsan a ház fedelét,
S az udvaron a cserepes virágok
Mind meghaltak s egyedül maradtak.

A NAP VÖRÖS ARANYBAN...

A nap vörös aranyban, göggel alkonyul,
Körül a felhők hódolata gyúl,
De fellebb
Lomhább, búsabb s fenségesebb
A felleg.
Feldördül a zivatar
Isten búsongó szólóéneke,
S száll az édes, ájult mezőkre, és fanyar
Fensége zúg: a sok fehér virág
Hisztériásan reszket, összebúj.
A boglárkák kecses, zöld szárain
A szirom beteg, kénsárga láng...

Ó, LANKADÓ BÚBÁJÚ ALKONYOK...

Ó, lankadó búbájú alkonyok,
Fáradt természet méla esti csendje,
Arany sugárral ázó langy homok,
Oldalt hajló kalászkok... rendje...

Ó, HOSSZÚ ÉJEK...

Ó, hosszú éjek,
Setét ruhájú,
Ólom csuhájú,
Vánszorgó percek,
Száz árva herceg,
Elátkozottak
Ó, éji órák

MIÉRT JUT ESZEMBE OLYKOR...

Miért jut eszembe olykor
Miért kísért gyakorta zsúfolt aranyozású
Fülledt pompájú vágy:

AZ IFJÚSÁGON IMMÁR...

Az ifjúságon immár túljutottam,
Napjaim lejtése már nem szilaj,
Már nem zuhog, mint vad víz, áll nyugodtan
És simán, mint a hűvös, bús olaj.
Ó, bús olaj, kit szűrtek fájó prések,
Lelkem olaja.....eség,
Megkenni véled a vén szenvedések
Sajgó hegét...

HOLDTALAN ÉJEN...

Holdtalan éjen tompa derengés...
Holdtalan és messzi, messzi táj,
Mely úgy nyúlik a...

MOST ELFELEJTEM...

Most elfelejtem a késő körutat,
Amelyen késő kocsisok zörögnek...

HOVÁ MEGY...

Hová megy, aki elmegy...
Mosolyát hagyta itt, a fáradt vonalat,
Mely szája mellett...

BÚS ÉJSZAKA VOLT...

Bús éjszaka volt, s bús éjszaga volt
A háznak: a hallgatag, ódon
Lépcsők doha terjedt, s az udvaron
Lég súlya ült tunyamódon.
Hej!

Álltam a nyitott ablak előtt,
Elöttem a tűzfal ócska karéjja,
Néztem a holdat a tetőfok előtt,
Visszagörbült sárga taréjja -

SÖTÉTEDIK...

Sötétedik. - Az esti napfény távozó tüzét
Hunyorgatják még álmosan a csendes ormok,
S az alkony, mint gyászfátylas, bús bibornok,
Utolsó áldását a búsan felvonagló tájon csendben hinti szét.

Midőn feléd lábujjhegyen az Álom közelít,
Légy áldva, táj, te derűs, pihenj, ki szültél szőke Aratást és édesajkú Szüretet,
S ki rabtartódat, az embert, bölcs mosollyal tűröd, táplálod s szereted,
S várod nagy türelmesen, hogy bölcs lesz végre, mint te és szelíd.

Feledd, hogy görcs kezében most a kard
Ős, barbár fénnyel villog, s hogy ezer
Új és finom csudájuk rútra vetkezett, s lőn gyilkolásra szörnyű szer,
S ki már hozzád tért s arat, és... szívedre elfektette, óvd meg és takard.
Szorítsd erősen kebledhez, fülei immár mit se halljanak,
Szétlankadt ajka közé ágyazd mécsvirág bogos, némító gyökerét,
Ne hallja már, hogy a szél oly furcsán szól,
Minthogyha sírást hozna, halk ezüstöt, gyerekét,
Mert tán halottul is még sóhajra hajolna össze a két vértelen ajak.

ELFÁRADT MÁR

Elfáradt már és izzadt a halál,
Kaszája csorba, s csontjai már vásnak,
Már megpihenne, alig bírja már
Terhét és undorát a gyilkolásnak,
De hét országon át még árkot ásnak...
Ily iszonyúróól nem szólt még rege,
Mióta útját járja eged kékjén
Napodnak fénylő, arany kereke...

Ó, KÉK ÉS ZÖLD...

Ó, kék és zöld és arany ragyogás,
Illatok, gyanták, szél, forró sohaj,
Ó, fölgyújtott föld, szikrás levegő,
Piros lobogó szirmok s lebegő
Szelíd, kék füstként távol fák enyhe lombja.
Ó, égő táj, ó, szikrás levegő!
Tavaszi tűz, földből pirosan föltörő
Viráglángnyelvek, lebegő,
Szelíd kék füstje távol lombnak a lenge fákon,
Izzó arany amely zuhogva dől
A napkéselte rések boldog sebén...

AKAROM: LÉGY VÍG!...

Akarom: légy víg! egyetlen virágom,
Csattanjon orcád édes, gyenge bőrén,
Mint kedves ujj, ha évődön csap arcul
Halovány kis orcád rózsaszínre váljon,
Mintha évődön pajkos ütés érné

MOST MESSZE ZENG...

Most messze zeng a sok elbúsult fegyver,
A napsugár rajtuk ferdén lecsúszik,
S bágyadt katonaarcokra lekúszik,
Ágyúk zenéjét zengeti a reggel.

ALFÖLDI EMLÉK

Ákácillat s finom, fanyar homok
Kevert íze érzik a langyos légen,
..... nagy csönd és fehéren
Szétszórt tanyák, vak, néma otthonok...

Magányos séta.....
.....homok
Lelkemben..... lomok,
Ó, kincsem, álmom... semmiségem...

BUJA SZAGOK ÖRVÉNYÉVEL FOROG...

Buja szagok örvényével forog
A lég, és enyhe sodra már fullasztó,
Torkunkra... láthatatlan lasszó,
Édes szorítás, tündéri hurok.

Kiáltana a zsibbadó torok,
Ám illatok közt elalél a vak szó...

ÉLETEM FÖLÖTT...

Életem fölött, a messzeségben,
Emléked ragyog, mint alkonyi égen
Az arany ormok -
Megnövekedve a szomorú télben,
S az eget is, mely még rámborul kéken,
Vállaidon te hordod.
Már völgyben járok, itt sok a bozót,
A tüske, dudva és más kínozók,
Léptem, te bátor,
Nincs új orom...

NI, ELMENT...

Ni, elment a fekete felhő,
Meg fog állni az eső -

A PESTI CSEND

A kávéházak pamlagán, a füstben,
Vagy zsúfolt és sötét, fülledt mozikban,
Sokszor gondoltam őrá,
Körútak szennyén, mint egy bűzös üstben...

Kerestem őt. Hol vagy te, messzi isten?

Kerestem őt sokszor, ha Budapestre
Rá-ráborult a drága, színes kendő,
Az alkony, gázlámpák hegyére esve...

Ó, FELHŐK...

Ó, felhők, felhők, kóbor égi delnők,
Síró szemű nők, s könnyen tovatűnők,
Ó, hársak, hársak, erdőbéli társak,
Egyhelyben állók s mélán meditálók,
S hol üldögéltem s fáztam, ó, asztalom a kávéházban!
S te, kinek sokszor tűnődtem lángján,
Párnám mellett pislogó lámpám!...

VÉR S NYOMOR SZENNYEZI...

Vér s nyomor szennyezi a vén, beteg világot,
 Sötét árkok során harcosok, elnyűtt arcok.
 Vad puskaagyakhoz simul sovány, szakállas, árva...
 Sok drága, szép tűzű ifjúi férfiszem,
 Mely nők után az utcán ragyogva fordult,
 Célozva hunyorít most,
 Rádölnék fáradtan a fegyver mord agyára,
 S a kormos csöveken kicsapnak sárga lángok,
 Ó, édes Szerelem, világ egyetlen éke,
 Égő, ős óriás, megállsz,
 Amíg célozni szűkül a szem szelíd fényű rése, füst marta árva szem,
 És jaj, karodra hogy emeled a drágát, hova rejtet el,
 A félszeg mozdulat, mellyel utána nyúlsz,
 Egyensúlyt veszítve eldőlné... s zúzódva hull a porba.

LÁZ, DÜHÖK, KÍNOK...

Láz, dühök, kínok, nyomoruság,
 Genny, könny, vér, sebek,
 Hörgések, öklök, ájult tusák,
 Segítség! Segítsetek!
 Gyáva a vágy, fut az öröm,
 Keserű a csók, dermedt a kéz,
 Szakíts, fog, tépj, köröm,
 Üvölts, örület, zokogj, szenvedély.
 Füst, tűzvész, romok...

E HALK TÁJT NEMRÉG...

E halk tájt nemrég üvöltés telé,
 Golyók suhantak őszi lombon át,
 S a tépett és illatos koronák
 Aranylón hulltak torz hullák fölé.
 Ágyúk roppant kereke recsegett
 Csonton és ágon, s egy madárfiók
 A lomb közül, riadtan úgy esett,
 Egy tört mellkasba... véres fészek...
 fészeknél melegebbre,
 egy tört mellkasba hullt.

A VÉRNEK ÉS NYOMORNAK IDEJÉN...

A vérnek és nyomornak idején,
Ostobaság és temetői férgek
Évadján árván élek én,
Mert nincsen bátorságom venni mérget,
S az égre sem nézhetek, drága fény
Gyúl ott, alkonyat, égi ünnepélyek,
Jaj, csak körül a gyászba nézhetek
S önön szívembe, mely nagyon beteg...

SÖTÉT SZÍN IZZIK...

Sötét szín izzik, vékony vonal indul,
Az ébredő kert formát bontogat,
Az ében tömbökből merengve mintáz
A halk fény rózsaujja lombokat...

JÓ VOLNA SZÉPEN...

Jó volna szépen kezdedre hajolni,
S lehúnyt szemmel tünődni csendesen,
Minden hogy elmúlt: a sok, kopott holmi,
Ócska emlékek..... életem.....

ŐSZ, ŐSI ISTEN...

Ősz, ősi isten, gazdag és unott,
Kinek halovány ujjai közül
Aranypénz hull, s aranyaid unod,
És bú sárgáll halk mosolyod mögül,
És fonnyadt ajkad hűvös dalt fűtyül,
Köszönt ma csendes, koldus rokonod,
Ki sütkérezve a bágyadt napon,
Halk, arany szekered útjába ül,
És hulló aranypénzednek örül.

Ülsz trónodon mélán és egyedül,
S nagy sárga szemed olykor lehunyod,
S nem nézel ránk a fellegek mögül,
Mikkel a tájat, rosszkedvű dohányos,
Füstbe borítod...

És bánatos és buja karnevált
Tartasz érett és fáradt parkjaidban,
A roskadó fákön tömör brokát...
De arany sípján a sötét csalitban
Zenélni kezd az elevenre vált
Ősi bánat, mely milljom éve itt van
Elrejtve rögbe légbe, fűbe, fába,
S megrázkódnak a...

Nézd, híres, kényes tüzeidből mi marad?
Ó, hogy lehet, hogy élsz? hisz minden elveszett,
S elejtett minden aranyfonalat kezéd,
Mely a lét vak labirintusán átvezet,
Téli kemencének tapasztást... bölcsesség-sarat,
Melege nincs, de füstje könnyekig marat...
A gögös isteneknek, ó, mi célja még veled?
Vagy tán csak arra jó tikkadt, bús lételed...

S ha már szemednek nézelődni, az se jó,
Mert fáradt s elgurulna már e bús, színes üveggolyó,
Elnézni a sok furcsa partot, merre visz a céltalan hajó,
S untatja már a fény a rajta lágy arannyal átfolyó...
Ha már a nagy tüzekből, mit az ifjúság rakott,
Bölcsességed repedt kemencéje melegül,
Melynek több a füstje, mint a melege...

Ó, MERRE JÁR...

Ó, merre jár, kit szívem még szeret,
S kiért tűnődöm, esti hallgató,
Mégvérez, esti bú, halk fegyvered...
S míg ringat fekete és altató
Tükrén a csend, a csend, a lusta tó,
Kezemre hajlik búsuló fejem,
Ó, istenem, meghalni volna jó,
Nyújtózni öntudatlan, végtelen,
És fedné őszirózsa vöröslomb fekhelyem...

ALKONY, BARNA HAJÓS...

Alkony, barna hajós, zöldszinű ég vizén
Felhőt aki feszítség tarka vitorlaként,
S úgy lengsz itt a kigyúlt lámpasorok között,
Békén, mint aki révbe tér,
Mit hoztál? Fűszeres, dús rakományt? Regés
Partok szűz biborát? Gyantalehű borok
Tömlőit? Puha szél keleti selymeit?
Álmok nagy, kusza szőnyegét?
Ében bút? Vagy ivo-fényű reménykedés...

Ó, LÍRA!...

Ó, líra! égő szó, lángnyelv a bús,
Kigyúlt lélekből más lelkek felé,
Hová csapsz gyenge fénnel e borús
Világban, utat halk szikrád lel-é?

Hisz körülted lángol a nyomorúság,
A bánatok tűzvésze mint pokol
Süti a lelkek érző, gyenge húsát,
S a halhatatlan szépség haldokol...

CSÖND, CSÖND...

Csönd, csönd... a felhő, mit az est csavart
Az ormon át, fehérlő, tiszta turbán,
Agg kádi tar fején, ki...

DERŰT DALOLNÉK...

Derűt dalolnék, édesem, tenéked,
Mely, mint az alkony enyhe fénye, reszket,
És édes lánggal, mely gyújt s mégsem éget,
A fák közt még kis, zöld napokat rezget,

Derűt, mely úgy lebeg le könnyű szárnyon,
Szép, tarkarajzú szárnyon, mint a lepke,
Opál színekkel lengve még az árnyon,
Amely a lankadt lombokat belepte...

FORRÓ NYÁRI NAP

Börtön vagyok ma, bús magamba zárt,
S kalitkám sodronyhálózata izzik,
Az idegek!...

Most iszonyúak a forró faluk,
Fehéren izzik a meszes torony,
Vásott szaggal pörkölődő zsaluk
Körül por száll, szőke nyári korom...

Itt jobb. Az árnyék setét olaja
Húsen keni a perzselt arcokat,
S a ménták hamvas illata...

DE SZÉTNÉZ AZTÁN...

De szétnéz aztán: hús orgonafej
Billen mellette gyengezöld sövényre,
Lankasztván önnön dús illata, mely
Dagadva dől a kelyhek telt csövéen le,
S reszket a sok kis lágy, lila hüvely,
Kéjes április sóhajtó növénye:
Kövér levél közébe zengve bú
Az ittas szél, s enyhül a renyhe bú...

ANDRÁSSY ÚT

Kölyök-cicák, szunnyadva most a gyúlt nap
Fényén, nyújtják így zsenge körmüket,
Ahogy most a kedves, sunyi rügyek
Görbén s lustán kis levelekké nyúlnak.

A felhők fenn, míg halkan tovamúlnak,
Mint némely halk fogat, mely a siket,
Fakockás uton lágy zajjal üget,
Puhán, szelíden, vígan - úgy vonulnak...

EGY AGGOT ISMERÉK...

Egy aggot ismerék, ki nyáron át
Pipázva ült a tisztos, régi tornác
Hűsén, s elnézte ócska oszlopát,
Hol a vadszőlő gyenge szélbe tornáz.

Más mulatása nem vala neki,
Se asszony nép, se vadászat, se kártya,
Csak öblös tajtékjának fellegi,
S hogy olykor agg bajszát vén borba mártja.

Kocintottam vele egy-két pohárt,
De tréfászó alig csúszott ki ajkán,
Tűnődött egyre csak, félig lezárt
Szemekkel, vén kupáit egyre hajtván.

Ó, nem volt ő a hangos részegek
Sorából, kiket erőtet a csuklás,
S az izzó fémkupolát réz egek
Alatt a nyári estben...

EGY EBRŐL...

Egy eb lohol az utcán, mért látom most meg ezt?
És mért tűnődöm el kósza és csapzott sorsán?
Hisz reszket a világ, és forró vért ereszt
Miriád seb... Egy eb lohol az utca sarkán...

Mily hang halt meg, mely valaha dalolt?
És ez az éhes és rettentő, sárga ebszem
A véghetetlen hűség szelíd, szép tükre volt,
Mért kell, hogy minden szépség odavesszen?...

Nem gondolok többé reá..... igyekszem...

De...

Ó, sárga, iszonyú, züllött, bús, árva ebszem...

MINT HALK HEGEDŰSZÓ...

Mint halk hegedűszó távoli korcsmából,
Felém muzsikál a messzi ifjúságból,
Bár a hátam mögött az ajtót bevágtam,
Egy-két gyönyörű, halk, andalodó vágyam.

Hej, halk hegedűszó, távoli korcsmából,
Feléd figyelek ma az üres, korcs mából,
Muzsikálj, régi vágy, füttyöréssz, emlék,
Mintha megint az a régi lennék...

ÉLLEL HULLÓ...

Éllem hulló nagy napfénylemezek
Forró esője, kába délután,
A fölforrt levegő tompán rezeg,
Gyér utcalombok árnyaznak sután...

MIT INTEGETTEK...

Mit integettek, vén hegyek?
Mit tudom én: hová megyek?
Mit ragyogtok, szelíd tavak?
Nem tart már..... a vak.

Ó, nincs, nincs, nincs, nincs, nincs utam,
Micsoda árvíz.....
Revesen, gonoszul, rután
Mily kidőlt tönkök fedik el...

KI TUD AZ ELSÜLLYEDT KINCSEK SORSÁRÓL...

Ki tud az elsüllyedt kincsek sorsáról,
Hajókról, melyek vígan úsztak nemrég,
Felvonni az emlékek arany vedrét
A mélyből...

TÖRMELÉKEK

Ó, lélek, vedd le szivárványzekéd,
Való rögök közt hajtsd nehéz ekéd...

*

Te érted, mondd, te érted? Gyenge, zöld
Vállával a kövek közé feszül
A zsenge fű, s mint egy smaragd sohaj
A napba reszket és...

*

Mint ezüst húron vont könnyű vonó
Szédíteni tud, ha nézed: fel-le sétál...

*

Ó, szomorúság minden hegedűi...

*

Ma délután: séta a temetőben -
Ültem estig aztán egy padon -
És az este feketén, vakon -
A világ egy roppant ravatal -
És a nap, mely messze leesik -
Mint egy nagy véres göröngy -
Melyet egy roppant koporsóra vetnek -

*

Ó, asszonyom, ma, hallga,
A trubadur, a balga...
...karja kitárván
rózsaszín szivárvány

*

Életem emlékedtől fűszeres,
Mint ha alkony arany fáklyái égnek,
Bús illatoktól a setétedő lég...

*

Ti mind ilyenek vagytok: kecsesek és mosolygók,
Gyönyörű kezetek, édes, simogató,
..... a bánatot eloldók.....

*

Szemeidet nem értem: oly fénylők és mosolygók,
Mélyükbe mégis titkon bánat temetkezett,
S becézni leng alá halk és keskeny kezéd,
S mégis velük szivemben...

*

Dalol a patak a néma füzeknek,
Néma szívemnek dalol a világ,
De örök dala...
S ők mozdulatlan búval állanak...

*

Ó, múltó, múltó, züllő életem,
Ó, csillogó és pengő nyári percek
Mint édes szopránt bűgő, méla tercek,
Merengésem bánatosan kísér.
Hajam szála közt már akad fehér...

*

A balkonrácsra könyökölve, én
Jöttödre vártam, enyhe égi fény,
Felettem borús, jégkristály színek...
Folyt át a magas égnek messzi mélye,
Halkan nyújtózva csillant fel a tó,
Olvadt gyöngyök vagy tán a felhők könnye?...

*

Fényes szemét, mely égi csillagok
Testvére volt, izzó vassal kitolták...
..... egy vérszínű mén
És nyargal véle már négy hosszú éve
..... sistereg,
És elhagyták őt minden istenek.

*

Már kettőzted az ifjúi évek csengetyü-számát,
Fődön az őszi ezüst hordta arany koszorúd...
S hordta a gyászt is, a bús feketét, a fekete tenger,
Tükröztél alakod, mély tükör és szomorú...
S este ha szállt és szálltak a tájra csendben az árnyak,
Mint alsó galyakon reszket az árva levél...

*

Mint a nyugodt láng sárga karéja, ha nyitva az ablak,
Reszket a hús levegőn, s kék színű lesz, halavány...

Ó, LÉGY MA VENDÉGÜNK...

Ó, légy ma vendégünk e nyári esten,
Holott borunk csak kocsmá zagyva fröccse,
Ó, szállj ma hozzánk, Mámor, tarka isten,
Halk léptű ábrándoknak táncos öccse.

A NEDVES RÉTEN ÁT...

A nedves réten át iromba köd
Vonszolta lomha szörnyként kék hasát,
És elfeküdt a hús füzek között -

S kórók meredtek rajta, mint törött
Lándzsák, melyeknek rozsdálló vasát...
És megakadt a parti fák között...

A fűzfák ágán, mint egy eleven
Csalánkelméjű függöny a szélben,
Lengett a szunyogok...

A SOK TAVASZI SZÍNNEK...

A sok tavaszi színnek mért örülsz,
A zengő zöldnek s mind a többinek,
Mely föld alól, szivárványfényű tűz,
Most fellángol, ó, mindez minek?

Bolond tavasz! te is csak elröpülsz,
Benned is él az örök élet vágya,
S téged is vár az ősz halottasága,
És elvonulnak a harsány színek...

HAZÁM, HAZÁM...

Hazám, hazám, hazám, hazám, hazám!
 - Ó, drága szó, te fájdalmasan édes,
 Hittem-e, hogy még így szivemen égess,
 Hogy drága szavak záporozza szám?

*

Ó, messzi dombok őszi szőkesége,
 (Egy nemzet búja ül e dombokon)
 Ó, esti lombok vak feketesége,
 (Egy nemzet búja csügg e lombokon)...

Ó, RÉGI KÖLTŐ...

Ó, régi költő, ki napfényesebb
 Időkben éltél, régesrég halott,
 De mintha vertarany ravatalod
 Volna a versed, csillogón emel...

KI ELVESZÍTÉ ÉLETÉT...

Ki elveszíté életét
 Rossz évek és éjek során,
 S meredt lelke nyugszik setét
 Egykedvűség ravatalán,
 Halott fejénél gyertya ég,
 Virrasztó láng, vén, pislá bú,
 S mellén ólomteher a lég
 És hervadtvirág-illatú,
 Ki, tetszhalottul hogyha tán
 Felülne még és lépne még,
 Elfűni csendes bánatát,
 Mely gyertyaként mellette ég...

A VÉN MAGYAR HEGY...

A vén magyar hegy csendes és borús,
 Hervadt piros levéllel koszorús,
 Az őszi nap rubinttal gyújtja fel,
 S a szőlőfürt a csöndben énekel:...

*

Az este csöndes, elmúlt a szüret,
A felhők bús járása alacsony,
A vén szőlőhegy zordan felmered,
Viharra vár a néma Badacsony.
Őszi villámok sárga fénye lobban,
S az avaron rubint gyíkokat űz,
És felneszel, s dúdolni kezd titokban
A hegytetőn rakott venyigetűz:
Züm, züm, aluszol-e, vén hegy,
Züm, züm, kár.....
Züm, züm, szomoru szüret volt,
Züm, züm.....

ÉDES KOMÁM...

Édes komám, fűtyül a szél, hallod-e?
Ázunk-fázunk, rongyban járunk, vallod-e?
Csizmánk sarkán farkas kullog,
Torkunk körül.....
Fűtyül a szél, minden csontunk bejárja,
Mi vagyunk az Európa betyárja!
Édes komám, fűtyül a szél, hallod-e?
Jobb volna egy meleg kuckó, vallod-e?
Csaplárosné meleg karja, jó bora,
Hadd pihenne a vad erdők kóbora...
Ordas már a sági erdő levele,
Kopasz ág int a kurucnak lefele,
Nyalka kuruc, még a hitet vallod-e?
Gyere inkább, kösd fel magad, hallod-e?
Hivogatnak, nyalka kuruc, gyere már...
Ordas ág közt vigyori szél fűjkál,

Sopron körül plundrás német bújkál,
Késmárk felett Thököly úr vára
..... instált vacsorára,
Szőke Szamos arany vize, sajna,
Felveri a hangos.....
Séjhaj, gyöngyvirág,
Mégis lesz még gyöngyvilág...
Kocints pajtás nyakunkon az este,
Aludjon a búbánat, a beste,
Lesz, ahogy lesz, majd eljön a holnap,
Most füledbe angyal-frájj dalolgat,
Holdfénytündér pödri ki a bajsom,
Aszúboros átalagon alszom!
Séjhaj, gyöngyvirág!
Lesz miránk még gyöngyvilág!
A tejúton Csaba király holdas paripája,
Kö-ze-le-dik, hallod-e hé! kupát köszönts rája!

FÁJVA SZERETNI...

Fájva szeretni, legfőbb törvény,
Igazságoknak örök szomorúja,
A nagy-nagy vágnak adatott
A legtöbb tövisből a koszorúja.
Micsoda szomjas, nehéz kőkorsókat
Cipel szegény vágy bús, remegő vállal,
S a kúton, hol a legmélyebb gyönyört
Merítené... a halállal...

SZERETNÉK ÖRÖKKÉ ÍGY ÜLNI...

Szeretnék örökké így ülni, veled,
A kezed fogni és alkonyi ég
Opál borongásán tünődni,
Mít se várva.

Lelkem, az árva régi hárfa

Kiterítem mezítlen lelkem,
Hadd járja holdfény, anda szél,
Zengjen, mint árva aeol-hárfa,
Amely az éjféllal beszél.

Meghaltam én, vagy nem is éltem

BEÜLTEM MÁR...

Beültem már a Cháron csolnakába,
 Pokolútra a vasszinű vizen,
 S megadva várom, hogy hová viszen,
 Milyen legalsó, mély pokol lakába.

Hallgat a száj, szólni ki volna kába?
 A fényes égnek s földnek nem izen,
 Nincs szerelem, emlék és vágy, hiszen
 Minden nap új, vad kint hurkolt nyakába...

És a sötét patakon áthozott,
 Ó, mindörökre légyen átkozott!

BETŰK, BETŰK...

Betűk, betűk, ti téveteg vonalkák,
 Szeszélyetek mi cél felé halad?
 Ti, búm guzsallyán sodrott halk fonalkák,
 Mivé lesztek ma ujjaim alatt?

Nem is tudom: szövöm csak s bontom árván
 A kusza dalt, s a tompa öntudat
 Bús Penelope-kedve, mit se várván,
 A rokka vak pergésén elmulat...

VOLT-E TAVASZ...

Volt-e tavasz az idén?
 Ki emlékszik rája?
 Édes fűvást fűtt-e ránk
 Langyos szellők szája?
 Magyar rögök...

KI TUDJA...

Ki tudja, ez-é az élet,
 Ez-é az igazi élet?
 Ez a könnyes, furcsa, cudar,
 Bús csárdája könnynek és vérnek
 Vagy lesz még másik ital?

Valahol, csillagokon túl,
 Vár-e az isten...

MI MÁMOR VOLT...

Mi mámor volt s öröm volt nemrég,
Így múlik el, alig szülemlék,
Most végtelen kín, s holnap - emlék.
S tudom, üdvök itala hűsét
Zamattal áldá bár derűs ég,
..... örök íz a keserűség.

Ó, MINDEN MILY SZÉP...

Ó, minden mily szép s milyen közönyös,
Fekete fenyvek s bíbor horizont
S a messzi, szédült-messzi csillagok.
És most magamban búsan forгатom
A magam zűrös és borús világát,
Melyben a bánat bús fenyője gyászol,
S lemondás fátyla, ködből lenge gyolcs,
Kötözi vágyam vérző horizontját,
S a halál ezer örült gondolatja
Földobva bús egére csillagoknak...

MADÁRCSICSERGÉS...

Madárcsicsergés,
Nyitott könyvemen napos lombok árnyéka reszket
Ó, betűk, napos élet szürke árnya,
A lap szélén egy apró sugár fut végig.

Igen,
A fák nem nőnek az égig.

ISTEN VELED...

Isten veled, e végső szavakat,
Mik úgy lüktetnek, mint sebből a vér,
Fogadd el még, hisz úgylapadnak,
S jajongó bánatom fehér halott lesz,
Hideg és szótlan...

PRÓBÁLOM, HÁTHA...

Próbálom, hátha mondogat
Még ajkam enyhe zenét,
Zengeni kedves lombokat
S a lányok tiszta szemét,

Alkonyi halk jegenyest,
Mely arany égbe vezet,
Mustizú csókot, csókizú bort,
Virágillatú kezét.

Zengeni dalt, melyben csupa
Pelyhes, halk szó piheg,
S a lelkek bús tükrét puha
Szárnyal legyinti meg.

Szállj, dal, esti fecske, suhanj
A vak tavak fölött...

FEHÉR LESZ AKKOR MÁR...

Fehér lesz akkor már nehéz hajad,
S míg másod elnézed majd, mélabúval,
Mondod: mily furcsa barlang a tükör,
Mely esti szobát mutat s halavány nőt,
Kitől elmúlt bánat és szókeség,
S ki úgy emeli halavány kezét,
Mint sárga napsáv az őszi szobában

Meggyújtja a bársonyszék pirosát,
És téveteg vetül a limlomokra,
Egy székláb villog, s egy lehullt narancshéj
Tüze mutatja, mily szép s mily esendő,
És hogy elmarad minden földi pompa...

ŐSZEL AZ ASSZONYOKRA...

Őszel az asszonyokra nézni fáj:
Oly elviselhetetlen, milyen szépek...

*

Már ért-e mást is szíven ily bűbáj,
Ha őszi fénnel langyosul a táj,
Hogy érzi: asszonyokra nézni fáj...

MI LETT A SÁRGA VIRÁGOKBÓL...

Mi lett a sárga virágokból,
Melyek az árokparton lángoltak, mint illatos tűzvész,
S árnyékuk egy pillanatra keskeny kezetre reszketett,
Testetlen, hűvös csók a hahotázó napsütésben,
Testetlen, hűvös csókja a dolgokban rejlő örök szomorúságnak?

Meghaltak azóta.
Parasztsekér sáros kereke letiporhatta őket,
Legelő ökrök szaggathatták lusta szájjal,
Koszorút köthetett belőlük egy kimenős cseléd,
Vagy úgy hervadtak el, egymás vállára borulva...

KÖLTŐ KÖNNYE...

Költő könnye: több az, valamint a mások
Arcán lepergő víz. Nemesebb vonások
Borúját redőzi a homlok, s az ajkak
Édesebb zengését formálják a jajnak.
Csók ha éri néha, abból fakad búja,
Csikordul fülébe a bánat kapúja.
Őneki, szegénynek, csak ártani tud már
Csók is, hogyha éri...

ALIG KÉR MÁR SZERELMET...

Alig kér már szerelmet,
Ritkán riad a rest vér,
De add csak puha melled,
Mint édes testvér.

*

Hadd hajtom rá a fejem
Szálló és ejtő kebeledre...

ELKOPIK AZ EMBER...

Elkopik az ember,
Elvásik az élet,
Édes szerelemmel
Én már sohse élek.

*

Régi Vénusz-szobor,
Letörött a karja,
Feküszik a komor
Földekbe takarva.

*

Tedd ide a kezed
Csöndes homlokomra,
Simogasd meg, esteledik,
Hull a kedvem lombja.

.....
Úgy eszmélek rája,
Ha nedvesen megcsillan egy
Asszony piros szája.

*

Egy jó szivar mellett,
Egy pohár bor mellett,
Azt gondolom, hogy ennél több
Sohase is kellett.

Csöndes nóta mellett,
Jó borocska mellett,
De sok időm, kedves időm,
Boldog időm tellett...

ÚGY, ÚGY...

Úgy, úgy. Csak hajtsd le a fejed,
Kezedre hajtsd. Testvéri húse várja,
Nincsen kivüle pihenő helyed,
E halk kezek bús öble enyhe párna.

Bántottak? Fájt?...

A VÉGTELEN, BÚS ÉJSZAKÁKON...

A végtelen, bús éjszakákon, amikor
 A régi bánat csendbe forrni kezd, mint régi bor,
 Mely habvirágot vet setét színére és fanyar,
 S mert issza ajkad, félálomban elrévülsz hamar,
 És víziót keringet szédítőn elébed, ködszerűt,
 És sóhajokkal felhősíti sírva kis derűd,
 A végtelen, bús éjszakákon, amikor
 A percek halk futása szíveden fájón tipor,
 Minthogyha vaspatkók érintenék a gyenge, bús szívet,
 S az órák cammogása rajta lomhán úgy üget,
 A végtelen, bús éjszakákon, amikor
 E szív, e rejtelmes lény, a vérző s bibor
 Kámzsájú remete a mellkas csontcellája rejtekén,
 Vergődik...

A HAJA...

Akár egy régi kurtizán
 Valaha Alexandriában,
 Kinek arany-pánt csillogott
 Ametiszt színű lágy hajában,
 Úgy jön a halvány alkonyat,
 A hold arany csíkjával ékes,
 Eléje tárom arcomat,
 Astarte édes lánya, égess!

KINT JÁRTAM A LIGETBEN...

Kint jártam a ligetben, ah, a barna
 Fák közt ósdin fakult a bús virány,
 Ők még nem tudják, hogy ki ökre-barma
 A sok modern, nagy művészi irány,
 Lila hangulatot bármint akarna
 Róluk pingálni - ah, a táj silány...

VONATRA ÜLNÉK...

Vonatra ülnék, pamlagán nyúlnék, leereszteném nagy ablakát,
 ...szélparipák puha szügye és illatos sörénye,
 Pipacsok, búzavirágok, gyújtoványfű, vadrepce s az ajakos virágok kék csókjai,
 Csókok az illatokban, szőkeségek a fényben, és ne lássak több tintát és bánatot...

KÖSZÖNÖM HEGEDŰD...

Köszönöm hegedűd hangjait, zenész,
Barnák és búsak vannak köztük,
Mint őszi lomb, mint rozsdás venyigék,
És simák, édesek és hűvösek,
Mint női testek a fürdő után,
És könnyedek és fölényesek,
Mint a táncosok örjítő mozdulatai,
Mint egy szőke főhercegnő mosolya,
Amelyről diákkoromban egy hétig álmodtam,
S feketék, mint a szénbányász köhögése,
Amely miatt diákkoromban egy hétig nem aludtam.
Most már higgadt vagyok...

MEGÜZENEM...

Megüzenem a violáknak,
Hogy még ne hervadozzanak,
Bár vége maholnap a nyárnak,
És kisebb körben jár a nap...

VITÉZEK, MI LEHET...

Vitézek, mi lehet
E széles föld felett
Szebb dolog a végeknél.
Hol az sok fájásnak,
Esztelen vágyásnak
Kopár tája véget ér,
Hol kínunk aláhull,
S kiszáll ez világbul,
Mint a pergő falevél?
Túl földi hazákon,
Az egész világon...
S édes robogással,
Nagy szép lobogással,
Hús csillagok képe kél...
.....
Kösziklája véget ér...

EZ VILÁGNAK DOLGA...

Ez világnak dolga
Változzék latorra,
Hallod-é, jó cimbora?
Sebes madárszárnynon,
Vagy aéoplánon
Itten hagyni jó volna,

Repülni a holdig,
Holott öve oldik
Túlvilági titkoknak,
Merre robogással,
Nagy szép lobogással
Jobb csillagok rohannak...

EGY VÉGSŐ, IGAZ SZÓT...

Egy végső, igaz szót keresek,
De jaj, a szók mind üresek.
Egy lélekért nyúlna ki bús
Karom, de útban áll a hús...

ELMÚLT AZ ÉLET...

Elmúlt az élet. Már mehetsz, te, jámbor
Lélek, pihenni, esti csillagok
Fényében künn a temetőn puhán forr
A messzi élet. Fenn az ég ragyog.
De néked kedv és bú megfagyott.
Örök mosollyal ajkadon... csendbe
Fekszel hanyatt és édesen merengve.
Emlékszel még, hogy szólt a kántor
Bús basszusán...
És azután mindenki otthagyt...

CSUPA KUDARC...

Csupa kudarc és csupa seb vagyok,
S mégis, mint szegény, tört útszéli fák
Rügyeznek még, mikor a nap ragyog,
Lelkem hűsíti tavaszi virág...

Ó, FURCSA TÁRSAK...

Ó, furcsa társak, emberek,
Köztetek járni nem merek,
Idegen vagyok én,
Búsan bolyongok köztetek,
A jó szótól is reszketek,
Fázós vagyok s szegény.

Ó, voltam én vidám s merész,
Álmok gályáin tengerész,
Ki boldog partokat
Keresne, tündér szigetet,
De nem leltem, csak szivetek,
Mely rosszat tartogat...

És édes táplálék gyanánt
Ettem a lomha bú-banánt...

Mind ellenségesen lohol,
És jó tekintet nincs sehol...

Fáj nektek is az öntudat,
A ti szemetek is kutat...

A DALT, A DALT...

A dalt, a dalt immár felejttem,
A dalt, a dalt,
Az élet napja már felettem
Nyugvóra tart.
Maholnap megcsókolja már a
Horizont szélét, s elsülyed...

EGY HELYBEN ÜLNI...

Egy helyben ülni resten, nézni a
Tapétarajz kúszását a falon,
Üres szemedbe tompán gyűjteni
Mindent, ami körötted tarka lom.

Lehajtani megadva a fejed,
Mert ott az este és az unalom,
Ó, mit beszéljen, aki fájni sem mer,
Mért vagy te itt, szomorú úriember?...

MIÉRT KELSZ ÚJRA...

Miért kelsz újra, vágy, hová merengsz,
Szavakba sírni az elmondhatatlant?
Dalt, mely már éteri magasba leng,
Tud a hangszer, melynek a húrja pattant.

MEGVÁLTOZIK...

Megváltozik szép lassan a világ,
Szelíden, halkán elsötétül,
Maholnap semmi se marad,
Sok színéből, bolond tüzébül.

Nem vonz már semmi messzeség,
Nem szédít semminő magasság...
Nem akarnak sírni a szemeim...

TAPOSOM MÉG...

Taposom még egy kissé. Hisz ezért
Fizetnek. Rajta, öreg taposó,
Csorduljon a lé. Must vagy vér? Mohó
Torkok hadd szürcsöljék. Tedd el a bért.

Régi mutatvány. Magam sem tudom,
Nem kóklerség-e? Valaki saját
Szívét tapossa, és a... kád
Piros dalt buggyant édesen...

GYORSÍRÁSOS VERSTÖREDÉKEK...

1

Az élet lassan elfakul,
És nem lehet ellene tenni,
- Színes csodából szürke semmi -
Fakul és hervad és lehull.

Tanuld meg életed feledni
.....
Ha el kell a semmibe menni.

2

Ó, Fortuna, szép istenasszony,
Hogy így elhagytál, nem panaszlom.
Mikor volt élttem indulása,
Volt még reményem egyre-másra...

3

Így ...ségesen, mint a régi költők,
.....lógiaival, ahogy már nem divat,
Isten, bús szivem téged idézget,
Isten, bús szivem téged hivat...

4

Új szenzációk? Köszönöm. Az Isten
Bennem meghalt. Csak fájni tudok én.
És hozzám lábujjhegyen közelítsen
Az élet, a vágy, a fény.
...csupa kéjes
Fájás, és semmi ünnepélyes
Pátosz...

5

A tűnő ifjúságot mért sirassam,
A sírás is csak ifjúkorba szép,
Tűnődve holmi illatos lugasban,
És simogatva kedvesünk kezét,
.... a szív, mely izzott,
... jókedvünk édes napja ég.

.....
.....

Édes testén végigsimulni testtel,
Az ember ilyesmit idővel restel.
...jaj, de más a vénülő búbánat,
..... ragadós utálat.

A RAB

Mi jobb? - üvölteni talán?
Vergődni a börtön falán,
Vájni sírva, vérző körömmel,
Míg künn röhögnek kárörömmel?

Avagy hallgatni, az a jobb?
Ne hallja senki a jajod,
Barátkozni a mély homállyal,
Beharapott, fekete szájjal?

Mi jobb? - szavalni szüntelen?

Vagy ez? - hallgatni szüntelen?
Feküdni, tetszhalott tetem,
Míg lobogva a ravatalnál
Veszett vágyak lángjai égnek...

*

Mi az pajtás? üvöltenél?
A körmöd újra csupa vér.
Mit vájod..... a falat?
Te meghalsz, s a fal megmarad.
Talán hallottál valamit?
Talán az erdő hangjait?
Átsusogott a kétöles
Falon a virágzó köles?...

VAN, AKI SÍR...

Van, aki sír, van, aki jajgat,
Van, ki őrvongva káromol
Én hűvösödve csukok ajkat,
Míg minden vesztés rám omol.
Ó, nem dicsekszem, nem a gőg ez,
Ne csodáljátok hős dacom,
Nem kevélység, és nem erő ez,
....megfojtott panaszom...

Ó, EZEK A...

Ó, ezek a roppant kövek,
Vén ostromtornyok, vadak, merevek,
Ezek között lakik a gyógyulás,
A szelíd... glóriás...

TRÉFÁS HÍRLAPI VERSEK, RÖGTÖNZÉSEK

1908 előtt

A DRÁGA KINCS...

A drága kincs, a drága zsold,
Alszik az isten s Beöthy Zsolt!

EGYETEM NÓTA

Nem akarnék soká élni,
 Azt szeretném csak megérni,
 Hogy már egyszer, valahára
 Mégis-mégis meglegyen
 - Egyedem, begyedem -,
 A debreceni egyetem!
 Jaj, Istenem, milyen szép lesz,

Nem leszek, csak hatszáz éves,
 S Szoboszlóig lengedező
 Körszakállam lesz nekem
 - Egyedem, begyedem -,
 Mire meglesz, mire itt lesz
 A debreceni egyetem!

Tíz fillért én minden héten
 Félre teszek gonddal, szépen,
 Hogy sok millió forintos
 Tőkém legyen én nekem
 - Egyedem, begyedem -,
 Mire meglesz, mire itt lesz
 Az a finom egyetem.

Néha ugyan az busít még,
 Hogy Debrecen eltűnik rég,
 Hegyek nőnek a helyébe,
 S vad erdők a hegyeken
 - Egyedem, begyedem -,
 Mire meglesz, mire itt lesz
 Az a csecse egyetem.

No de nem ijedek én meg,
 Beállok majd remetének,
 Jaj de finom, drága fényes
 Remetelak lesz nekem
 - Egyedem, begyedem -,
 Hogyha lesz egyáltalában
 Debreceni egyetem!

AZ OLVASÓHOZ

Ludas Matyit mindenki ismeri,
Híre hetedhét országot bejárt,
Ő volt, ki egy nagyúrnak isteni
Jókedvvel jól ellátta a baját;
A dölyfös úr nem fért már a bőrében,
S Matyi szólt: Ennek kend levét megissza,
Ha garázdálkodik, hát Matyi szépen
Háromszorosan veri kenden vissza!

Pöffeszkedő népség akad ma is,
Ki dölyffel magát feltolni meri,
A feje üres, a mája hamis,
S a jóízlést göggel arcul veri;
Nem addig a! Szóljunk oda nekik
Sorjában, hogy magát el egy se bízza;
Hallja az úr! ha illetlenkedik,
Háromszor veri kenden Matyi vissza!

Ludas Matyit, a friss, vidám fiút,
Fogadd szívedre, nyájas olvasó,
Az út, amelyen jár, egyenes út,
S a szava nyílt, nem álnok sugdosó;
Jókedvét, mint derüs, arany vetést
Hinti a szivekbe, hogy majd e tiszta
Humort, e harsány, zengő nevetést
Szívetek százszorozva verje vissza!

NAÍV VERSIKE A HÁZBÉRNEGYEDRŐL

Nincsen übertéher,
Azaz kabát felső,
De itt van, na, nincs itt?
A november - első!

És dohányom sincsen,
Se bankó; és se réz,
De itt van a derék
Házmesterné, Teréz.

Hetvennyolc kilóval
Bús ágyamhoz belejt,
És ilyen a mondat,
Mit hanyagul elejt:

Nemde tudni tetszik,
Ma járt le a negyed,
Másson ki az ágyból,
És fizessen kegyed.

- Kimászok az ágyból,
Bemászok a pácba,
Csak ma lennél, Teréz,
Irgalmas apáca...

Légy gyöngéd, amikor
Két kézre pakolva,
Kidobsz a lakásból
A sárga pokolba.

A RIPORTER BÚJA

Ó, nekem kandi
Szemekkel be kell néznem a vesékbe,
Ki kell sütnöm: Mit gondol Gyuri Bandi
(Ha tudna gondolkozni szegényke!)

Ki kell szaglásszam,
Mi újság a színházban.
S mily szépen énekel a primadonna lába,
És meg kell tudnom általába,
És kutatnom kell perverz vággyal,
Hogy is gondolja az ügyet
Szentesi bátyánk a Hortobággal?

Nekem bele kell esnem,
Mint légynek a keserű sörbe,
A Csokonai-körbe,
S záp irodalmat kell szürcsölnöm ottan.
Aztán a napokban egy kommunikét kaptam,
Hogy szerkesszem ki szépen a lapban,
Hogy Pap Zoltán úr már megint rálépett
Bájdalocskái értékesítése végett
A türelmes Petőfi vállára...

Ó, Sára!
Ábrahámné! dísze a bibliának!
Ki az első riportot csináltad,
Mikor az Úr jöttét kiszínezted a népnek,
Segíts, segíts, hogy oldjam ezt én meg:
E sok díszes hírt mind megírni szépen,
Hogy ki ne lépjem
A lépem, a lépem, a lépem...

BEOMLÓ HÁZAK

A Stenczinger-ház a múlt héten
Sóhajtott egy nagyot,
S szólt: istenem, már valahára
Én is boldog vagyok!
Lebontanak, s nem mutat ujjal
Énrám minden gyerek,

Ó, végre, végre most szívemről
Egy nagy kő lepereg.

S pergett a nagy kő, és útközben
Már mint egy kő szokott,
Direkt finom stílszerűségből
Egy munkást szétnyomott.
Ejnye! szólt meghatva a munkás
A szerencse mián,
Ejnye! szóltak a hírlapírók
S a rendőrkapitány.

És ezzel rendben volt az ügy, mert
Nálunk ez így szokás -
De meg volt ám sértődve szörnyen
A kedves ócska ház.
Mit! szólt dohogva, ennyi nektek
Egy házomlás csupán?
Rajtam így napirendre tértek,
Mint egy döglött csukán?

No, most azért is bosszut állok!
Tényleg bosszúra lázadt,
Felheccelt egy éjszaka minden
Bontás alatti házat:
Inogjatok, bomoljatok,
Düljetek be legott,
Lássuk, hogy tetszik az uraknak
Az ilyen állapot?

Szegény, bohó, vén Stenczinger-ház!
S naiv beomló házak!
Hát azt hiszitek, lázadástok
Itt bárkit is felráz majd?
Sebaj! szólnak a szétnyomottak
S a rendőrkapitány,
Sebaj, szólnak a szakértők,
Véletlen volt csupán.

Sebaj! szól az építőmester,
Úgyis bontani kellett,
Sőt haszon! A bontási munka
Evvel is kevesebb lett.
S hogy szétnyomódott egy-két munkás,
Szerencse! mondhatom,
Így majd kevesebb napszámot kell
Fizetni szombaton!

VERSIKE A HÁBORÚRÓL

Sose voltam háborúba,
Hej pedig, de szép lehet,
Mikor csatát „nyer” az ember,
S mégis futva lépeget.
Én most is csak hírlapokból
Olvasom a zivatart,
Milyen szépen zeng az ágyú
S milyen szépen dörg a kard.

Olaszország, e nagy csizma,
Olvasom, bőszen belép
A gyanútlan Tripoliszba,
S széttapossa a belét.
Ma ötezer török halt meg,
Tegnapelőtt hétezer
Hej, barátom, Törökország,
Te most rosszul létezel.
Jaj, de ami a fejembe
Szöget vert és vereget
Az, hogy ily hírt a világba
Olasz sajtó ereget.
Olasz sajtó, hm, hm, hej, hej,
Ez itt ám a bökkenő,
Hátha nem fenékig tejfel,
Mit hasamba beken ő?

Legyet fogtam a tejfelben,
Légyként zümmögő gyanút.
S szóltam, na, most veszi hasznát
Az ember, hogy mit tanult.
Tanultam az elemiben
Összeadni keveset.
Adjuk össze, hány a török,
Aki eddig elesett?

Számolok már három napja,
Már alig-alig birom,
S kiderült, hogy kilenc miljom
Török halt el - papiron!
Hogyha ehhez hozzávesszük,
Hogy éppen nyolc millió
Törökország egész népe -
Kész a nagy ribillió!

BORDAL

Fölfelé megy borban a gyöngy,
Jól teszi,
Tőle senki e jogát el
Nem veszi.

De hogy borban feljebb száll a
Telek-ár,
Csalfa város, hej! nekem ez
Tele kár.

Borközraktár, terményraktár,
Gépraktár,
Nemsokára nekem is fel-
Virrad már.

Mert nem a bor itt a fő! Nem
Kertelek!
Tetszik nekem szörnyen az a
Beltelek!

GORDONKÁS ELÉGIA

Casals Pablo -
Gordonkaművész, amint tetszik tudni,
S a Bikában játszott a gordonkáján,
Nos és oda alig tudtam bejutni,
Mert zsúfoltig gyömöszölte a termet
A sok-sok debreceni zeneértő
S a sok művelt kisasszony,
Ki otthon a zongorán zenésértő.

Casals Pablo -
Gordonkázott is nekik, ahogy illik,
Oly szépen s tébolyítón,
Hogy attul már a zsebbe bicska nyillik.
De mostan nem is ez a fontos - ácsi!
Ellenben volt ott egy bácsi,
Akin sehogyse látszott hatás.

Engem, ki magánszorgalomból
Széplélek stb., szóval smokk-úr vagyok,
Ez a bácsi direkte meghatott,
S megszólítottam: Ahh, uram,
Túlfinomult lény, eszményi barátom,
Kiből, mint a sós kutakból Parádon,
Keserű bölcsesség spriccel szomoruan,
Én értem Önt!
Ugye, e zene bármily fene-finom,
Már meg nem indíthatja Önt? Ön kínon
S gyönyörön túl van, Ön egy felsőbb magasság
Reznált régióiból göggel tekinti,

Mily betanult s színlelt pózzal legyinti
A műgyönyör ütemes remegésre
E szép hölgyek fején a sok-sok frizura laskát?
A bácsi most rám megütődve nézett
S szólt: Fene enne az egészet,
De én még, uram, nem vacsoráztam,
S nőm önnagysága miatt itt kell lennem,
S nem lehet ennem,
S azt kell hallgatnom, míg e társaságot
Casals gordonkájáért eszi a frász itt,
Hogy közben a gyomrom, a gyomrom
Nekem beléptidő nélkül is
Gordonkázik.

AZ ORVOSI KAR

Hej, szörnyű álmom volt ám az éjjel,
Megjelent búsan s ah, nem begyesen,
Megjelent ágyamnál, s a mellemre ült maflán
A debreceni egyetem,
Akiért írtam ezer vezércikket,
Akiért szidtam a zord kormányklikket,
S aki még mindig teng-leng betegen,
Ó, árva egyetem,
Feje még egyre bú-bogártól viszket,
És megvakarni hiába akarja,
Mert nincsen néki karja,
Hej, hiányzik néki
Az orvosi karja.

Mellemre ült, s elsírta, mi a titka,
Ah, búsabban sírt, mint Simon Juditka,
Szegény kis egyetem, alig-alig ölnyi
S az orvosi karja nem akar kinyőlni.

Sírása pedig szólott ilyenformán:
Brühühü, a kormány
Dédélgeti Pozsonyt, mint egy csecse nőt,
S neki hozatott a gólyával
Egészséges egyetem-csecsemőt,
Aki, mint egy csecsemőhöz illik,
Mihelyt alkalma nyillik,
Négykézláb mászkál, azazhogy négy-kar-láb -

De kiskutya farkát
Se ér az ilyen cudar állapot,
Mint az enyim,
Én csak három karral mászhatok,
Azaz csak másznék Debrecenbe,
Ha az olyan könnyen menne,
De a cívis,

Akármilyen szívesen hív is,
 Mikor látja,
 Hogy a negyedik karom csonka,
 Visszaküld szépen a pokolba.
 Így bőgött ágyamnál az egyetem,
 S én szóltam: Sajnálom nagyon,
 Nem segíthetek kegyeden.
 De egy tanácsom, nézzük csak, vagyon:
 Most, hogy finoman éljek a szóval,
 Olyan ön, mint a sivár ormok fenyve,
 Mit rosszul ragasztott a szirthez
 A sors rideg enyve,
 S mit egy kicsike szél is kidönt -
 Rövidebben s őszintén szólván,
 A fene egyelőre megette önt,
 Azaz, hogy önnek az orvosi karját.
 De nézze, úgy hallom, fel akarják
 Építeni itt majd az új közkórházat,
 Oda ön három karral is bemászhat,
 Bérel egy ágyat,
 Belefekteti csonka és bágyadt
 Tetemét,
 Eszik egy pár millió-pecsenyét,
 Szopik egy kevés pótlódó-tejet,
 Lenyel egy-két interpellációt,
 Kibőjtől négy-öt generációt,
 Túlél vagy tizenöt kormánybukást,
 S mire majd dédunokáimnak
 Kinő a foga
 S az általános választójoga,
 Ha isten úgy akarja,
 A kórházunkból impozánsan
 Végre kinőhet majd magának is
 Az orvosi karja.
 Az egyetem szavaimra elájult,
 Csonka kebeléből így tört ki sóhaja:
 Na ja!...
 S engem és ágyamat megvetve mélyen,
 Három sánta meglévő karja-lábán
 Elbicegett az éjben.

ARANY-BIKA KESERGŐ

Az én bús ajkamról
Haj, csak csupa jaj száll!
S mint a pici hajsza
Abba a levesbe,
Amit nálam főznek,
Úgy lóg bajsom éppen
Sós, bús levesében
A lecsurgó könnynek...

Arany-Bika-Boci,
Boci-boci tarka,
De megdöfött engem
Arany-Bika szarva.
Százezer forintom
Alig gyűl egy évben,
S százezer irígyem
Alig enged élnem.

Százezer forintom
Zsebre sodorintom,
S könnyes szemmel nézek
A jövő elébe,
Könnyes szemmel lépek
A nálam étkező
Pasasok belébe.

Pasasok, pasasok,
Fene a hasatok,
Zsebrerakom összes
Bankótok s vasatok,
S ti ennek fejében
Enni kívánnátok?
Banketten dőzsölni?
- Verjen meg az átok.

Csekély ötven kroncsi
Nálam egy teríték,
Ilyen piti pénzért
Vajjon mit terítnék?
Ha ezen tűnődöm,
Kiver a veríték,
Pedig már sok jeles
Menüt sikeríték.

Könnyeimből főztem
Levest, ah, mily étek!
Gyér hajszálaimból
Garniroztam bőven,
S nem kellett tinéktek!

Saját cipőm talpát
Szűz-sültté pirítám,
Ó fehéreneműim
Fazékba borítám,
S laskává metéltem,
- Mégse kellett néktek,
Nem értem, nem értem...

Őseimről maradt
Bidermájer rétest,
Hűt, sziklaszilárdat,
Csaknem ezerévest
Különös kegyképpen
Raktam elibétek,
Ha még ez sem ízlett,
Mifenét ennétek?

Ajjajjaj, hajjajjaj,
Brühü-brühü, ávé,
Aztán még hátra van
A fekete kávé,
Suviksszal színezem,
Kőporral ízezem,
S zamatosításul
Könnyemmel vizezem.

Nem birom sokáig,
Boci-boci tarka,
Ne bökdössön engem
Arany-Bika szarva,
Nyomorult százezer
Forintos üzletek,
Maholnap itthagylak,
Brühühü, bennetek...

Eldobom magamtól
Ezt a cudar éltet,
Brühühü, bemegyek
Konyhámba, s beveszek
Egy mákos metéltet...
Ajjajjaj, hajjajjaj,
Utolsó ítélet!

TÁRLAT

Tetszik-e tudni, mi a tárlat?

Kit ez irányban kíváncsiság bök meg,
Menjen fel szépen a városházába,
Ahol ez önöknek
Szemléletileg meg lesz magyarázva.

Rá fognak jönni, ha belépnek oda,
Hogy a tárlat - az két üres szoba,
Amikbe nincsen egyéb bútor,
Csak vásznak s vászonra kent pépek,

Mert bárhova lépnek,
Csak képek,
Pokolin szépek
Zöldülnek s kékülnek önök elé,
S önök is kékek s zöldek lesznek belé,
És stilszerűség végett
Önök is vágnak egy sanyarú
Képet.

Elmondom, miket láttam most ott.

Figyelmem sok nemes dologba botlott,
Láttam csirkét, melynek tolla bibor,
S melyet vászonra költött és kotlott
A zseniális Bakos Tibor.

S láttam egy vásznon, mely rendetlen itt függ,
A Pálffy paprikáit, címük:
Csendélet. Szimbolista mű ez,
S valószínűleg ily értelmű lesz:
A sötétzöld és puffadt paprikák
Téged példáznak, burzsoá-világ,
Mely csendben zöldülsz, békén savanyodsz,
De vége már dohos harmóniádnak,
Mert ennek most nyakára hágnak
A cucilista elvtársak keményen,
S úgy tönkreteszik zápult összhangod épen,
Mint ezen szellemdús képen
Az ideapplikált
Forradalmi, jajvörös paprikák
A színharmóniát.

Aztán láttam ott őszi képeket,
Melyeken az volt kipéldázva,
Hogy nézne ki a világ őszi frásza,
Ha az istenke köd helyett
Paradicsomszószt zúdítna a világra.

Aztán láttam ott Toroczkai-boglyát,
Császárszemlye-stílből nemesítve,
S egy képen Turai bácsi kék frakkját
Nyári égboltnak kifeszítve.
A sárgarézgomb volt kikészítve Napnak
S a kávépöttyök viharfelhő-habnak.
S láttam sok gyanús-zöld lombkupacot,
Merész színikígyót, sőt színekukacot,
Amint nyüzsgik Oszvald világhírét...

Ó, ilyen tárlat nem volt soha itt még,
Ó, ilyen tárlat többet sose lesz.
Mily képek!
Mily pokolin szépek!
Zöldülnek és kékülnek önök elé!
S önök is kékek, zöldek lesznek belé,
Ó, nézzék meg és stílszerűség végett
Vágjanak önök is egy savanyú
Képet...

DR. SIKOS CSÁNDOR VERSE KARÁCSONYRA

Szép szerszám a bicikli,
Két kereke van, s mindkettő kerek,
Szép ember az operatőr,
Szépek az operatőr-sikerek.
Nincs énekes az operába,
Ki a magas c-t így kioperálja,
Azaz „kivágja”, tetszik tudni,
Mint ahogy sikert operál
A késém, hogyha szuperál.

Olykor, mikor az agg belek
Lesznek rövidlátó és vak belek,
Már tudja mind, mi a teendő:
A kórházba eltapogat,
S ottan éntőlem kapogat
Gyógyító döfést minden beteg bendő.

A múltkor egy falábat operáltam,
És a beteg jaj nélkül tűrte, bátran,
Mert gyöngéden kezeltem őt,
S közben vigasztaltam: ne féljen,
Gyerekség az egész ügy, kérem,
- S tényleg, azóta új falába nőtt.

Most egy új nagy vívmányon dolgozom,
Szenzáció, ha meg tudom csinálni,
Probléma ez: hogyan lehetne
Biciklin ülve operálni?
Mert ez időnyerés volna, az ember
A bicikliről le se szállna,
Csak odaállna
S operálna.

Szép szerszám a bicikli,
Két kereke van, s mindkettő kerek,
Szép ember az operatőr,
S szépek az operatőr-sikerek.
Nincs énekes az operába,
Ki a magas c-t úgy kioperálja,

Azaz „kivágja”, tetszik tudni,
Mint ahogy sikert operál
A késem, hogyha szuperál.

ÚJÉVI VERS A VÉN HÁZALÓRÓL ÉS A FIATAL VIGÉCRŐL

Hölgyeim és uraim,
Tizenkettőt kongott az óra,
Figyeljenek most szépen, ahogy illik,
Erre az érzelmes búcsúztatóra,
Melyet mint „hősnő” most elrebegek,
Lévén az én szerepeim
A tragikus és komoly szerepek.
Jelentem hát a hölgyeknek s uraknak,
Hogy míg önök itt ölébe csücsültek
Pezsgős jókedvnek s rózsás hangulatnak,
S mulatnak,
Azalatt meghalt az öreg Náthán,
Akinek bánat-batyu volt a hátán,
Meghalt a könnyet mázoló,
Vesékbe gázoló,
Rossz portékákkal házaló
Ó esztendő,
S most új, vígabb élet kezdendő!

S hogy e vígságot stílusosan adjam,
A hősnő-jelleget, bárhogy is szeretem,
Most levetem,
És eljátszom önök előtt
Egy lengébb s vígabb szerepem
A zord jambusokat ma csípje kánya,
Ma én vagyok Szilveszter szobalánya,
S bejelentem,
Hogy most egy új vendég érkezett,
Valami víg monoplánszerkezet
Röpítette ide,
S két nagy koffer van a két kezibe,
Melyekben, mondja, jó kedvet és mámort
S más ilyen finom, kedves portékát hord.
S átnyújtotta a névjegyt,
Hogy hozzam be s mondjam meg a nevét,
Hogy ő a Boldogság és Társa-cég
Kiváló s megbízható utazója,
S a neve, mely mással össze nem tévesztendő,
A neve - Boldog Újesztendő!

Kérem, ez ifjút a kofferjével
És minden drága offertjével
Fogadják szívesen!
Úgy látszik, megbízható vigéc,

Bizalomkeltő, ahogy kinéz,
Bár még Bérczinél is sihederebb,
Jóképű s elegáns gyerek,
S mivel a rendelés máris elkezdendő,
Hát kezdem én s mondom: nos, újesztendő,
Lássuk, hogy milyen finom árut tart most,
Kérek ezennel egy forró, zúgó tapsot!

DR. SIKOS CSÁNDOR ÚJABB VERSEIBŐL

Nem vagyok én sakter,
Ámbár mindig metszek,
S mint metsző-karakter
Mindenkinek tetszek,
Vadászom és sportolok,
Biciklimmel port tolok,
Ámde mindez sifli
Ahhoz, hogyha egy beteg
Késem alatt nyekereg,
S hajlik, mint a kifli.

Szép hüvelyes vetemény
A kolbász s a borsó,
De mégis a legkülönb
Köztük a koporsó,
Erről jut az eszembe,
Volt múltkor a kezembe
Egy oly beteg lába,
Aki azzal mindenképp
Azt mondta, hogy belelép
Direkt a halálba.

No de én kieszeltem,
Hogy oda ne lépjen,
Mindkét lábát leszелtem -
S így lekopván a lába,
Nem léphetett halálba,
Élve maradt szépen,
Ha nem is túl épen. -

Most is megyek, sietek,
Bicikli-halálban,
Mert az ó-év nagy beteg
S hivat holtraváltan,
Meghallotta ugyanis,
Mily nagy a tudásom,
S reméli, hogy élvemarad,
Ha megoperálom.

Mert nem vagyok én sakter
Ámbár mindig metszek,
S mint metsző-karakter,
Mindenkinek tetszek,
Vadászom és sportolok,
Biciklimmel port tolok,
Ámde mindez sifli
Ahhoz, hogyha egy beteg
Késem alatt nyekereg,
S hajlik, mint a kifli.

DOBOS PAVILON-KESERGŐ

Van sok dobos közvitéz,
Van sok dobos torta,
De nagyerdei Dobos
Nincs minden bokorba,
Ajjajajajaj, brühühü,
Sorsom de mogorva,
Dobosból már személyem
Ki vagyon kotorva.

Sírok, szemem már lobos
A sok égő könnytül,
Kis pavilon, szép dobos,
Sírva válok öntül,
Hol fogok én ezután
Nyári szezont nyitni
S nyári kiszolgáláshoz
Semmit se konyítani?

Téli étlapjaimra
Sok cikk volt felvéve,
Ami a publikumnak,
Nem ment a belébe,
De nem volt baj, megmaradt,
Jó vendéglős így arat,
Félretettem nyárára,
Kivitem a zöldbe,
S a Dobos étlapjain
Lettek eme avatag
Étkek leközölve.

Lehetett ott étkezni
Fává meredt sajtot,
S kapni pörkölt-alakban
Zamatos hashajtót.
Elvénhedett krémesek,
Dobostorták, rémesek,
Voltak a Dobosban,
Jajajajajaj, brühühü,

Régi időm, gyönyörű,
Hová tűntél mostan?

Kidobták a Dobosból
A sok nyári cikkel,
Dühében most bús szívem
Ugrál s olykor dsiggel,
Most már hazavihetem,
Magam búsan ehetem
A pörkölt hashajtót,
S a kőkemény sajtot
Kis baltámmal nehezen
Most magam tagolhatom,
S ezeréves szalámim
S illatos parizerem
Most magam szagolhatom.

Üldögelek egyedül
Az Arany-Bikába,
Annak is a második,
Rondább udvarába,
Könnyzacskót kigombolok,
S zokszavakat mondok,
A Dobosra gondolok,
S emlékére dombolok
Egy új szemétdombot.

SZIVADAR-KERINGŐ

Én vagyok a Szivadar,
 Közéleti zivatar,
 Akinek nincs mása,
 Kimondhatom kereken:
 Közéleti tereken
 Én vagyok itt ugri-bugri
 Egyiptomi sáska,
 Drága, kedves, kellemetes
 Egyiptomi-begyiptomi
 Finom kis csapáska.

Egyiptomról jut eszembe
 Cigaretták titka,
 Amik nálam kaphatók
 A fő-fő trafikba,
 Felhasználom ez alkalmat,
 S mint ügyes gseft-ember,
 Ajánlom a szivarjaim,
 Ezekbe van becsavarva
 Legtöbb madzag s kender.

Hogy születik az ember,
 Elmondom most sorba,
 Van, ki pünkösdi napján lett
 Egy rózsabokorba,
 Föld porából született
 Ama bócher, Ádám,
 Borda-csontból nőtt ki Éva
 Ádám apó hátán.

Ami engem illet ím,
 Hadd legyen kivallva,
 Engemet úgy találtak
 Egy kuba-szivarba,
 Mint a tengeri között
 Kükerice Jónást,
 Hallgassák meg szívesen
 Ezt az intim gyónást.

Aki engem megtalált,
 Elmerengve mondta:
 Ni, mi van a szivarba!
 Egy fületlen gombka!
 Elgurított, s gurultam
 Direkt Debrecenbe,

S itt trafikot nyitottam
A Dréherrel szembe.

Így lettem én Szivadar
A civisek táján,
S megkezdődött gyönyörű
Közéleti pályám,
Beláttam: a szivarból
Szépen száll a füst föl,
István malom kéménye
Mégis szebben füstöl.

István malom kéménye
Lett vágyam szivarja,
Arrafelé szálldogált
Ambicióm varja,
Aztán ez is elég volt,
Más dolgokra várok,
Ambicióm varjuja
Más sajtokért károg.

A malmot átengedem,
Hadd pislogjon szépen
Immár miskolci béka
E kocsonya-lében.
Engemet más kocsonyák
Szép reménye renget,
Jövendő nagyságomról
Édesen merengek.

Vágyaim édes szava
Szívembe dumálja,
Én leszek a közgazdaság
Dicső Gyan Thulája,
Vagyok én is nemes fém,
Igaz tula-fajta,
S biztatgatom magamat:
Rád vár a közgazdaság,
Ne könyörülj rajta!

Mert én vagyok Szivadar,
Közgazdász zivatar,
Jeges eső, minden,
Én mindenhez konyitok,
S közgazdaság bőgni fog,
Ha kupán legyintem.
Közgazdász rémregény
Lesz e dicső pálya,
Mert megmondom kereken,
Közgazdász tereken
Én leszek e mafla város
Dicső Gyan Thulája!

FLEGMA-VERS A SZEZONRÓL

Újra megjelentem,
S újra könnyet ontok,
S ráadásul egy szép
Szezon-verset mondok.

Csinos-kis szezon-vers,
Direkt megható ez,
Meg is hallgathatja
Szépen, aki jó lesz,
Aki illedelmes,
Engedelmes módon
Eljár a Bikába,
Hogy ott becsapódjon,
S méregdrága pénzért
Dühében a nyelve
Végre is kilógjon.

Gyan Thula kartársnak
Ajánlom e verset,
Mert ő is lapjában
Gyakran talál közre
Sok zöldet és nyerszet.

Illatozzál, kis vers,
Lelkem gomblikában,
Mint Szivadar kartárs
Közgazdász berkekben
És én a Bikában.

*

Ez a kis szezon-vers
Arról érzeleg ma,
Hogy a farsangban is
Legjobb kincs a flegma,
Ezt bebizonyítnom
Könnyű, mint az álom,
Eme kis esettel,
Mely nálam esett el
Egy bikai bálon.

Akkor este, kérem,
Annyi volt a vendég,
Mint az elemiben
A zsúfolt növendék,
S ezek a vendégek
Mind a foguk fenték,
S minden fog ezt fente:
Valamit már ennék!

Ijedten jött hozzám
Valahány pincérem:
Jaj, mit adjunk enni?
Spájzban és konyhában
Nincsen semmi, kérem!
Mosolyogva szóltam:
Fődolog a flegma,
Hát feltétlen muszáj,
Hogy ők egyenek ma?

Nem feltétlen muszáj,
Hogy épp ők egyenek,
Elég ha egy eszik,
Ha a fene eszik.
Hát az egész bandát
A fene egye meg.

CAMERA OBSCURA-DAL

(M. Királyi Szivadar kiadatlan, de „kiadnivaló” rímeiből)

Megkérdezett engem a
Budapester Pressze,
Hogyha meglesz hamar a
Pénzintézet-kamara,
Kedvem ehhez lesz-e?

Önérzetem megdagadt,
S köptem kettőt, messze,
Hej, kis kamra, nagy kamra!
Ájulj el a szavamra,
Budapester-Pressze!

Bölcsességem tehene
Letejel most bölgve,
S kiböfögik a rimek:
Mit tud egy bölcs, akinek
Szarva közt a tőgye!

A kamara-szétválást
Én „naivnak” tartom.
Aki bent van a pácban,
Az iparkamarában,
Annak nincs több pardon.

Aki egyszer benne van,
Egy pár évet elnyög,
Kifoly szépen a szeme,
Elfogyasztja a fene,
Hisz én vagyok az elnök!

Az én kamrácskából hát
A kilépés vétek,
Dögöljenek bent, mint a
Finom szivarjaimba
Sodrott sváb-betétek!

Külön pénzügyi
Kamra minek néktek?
Ha épp külön kamra kell,
Dalom ím megénekel
Ilyet is egy szépet:

Camera obscura ez,
Azaz: sötét kamra,
Amely szemet düllesztve
Pislog, s rá van illesztve
Direkt a - *nyakamra*!

BAKKARÁT-KÖNNYEK

Ó, bakkarát!
Jaj, jaj, brühü,
Ó! bak-ka-rát!
A fene rád!
Mikor neved
Eszembe jut,
Az összes könnyem
Az orromba fut,
Jaj, jaj, jaj, jaj,
Ilyen petropeczt vén fiút,
Mint most én vagyok,
Ki látott?

Ugye senki se látott?
S ki látott ilyen fene szörnyü bűt?
A pech, a pech, a pech
Csunyán a hónom alá nyúlt,
Akár csak e cicának itt előttem,
Kit a háztetőről lelöttem,
És feltálatam mint pecsenye-nyúlt.
A bakkarát, a bakkarát
A múlt héten, ajaj, énrám vadászott,
Rám uszította a pech agarát,
S a pech-agár direkt nyakamra mászott.
De ez még nem lett volna baj,
Ajaj,
A baj az volt, és az volt a kár,
Hogy a pech-agár
A tárcámba is beleharapott,
S kiharapott belőle
Egy tízezer koronás darabot.

A dolog úgy esett kérem,
Hogy ott ültünk talpig fehérben
A Bikában, a bakk-asztal körül,
Mely közkedveltségnek örül.
Azt, hogy talpig fehérben ültünk,
Értetni, kérem, úgy tessék,
Hogy egyikünkéről-másikunkról
Már a gúnyát is lenyeregették,
S úgy kibicelt ott keserűen
Alsó fehérneműben,
Mint a fakóra ázott svábbogárka
A Bikában kapható
Angol-keserűben,
Vagy mint Ádám a fűben,
Mikor szegény izraelita lelkét
A paradicsomból kitessékelték.

Ó, paradicsom, bakk paradicsom!
Onnan engem is kitessékelt
Bardócz biztos úr, éppen amikor
Tíz szép ezres bankóval spékelt
Tárcámmal adtam a bankot.
Istenkém, de szomorú hang vót,
Amit akkor kiadtam.
De ez még nem lett volna baj,
Ajaj,
A baj az volt, amely búra hangolt,
Hogy el is veszítettem a bankot,
A szép, tíz ezresbankót,
Ó, bankrott, szomorú bankrott...
Vissza se sírhatom,
Pedig visszasírnám,
Könnyemmel a várost
Elborítani bírnám,
Mint egy nagy sós tenger,
S jaj, csak ingyen sírok,
S nevet minden ember...

Mi lesz most már vélem?
Tönkrementem, kérem,
Alig keresek már
Óránkint száz kroncsit,
Maholnap én leszek
A legtönkrementebb,
A legárvább roncs itt,
Olyan koldus leszek,
Mint a szegény Rotschild...

Kénytelen leszek már
Házalni, koldulni,
Önökhöz e dallal

Zokogva fordulni:
Szegény Aranybikát
Lám az ág is húzza,
Szegény Németh Andrást
Lám a bakk is nyúzza,
S a rendőrségben is
Oly rossz már a zúza,
Finom üzletkéim
Ravaszul szétzúzta.
Adjatok, adjatok,
Amit isten adott,
Egy fillért, két fillért,
Vagy esetleg hatot.

Adjatok, adjatok,
Amit isten adott,
A szegény koldusnak
Egy-két pénzdarabot,
Ha öt krajcárt adtok,
Az is jó lesz, szép lesz,
Hozzácsatolom majd
Megmaradt tőkéhez,
Úgy, hogy ilyen formán
Vagy egy félmillióm
S még tíz fillérem lesz,
Kabala tíz fillér,
Melynek birtokában
Szívem új reménnyel
Újra bakkot rendez.

AERENTHAL MEGY...

Az újságlapok
Fennen hirdetik,
S mi jámborok
Csak elhisszük nekik.

Garmond betűkből
Durchschussolva jól,
Száll, száll a hír
A megkent gép alól.

Aerenthal megy!
No, tán javára vál,
Hisz örökké csak
Ő sem álldogál.

Hát ül és megy,
S ha kedve úgy vagyon,
Elheverész
A ringó pamlagon.

A publikum meg,
Mint eddig csinálta,
Unalmasan
Bámul a nagyvilágba.

Mert nem történik
Oly nagy változás!
Aerenthal megy,
És jó helyette más...

LEVÉL

Tekintetes tanács,
Fogadja intésem:
Mit oly féltve őriz,
Nagy büszkeségéről
Letenni ne késsen.

Ne hevítsék lelkét
Kolosszális vágyak,
Hogy az idegenek
Egykor még Debrecen
Csodájára járnak.

Hogy azt a nagy tudást,
Ami bennünk görbed,
Ellessék - s a maguk
Részére hódítsák
Ezt az áldott földet.

Hogy eret vágjanak
A nagy gondosságon,
Mitől minden polgár
Jólétben fürdik itt
A cívis határon.

Mondom, a nyeregből
Jó lesz lejjebb szállni,
Mert hiszen Tek. Tanács
A szívből minden nap
Új csalódást vált ki.

S elolvad reménye
Szalmája, szénája,
Mint a tisztelettel
S illő hódolattal
Alulírt jégpálya.

BIKA BANDI MEGFÜRDÖTT

A múlt héten,
Mint a kiskacsa
Fekete tóba,
Elvittem magam mutatóba
A Margitfürdőbe szépen,
S megnéztem
A nagy bazin vizit,
Sőt!

Akár hiszik,
Akár nem hiszik,
Úgy végződött e vizi vizit
Ottan,
Hogy - megmosakodtam!!!

A langyos bazin közepébe
Fürödtem, fürödtem a lanyha lébe
Három éjjel és három napig,
Mint a kis kacsa,
Aki a mesebéli
Fekete tóba lakik...
Nos?

A bazin vize fekete lett,
Mint a sátán,
Én viszont nem lettem tisztább.
Ellenben bevallom eztet:
A fekete víz láttán
Mozgolódni kezdtek
Bennem az itt közreeresztett
Finom kis hochme-giliszták:

„Andris! Bika-Bandi!
Ide nézz!
Mitül lett ilyen fekete
Ez a víz?
Ugy-e attól, hogy te
Belemásztál?
S gyönyörűségesen
Beleáztál?

Na hát!
Mennydörgős mennykő s bakkarát!
Miért van hát a publikumnak
Panasza rád?
Hiszen te, Andris,
Ott se teszel mást, a Bikában,
Minthogy belemászol
S beleázol
A fürdők leglangyosabbikába,
Tudniillik annak a reménynek

A vizébe,
Hogy smucigságodban lesz szünet,
És végre már lesz köszönet
A nálad felszolgált izékbe.

Hát ugye, Andris, Bika-Bandi,
Beleléptél e remény vizibe,
S a szép reménység-fürdő
Meksavanyodott,
Befeketedett
Izibe -?
Furcsa, hogy a buta publikum
Ezt a fekete lét
Mégse veszi be...”

Mikor ezt a szép allegóriát
Végiggondoltam,
Rikkantottam egyet: vivát!
Fene egye Samut meg a libát!
Hisz én dicső, nagy ember vagyok,
Nálam csak Gyan Thula nagyobb
S esetleg Szivadar,
Aki a közgazdaságban
Ahol nem viszket, ott is vakar!

S duzzadó pocakkal
A fürdőből kiléptem,
S hazabaktattam
A Bikába szépen,
S azóta a kávéházban
Feketét direkt olyat főzetek,
Mint amilyen a bazin a gőzbe lett,
Mikor belőle kimásztam.

GYAN THULA PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNYE

Pályázatot hirdetek ezennel,
Hogy amit leírtam mind a négy balkezemmel,
A „Debrecen a holdban” című,
Szép zöld színű
Darabot
Alakítsák át hamar operává,
Mert különben harapok.

Jól megy most itt az operáknak,
Az orvosok operákkal operálnak
Sikert s babért -
Nahát!
A darabom én se írtam
Lencséért s babért,
Alakítsák át operává

Hamar, hamar!
Gyan Thula újra sikert akar!

Feltételeim a következők:
A hangszerelésből ki lehet zárva
A hegedű, a bőgő s a többi,
De legyen a partitúrába
Ausztrált tizenhárom - hárfa,
S mely a hangulatot a darabomhoz
Stílusosan nyekergi,
Ugyanannyi verkli...

S legyen ezen kívül még komponálva
Egy új hangszer, direkt a darabomhoz,
Alakja lehet szintén - mondjuk - hárfa,
Vagy akár furulya -
De billentyűk gyanánt
Kofanyelvek lengjenek rajta lágyan,
Ó, egy ily kofakonzert, ez a vágyam,
Egy ily hangszer, mely azt imitálja
Hogy mily szépen óbégat a kofák édes nyája,
Mikor kiváló lapomban
T. c. regényeim sillabizálja.

Fel hát, zeneszerző urak!
Zenésítsék meg azt a darabot!
Mert különben kritizálok
S harapok!

PROLÓG

Hölgyek s urak, amit én itt elmondok,
Isten bocsássa meg -, az biz a prológ,
Vagyis az a finom Damokles-kardocská,
Mely minden műsor kezdetén
A közönségre fenyegetve lóg.

De ne féljenek, nem lesz veszedelmes,
Se túl illedelmes, se túl terjedelmes,
Meghallgathatja minden ember,
Nem muszáj elaludni tőle,
Sőt, aki jól idefigyel,
Még azt is megtudja belőle,
Hogy itt mi készül,
Hogy mit főzött ki nagy vitézül
Az elnökség: a Lili meg a Hilda,
No és aztán a Freund meg a Boros -
Na! szépeket fognak látni, kérem,
Lesz itt például „tiz leány s egy férj sem” -
Ami némelyek szerint - humoros!

Aztán kapnak sok egyéb humor-cikket,
Hallanak kuplét, látnak majd dsigget,
S láthat, aki még sohase látott,
Például: tarantella-táncot.
Szóval, kapnak mindent, ami finom,
Toronyórát, láncot,
Sőt, akinek még ez sem elég,
Ráadásul élvezheti még
Léderer Fráncot,
S más ilyen aktuális viccet,
Melyekből a humor elbliccelt.

No, és ami fő, ami fő,
Lesz itt sok kedves, kicsi nő,
Akiktől majd, ha nem is olcsón,
Lehet jótékony ügyeket venni,
Teát inni és szendvicset enni
S a gyönyörűbbnél gyönyörűbb Katókkal
Táncba menni -
Szóval, akinek a szíve fáj,
Meggyógyítja ez a táj,
S aki blazírt és fanyar úr,
Majd meggyógyítja ez a zsúr,
Mert szép az élet tea és szendvics mellett,
Kivált mikor, aki kínálja,
Nem más, mint ez a dicső, kotnyeles,
Zsúrozó lányegyleti gárda.

Eddig tartott ez a versike,
Amely, ha nem is oly bájos és herceg,
Mint én, vagy ott a Burger Erzsike,
Remélem, mégis meglesz a hatás,
Most pedig -
Nos, kezdődjék az előadás.

LIBAKERTI ALBERT DALA NIZZÁBÓL

Jaj, de szép ez a Nizza -
Ez, tetszik tudni, olyan altruista város,
Igaz, hogy most itt is esik az eső,
És minden sáros,
De azért most is dől a sok idegen,
S itt nyereszkednek rajtunk hidegen,
Persze - altruizmusból teszik ezt:
Hogy végre a szegény nizzai
Spekulánsoknak,
E kedveseknek és kulánsoknak
A zsebük szintén tele legyen,
Mint például nekem.

Jaj, de szép város ez a Nizza,
Minden spekulánsa hogy meg van hízva,
S barátom, a monakói király,
Megérti, hogy nekem mi fáj:
Ja! - mondta tegnap is a hotelben,
Mikor keservesen keresett
Pénzecskémből ott megebédeltem,
Ja! - mondta nekem öfelsége,
A régi jó időknek vége,
Ezek a komisz ujságírók
Mindennek eléválnak idején
S észreveszik, kedves drusza,
Ha az ember üzlete kusza,
S ha Albertéknek vaj van a fején!

Jaj, de szép város ez a Nizza,
Bár tulajdonképp
Még sincsen olyan szép,
Mint odahaza a - Libakert.
Ó! mert
Nizzába már elspekulálták
Előlem a finom telkeket,
S kissé sérti bankári lelkemet
Az ilyen becstelen konkurrencia.
De hiába! Ilyen emberek is vannak!
Ezek a nizzaiak például
Mindig csak nyerészkedni akarnak.

Ó! Liba-kert!
Miért, hogy vágyam csak hozzád kell teremnem?
Bár újabban galiba-kert
Lettél rám nézve, egyetlen szerelmem!
Ó, altruista szívem hő szerelme!
Ó, Liba-kert!
Telked hússzoros áron csak még egyszer kelne,
S ne volnál nekem gyászos hiba-kert
S ah! csiba-kert!

Ó! falho'vert
Engem kissé a Liba-kert,
S most itt heverem
Ki a sok rosszul sikerült sánszot,
S itt keverem
A hotelben a pasziánszot,
Tűnődve búsan,
Hogy kissé jóhúsban
Lévő pénztárcám mért jutott ily búra?
Minek neki
Ez a nizzai
Száműzetéses soványító kúra?

Most itt Nizzában karnevál van,
Egy álarcos bálban
Én is megjelentem.
Furcsa! hogy álarc nem volt rajtam:
Csupaszon, szépen
Mosolygott bankári képem,
S mégis vihogva fordult utánam
Az egész farsangi tömeg,
S az álarc-versenyen az első díjat
Altruista blattom nyerte meg.

NÁCIKA A KIVÁGOTT RUHÁBAN

A pápa
Mostanába
A homlokára
Tolta merengve
A pápaszemét,
S szólt: Nincs a dolog sehogyse rendbe,
Elzengnek hát egy rendeletben
Egy kis sületlen és keletlen
Pápa-zenét.
S ezt írta a pápa:
Az olyan ruha, amelyik ki van vágva
- Direkte közerkölcs-veszélyes.
Viseljenek a nők is csuhát!
Tehát
Helyes dolog és felettébb eszélyes
Lehúzni a nőkről a kivágott ruhát!
Nu hát!

Daz isz czu fil! - hördült fel Révi Náci,
Sóhajtva egy puhát,
- Ennyi fórt nem adhatok, pápa bácsi,
Most te hallgass el, most teneked ácsi,
Most én gyövök,
S célba lövök,
Belelövök a publikum hasába
Egy cikk-bombát,
Egy cikk-rondát,
S lefőzlek téged, drága pápa,
Mert direkt felöltözöm
Egy szép kivágott ruhába,
Hogy városoméért dobogó
S bőszt frázisoktól kotyogó
Keblemet mindenki lássa.

Így szólt a Nácika,
A drága, dühöszt bácika,
S kezében, ajvé, suhogni kezdett

A csihi-puhi pálcika,
S konstata: láccik a,
Láccik a hatás,
A golyó, amit kilúttam,
A publikum hasába tényleg
Lyukat ás!
Ebbe a nagy lyukba,
A népszerűség-lyukba,
Addig gyönyörködött a Náci,
Addig bámult,
Mig végre is
Beleájult,
S így érte utol Nácit a blamázs,
Mert elfeledte a zord legény,
Hogy aki másnak lyukat ás,
Maga esik bele szegény,
Beledől a dugába,
A saját népszerűsége
Jól felfogott lyukába.

Mert így van az, uraim s hölgyeim,
Van, aki hazánk bércein s völgyein
Parcelláz, mint a jó Lichtblau papácska,
Van aztán, aki lapot alapít,
Publikumot a falhoz így lapít,
Mint teszem azt, a drága Gyan Thulácska.
Van olyan is, ki közgazdász hévben
Üti a közt szörnyűmód képen,
Mint teszem azt, a dicső Szivadar.
S lám most Náci is ilyesmit akar:
Egy-két zajos vexir-vezércikkel
A közélet porondján elszántan dsiggel.
S köpköd ős szittya-módra,
Hogy a köpködő kaszinóba,
Mely néki okvetlen dísz ad,
Lehessen dísztag.
S ezért minden, minden hiába,
Akármit beszél a pápa,
Náci felöltözik szép kivágott ruhába,
Hogy városáért dobogó
S bős frázisoktól kotyogó
Keblet mindenki lássa.

NÁCIKA-KESERGŐ

Gazember a török szultán,
Gazember a Tripolisz,
Gazember a lenge zefír,
Gazember az odol is,
Gazember a bontófésű,

És a Takova rendjel,
Hétországban csupán csak én,
Én nem vagyok gazember.

Gazember a Tibet-pusztá,
Gazember a mandarin,
Gazember a turóscsusza,
S gazember e randa rím,
Gazember a Hortobágy, és
Gazember a pótagó,
Csak én nem vagyok gazember.
S ez direkte megható.

Gazember a nyíló május,
Gazember a december,
És a gazból készült ember,
Az is direkt gazember,
Gaz a zene, gaz a fene,
Gaz a gáz és gaz a gaz,
Gazember az egész világ,
Jaj, csak én nem vagyok az!

Nemo bajtárs, drága békám,
Ülj ide az ölembe,
Brekegj nekem, kis varangyom,
Egy cikket a fülembé,
Hadd felejtsem el, hogy minden
Nemes állat gaz ma már,
Gaz a sólyom s az oroszlán,
Csak a számár nagy számár.

Gazember a nadrágom is
S a kalapom teteje,
Gazember a mancssettám is,
Mindazáltal fekete.
Gazember a bajuszom is,
Bár gondosan lenyírom,
Csak én nem vagyok gazember,
Jaj, én ezt ki nem bírom.

Járok le-fel nagy búsan,
Ilyet még nem láttam:
Nem vagyok gazember, pedig
Földig ér a lábam.
Elkeseredésemben
Tőlem mi is telne?
- Nagyot ütök egy vad cikkel
A saját fejemre.

A „KÖZÉRDEK” CÍMŰ VERSKÖTETBŐL

Révi Náci alanyi közköltő dalai

A CSATORNA

Haj, csatorna, nagy csatorna
Főgyűjtő csatorna!
Amit érted elkövettem,
Gigászi nagy torna!

Belemásztam a beledbe,
Vesédet kiszedtem,
S a küzdelmet önzetlenül:
Közérdekből tettem!

A köz mégsem értette meg,
Hogy övé az „érdek”!
Hej, csatorna, nagy csatorna,
Mit ér a gigászi torna,
Amit tettem - érted!!...
Érted??!!...

TIBET

Járok a tibeti pusztán,
Egyedül, búsan elhagyottan
És felszedem,
Amit a sok mandarin elhagy ottan!
Ó, mandarin! - was hat man darin,
Hogy a közért önzetlen harcol,
Ha meg nem értik,
S az ángya térgyit
Kapja a köztől csak jutalmul!

NEMÓHOZ

Oh, jer, oh, jer a keblemre,
Nemo: te édes ideálom!
A küzdelmünk úgy nem lesz álom,
Ha benned párom megtalálom!
Te névtelen hős,
Te hős névtelen!
Minő csodát tettél velem!
Eddig a nők barátja voltam,
Lelkes, önzetlen feminista,
Most pedig, Nemo, te tetted ezt,
Vagyok törhetlen - neminista!

NYÍLT LEVÉL LUDAS MATYIHOZ

Kedves Ludas Matyi, hisz ön tudja,
Hogy önnek leghőbb híve vagyok,
Oly meleg, sőt forró ön iránt szerelmem,
Mint a márciusi fagyok.

Ön tudja, hogy Önt szeretem,
Mint agyamban a drága kicsi úrt,
S csupa gyöngédségből lesimogatnám
Az ön édes arcáról a bűrt.

Kedves Ludas Matyi, drága,
Ezért hát megbántódva zengem:
Nem foglalkozik velem mostanába,
S direkt a feledés
Vastag papírával törül ki engem.

Kedves Ludas Matyi, epedve kérem,
Szerepeltesse újra szerény énem,
Ah, fedezzen fel, drágám,
Nem jó ám így lógni felakasztva
A mellőzés szomorú ágán.
Azt kérdi ön, mi volna alkalom,
Megzengeni engem, ó! ön halk barom,
Hát a Leányvásár premiérje,
Direkt rezgett a lelki szakállam,
S ázódot isteni képbe,
Amint e silány darabot illetőleg
Belehatoltam a mélybe.
Rossz a szöveg, s a kedvesnek látszó
Zene undok, mint a fülbemászó,
Tehetségtelen a Borbély, sánta a Máthé,
S Zilahy előtt
Ismeretlen a jóízlés-katé.

Bezzeg,
Ha az én Holdamat adnák elő,
Eztet a darabot, eztet,
Eztet a nagy darabot,
Amit akkor írtam,
Mikor a Múzsza hátul
A homlokomba harapott!

Ebbe a darabba jó volna a Máthé,
S Borbély Lili dala se volna gixer,
S végre lapomban dicsérő kritika
Is íródna egyszer.

Ó, kedves Ludas Matyi, ezennel
Tisztelettel felkérem,
Hogy a színtársulat érdekében
Darabomat illetőleg
Minél előbb akcióba lépjen,
S írja ki a lapjába szépen,

Hogyha a Holdamat egyszer, utoljára
Felengedik a dicsőség egére,
Nagy dolog lesz ennek a bére,
Nácikámmal együtt
Vendégszereplésre
Utazunk a legsárgább
Pokol fenekére.

Matyi úr, legyen irgalmas a mája,
Eszközölje ki a reprizemet,
S még jobban fogja önt szeretni
hálás Gyan Thulája.

LIBAKERTI ALBERT SÓHAJA A DÉLI SARK FELFEDEZÉSE ALKALMÁBÓL

Minden szarka farka
Istenbizony tarka,
Kimegyek, kimegyek
Én a déli sarkra.

Kimegyek, ott leszek,
Tetejibe mászok,
Sőt mi több, lelkesen
Ott is parcellázok.

S toborzok - ilyet még
Egyik sark se látott -
Egy jégaszalási
Részvénytársaságot.

Kisdéd játékomnak
A fele se móka.
Beugrik majd nekem
Eszkimó és főka.

Terjesztem közöttük
A szép altruizmust,
És leparcellázok
Róluk tíz bőrt s tíz húst.

Szivadar trafikkal
Fog ott hasznot nyírni,
Gyan Thula ellenben
Regényt fog ott írni.

Németh András pedig
Vendéglőt nyit ottan,
Tehát az eszkimók
Szeme sűrűn koppan.

Szóval azt a sarkot
Mások felfedezték,
De altruizmusból
Csak mi adunk leckét.

DR. FREUND JENŐKE IRATAIBÓL

Én írok, én vívok, én szívok,
Én közfeltűnést kihívok,
Egy vacuum cleaner annyit vissza nem szív,
Amennyit én visszaszívok.
Én bennem a kellem is antik,
Én bennem a szellem is antik,
Nem tűröm azt, amit míveltek,
Vesszetek, sajtó-brigantik.

Mind, amit írtam, megfontoltam,
Én Gyan Thula tisztelt barátom nem gondoltam,
És a többi derék szerkesztő urat se gondoltam,
A Főiskolai Lapokat se gondoltam,
Sőt a Ludas Matyit se gondoltam,
Csak úgy a levegőbe tomboltam,
Mikor a cikkemet kigomboltam.

Ezerkilencszázkettő és tízben,
Csak a lábzsurnálom hagytam a vízben.

ÚJ TAVASZ A HORTOBÁGYON

Mottó: Hortobágyi pusztán fúj a szél

Hasznos legyen vagy nem hasznos,
Ez a kérdés, itt válassz most,
Ezért tartatik népgyűlés,
Ahol a jó nép bedűl, és
Ezért kél csoportok ajkán
Jelszó, kavarodón, tarkán,
Itt a welf, ott a ghibellin,
Kacagok e casus bellin.
Féli százados földéhség
Mások érvényesülését,
Új tavaszok ébredését,
Holt föld jövedelmezését,
Hiszi, ha népgyűlve áll itt,
Szabad fejlődést megállít.
Sáros város, cívis város,
Megrázott a Hortobágy most,
Tetszik neked, vagy nem tetszik:
Más időkre ráébredsz itt,
Nem heverhetsz lusta ágyon...
Új szél fúj a Hortobágyon.

A HORTOBÁGY

Délibábos puszta, kedves ideálom,
Úgy mosolyogsz felém, mint egy édes álom.
Rajtad legelteti sok gazda gulyáját,
S ez szörnyen emésztí a közérdek máját.

Sok gazda gulyája, kedves kis gulyája,
Őrző kutyuskája, adta kutyafája!
Mit fáj ez tenéked mért fáj, ő közérdek,
Ez a legeltetés? - Én csak annyit kérdek!

Hasznosítani akar, drága Hortobágyom,
A néném, a bátyám, öregapám, ángyom.
Hasznosítani akar köz apraja, nagyja,
Hasznosítani a sok haszontalan fattya!

Hasznosítlak én is, úgy éljen Hekuba,
De ne úgy égjen a szájamban e kuba,
Úgy meghasznosítlak, drága közlegelő,
Hogy kivész belőled az erő, a velő!

Csupa haszon leszel, csupa haszon nékem,
Mint füved, kövérré nő népszerűségem.
Így meghasznosítva, édes kicsi Tibet,
Megdobogtat ez az eszme minden hithű szívet!

PROLÓG

Kedves közönség! hálásan köszöntünk,
Hogy ide most szépen eljöttetek,
S türelmesen s figyelmesen várjátok,
Mi minden készül itt előttek.
Zenés, derűs, mosolygó ünnepély,
Kislányos cécó, mely most rátok itt vár,
Zengő ajándék tán kicsiny s csekély,
De mit szívünk hő dobogása diktál.

Lássátok, kint most tündér tavasz készül,
Ott kint most a tavasz tündére jár,
Megcsókolja s megöleli a tájat,
Mely elhagyott volt, bús volt és kopár.
A fázó fákat enyhe zöld selyembe
Öltözteti, s boldogok most a fák,
S boldogok a szerény kis árvalányok:
A tiszta, kék ruhácskás ibolyák.

Mi a tavaszt, ez enyhe, lenge tündért
Így látjuk most: mint kedves jótevőt,
Ki meleget hoz, fényt hoz, örömet hoz,
És felvirul a bús és árva föld.
A mi ünnepünk is tavaszi ünnep,
Mi is derűt s meleget akarunk,

Hogy akiket komor sors tele búsít,
Ölelje át vigasztaló karunk.

Szegény társaink kedvéért ez ünnep,
Őértük szól itt zene, dal, ütem,
Ajándékát Segítő Egyletünknek
Fogadjátok hát tőlünk szívesen.
Ne nézzétek, hogy mit szerényen nyújtunk:
Az ajándék tán nem pompás s remek,
Csak azt nézzétek, hogy a kéz, mely nyújtja,
Mily igaz s mély szeretettől remeg.

Gondoljátok, hogy kint a mezőn jártok,
Hol a tavasz szelíd fuvalma leng,
S himbál felétek száz harangvirágot,
S harangvirágok kis csengője cseng:
Zene, mely már nem is szól testi fülnek,
Oly selymeshalkan, oly remegve kél,
Szerény, lehelletfinom, kicsi himnusz,
Csak lélek hallja, csak szívnek zenél.

A mi lánylelkünk is ily zsenge, gyenge,
Tavaszi, selymes, halk harangvirág,
Mely most szelíden remegve regéli
Leánytavaszunk legszebb himnuszát.
A szeretet s jószág himnusza ez,
Melytől megszépül ez a kicsi ünnep,
S ezért reméljük, hogy kedves lesz néktek
Ajándéka meleg leányszívünknek.

GYAN THULA KABINETJE

Vége a válságnak. Bent vagyunk a vízben.

A válság
Már kissé sokáig húzódik,
Ez tisztára gonoszság s álság,
Sőt Pató-Pálság,
Hogy a válság
Meg nem oldódik, sőt halasztódik,
Meg kéne már egyszer oldani ezt,
S nem tűrni, mint török a fezt,
A Ludas Matyi tehát ezennel
Egy megoldási akcióba kezd.

A helyzet kulcsa, eláruljuk mostan,
Egy nénike kezében csörög,
Ki a Royal-kávéházi szorosban
Sötét, bús helyen búsán üldögél,
S ebből, már úgyahogy,
Megél.
Ő gondosan szemléli a hírlapokat,

S készít belőlük kis papírlapokat,
S így egy-két zuglap darabból
Konstatálta végre,
Hogy a politikai béke
Lehetősége merre barangol.

Higgyenek e forrás hitelében,
Ó, higgyék eztet,
Hogy a válság dűlőre vitelében
Csak Gyan Thula lehet
A vég és a kezdet.
Ha ő lesz a miniszterelnök,
S egy programbeszédet elnyög,
Dühében megpukkad a válság,
A provizórium,
A rezolúció
És minden,
Mint a pinty,
Vagy a veréb,
Ha a farka hegyét
Sóval meghintem.

Ezt a sót,
Melyet a válság farka hegyére
Kell hinteni
Megtalálta
Gyan Thulácska,
S nagyot ütött a saját begyére;
Mondván:
Kabinetem most megalakítom tán,
Vagy mi!
Senkit se fogok kihagyni,
Akikből toborzódik
A hithű analfabéta-világ,
S oly dísznövény közéletünkben,
Mint a parkban a - tökvirág.
Szóval ez szép kabinet lesz, kérem,
Mellyel önök elé sietek,
A Royal-nénike
Se nyitogat különb kabinetet!

Hát például
Hadügyminiszter lesz - Turai bácsi,
Mert neki van sarkantyúja,
És cselédszerző akadémiája,
Ha ő a harci trombitáját
A zsebkendőbe kifűjja,
Holtra dagad az ellenség mája,
S ha ő lóra ül, azaz a - Lórirra,
A papagájra,

Vész már minden nációra,
Zsidóra s gájra.

A kultusztárcát
Magam én, Gyan Thula, látom el,
Ajkacsám kéjjel tátom el,
Ha valami kulturügy elém kerül,
Ellátom a baját emberül,
Arra több kultúr-hajnal nem derül,
Ha egyszer hasába nyitok,
Úgy tönkre lesz menve,
Mint szép regényem: a Titok.

Hortobágyi miniszter címmel
A földművelési hatáskört
Szentesi bácsinak nyújtom át,
Mert ő tenyészt legtöbb ökört,
S más ilyen zsíros izéket,
Miknek érdeke a Hortobágy-ügyben
Bög és rőfög és béget,
Ő a Hortobágyot
Mindig is hasznosítani vágyott,
Persze a saját érdekében,
Neki Fortuna istennő az ángya
- S az ángya térdeképpen
Illeti őt a Hortobágy éppen.

Belügyi tárca címen
Révike Nácika kapja
A panama-szaglászati teret,
Mert ő a becsület apja,
S a csatornákról cikkezni szeret.
A multkor például megírta,
Hogy a saját bélcsatornáját,
A kutya-fáját!
Ha örökdőn nem vigyázott volna,
Szintén el.....ák volna.

Kereskedelmi miniszter
Libakeni Albertke lenne,
Aki a közgazdaságért
Tűzbe, sőt - Nizzába menne!
Ő mindent parcellázni fog,
S ha idefent már nem lesz dolga,
Belzebúb
Barátságos parcellázásra hívja
A legsárgább pokolba.

Végül
Nem lehet meg a kabinetem
Németh András nélkül,
S bár a közönség belekékül,

Ő lesz, aki a külügy macskáját
Feltálatja finom külügyi nyúlak,
A diplomáciai pancsok
Keverésében
E vendéglői mancsok
Majd pompásan kutyulnak.
S ha Európa
Beveszi e külügyi főztöt,
Hátralévő napja nem lesz túlsok,
Beadja a kulcsot,
S az örök béke ügye győzött.

Ez lesz a Gyan Thula kabinetje,
S ha a vállalkozásnak
Nem lesz jó kimenetje,
Gyan Thula nem sárgul epébe,
Egyszerűen belényúl
A regényírói zsebébe,
S elővesz egy adag regényt,
Beadja kabinetjének,
S megmérgezi szegényt.

EGY PAD ELÉGIÁJA

Én pad vagyok, és sok a bánatom,
Egész pad lényem belekábul,
Elvégre kérem, bár fábul faragtak,
Én se vagyok egészen fábul.

A Nagyerdőn most, tetszik tudni,
Tavaszdodik, s engemet kitettek,
S most rám ül boldog és boldogtalan,
Nett nők és kevésbé nettek.

A nők miatt még nem is volna baj,
De urak miatt tör a frász ki,
A minap például rámdült szerényen
A kecses és molett Révi Náci.

Sőt nemcsak rám ült, hanem rám is állt,
És tartott önmagának egy beszédet,
A frázis-hasznosításról
Szavalt ott egy pár rettentő szépet.

A frázis szerinte az a Hortobágy,
Amit egyedül hasznosítani szabad,
Figyelmesen hallgatták Nácit
A tücskök s bogarak a pad alatt.

Aztán amikor elment Náci,
Jött oda nekem a nőegylet,
Rámült és így szólt: most divat a zsúr,
Tartsunk hát mink is egyet.

Gyerekek, félévtől lefelé
Dsiggeltek rajtam s kupléztak emellett,
Öreg, viharvert pad vagyok,
De bevallom: pirulnom kellett.

Hej, bajos, nagyon bajos az élet,
Furcsa a világ így tavasz fele,
Most nyit a gyerekzsúr s Náci s a szerelem,
Az ember megbolondulhat bele.

HÚSVÉTI VERSIKE

Alászolgája!
A Ludas Matyi-pálya,
Isten bizony nehéz e' -
Erre nézve
Nem lehet senkinek aggálya,
A legaggabb gáncsolók agg mája
Se irigyelheti eztet
A szomorú keresztet.

Például kérem,
Most is meg kell őrizni
A hidegvérem,
Mikor e szép áprilisi télbe
Arra vagyok ítélve,
Hogy ahelyett, hogy korcsolyát öltve
Kisiklanék a nagyerdei zöldbé,
Hogy részint gyöngyvirágot szedjek ottan,
S részint ott maradjak megfagyottan,
Mint az ismeretes megfagyott gyermek,
Ahelyett a sors azzal ver meg,
Hogy húsvéti verseket ontsak,
Holott jó alkalmi verset,
Zápot s fanyarat s nyerset
Gyan Thula versírója ont csak.

Hát itt a húsvét, alleluja!
És ilyenkor öntözködni szokás,
S az ezüstbokás
Verőfény táncol az emberek szívében,
S a tavaszi veréb dudolász a fákon,
Mint valami kis szárnyas furulya,
S a télkabátot zálogba vágom,
S randevúra hívom az ideálom
- És a többi, satöbbi, satöbbi,

Amit már nem szokás
Senkinek az orrára kötni.

Persze, persze,
Így kéne tenni,
Jaj, de így tenni
Kinek van mersze?
Az ember akárhová gukkerez föl,
Az égen viharfelhő feketél,
És minden házereszből
Jégcsapot csapol a tavaszi szél,
Jaj bizony,
A tavasznak kámpec!
Fordított világ ez,
Baj s iszony,
Kámpec a húsvétnak
És a randevúnak,
Szívünket albérletbe
Ki kell adni
A randa búnak.

A KÖRKÉRDÉS

Kiküldött a szerkesztő úr engem,
Aszongya:
Hallja, maga, Spongya,
Menten
Menjen
S zengjen
A színészek fülébe
Valami húsvéti körkérdést,
Valami furcsát,
Akármit,
Csak körkérdés legyen,
Hogy a konkurrens-újság
Megpukkadjon,
S belőle a fene
Jóízűt egyen.

Menten
El is mentem,
S a fejemet törtem,
Törtem és kentem,
Hogy mi a fenét
Körkérdézzek mostan,
Törtem a fejem,
Törtem és mostam,
De valami szenzációsat
Nem tudtam kiszelni,
Milyen körkérdéssel kéne

A húsvéti számot
Cifrára meszelni.
Hopp! de végre
Hálásan pislogtam az égre,
Mert a körkérdés,
Mint a derült
Égből a villám,
Egyszerre
Eszembe penderült.

Felkerestem a színészeket,
S feltettem nekik
A körkérdést nagykomolyan,
Mert illik,
Hogy ilyenkor az ember
Komoly arcot öltson:
Mondja, kedves művész úr,
Nem volna-e
Tíz koronája kölcsön?

Csak az a baj,
Hogy mind nagyon
Egyformán feleltek.
S hogy mit feleltek?
Most kezdek ám hatolni és ötölni!
Nos, hogy mit feleltek?
Hát, hát - azt nem lehet leközoelni.

POLITIKAI CIKKEK

Akárki akármit is mond,
Nekem tetszett az a cikk rútul,
Amit a home rule-rul
Írt Kúti Zsigmond
A Gyan Thula lapocskájába.
S lelkem lapockájába
Az a cikk is jólesően öklelt,
Melynek alapul az a szép ötlet
Szolgált,
Hogy a magyar válság dolgát
A Gyan Thula cikkírója,
Kinek még nemrégiben pólya
Lehetett cikkírói frakkja,
A Titanic esetével
Egy rangsorozatba rakja.

Ezek után nem is csodálnám,
Ha például Horváth Kálmán
Ahelyett, hogy a Leányvásárban dalol,
Pénzügyminiszter lenne menten,
S értekezést írni volna kedvem,

Mely erre a kérdésre: Hol van
A helyzet kulcsa mostanában?
Azt felelné lágyan,
Hogy Gyan Thulánál,
Azaz a Holdban,
Ott van.

ÚJ SZIVADAR-KERINGŐ

Én vagyok a Szivadar,
Hiszen tetszik tudni,
Tudományban ki akar
Velem versenyt futni?
Aki akar, megjárja,
Tartom a rekordot,
Szivadarnak nincs párja,
Aranyérmet hordok.

Aranyérmem van nekem,
A frázis-gyártásból,
A fülem se látszik ki
A frázis-mártásból.
Frázis-mártás, drága szósz,
Boci-boci tarka,
Nesze semmi, fogd meg jól:
Itt a helyzet farka.

Itt a helyzet farka, hopp!
A kezemben tartom,
Bölcsességtől kireped
Maholnap a tarkóm,
Hogy miért van pénzválság,
Most megmagyarázom,
Csak titeket majd a görcs
Ettől ki ne rázzon!

Hát azért van pénzválság,
Boci-boci tarka,
Mivel kormányt szorongat
A Justh-pártnak marka,
Ellenben a kormánynak
Ha szépen bedülnénk,
Mostan a pénzpiacon
Szilárdabban ülnénk.

Ujjé! ugye megmondtam,
Justhék neszenektek,
Bölcs szavaim súlyától
Most már szünjete meg,
Csodáljátok Szivadart
Mindig mozgott-izgett,

S bölcsen még ott is vakart
Ahol sohse viszket.

Önnön nagyságom előtt
Leborulok hasra,
Agyvelő van abban is,
És nem profán laska,
Agyvelő van mindenütt
A testembe tömve,
Lábszáramba, lépembe
És a - könyökömbé.

Azért vagyok ilyen bölcs,
Boci-boci tarka,
Azért van a kezemben
A helyzetnek farka,
Csűröm szegényt s csavarom,
Hogy nagyokat nyekken,
Ha közgazdász-ihlettel
A bölcsesség megken.

S tudják-e, hogy mi is lesz
Mindennek a vége?
Hát erről is referál
E közgazdász-gége.
Vége az lesz, hogy önök
Sorra megpukkadnak,
Nekem viszont a kormányok
Tán egy ordót adnak.

NÉMETH ANDRÁS TAVASZI VERSEIBŐL

Most kezdődik a tavasz,
Rügyeznek a bokrok,
Kivirulnak kereken
A saláta-csokrok,
Kivirul az arcom is,
Azazhogy a képem,
S a tavaszi túszeppet
Örvendezve lépem.

A tavaszi túszeppet,
A tavaszi táncot,
Úgy járom én, hogy hozok
Egy beteg fináncot,
Zöld ruháját lehúzó,
Szétmetélem szépen,
S tavaszi spenót gyanánt
Feltálalom lében.

Beadom a vendégnek,
És amikor látom,

Hogy egy kicsit elájul
Bús pasas barátom,
Hozatok egy giesshüblit
Fellocsolni őtet,
S mert giesshüblim vitriol,
Nem ájuldoz többet.

S ha a pasim odalessz
Gyomormérgezésben,
Hullájára felugrok
Táncot ropni szépen,
A tavaszi túszteppet
Úgy járom el én itt,
Hogy a szegény pasasnak
Szétrugom a bélit.

S hogyha önök azt kérdik,
Mi a céloom evvel,
Azt is elárulom én,
Hogy szívem mit tervel,
Azért űzöm ezt a szép
Vendégölő sportot,
Hogy megvalósítsak egy
Nagy étlap-reformot!

Eddig ugyebár, kérem,
Az volt divat nálam,
Hogy a nyúlpaprikást én
Macskából csináltam.
De belátom, unalmas
Ez a régi trükköm,
Valami új, szép „fogást”
Kell immár „kisütnöm”.

Macska helyett most tehát
Vendéget öldöklök,
S hogyha majd a kosztomtól
Egy vendég megdöglött,
Jégre teszem, s hat hétig
Megaszalom ottan,
Aztán majd feltálalom
Gulyásnak nyugodtan.

Lesz menümon „főtt gentry”,
S lesz majd „sült paraszt” ott,
Így fogok én kimérni
Szenzációs kosztot.
Hej, vendégek, hej, pasik!
Gyertek tehát, gyertek!
Tavaszi vendéglómbe
Gyertek, hogyha - mertek!

HISTÓRIÁS ÉNEK A SZÍNIDIREKTOROK SZOMORÚ HARCÁRÓL

Régi igazság, hogy az üstökös csillag
Háborút jelent az, ha az égre ballag.
Az üstökös után, bár kicsit megkésve,
Ki is nyílt minálunk a háború kése.

Hej, ez a háború iszonyatos bús ám,
Melyről most zengni fog zord éneket múzsám,
Nem afféle pity tripoliszi harc ez,
A honfi-szívekbe iszonyúbban mart ez.

Mert mikor a török az olaszba döfköd,
Vagy mikor a japán az oroszra köpköd,
Mi ez ahhoz képest, mikor két direktor
Tépázza meg egymást, s a vérük direkt forr.

Jó Zilahy Gyula vala egyik részen,
Nyilatkozat-kardját kihúzta merészen;
Másik részen vala Mikulás Erdélyi,
Ő is bátor vala, azaz nem mert - félni!

Szörnyű vala nézni, mikor összecsaptak,
Volt dolga huszonnégy vidéki hírlapnak,
Szenzációs cikkek címe volt ökölnyi,
Így indultak ők el színdirektort ölnyi.

Legelül robogott Nagyváradi Napló,
Fülibe volt dugva három tüzes tapló.
Erdélyi Mikulás úr lovagolt a hátán,
Kaján volt s fölényes, mint egy trotthi sátán.

Utána robogott a bösz harci ménnek
Egy bús szürke csacsi, őt zengem most én meg,
Sajtpapír képezte ennek sovány húsát,
S becéző neve volt: Debreczeni Ujság.

Gyan Thula ült nyergén ennek a szürkének,
Gyan Thula! - e névtől ellágyul az ének,
Gyan Thula! - a dicső, híres kofa- király,
Kinek erőssége a nimole-irály.

Felvonult a dísz-hős Frimm-féle mezében,
„Dugóhúzóbogár” búzlótt a kezében,
Köröskörül abroncs vala az ő fején,
Hogy meg ne repedjen a lángéosztól szegény.

A harci kiáltás felzendült most: I-á!
S Gyan a szegény Zsülnek a vérit kiivá,
Erdélyi pedig, hogy nőjön harci kedve,
Magát, mint hőst, direkt bolhákkal csípette.

Dúlt az iszonyú harc hét napokon által,
Szitokkal és bőven kiköpködött nyállal,
Végre megállottak a harcosok bőszen,
És mindenik így szólt: Világos, hogy győztem.

Amaz oroszlánok, akik a mesében
Addig marták egymást májban és vesében,
Amíg mindkettőnek csak a farka maradt,
Azok sem rúgták így a harci port s sarat.

Mikor elfáradtak, harcuk újra kezdték,
Bizony ez okozza majd a világ vesztét,
Mert e színi harcnak tán sose lesz vége,
S ebbe gebed bele majd az Örök Béke.

Stead, aki az Örök Békét könyvbe írta,
Most már tudjuk, mért halt hűvös hullámsírba,
Megsejté e harcot bús próféta-lelke,
S kétségbeesetten ugrott a tengerbe.

Bús időket élünk, jó olvasóm, rettegj
Minden reményeink semmisülve lettek,
Gyan Thula nem nyugszik harccal kél és fekszik,
Bár a kerek világ bele is betegszik.

Nem nyugszik Gyan Thula, sziporkázik s öklel,
Lapja fejét üti tökkel ütött tökkel,
S csak akkor szünteti kissé a vad mámort,
Mikor megcsókolja dr. Révi Nándort.

SZATÍRA-PÁLYÁZAT

Most jön szépen, csendesen, biztosan
Az ugorka-szezon,
Amikor élni nagyon unalmas,
S meghalni viszont rezon.
Első jele ennek,
Mondhatnám úgy is, hogy első fecskéje
A Csokonai-kör pályázata
Szatírára,
Melynek háromszáz kroncsi lesz az ára,
S viszont nem lesz irodalmi becskéje.

Most majd a nálunk található
Nagy írók
Egész nyáron körmölni fognak,
Ha erre gondolok, sírok,
S a könnyeim úgy potyognak,
Oly bájjal, mint a
Szávay Gyula humort író tollából
Az elkeseredett tinta.

Pedig t. közönség, megsúgom önnek,
Hogy felesleges ez a szép pályázat,
Mert akik megérdemlik a díjat,
Azok máris pályáztak.
Pályázott például kitűnő Szávaynk
V.H.O.Sz.-elnöki minőségben,
Mert beleszatírozott szépen
A nagyváradi újságírók belébe,
Megokolván, hogy a váradi sztrájknál
Közbe miért nem lépe -
Hát egyszerűen azért, mert nem küldtek
Deputációt elébe.

S tudni méltóztatnak még azt is tán,
Hogy egy másik nagy író,
Na ja, az a Géczy István,
Az is írt egy szatírárt a múltkor,
A drága!
- Nemzetes asszony szerepelt abban,
Szép zsinóros barchet-nadrágba,
Nagyon jól benne volt a darabban
A népszínműi műfaj szatírája.

S szép szatírárt szerzett a tisztelt mester,
A harmadik nagy író,
Kit homlokon csókolni a múzsa restell,
S akit, ha nem csal a memóriám,
Gyan Thulának hívnak talán,
S akinek az az eredetisége,
Hogy bele tudja írni egy regénybe
A helyesírás egész szatíráját.

De a szatíra-írói pályát
Legszebben mégis K. Tóth Miska járja,
Felhívjuk a Csokonai-kör figyelmét
Az ő korszakos alakjára.
Ha a kör érdemei elaggnak,
S fel akarják frissíteni őket,
Csak válasszák őt meg
Választmányi tagnak.

Ő az iskolai könyvajándékozást
Figurázta ki,
Oly módon, hogy ajándékol
A Magyar Siont rázta ki.
Vagyis egy oly könyvet,
Egy oly könnyed,
Gyerekek való olvasnivalót,
Amit a raktáron már beszótt a pók,
S ami úgy hemzseg a vonzó bájtul,
Hogy ha olvassa valaki,

Hát elájul,
Vagy fülíg reped a szája
Az ásítástul.

Nagyon szép jutalmat érdemel ezért
K. Tóth Miska,
A szatíra-szerző hamiska,
Amért ennyi kultúrbölcsesség
Rekedt beléje,
Adjunk neki is,
Bármibe kerül is,
Félre zsugoriság és félre gond,
Egy díszpéldányban
Díszpókhálós és dísz avas
Magyar Siont.

SZOMORÚ NÓTA A TELEFONRÓL

A fejem fáj, az agyam sajog,
Kínozzák a távbeszélő-bajok.
Hát ez csoda?
Nézzen csak oda.
Mi bámul önre amott a falon,
És hallgassa meg e telefon-dalom.
Az ember gyomra mélyét,
Az epéjét
És a veséjét
Egy piros fonál
Csiklandozza végig, ha telefonál,
Átjárja a szívet, a májat,
S szent zsoltárokra ingerli a száját.
Az okozója ott lóg a falon,
Ő róla zeng e telefon-dalom.
Órákig tart a pillanat,
Míg kaphat ön egy szabad vonalat,
És jön a válasz, nem holnap, még máma:
Foglalt a száma!
Ha nyugtalan ön, és szíve kérges,
A központ hölgye ezt nem érti,
És bájjal kérdi:
Óh, mért oly mérges?
És ha a számért hiába esengett,
A központ kérdi:
Óh, miért is csenget?
Miért oly naiv, és mért oly kába?
Hisz tudja jól, úgyis hiába!
A gond leroskaszt minden vállat,
Ha megvadul e háziállat.
És holtta pusztul minden élő,

Ha kínozza a távbeszélő.
De szíve-lelke bárhogya lázad,
Ajánlatos a vigyázat,
Mert rögtön jön a tette kész,
Zord műszerész,
Ki nem a komisz szekrény hátán
Hasít szíjat,
De kihatja az ön zsebéből -
A telefondíjat!

SZTRÁJK-VERS

Kinyitom, kérem, a lapokat,
De akármerre tapogat
Szemem bátortalan sugára,
Mára
Egyebet sem kapogat,
Csak sztrájk-regét és sztrájk-mesét,
Szíven dő ez minden vesét,
S szelíden guta lapogat.

Persze, önök azt sejtik,
Hogy a versem
Szerényen oly cél felé lejt itt,
Hogy nyersen
A fővárosi nagy sztrájkról dúdoljak,
De átengedem én ezt méltóbb tollnak,
Mit a papíron
Az enyimnél méltóbb Múzsák tolnak,
Na, mit tagadjam?
Ugy-e csak hagyjam
Gyan Thulára e hősi missziót,
Aki, mint pék a kis cipót,
A sztrájkszenzációt úgy dagasztotta,
Hogy édes konyha-stílusa
Sváb-bogárkait beleragasztotta.

Ó, forradalom!
Ma nem rólad forr a dalom,
Ki vérbe mártott
Pemzlivel gyártod
Véresre Pestet,
Vörösre Budát,
Véresre az Estet,
S vörösre Bodát.
Ó, szent pirosító,
Jövő kozmetikája,
Melytől megifjul
A vén világ
Hervadt pofája,

Ó, vérszagú dolga
A forradalomnak,
Orra dalomnak
Nem téged szagol ma!

Másféle sztrájkok
Aggasztanak engem,
Más sztrájkok búját
Zokogva zengem,
Mert ugye kérem,
Szörnyű leírni,
S szörnyű kibírni,
Hogy a Csokonai-kör is sztrájkol,
Már jó egy hete
Nem ad hírt magáról,
Sztrájkol továbbá az új egyetem,
S az is a májamra megy nekem,
Hogy a városi üzletekben,
Óh, mélabús részvétet kérek,
Sztrájkol a vagyonmérleg,
Mert kérem, ennek van-e mása,
23.000 koronát
Fizet a város
A vágóhídi jégaszalásra.

Sztrájkol az idő, sztrájkol a nap,
S a kamatláb s a kávékon a hab,
Barrikádot emel a por és a sár,
S sztrájkol a türelmünk,
Ha villamosra vár,
Sztrájkol a bájos telefon-központ,
S tisztaság-sztrájjal
Reánk a bűvös Pásti-köz ront,
S mert a sztrájkra alkalma nyílt most,
Sztrájkolni látjuk a beismerésben
A böszörményi hitvesgyilkost,
Viszont telítve védügyvédi bájtól,
Dr. Kardos Samu
Védzsenije is sztrájkol.
Sztrájkol a józanészben Tisza Pista,
S hogy valahogy el ne hagyjuk,
Sztrájkol a nyilatkozat-írásban
K. Tóth Miska.

Istenem, mi lesz e sok szörnyű sztrájkból?
Még megérjük, boldog lesz a világ,
Örök pechünk elszégyeli magát,
S okulva a fenti gyönyörű példákból,
Majd ő is sztrájkol.

A REMÉNYHEZ

Földiekkel játszó
Égi tünemény,
Istenségnek látszó
Csalfa, vak remény,
Kit teremtményének
A boldogtalan,
S mint védangyalának
Bókol untalan.
Sima száddal mit kecsegtetsz?
Mért nevetsz felém?
Kétes kedvet mért csepegtetsz
Még most is belém?
Csak maradj magadnak,
Biztatóm valál,
Hittem szép szavadnak,
Mégis megcsalál.

Bronzom sok év edzé,
S karom, a kitárt,
Boldogulva pedzé
A nagy érc-gitárt.
Hozzám búval, nyerssel,
Sorsom nem nyula,
Csak nagynéha verssel
Szávay Gyula.
S néha meg-megkoszorúzott
Koszorús „kör”-öm,
De rám más bú nem borúzott,
Nem ért más öröm,
Egy híját esmértem
Örömmnek még,
Csínos parkot kértem,
S megadá az ég.

Álltam én a kertben,
S megfrissüle az,
Bajszát itt pederte
Siheder-Tavasza,
Dúdolván bokázott
A pázsiton át,
Akác-szirmot rázott
S gyenge orgonát.
Álmodozva esti párok
Lépegettek itt,
Bókot s más kedves virágot
Tépegettek itt.
Fenn a holdba Dávid,
Lenn meg jómagam

Citeráztunk váltig
Nékik boldogan.

Ám e kor, e fáin,
Hol van már ma nap?
Kis orgonafáim
Elszáradtanak,
A kisenyvedt parkon
Kókadt lomb konyul,
Citerázó markom
Ökölbe szorul.
Hull a gyenge pázsitokra
Szemét vegyesen,
Egy-egy rendőr ásitozva
Köpköd hegyesen,
Álmaim a rózsák
S lenge nárciszok,
S itt a gyér fű: strózsák,
Ott hál sár s piszok.

Földiekkel játszó
Csalfa, szép remény:
Örökösnek látszó
E sors! - látom én.
Parkot sohse rendez
Már az én „kör”-öm,
S a szívemre ment ez,
Tovább nem tűröm.
Van most egy szatíra-verseny,
Mit „kör”-öm csinál,
Megírom rá én is versem,
S reményt ez kínál.
Művem téma-terve
Szép „kör”-öm leszen.
Jó tárgy! A díj nyerve!
S parkom rendezem.

A NAGYERDŐ KESERVE

Kiráztam magam egy villanyos-ülésen
Az erdőre, s az erdő súgta: Baj van!
Kisütötték rólam a közgyűlésen,
Hogy a fejemen vaj van,
Mert hivatásom, mint „ingatlan”,
Mivel csak lombjaim ringattam,
Nem töltöttem én be,
S ennél fogva a jövedelmeim
Lágyan ringanak messze kinn,
A sárga, ősmagyar fenébe,
Valahol ott, hol a hortobágyi puszta

Legreálisabb jövedelme:

Délibáb ökelme

Is

Kis

Álmait alussza.

Mért is lettem erdő,

Búsuló, kesergő,

Kompetenciára

Alkalmat adó,

Mért nem lettem inkább

Arany János utcán

Kék tó, tiszta tó?

Kék tó, melyről Révi Náci

Meghatón papol,

S melyet egy utcaseprő is

Hősin lecsapol.

Vagy mért nem lettem én, az árva,

Erdő helyett talán - dalárda,

Mely, mint Komlóssy Imre mondja,

Direkt ontja,

S direkt úzi,

Mint úri passziót,

- A „kulturmissziót”.

Sőt azt se bánám én, szegény,

Ha a főkapitány fején

Lehetnék hat mázsás rendőrsisak.

Amely szerinte

Szinte

Pehelynyi súlyu csak!

Ó! lennék bármi! lennék rózsabimbó,

Lennék méh, sőt egy Gyan Thula regénybe

Grófnak is önfeláldozón lépnék be,

A Csokonai-körbe is bemennék,

Isten bizony!

De ó! iszony!

Csak Nagyerdő ne lennék!

Így kesergett az öreg Nagyerdő,

Mert ő

Önérzetes, és fáj neki nagyon,

Hogy épp ő az a városi vagyon,

Amelynek

Fa-emplőiből akárhogy is fejnek,

Se télen, se tavaszon

Nem tejel semmi haszon.

Sírt a Nagyerdő, ahogy tőle tellett,
Majd rezignáltan szól: Na! és emellett
Engem ért a világon
A legszurkosabb pech kálváriája,
Amin már semmi sem segít:
- Rólam írta a verseit
Szabolcska Mihályka!

GYÁVAY SZULA FÜLE

Istenem, némelyeknek
Mily jó fülük tud lenni!
Például Gyávay Szula úr is
Így tud oly szépen előremenni!
Neki oly kitűnő füle van.
Hogy a füvecske növést is hallja,
S a legtávolabbi rigók dalja
Sem kerüli el fülei tövét,
Sőt „vakerászva” vakarja
E derék tövet -
S ha a kitűnő fül akarja,
Mindent elkövet,
S juszt is
Meghallja azt is,
Hogy az újságírók, a mulyák,
Hogy döngetik,
Hogy röngetik
A Csokonai-kör kapuját.

Mikor mindezt szépen elgondoltam,
A meghatottságtól
Részben félhóltam,
Részben meginterjuváltam
Csokonait a kollégyom sarkán.

Az ősz költő köpött egyet a markán,
Körülkacsintott lopva,
S így ütötte dobra,
Sőt így pengette le az érces húrról,
Hogy a szobra
Mint vélekedik Gyávay Szula úrról:
„Hja, kérem,
Vigyázat!
Az ember úgy vaktában
Véleményt ki nem rázhat!
Csak suttogva beszélek,
Mert félek,
Hogy Gyávay Szula ecsém,
Debrecennek riadó Szulája,
Városunk pohosabbik Gyan Thulája

Meghallja, s szigorú lesz vélem,
S én, a halhatatlan,
Azt túl nem élem.
Hiszen kérem,
Mióta ő a „kör”-öm főtitkárja,
Az én szellemem már hiába várja,
Hogy a „kör”-ömbe bejuthatna-i,
Mert én vagyok, ah, én Csokonai,
Ki lantomat szomorún pöngetem,
Mert legghiábban döngetem
A Csokonai-kör szép kapúját.”
Itt a szobor lenyelte a bűjét,
És kissé vidámabban mondta:

„Bánatomba
Vigasztalást az csöppent csupán,
Hogy drága Szulám, szép kis Szulikám,
E bájos mungó-tulipán
Most egy kicsit már békén hagy, békén,
S a nekivalóbb végén
Fogja meg a dolgot,
Mert toldott-foldott
Poézise szép rigófüttyét,
Mely testvérek közt is
Megér egy fületlen pitykét,
Már nem rám pazarolja,
Hanem a drága
Tisza Pista nadrága
Körül hajlong »mély tisztelettel.«
Én nem is értem,
Miért bántják így szegény Tiszát,
Hiszen az csak nagy érdem,
Hogy általa Szulám szerelme
Vállaimról el lön terelve,
S most a derék tula-Szula
Eddig másra öltött nyelvével
Tisza talpához fordula.”

MELEG VAN

Szervác, Pongrácz, Bonifác, ah,
Tekintetes fagyos szentek,
Ehhez a fene meleghez
Mit szólnak Önök s kendtek?
Már a lüszter is oly súlyos,
Mint az asztrakán felöltő,
És oly elviselhetetlen,
Mint Szula, a drága költő.

Most díszlik virányainkon
Az ugorka s a poloska,
És a nyári ünnepélyek,
Ajaj, ott kinn a Dobosba.

Az Erzsébet-ünnepélyen
Lelkem íme elandalog,
Mennyi hab és hány unalom,
S mennyi Farkas Imre-dalok!

Öt szál vendég zajong hévvel,
Minő siker! S szíven mar a
Világhírű Veres Tóni
Világhírű zenekara.

És a mozi is most bódít,
A filmen alpesi képek,
Viszont lent a nézőtéren
Izzadt barátnőmre lépek.

S kint az utcán mily illatos
Vasárnap a cseléd-korzó,
Mint egy Szávay-távirat,
Izléses és szívet-orzó.

S szebbnél szebb a nyári divat,
Legszebb a szép mungó-truppon
A szájkosár, s Tisza Pistán
A szép svájfolt kényszerzubbony.

S por van, s csend lógatja lábát
A szent Csokonai-körön,
Mely most nem irodalmizál,
S ez a legfőbb nyári öröm.

A MŰBABA

Van már múltáb, van már műfog,
És vannak már műszerek,
Van műfűl, műorr, műgége,
Mindmegannyi műremek!...

Van vízmű, és van mű víz is,
Példa rá a köntösgát,
Ott a vízmű úgy szuperál,
Hogy direkt művizet ad!...

Van azután egy színmű is,
Gyan Thuláé e remek,
Ezt a színműt egy szép műszín:
A frész fene ette meg!...

Van aztán még egyéb mű is,
Például egy elmemű:
Szávi tata távirata:
Talpnyaláshoz elve hű!...

Mind e műveket azonban
Lefőzi egy műremek.
Döderlein professzor műve,
Amely mű egy műgyerek!

Műbabát hoz a műgólya,
Így lesz eztán a divat,
S ez, úgy mondják, a jövőben
Szerelmünkre is kihat.

Műszerelem, műölelés,
Műcsókokból műnemű,
S régimódra születendő
Gyermeünk lesz - parvenű!

KACSA-NÓTA

Kis kacsza fürdik
Fekete tóba,
Szép tintatartóba,
Aztán elindul
Kalandos útra,
Kánikulába,
A Gyan Thulába
S a hírlapokba.

Ismerik urak
És asszonyságok,
A hasábokról
Kedvesen gágog,
Ugorka szezon
Leveit issza,
Ő most alkalmi
Zsurnaliszta,
Ő most a lapok
Főmunkatársa,
A hírlapíró-toll
Őt szúrja nyársra.
Neki örül most
Torontál, Bácska,
Szóval mindenütt ott van
A hírlapokban
A kedves, finom
Nyári kacsácska.

Ilyen kacsá volt,
Kövére, drága,
Mely átrepült a minapába
A völgyeken,
Sőt hegyeken,
Csegén, Hadházon,
Sőt Egyeken,
Hogy meglesz nálunk,
Bármit csinálunk,
Az egyetem.

Ilyen kacsá volt nemkülönben,
Mely megdöbbenést szülhet önben,
Hogy Szávi bácsi,
A csengő-bungó
Apa-mungó,
Már elpártol
A munkapárttól,
S végre,
Esetleg mához öt évre
Az egészen tűrhető
Költők közé lép be.

Hát kérem, ily kacsák keringnek,
Mik legjelesebb jelesinket
Szószba
Mártják.
Kacsá például az is, hogy a kártyát
Kardos Samu utálja,
S hogy Szivadar,
Ha számolni akar,
A cipőit is lerántja.
Holott ez aljas rágalom,
Mert Szivadar,
Ha számolni akar,
Tovább számolni tíznél most se tud még,
S így tisztán jó ki,
Hogy a cipői
Lerántására sincsen semmi szükség.

Na, és itt a legkacsább kacsá,
Az ember ettől elképed,
És olyan képet
Vág,
Mintha önmagát
Vágná
Képen.
Kérem szépen,
Arról van szó,
Egy regésen hangzó
Kacsá arról gágog,

Hogy Révi Náci
A város dolgai körül
Végre
Mindent rendben látott,
S most örül,
S hálásan kacsint az égre.
S belátván, hogy most már
Vége
Küldetésének,
Kukutyinba
Veszi ambíciói útját,
S a város-purifikálást ott kezdi,
Amennyiben
Elkezd ott is - zabot hegyezni.

JÚNIUS 21

Csengő-bongó versikével
Hát köszöntsük a nyarat,
Amely eljött, amely itt van,
Utcáinkban, házainkban,
S most már végre itt marad.

Nem a március van mostan,
Nem van most az április,
Amit hőben most mi élünk,
Megirigyelheti tőlünk
Szicília, Kápri is.

Mostan érik a cseresznye,
Mostan érik meg a meggy,
Most szakítunk klubbal, körrel,
És az ember most gyönyörrel
Főszezonra Tönkre megy.

Demokratán izzaszt a nap,
Úrt, nemest és nem nemest,
És szerelmi lázba kapva
Szüli nekünk napról-napra
A fagyaltost és jegest.

Mire majd a szüret eljön,
Mit várunk nem kevesen,
Vaskarika lesz a fából,
Kenyér addig a buzából,
És belőlünk szerecsen.

Hájas-súlyos mozdulattal
A nagyerdőn steppelünk
S mert játék kell az embernek,
Híjával a lóversenynek,
Gutaütést tippelünk.

Már a híres jobb jövőben,
Minden hitünk odalett,
Csak csodálkozunk veszettül,
Hogy befagy a nagy melegtül
Mindennemű kabarett.

A meleg az egész várost
Múmiává érlelte,
Ebben a nagy hő-hű-hóban
Nem menekülünk olcsóbban,
Mint bifsztekké spékelve.

S akinek a jókedvéből
Még maradt egy cseppecske,
Azt e pompás humor-versem
- Kimondani van ám merszem -
Bizonyosan elvette.

SZENZÁCIÓ!!!

Tisztelt közönség! nagy eset készül,
Készülj rá bátran, hősin, vitézül.

Neked most diszkrétül sugom én meg,
Szenzációt hoz a jövő péntek.

Közénk látogat a doktor Pröhle,
Ah, igen! Közénk ereszkedik ő le.

A színpadra ő kiáll nyalkán,
S elmeséli, hogy milyen is a Balkán.

Ó, hála, Zsül, néked, Zsülikénk, Zsülke!
Hogy agyad e pompás ötletet szülte.

Már régen sírtunk és égtünk lázba,
Hogy Pröhle nem játszik a színházba.

Már régen bögünk, hogy a színpadon
Csak színműveket játszanak agyon.

S epedve várta minden polgár,
Mikor lép fel a szerb meg a bolgár.

S a pénteki műsor egyébként is fényes,
Szigetvári hősös és szenes legényes.

Szinte azt hinné, aki nem szakértő,
Hogy az ügy direkt jóízlést sértő,

Pedig oly édes lesz összekeverve
Szenesék, Pröhle s Szigetvár keserve!

Az ember szíve direkte dagad,
S ha nem dagad, hát nem dagad,

Zsülink ezen fenn nem akad,
- Jó olvasó, kösd fel magad.

A DEBRECENI RUN

Szomorú makáma a háborúról

Tisztelt olvasóm, hallotta-e Ön - hogy már nálunk is megtermett a rön? - Megteremtették pedig ama hölgyek, kik a piacon terebélyeskednek, mint tölgyek, s árnyékukban mint piros mosolygó pofák, almák nevetnek, lévén ők a gyümölcsös kofák. Ők csinálták meg a rönt Debrecenben, s e rön siralmát most Önöknek elzengem.

Rön: azaz angolul írva: run az a szó, mely most szomorun, az újságokból Önre mered, s mely a háborús izgalmból ered. - Rönnek nevezik azt, mikor rohanva s ijedten vágtat mindenki a bankba, hogy azt a pénzt, melynek neve betét - kivegye, minthogy a külügyi helyzet setét, s szánkban baljósan recseg, mint fanyar pászka, ez a rémes név: Prohászka. Szóval azt olvassuk az újságba, hogy már túlságba - megyen -, hogy mindenki csak azért megy a bankba, hogy onnan mindent kivegyen.

Nos, olvasóm, ezennel megsúgom Önnek, hogy már a debreceni bankokba is jönnek rönözni ama fentírt hölgyek, kik félénkek, mint az őz, ám karcsúk, mint a tölgyek, s akikre szigorúan hiába néz a kitűnő bankpénztáros, Bodnár Géza, mert begördülnek bájjal, mint egy régi módi cséza, s vágva egy bús honleányi képet, visszakérlik az egész betétet.

A napokban aztán az történt, kérem, hogy egy ily deli nő beállított fehérén, mert fehérre pingálta a rettegés krétája, s bidermájer bájú ajkain kinyílt a következő szavak bokrétája:

Tekintetes urak, az én szívem tiszta, de adják a húsz forintomat vissza, mert úgy hallom, jön a muszka, a randa, de ne bankóba adják, hanem *aranyba*, mert negyvennyolcra is így vót éppen, jött a muszka, hogy az Isten vágná képen, s megjárta a férjem, tetszett ismerni, az a szegény Jankó, mert attul kezdve nem ért semmit a bankó, pedig Kossuth apánk képe volt ráírva, ez vitte szegény uramat a sírba. Most pedig úgy hallom, megint jön a muszka, úgy olvasta a Kis Újságból a szuszka szomszéd asszony, aki mellettem árul, hogy jön a muszka, a *Péterfiárul*. (Tán Pétervárról? inti a bankpénztáros a nénit.) Egyfene a', kérem, de nem hagyom én itt a kis pízem, hanem viszem haza a kályhalyukba, *tűlem vegye el a muszka, ha tudja*.

Így dühöng már nálunk is a rön, s e bús helyzetben csak egy az öröm, hogy alakuljon a helyzet bármi sötéten, nekem nincs is, kérem, bankbetétem.

VISSZHANG

Mi az, mi szerte a hazában
Üres hordónál különb módra pang?
A (bank).

Mi az, mit összeszedni nem tudok,
Bár falba verjem a homlokomat?
A (kamat).

Mi az, mi délibáb gyanánt övez,
És nincs isteni hatalom,
Amelynek segélyével testet öltön?
A (kölcson).

Hová küldöm az uzsorást,
Míg vigaszt keresek dalba, zenébe?
(Fenébe.)

MEGKÖTIK A BÉKÉT

Londonban végre meglesz a béke,
Jönnek a diplomata s nézik,
Hogy a törökök háta elég kék-e?
Majd eltűnődik a sok moszjő s miszter,
Hogy a kitűnő, drága Berchtold
Kalapos inas-e vagy csak - külügyminiszter?
S te, olvasóm, lesed a tárgyalások végét,
S vígan zokogsz fel egy szép délután:
Ajaj! megkötötték a békét!
Tele lesz ezzel a lapok hasábjai.
Aztán a békekötő népek
Vígán szuronyt szúrnak egymás hasába,
És nem kell félni, hogy egyhamar vége
Lesz a heccnek, mert bár ő közbelépne,
Kezén-lábán *meg lesz kötve* a béke.

ELÉGIA

Elcsapták a fess Auffenberget,
Ah, a bánat tesz most szivünkre
Nyerget.
Mi lesz ez árva, bús hazából,
Ha egy ily nagy hős karrierje
Bezárul?
A milliókat most már kinek adjuk?
Ah, Auffenberg, nagy úr marad utánad,
Nagy lyuk.
S ha már elmentél a sárgába, lásd,
Mért vitted őt is el, a Schemua
Balázst?
S ah, hogyha sorsunk immár úgyse boldog,
Mért nem vitted el őtet is, a drágát,
A Berchtoldot?

ZUHANY

Vígan rikkant a Pasics, a Pasics:
Monarchia! rendre sohse
Utasics, utasics!

Szerb térdeken kivirágzott a retek, a retek,
Én csak mindig kikötőcskét
Szeretek, szeretek!

Szerb homlokon retekből nő a redő, a redő,
Nem ártana egy tengeri
Feredő, feredő!

De a fránya nagy hatalom mind irigy, mind irigy,
Így szólanak: a tengertől
Elerigy, elerigy!

Bánat árnya Pasics retkén átsuhan, átsuhan,
Opasno je, ez nem fürdő,
Csak zuhany, csak zuhany!

FORRADALOM

Forradalomra készül Montenegró,
Én megvallom, örülök ennek,
Bár sejtem, hogy ezért Nikita megró.

Rágondolok, s már is forr a dalom,
Milyen szép lesz, mily hősi, igazi,
Nagyszabású ez a forradalom.

A kies és őszi Podgoricába,
Tudom, hogy nem lesz senki,
Aki gyáván kukoricázna.

Mert bátorságtól viszket e nép karja,
S iszonyú lesz, ha forradalmi lázban
Ősi szokás szerint meg is vakarja.

Büszkén ragyog majd az új koron át
A nagy tett, mikor Nikita fejről
Letépik majd a koronát.

Letépik, s támad győzelmi nagy gajd,
S a *koronából* a hős nép minden tagja
Legalábbis *két fillért* kap majd.

KOKOVCEV

Kokovcev, a kis vutki-flaska,
A háborúról csevege,
Hogy milyen drága csemege
Az ágyú-gombóc s puska poros laska.

Mily jó e hősi lakoma,
Kifejté Kokovcev koma,
S ím, beszédének mi lett a vége,
Váratlanul megjött - a béke.

De azért még nem mondott ő le,
Hanem, mi is telhetne tőle,
Keservébe, de sőt buvába
Beleugrott, zsupsz! - a *dumába*.

SZEZONTÓL SZEZONIG

*Hősköltemény több énekben. - Azért hősköltemény, mert hős lesz,
aki végig meri olvasni. - Saját külön végképp kiküldött tudósítónktól.*

A szезon mint olyan

A szезon tavaly úgy kezdődött,
Ah, míg leírom, a szívem is reszket,
Hogy a Csokonai-kör
És a csütör-
Töki esték váratlan élni kezdtek.

Felolvasott a doktor Pröhle,
S tőle
A fák határozottan elhervadtak.
Megkezdődött az ismert őszi attack:
Jött a csúz, és szólt a nátha:
Hátha
Mi is szétnéznénk a világban,
S erre mindnyájan
Prüszkölni kezdtünk lágyan.

Ah, nyájas olvasóm,
Ki e sorokra megadón tekintesz,
Ugye, ma is csak így van mindez?

A nátha, a csúz s az egész szезon.
Nyugodj bele - ez az ősi rezon,
Bár most még rosszabbul megy minden,
Laposabb a pénzügyi ború,
Még közelebb jött a háború,
Csapást ránk a sors ostornyele mér,
S a Pröhle tanár úr után
Felolvasott a Baáry Elemér.

Nos, olvasóm, vigasztalásul
Ülj most a kandallóhoz énvelem,
S tűnődjünk el orrt fűjva, könnyet ontva,
Az eliramló furcsa életen.
Nézzük át a szезon történetét,
Az ah-okat és az eh-eket,

A búkat és a pecheket,
Amikből, ugye, most is volt elég.

A tripoliszi bál

Táncmulatságok tekintetében
Az elmúlt szezon feltűnő szépen
Sikerült,
Szép volt, jó volt, sokba került.
Minthogy már rég elhanyagolták
A szegény nagykövetek dolgát,
Hát a jószívű nagyhatalmak
Az első jótékonycélu vigalmat
Az elárvult diplomataék
Felsegélésére adták
Tripolisz összes termeiben.
Meghívtak sok béget s agát,
S táncosának sok kedélyes vendég
Emlékül - otthagya a fogát.
„Sose halunk meg!” - kiáltoztak,
Egymás belét vígan kiszedve,
S a jótékony cél érdekében
Az ügyet a török felülfizette.

Debrecen szezónja

Felbuzdultak erre a szende, szép
Debreceni leányegyletek s hölgyblokkok,
S mert ők sem smokkok,
Még Tripoliszt is túlrendezék.
Mert, istenem, ugyan mit ér,
A tripoliszi csatatér
Ahhoz képest, ahogy kinéz
Hajnal felé a vén Bika,
Mikor lezajlik Debrecenben
A bálók legzajosbika?
Taposott tyúkszem, rongyolt gallér,
Tört pezsgőspalack, gyűrött gavallér,
Szívedben a mámor
Édesbután forr,
S mikor jön a fizetőpincér,
Kinyújtod az ujjad négy princér,
S elbosztonoznál, mint - a kámfor.

A balkáni bál

és Máthé Gyula

Viszont az idei idény
Is szép lett. Örömeit én
Hadd sírom el, jött Nikita
Egy háborúsát rikita
Lelőtt egy szép török határfináncot,

S erre a Balkán
Rákezdte nyalkán,
Amíg el nem únta, a táncot.
Nézi Európa, s szegény feje reszket,
De én csak nevetem eztet,
Mert a kitűnő *Máthé* Gyula
Hősi bátorságra gyula,
S itthagya a színtársulatot,
Nagyszerű békeakcióba fog.
Lemegy szépen a balkáni harctérre,
S piros arccal, mint egy pipacs,
Kijelenti, hogy az egész Balkán
Ripacs.
Erre a Balkán nagy ijedtséget fejt ki,
Szerbia a kikötőt elejti,
A szegény, megoperált Prohászka
Kebléből kitör egy fohászka,
S csend lesz.
Több táncvigalmat az idén,
Hálistennek senki se rendez.

KARÁCSONYI EMLÉK

Itt volt, elment a szép karácsony,
S amíg itt volt, jó kosztón éltünk,
Cukron, fűgén, mákos kalácson.
Hozott diót, mogyorót, smukkot,
Új százkoronás is volt nála,
De erről alig szólt egy kukkot.
Hogy a pénzügy is derűt öltön,
Adott az osztrák - magyar banknak
Húsz koronát - aranyban! - kölcsön.
És hozott új választó-listát.
Mely szerint csak Lukács szavazhat,
S megválaszthatja Tisza Pistát.
A Béke is, e bús egyénke,
Jött volna vele, ám egy hídon
A strázsa belelőtt szegénybe.
Örült Prohászka is Prizrendbe,
Az udvarias szerb kormánytól
Egy sérvkötőt kapott prezentbe.
Szóval a karácsony sok kincsét
Megkaptuk és ami a legfőbb,
Meggűnt a fűtőanyag-inség.

Ez üdvöt zengem el ma számmal:
Egész télen fűthetünk majd
Egy-egy dús - karácsonyi számmal!

ÚJÉV REGGELE

Véget ért a
Szilveszter-éji szender.
Felkelne az ember.
De nem mer.

Mert jön a kenetes
Basszusú szemetes.

És jön a gyászos
Szopránu gázos.

Jön a májfoltos
Sarki boltos.

Sőt, jön a bordó
Orrú levélhordó.

Jönni nem restel
Hajlongó testtel
Uram s parancsolóm:
A házmester.

Vele jön nyájas kibice,
A vice.

Jó és belém kíván sokat
A nő, aki rám mosogat.

Jön vidáman a szabószámla,
S arcáról a bőr le nem hámla.

Jön bús, fekete sál alatt
A temetési vállalat.

S jön az olcsóságmentes
Hentes.

És buékot nyihogat, ó,
Minden páholynyitogató.

Fiákeres és ószeres
Reámborulnak: ó, szeress!

És jön emez, és jön amaz,
És jön háromszor ugyanaz.

S jönnek tizezren.
S ájultan fekszem.

S tolongnak vadul
Az ágyam körül,
S direkt mind az én
Újévemnek örül.

Nyüzsögnek zsúfolt rendben
A széken, asztalon, kredencen
És a sézlongon.

És keresztül a sok tolongón
Hozzám jutni alig tudá
A guta.

KILÉPNI

A munkapártot
Nem mondhatom épnek,
Amennyiben a tagjai
Sorban kilépnek.

Napról-napra nő
A kilépési lista,
S ezen bizonyára búsul
Tisza Pista.

De én tudom, hogy nem sokáig
Fog habozni Tisza, a zordon,
Hanem eszébe fog majd jutni
A Pavlik-féle kordon.

A kordon eddig arra volt jó,
Hogy körülállja a házat szépen,
És Pavlik ne engedje meg,
Hogy oda valaki belépjen.

Olyan egyszerű a dolog,
Mint meghámozni egy narancsot,
Tisza majd odaszól Pavliknak,
S kiad neki egy új parancsot.

A házban bent ülnek a mungók,
S számuk ezentúl nem apad,
Mert ezentúl a parlamentből
Kilépni sem lesz szabad!

PAVLIK ÜRÍT

Örülsz-e, elvtárs, kenyeres olvasóm?
Nagy jókedvedben fogsz-e madarat?
Hallod-e, hallod-e, hallod-e!
A Pavlik megmarad!

Micsoda vívmány! - áldjuk meg Tiszát,
És lehetőleg mind a két kezünkkel!
Mert íme nem lesz parlamenti őrség,
Ó, ennyi kéjt hogyan is élvezünk el?
Nem lesz darabont-őrség, csak a Pavlik marad,
Ez a kecses rendőr-gazella-termet,
Hallod-e, hallod-e, hallod-e,
Ő üríti ki hétfőn is a termet.
Olyan lesz, mint egy bankett, feláll Pavlik,
S mond egy tósztot: Kérem, nincs klotür itten,
De engedjék meg, hogy e termet
„Tisza egészségére ürítsem!”

SZÓLT EGY ÚR

...És szólt egy úr, aki csak ritkán viccel,
Bár jelenleg igazságügyminiszter.
Szólt, és a szívünk ettől kéjteli:
Leszek miniszter, s ha kell, éjjeli!
Bársonyszékemen, mint egy bíbor kancsón,
Merengek, s osztom szelíden parancsom.
Viruljanak a rendőri erények,
S a detektívek legyenek serények.
A Népszavának mondok egy halt wer dát,
S el kell kobozni, mint egykor Haverdát.
És aki balgán tüntetéshez nyúlna,
Oszoljon fel, s legyen e célból hullá.
Ezt kívánom, bölcsen, éjjelin, szépen,
S persze csak a „törvények keretében”.
Így szólt egy úr, aki csak ritkán viccel,
Bár jelenleg igazságügyminiszter.

AZ IFJÚ TÖRÖK ESETE

Allah nagy úr, és Mohammed örök,
Hazament egyszer az *ifjú török*.
Hátul a sarka, és elől az orra,
Ment, ment, de otthon zárva volt a *porta*.
S hallja, hogy nejét, szép Drinápolyt nyalkán
Csábítgatja ott bent a fránya Balkán.
Az ifjú török szólt: ez nem öröm,
A *fényes kaput* rájuk betöröm.

A fényes kaput ő tényleg betörte,
És elsárgult dühében, mint egy körte.
Ó, olvasóm, ezt néked nem kívánom,
Neje épp csalta őtet a - *divánon*.
És szólt a török: e tény búsító.
Szólt s úgy tett, mint az egyszeri zsidó.
Mást mit tehetett? egy cifrát kívánt,
S büntetésül kidobta a - *divánt!*

BALKÁNI FARSANG

- *Báli refeláda* -

Hétfőn este hét órakor
Véget ér a fegyverszünet.
S pont hét óra harminc perckor
Vezénylik az első tüzet.

Nyolc órakor: ágyudörgés,
Fél kilenckor: offenzíva,
A balkáni ünnepélyre
Meg van minden állam híva.

Háromnegyed kilenc óra:
A gépfegyverek ideje,
Mikor is a puskatűzben
Elvész az emberek feje.

Kilenc óra: felvonulás,
Török, görög, bulgár, arab...
Tíz órakor: bankett, melynél
Három ezred fűbe harap.

Tizenegykor: ropogós tánc,
Melyhez kétszáz ágyut húznak,
Éjfélkor egy falu népet
Humanizmussal megnyúznak.

Ezután jön a szünóra,
Lábnál pihen puska, kopja,
S kisúl, hogy az élelmezést
Valahol, valaki lopja.

Egy órakor új riadó,
Vöröskereszt buzgón ápol,
Most dől el majd, hogy kié lesz
Szemrevaló, szép Drinápoly.

Félháromkor szól a török:
„Izzet basa, ne hagyd magad!”...
Háromkor: egy sereg ember
Puskaportól földhöz ragad.

Négy órakor, hajnaltájba,
Ostromolják a nagy sáncot,
Körülbelül ötkor, hatkor
Kezdek el a haláltáncot.

Mindehhez az emberiség
Külpolitikából juta.
Amit tehát minél előbb
Hatszor üssön meg a guta.

HÚSVÉTI APOTEÓZIS

A Nagyerdőn vagyunk! A viztorony mellett.

NYUSZIK KARA *(üdvözli a felkelő napot).*

Mi vagyunk a nyuszikák,
Rajtunk gyönyör uszik át,
Ma fog a húsvét lefolyni,
Ma fogunk, ma fogunk
Piros tojásokat tojni.
Megírta az Én Újságom
Szép húsvéti száma,
Tojunk egy szép piros tojást
Mindenkinek máma.
Mindenki kap egy szép tojást,
Nem vagyunk mi meddők,
Még Prohászka is kap tőlünk
Egyet avagy kettőt.

PROHÁSZKA HANGJA *(a távolból).*

Rátok gondolok, nyulacskák,
S kél bennem fohászka,
A távolból áldást küld a
Búcsúzó Prohászka.
Áldott legyen tojásokatok
Sárgája s fehérje,
Tojzatok egy piros tojást
A szerbek fejére.

*Hajnali görögtűz. A nyuszikák tojnak. A viztorony orma zengeni
kezd, mint Memnon szobra Egyiptomban, s ő is köszönti a hajnalt.*

A VÍZTORONY:

Felépültem végre
Pótadói pízból,
De testemben nem megy
Sehoggyse a víz föl.
Na de csakhoggy felépültem,
Kint vagyok a vízből.
Csak egy nagy súlya nyom
Engemet a gondnak:
Mért van nekem olyan ormom,

Mint amilyen Párizsban van
A nagy Pantheonnak?

AZ ALKOTÓ SZAVA *(t.i. a víztorony alkotójáé):*

Ne nyomjon tégedet
Nagy súlya a gondnak,
Pantheonnak kell lennie
A jó víztoronynak:
Beléd lesz majd sok városi
Vívmányunk temetve,
Nagyszerűen illenek majd
A te - vízfejedbe.

A HÚSVÉT NEMTŐJE:

De most kezdődjék a locsolkodás,
Az ősi szertartás! Jó víztorony,
Loccsants a légbe enyhe vízszugárt,
Locsold le például a szürke port,
Mit Debrecenben szellők szárnya hord.

A VÍZTORONY *(búsan):*

Szép az, amit kegyed izen,
De kevés ahhoz az én kis vizem.

NEMTŐ:

S nyulacskák, ti is legyetek serények,
Viruljanak a nyuszika-erények,
Lustálkodni egyőtöket se lássak,
- Költsétek ki az ajándékokat,
Amit majd örömmel fogad
És elküld sok nagy férfiú egymásnak.
Igyekeztek nyuszikák:
K. Tóth Mihály úr puszikát
Küldjön Márk Endre bácsinak,
Aki viszont barátilag
A kultúrtanácsnokot lepi meg,
Ez meg prezentet küld a Beöthynek,
És így tovább, körbe-körbe,
Költsetek ki egy új Nemzetes asszonyt
A Csokonai-körbe.
Csináljatok sok ilyen kedves dolgot,
Legyen Debrecen végre boldog.

*Tableaux! A húsvét végleg felvirrad. Ünnepi csend,
melyben csak az üzleti élet halk pangása hallik:*

Ping-pang,
Giling-galang.
Ácsi, ácsi.

Húsvétra írta ezt a jó kisgyerekeknek
Torpedó bácsi.

A KURUC-DALOK HITELES SZÖVEGEI

*

Híre járt, hogy Thaly Kálmán nem jól gyűjtötte össze a kuruc-dalokat. Több tudósunk azt állítja, hogy a kuruc-dalok szövege nem eredeti. Ennek a szenzációnak a kapcsán, mint értesülünk, a munkapárt kisütötte, hogy a régi kuruc-dalok voltaképpen labanc-dalok voltak. Néhányat itt közlünk ezekből a helyesbített költeményekből.

1

Az ócska (Lukács) Lászlórul való ének

Mungók, mungók, mungók, haj szegény labancok,
Beh megsötétedett ti fényes napotok.

Óh, gonosz szerencse, óh, keserves óra,
Pártkassza-mezőnek sóval borítója.

Jó Andrássy Gyula, Zichy Aladárral,
Hosszú Apponyi is derék Justh Gyulával,

Esküsznek Désyvel egymásnak kezére
Erős esküvéssel az Lukács vesztére.

Akkoron az Désy Lukács nyomán járván,
Szorítja az örményt az királyi táblán.

Az táblai bírák ott egybengyülének,
Örmény ügyi felett ők széket ülének.

Nosza riporterek, írad sereg diák -
Vérveres tentával az nagy szentenciát:

„Világ példájára az megkívántassék,
Hogy az Désy vádja megbizonyíttassék.”

Hallatára pedig az szentenciának
Nagy Holló Lajosok sűrűn szálldosának.

Nagy Holló Lajosok vígan szálldosának,
És az vezércikkek ekként károgának:

„Kár, kár, kár, kár vala az Lukács Lászlónak
Lenni az örménynek ily só-árulónak.”

- Ezt pedig nem szörzék ezerhétszázttízben,
De az szegény mungók bent vannak a vízben.

2

Bujdo-só ének

Te vagy a legény, Lukács Lászlókám,
Nem olyan mint más, mint Désy Zoltán,
Teremjen hát országunkban sok só, semmi más,
Nem egy fillér, négy millió kell ide, pajtás.

Bujdosó Tisza

Kiállott az Tisza
Mungóvári sáncra,
S reákacsingatott
Magyar Figyelősi
Hírös Herczeg Fráncra:

„Hallod-i te, Fránci,
Bajbul most kirántszi-i?
Ne úgy írd, mint eddig,
Isten tudja, hogy lesz, mint?
Hanem úgy írd: rajta!
Utolsó nagy harcra!
Hej dungó, dungó!
Mégis mungó a mungó!”

- Sós ízű nehéz köd
Mindent búsan beföd,
Az Tisza már sírhat,
Herczeg Fránci írhat,
A mungók kezében
Legörbült a zászló?
Szegény mungótábor...
Hej, te Lukács László!

Hej, te Lukács László,
Laci, Laci tarka,
Hol van szép táborom,
Se füle, se farka.
Most rejá kérdelek,
Álljunk meg egy szóra,
Vagy ha nem egy szóra,
Hát egy marék sóra.

A te árulásod
Meg fogják torolni,
Nekem most már innét
Ki kell vándorolni.

Utál Magyarország,
Utál Erdélyország,
Lemondok már sírván,
Még az gyermekök is
Az sárgába kíván.
Az sárgába kíván.

Így kesergett Tisza
Mungóvári sáncon,
Így botlott át szegény
Lukács Laci bácsin,
Az örmény fináncon...

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

avagy Schwarzék a Nagyerdőn

Madách után szabadon (elővezetve)

I. szín: Ebédlő. Modern, angolos bútorok. Az asztalon egy nagy tálon paradicsom-szós.

ÁDÁM *mint Schwarz és férj;*

ÉVA *mint nej. Tudniillik Schwarznak a neje.*

ÁDÁM

Ó, nő, ha te meg tudnál érteni,
Milyen nehéz nekem ez új szerep,
Ki Fáraó valék a jó Madáchnál
S Danton, satöbbi, s ím most mi vagyok?
Polgár vagyok a híres Debrecenben.
Ó, nőm, ez mindnél rettentőbb szerep,
Mert itten, angyalom, még több a por,
Mint Egyiptomban a nagy szfinx körül,
És itt a nagy Dantonnál is rettentőbb
Forradalmár a deli Révi Náci...
Ó, Éva, nőm, mily szörnyű is a sorsom,
Mily szörnyű az ember tragédiája...

ÉVA *ásítva.*

Kérlek, kedves Ádám, kedves Schwarz, nagyon
unalmas vagy. Direkt olyan unalmas vagy, mintha csak
ugyan az Ember Tragédiáját játszanád az Esterházy-díszletekkel.
Légy szíves, és ne szavaljál te jambusokban, mert
az már egy tisztességes darabban nem divat. Hiszen te nem
akarod megnyerni az akadémiai Kóczán-díjat

ÁDÁM *lemondó keserűséggel.*

Ó, nő, te nem is tudsz megérteni,
Nyilatkozz inkább, hogy mi van ebédre?

ÉVA *büszkén.*

Paradicsom!

ÁDÁM

Paradicsom!

Mereng.

Paradicsom... szivemben
Régmúlt idők szelíd hárfája zeng,
Régmúlt időké, mikor még az éden
Virágos útjain bohón bolyongtam,
S nem ettem még a tudás zord gyümölcsét,
S még nem tudám, mi az, hogy szenvedés,
S mi az, hogy Nikita és Tisza Pista!
De lássuk, nőm, a paradicsomot...

(Kavarja a paradicsom-szószt;

Lucifer, mint bontófésű,

kiemelkedik a tálból. Görögtűz.)

ÁDÁM

De hah, mi ez? Hogy kerül a csuszpájzba
A bontófésű? Te vagy, Lucifer?
Ki minden üdvömet megkeserítet?
Hát már oly sok bolyongás és csalódás
Után ez egyben is csalatkozám,
A házi kosztban?

LUCIFER *kajánul.*

Ember! csalódni örök végzeted!

ÁDÁM *felugrik.*

Vezess új útra engem, Lucifer!

*(Lucifer egy villamosra vezeti Ádámot és Évát,
s kirándulnak a Nagyerdőbe.)*

II. szín: *A Nagyerdőn. Fű, fa, virág és por.*

ÁDÁM *leszáll a villamosról.*

Ah, Lucifer, míg jöttem a vasúton,
Kirázta lelkem és kirázta bélem,
S mikor indultam, ifju Schwarz valék,
S most már az aggkor hava hull fejemre...

LUCIFER

Schwarz, ne panaszkodj, jöttél volna tegnap,
S április hava hullt volna fejedre.

ÁDÁM

Mond, Lucifer, miért nincsen itt elég pad?

LUCIFER

Ne bánts e titkot profán kandiséggel,
Ha így rendelte e város bölcs tanácsa.

ÁDÁM

És mért van még több por, mint odabent,
A város bűzös utcáin vala?

LUCIFER

Hogy el ne feledd: por és hamu vagy,
S mellesleg: még nincsen vízvezeték...

ÉVA

Ó, bár megérném, hogy az is legyen.

LUCIFER

Asszony, hisz Sovárgás a neved.

ÁDÁM

Én mindazáltal megiszom egy spriccert.

LUCIFER

De itt az ára ötszáz korona!

ÉVA

És én letépek egy kicsiny virágot...

LUCIFER

De itt a fűre rálépni tilos!

ÁDÁM *szívből.*

Úgy hát vezess, Lucifer, Debrecenből!

LUCIFER

Vigyázz, könnyelmű szó hagyja el ajkad,
Debrecen után már csak a pokol jön...

ÁDÁM

De hisz a Pokol-mulató megbukott!...

*(Egy rendőr igazolásra szólítja fel a társaságot, s
lángpallossal és tolonckocsin kiűzi őket.)*

(III-ik, IV-ik és V-ik szín következnek. A kirándulást azonban,
mint minden kirándulást, utoléri a zápor, s így ezeket a színeket
is elmossa az eső.)

MÁJUS ELSEJE

Itt van május elseje

Víg a szívem belseje,

Az orgona most szagos,

Karcsú, csinos, nem magos,

S éji szendereken át

Felzendül a szerenád,

Húzza mélán

Szép Kiss Bélám,

S szivarral az agyarin

Húzza derék Magyarim.

Szóval szól a nahtmuzik,

Ellenben az erdőn szólnak

Fűrerek s vidám Zsuzsik.

Bokrok tövén ibolya,

S bokrok tövén selymes fűben

Sok nyújtózó csigolya.

Ó, szép május elseje,

Víg a szívem belseje,

Itt a fecskék

S verebecskék,

S feltámadtak a legyek.

Az idők örök folyóján,

Ah, e szagos, bús folyókán

Lefolyt, tudja-e kegyed?

Egy újabb házbérnegyed.

Ó, szép május elseje,
Víg a szívem belseje,
Most a szende háziúr
Kisdéd tárcámhoz befűr.
És megnőtt a pótagó,
S Lukács is - a sőt adó -
Új létszámot emleget,
Bár Justh így szól: nem lehet!

Ó, szép május elseje,
Víg a szívem belseje,
Im hazánkra ráború'
Újabb Balkán-háború,
Mivelhogya a Nikita
Egy gorombát rikita.
Szól a bús monarchia:
Kérem, ez anarchia!
Fütyöl erre Montenegró.
Berchtold Montenegrót megró,
S Krobotin szól: Einmarschier!
S lesz belőlünk, ah, - fasírt:
Azaz szuronyvagdalék:
Kiloccsant vese-velő,
Ah, örülj most, tartalékos,
S te is, jó népfelkelő.

Ó, szép május elseje,
Víg a szívem belseje,
S hogy e belső örömömnek
Nyomai is legyenek,
Kívánom e víg májusnak,
Hogy a fene egye meg.

Utóirat Nikitához

Jaj, istenem, most egyszerre
Az vetődik az eszembe,
Hogy Nikitát hátha, hátha
Bosszúra az inspirálta,
Hogy róla oly sokat írtam.
Ah, most bánom bűnöm nyíltan,
S míg nem késő, felsohajt
Bús keblem, a horpadó:
Bocsáss meg, ó, Nikitácska,
Nem bánt téged soha többé
szegény, vicces Torpedó.

PÜNKÖSDI GYERMEKNAP

Itt van, nemde,
Ön is vette észre,
A gyermeknap,
Mely terhet ró kendre?

Urnák állnak
Kint az utcasarkon,
S a sarkadra
Lépnek s mondják: pardon!
Úrnők mondják:
„Pardon! álljon meg kegyed,
S ejtsen az urnába
Fillért avagy bankjegyet.”
És az arcunk
Szép lesz, mint a kréta,
Eszünkbejut tegnapelőtről
A margaréta,
Hej,
S búsan lecsügged a fej.
Ámde
A bűn az ember
Könnyen tul ad,
S ismét víg lesz a hangulat,
Mert Borbély Lili,
Ki a táncban cárnő,
S aki a legszebb hacacárnő,
Ellejtí még egyszer
A hacacárét,
S te úgy véled, jó olvasóm,
Hogy nem kár
Az utolsó krajcárért,
Mely zsebedben maradt még ma,
S kiadod azt is
Jótevény célra.
Azonban
A jótevényiségi haszonban
Percentet ad ő is,
A Nagyerdő.
Hol illatos lesz a lég
A sok néptől,
Mint a tepertő,
És elfogy sok sör,
És sok bor is,
És boldog lesz sok káplár
És sok Boris,
És lezajlik
A víg népiünnep,
Lesz sok rúdmászás

És nem kevés
Lepényevés
És egyéb attrakciói
A szent ügynek.
Így a város
Minden lakója
Lerója
A gyermeknapi akciót,
S csak én egyedül képezek
Egy nem ünneplő frakciót.
Ajkamon sóhaj rándul át,
Mert nem tehetek az urnákba,
Legfeljebb, sajnós,
Pár zálogcédulát.

ITT AZ UGORKASZEZON

Kedves Nikita mester,
Örülhet most kelmed,
Mert nem kell csinálni több
Világtörténelmet.
Végigsimít kend
Ölében a kecskén,
És pihennek babérjaikon
Szép kettecskén.

Szerbek s bolgárok
Még egy-kettőt lönek,
De aztán nagy béke
Napjai jönnek.
Széttörik az öreg félholdat
A vén török kiflit,
S mindegyik harap
Belőle egy cipflit.

S mi is hódítottunk, ugye, kérem?
- Mindegy, hogy miképen:
Négy csendőrrel csupán,
Vagy hős attakkal-é?
Mindegy - miénk a szép
Ada-Kaléh.

A londoni reünio is
Leveti a diplomata-rokkot,
Nem játszik a James-palotában
Drukkos tarokkot.
(Eleget játszottak a kövér ásszal,
A Nikitával,
De végül elütötték
Egy albáni királlyal.)

Debrecenben is
Kitört a béke,
A színházügynek egyelőre
Hálisten vége.
Zilahy elment,
S Beöthy még nincsen itt,
Élvezzük az interregnum
Nyugalmas kincseit.
Örülünk, hogy épen maradtunk,
Bár sok szépet nyeltünk,
Az Aranyeső már nem esik,
S a Hacacaré is eltűnt.
Sőt épebben maradtunk,
Semmint véltük,
Még a gyereknapot is
Túléltük.
Este van, feketén bólingat
A szenzációk lombja,
Szépen beleharapunk
Az ugorkaszazonba.
Elringat lomha nyári csend,
S arra se figyelek már,
Hogy a Désy-pörben mit vall
Szegény beteg Elek Pál.

Oly édes is volna
Ez az ugorkás szender,
De meg vagyon írva:
Nem lehet boldog az ember,
Mert sokszor fel-felriadok,
És sokszor úgy szeretnék sírni,
Miről fogok most már, kérem,
E lappal kötött szerződés
Értelmében
Mindennap vicceket írni?

PAVLIK ÉRETTSÉGIJE

A Nagyerdőn most minden berek
Árnyán fiatal emberek
Raja hempereg.
Minden padon
Vergiliuszt fordítják szabadon,
Csak úgy zeng bele a vadon,
S ha arra sétálsz, fülön fog a ritmus,
Másutt meg a logaritmus
Szormorít, s bús
Fizika
Izzik a

Légben.
Amott meg éppen
Egy diák, ki arra csatangol,
Azt biflázza, hogy az angol
Hány gyarmat ura?
Szóval a tájra, a friss harmatura
Rátapos
Hangulatával a vaskalapos
Intézmény: a matura.

E tájon indultam ma turára,
S a maturára
Készülő ifjak közt leltem
Egy ambícióval telten
Járkáló idősebb dzsentlement,
A fasorban fel és lement,
S borongva
Azon tűnődött, hogy a csonka
Parlament
Köbtartalmát hogyan vezesse le?

Pavlik úrhoz - mert ő volt - odaléptem,
S mivel szívből sajnáltam őt,
Segítettem szegényen,
S mondtam: Kérem, mondok egyet,
Ha a csonka parlamentet
Nem tudja *levezetni* kegyed,

Oda se neki!

Egyszerű

Vezesse - ki!

(Valljuk meg szép volt ez tőlem tényleg,
Mert Pavlik általam lesz jeles érett,
De én jó fiú vagyok,
S ezért Tiszától jutalmat nem kérek.)

FEL A BARIKÁDRA

Fel, honfiak, polgárok, talpra!
Itt a dicsőség reggele!

Pardon!

De én ezennel kirántom

Fényes kardom!

S bátran jelentem ki:

Mindenki

Rázza le az összes láncokat,

S csapja be ünnepi lázba

A zálogházba,

Itt a dicsőség reggele!

Itt van, szavamra mondom
Tehát bon ton,
Ha a forradalom zászlóit
Kibontom.

Fel polgárok, összes Schwarzok,
Lángoljanak az arcok,
Mert mi, kik elnyomatunk s üzetünk,
Ma mindenkinek megfizetünk,
Kivéve a Royalban a Kiss Adolfot,
Akinek - mit tagadjam a dolgot -
Tartozom néhány feketével,
Fel, polgártársak, hősi hévvel!

Na!
Kezdődjék népünk rohama
Ma!
Hadd mondja az irigy világ:
Das ist merkwürdig!
Debrecen ismét dicsőségben fürdik!
Tisztelt olvasóm, fel, fel!

Felkelni ne mulassza el,
Mutassa meg, hogy ember a talpán,
S jobban fel tud kelni, mint az albán,
Higgye el, nem hiába sarkalom,
Felkelni itt a legjobb alkalom,
Higgyen e forró dalnak,
Most csinálhat ön
Legolcsóbban forradalmat!
Kár volna elpotyázni, ó!
Itt van, megnyílt
A nagy forradalmi occasió!

Ön elmereng talán
Csekélységem dalán,
S megkérdezendi,
Hogy ezt dalom
Mily alapon zengi?
Nos, ne legyen lázas az érverése,
Íme, csekélységem érvelése:

Nos, tehát nézze,
Önnek most kevés a pénze,
Vízont drága az építőanyag.
Tehát ne legyen hanyag,
Most lépjen tette,
Ne halassza a jövő keddre,
Most kaphat a tanács jóvoltából
Téglából, vasból és fából
Egy ingyen forradalmi barikádot!

Hol?
Hát ahol bontják a Bikát, ott!

LÓVERSENY-DAL

Egy gondolat bánt engemet:
Lóverseny nélkül halni meg!
Elhervadni lassan, mint a remény,
Hogy olcsón kapok fiakkert oda én,
Elfogyni lassan, mint öt koronád,
Amíg kijuthatsz a nagy poron át,
Ne ily halált adj, istenem,
Ne ily halált adj énnekem!
Legyek pálya, min hat ló fut keresztül,
Vagy úrlovas, akit tövestül
Lóhátról a tribünön ülő hölgyre
Egy nagyszabású nyaktörés dönt le,
Legyek tribünhöz kent kovász,
Legyek bús, falnak ment lovász,
Mit bánom én, csak urason
Kint lehessek a Nyulason!

Ha majd a vasárnapi nép
Nyüzsög, s a versenytérre lép
Pirosló arccal s piros toalettben,
És az ajkáról e szent jelszó rebben:
Tippet a népnek!
S ha majd kilépnek
A tribünre az eleven grófok,
S viszont fejünkbe ezer tüzes srófot
Srófol a nap,
S a sok szalmakalap
Virít sárgán, mint jó földben a búza,
És feltűnést kelt a nőknek blúza
S egyebe,
Oh, a szívemet akkor vegye be
Ostromával a lóversenyi láz!

Vigyázz!
Rohanj, bár a bordád kitör,
A totalizátor
Vár,
S már
Indul az iram a starttól,
Bár alig látod dr. Schwarztól,
Aki elibed könyököl,
De egy káromlást kinyögöl,
S mire ennek kifejezést adtál,
Úttesteken át

Fújó paripád
Lemarad, amelyikre fogadtál!

És jön az este,
A villamoson szorul az ember teste,
Tyúkszemeden áll három kövér hentes,
Viszont a kocsi levegőtől mentes,
És szólasz: A frász törje ki nyersen,
Ahol csak van még egy lóverseny,
A fészkes fene egye meg!

S aztán mélabúsan teszed hozzá:
Jövőre megint kimegyek!

A DÉSY-LÁZ

Most, uram, ön, nőtlen vagy házas,
Tudom, csak egy dologtól lázas,
Bolyongjon ön bár nászuton
Egyért töri önt frász, tudom,
Legyen bús özvegy vagy víg szalma,
Tudom, csak ehhez van vonzalma,
Lakjon ön szerényen kalodába,
Vagy lakjon büszke palotába,
Dadogjon ön avagy csak zengjen,
Ússzék lysoformban vagy szennyben,
Üljön nagy avagy csak kis polcon,
Éljen Pesten vagy csak Miskolcon,
Legyen öltönye rongy vagy raglán,
Önt egyért fűti csak harag, lám,
Térjen üdülni a Lidóra,
Vagy térjen át talán zsidóra,
Szeresse ön ámbár a sajtot
S utálja ön ámbár a sajtót,
Bár legyen tévhit kegyeden,
Hogy mégis csak lesz egyetem,
Tegye tönkre bár boltját még ma
A Bika előtt a sok téglá,
Szóval legyen bármi a sorsa,
Az ön létének sava s borsá
A mai szent napon, ugye,
A Désy és Lukács ügye.
Mert most pattan, mint fán a rügy,
Most pattan ki a Désy-ügy,
Sok tanú mindent feltakar,
Sok viszont ápol s eltakar,
Adat, személyi s dologi,
Most gyúl s most izzad Baloghy,
És mostan izzad a Lukács,
Mi lesz? Nyerés-e vagy bukás?

Az idegeken átszalad ma,
Milyen házikót rejt Zalatna?
Ma velünk kérdés enyeleg:
Mit titkolt Bädenben Elek?
Ily kérdéseket csúnyán s szépen
Majd felvetnek a törvényszéken,
De én mondhatom, bár szeretném,
Most se lesz biztos az eredmény,
Mert b. szavamra, énszerintem
Hiába való minden, minden,
Mert nemde, tisztelt olvasó?
Ki tudná azt megmondani,
Hogy hol van a tavalyi só?

HOZZÁ...

Érzelmes költemény

Kedves Lukács,
Ejnye, mit hallok?
Az a sok csúnya tanu bácsi
Mind önre vallott?
Önt szépen belevitte a bajba
A Magyar Banktól a Vajda
S a cvikkeres Sándor Pali,
Aki szigorúbb volt, mint a Bali,
Nem is említve Károlyi grófot,
Aki az ön gyomrába srófolt,
És nem említve Paduch úrt,
Ki önbe szintén beleszúrt.

Hát így van az, lássa,
Megégeti az ember száját
A forró kása.
Már minden kétséget kizár,
Hogy rossz bolt volt a panama-bazár,
És bár semmit se vallott
Jeszenszky és Kazár,
De jött s átgázolt önön, mint egy Pulmann,
Az Ullmann, ah, az Ullmann!
Ajajaj,
Nagy a baj,
Kiderült hogy több az ön fején
A vaj,
Mint a haj,
Jajaj!

Kedves Lukács, ön most több ízben
Beleesett, s bent van a vízben,
És e vízbeesés okából
Direkt só-oldat lett magából,

Mert szó, ami szó,
Most már nem tagadhatja le,
Hogy só, ami só!

De önt ne vágja bú kupán,
Mert vannak még mindig,
Kik önt szánva tekintik,
S önre gondolnak csupán.
Im, önnek bizalmat csicsereg
Helyben is a mungósereg,
S ha ön a fránya Désy-pörbe,
Amint látszik, végképp letörne,
A helyi mungó-frakció
Részéről azonnal megindul
Egy mentőakció.

Ön ugyanis, ha értesülésünk
Nem téves,
Elmúlt már ötven éves,
S így most már, bár sajnós, tudva van,
Hogy önnek némi múltja van,
De mégis tekintve aztat,
Hogy ön a pártkassza körül
Tapasztalatokban gazdag,
Tehát derüljön ki az ön képe,
Mert a helybeli mungók népe
Beprotegálja önt, hadd súgom én meg:
Egy kávéházba - *kasszatündernek!*

AH, VASÁRNAP!

Ülj mellém a villamosba,
Fel van szítva melege,
Minthogy nyüzsgö benne most a
Kirándulók elegye;
Gyere velem a berekbe,
Ott az élv most nem kicsi,
Belelépsz az emberekbe,
Mint Lukácsba a Zichy.

Vár ott buja, szép tenyészet,
Bodza, bürök és kapor
És kocsiktól hevenyészett
Debreceni, drága por.
S van a cukrászdába mostan
Fagylalt is, két szép szelet,
És a spriccer a Dobosban
Langyosabb, mint képzeled.

És a vurstli! oly szép, mint a
Tündéerkert és a mese,
Ing a lenge hajóhinta,
S ring a káplár kedvese,
S káplár úr virzsiniája
Kedves füstöt ver beléd,
Úgyhogy átkot szórsz a tájra,
Hol dohányt mér Verpelét.

S úszhatsz itt ezer gyönyörbe,
Ha a zenét szereted,
Mert füled, e drága görbe,
Hallhat szép hangszereket.
Bögő bűg és verkli károg,
S hacacaré andalog,
És dalolnak a polgárok
S más ily kedves vandalok.

S hogyha éppen elpihennél
Mondjuk egy kedves padon,
Kérlek, mi sem könnyebb ennél,
Ím az éceszt megadom:
Minthogy minden padon ülnek,
Legyen párnád a karod,
És feküdj a fübe, s hűlj meg,
És halj meg, ha akarod.

Szóval, menj, kérlek, a zöldbe,
Erre kér ma halk dalom
A Nagyerdőt üdvözzölj te,
Itt a legjobb alkalom.
Menjete ki sok-sok százan,
Kedveseim, magyarok,
Mily jó lesz! a kávéházban
Végre magam maradok!

VISSZHANG AZ ELŐSZOBÁBAN

Lukács készül a nagy audienciára. A Burg fogadótermének az előszobájában várja, hogy beeresszék. Közben a tükör előtt el próbálja mondani, hogy mit fog rebegni a felséges úr előtt. Mélyen meghajlik a tükör előtt, s izgatottan, drukkolva elkezdi a mondókáját:

Felséges úr! alázattal jelentem,
Hogy a kihallgatáson megjelentem,
Megjelentem ügyemről referálni...

(Itt belekacsint a tükörbe, s ravaszul mormogja az orra alá):

És amit lehet, még kireperálni!
De hol is kezdjem? Alig jutok szóhoz...

(Egy pillanatra elhallgat, s a szoba márványfala ekkor a következő visszhangot zengi vissza):

A VISSZHANG *Sóhoz!*

LUKÁCS (*megrettenve*):

Felség, akaratának hódolok,
Elmondom, hogy volt az a sódolog.
Hát az a Désy... hm... belém kötött,
Hogy én busás üzleteket kötök!
(dühösen) Juj, hogy a görcs a nyelvire szaladna!

A VISSZHANG *Zalatna!*

LUKÁCS (*izzad*).

Pardon! igen! hát hol is hagytam el?
Hát egy napon a Désy szót emel,
S aszongya ez a goromba legény,
Aszongya, hogy a Magyar Bank meg én,
Hogy mink... hm... hm...
(zavarban) Pardon! Szégyellem mondani...

A VISSZHANG *Lemondani!*

LUKÁCS (*ijedten néz a függönyök mögé, reszketve*):

Igen, Felség, lemondok, mert muszáj,
Csak még arról szól e szomorú száj,
Hogy kit ajánlok helyemre utódul!
(lelkesen) Nagy ember ő! Felé hódolva tódul
Hej, huj, a mungók drága tábora,
Övé a záptojások zápora,
(rikkantva) - az alkotmányt felfüggeszti, huj!

A VISSZHANG *Geszti? Pfuj!*

LUKÁCS (*letörten*):

Úgy hát Felséged engedje meg, pardon.
Magamra nézve szükségesnek tartom,
Hogy elmenjek, és hogy Tisza is jöjjön,
Engedje meg tehát Felség, könyörgöm,
Hogy elmenjünk, mert nevünk vád fenébe...

A VISSZHANG *A fenébe!*

Ebben a pillanatban megnyílik az ajtó, s a félig ájult Lukács betántorog a nagy audienciára.

HAGYMA-KOSZORÚ

Egy szó nyilallott a hazán keresztül,
Egy röpke szóban annyi fájdalom,
Remélem is, hogy önöknek ezúttal
Direkt szívükbe váj dalom.
Mi történt? Mily csapás?
Tudják önök, ah urak, s drága delnők?
Persze most maguk azt hiszik,

Hogy én itt azért jajgatok,
Mert Tisza lett miniszterelnök.

Pedig rebegő
Szűmben nem ettől nőtt epekő.
Persze,
Mert mi is van abban, hogy Tiszának
Ilyesmihez is van mersze?
Megvallom, engem nem sodor viharba,
Hogy milyen zsandárok nőnek
A drága Biharba.

És rám az se leverő,
Hogy ez a kapitány, ez a Gerő
Karddal
Akarta dirigálni, hogy milyen
Legyen a parlamenti kardal.
Tisza magát már máskor is me-
Gerőltette,
Kis botrány a sok nagy botrány közt
Gerő tette.

E szenzációk dús halomban
Ne zengjenek ma bús dalomban,
Engem minden hidegen hagy ma.
Ellenben mit szólnak ahhoz, kérem,
Hogy drágább lett a hagyma?
A hagyma, a hagyma,
Érte búm nagy ma,
Hangsúlyozzam azt talán,
Hogy minden művelt család asztalán
E gyengezöld növény mily gyakran
Áll ma?
Én nem hangsúlyozom, csak mondom,
Övé a pálma.

Nos,
Ennélfogva kínos
Feltűnést keltett, hogy mára
Felment a hagyma ára.
És ismertette e tényt,
Kell, hogy szomoru fényt
Vessek gyarló
Népemre, mely direkt pazarló.
Képzeljék, kérem,
Az az értesülésem,
Hogy népem sok millió sarja
Most Tiszát ünnepelni akarja,
S bár ez költséges üzlet,
Minden hagymát összetűznek
Koszorúba, mily szenzáció,

S egy deputáció
Ráfüggeszti
A geszti
Nagy ember feje tetejére.

TISZA KONTRA ZEPPELIN

Bécs ma roppantul örül,
S zajosan özönli körül
Zeppelint,
Kit léghajójával a lég
Elég
Könnyen emelint.
Szóval Zeppelin vígan él
A népszerűség kenyere,
És direkt jól érzi magát
A bécsieknek tenyerén.
Ő az, kiért a gyerekek
Felöltöznek fehérbe,
Viszont a frakkos öregek
Berúgnak érte,
Felköszönti hajlongó testtel
A főpolgármester,
S ő az, kit kebelére rázár,
És megcsókol a császár!

Pedig,
Kérem,
Én nem is értem,
Zeppelin miért hetvenkedik?
Én ilyesmit gondolok:
Hát olyan körmönfont dolog
Egy rongyos léghajó?
Na jó,
Én elhiszem most iziben,
Hogy a langyos levegőbe
Oly könnyen lebeg ő be,
Mint hal úszik a viziben,
S hogy könnyen lendíti a szárnya,
Bár hajója egy nagy kaszánya.

Na jó,
Ez mind igaz,
De jegyezzük meg, hogy nem mindig az
Az ünneplések méltó tárgya,
Kiért a nép torkát kitárja.
Én nem vagyok irigy,
De így,
Bár ő az, kit ünnepel ünnep,
Azt mondanám a Zeppelinnek:

Kuss!
Bécsben ma nem maga
A fő aviatikus!
Mert ma ment fel a Burgba
Egy kiváló úrka,
Akihez mérve, lássa ön be,
A maga gömbje
Csak egy szerény hurka,
Mert ez az úr
A Tisza!
Abbiz a!
Ő ugyan - mert a helyzet kritikus -
Titkolja, hogy ő aviatikus,
De kedves Zeppelin, majd nézze meg,
Az az idő már közeleg,
Hogy sikerül neki összeköpnülni
A kabinetjét, s dühöngeni kezd,
Kedves Zeppelin, majd nézze meg ezt,
Hogy fog Tisza a sárgába - *röpnülni*!

A BÉKE ÁLLÁST KERES

A vérnek is jó dolga lesz
Végre,
Amennyiben nem kell neki többet
Kiáltani az égre,
És nem kell neki, mint eddig,
Egyik keddtől a másik keddig
Véres attackokban
Omolni patakokban.
Viszont
Bennünk az sem kelt több iszonyt,
Hogy Bulgária s Szerbia
Elmérgezik a viszonyt.
Kinyílnak nyalkán
A béke szirmai,
S összebékül a Balkán,
Mint a színészek és az Irmái,
Meggzúnnak az összes zavarok,
S elnyúhetetlen lesz
A békepálma,
Mint a Palma-
Cipősarok.
Béke lesz odakinn
A külföldön,
A szegény béke csak nálunk
Ül földön,
Mert rendcsinálás végett
Kirántotta alóla a széket

Tisza István,
Akit önök előtt jellemeznem
Felesleges is tán.

A béke szomorúan felnyögött,
Felkelt s otthagyta
A miniszterelnököt,
S most facéran teng-leng,
S állást keres,
S mivel ez feltétlenül sikeres,
Lapunkba
Kérdezett, hogy hol akadna
Számára munka?

Lapunk zártakor értesülök,
Hogy valóra vált
A béke reménye,
S állást talált.
Lukács László táviratilag
Hívatta meg,
Hogy ha már úgyis teng és leng a béke,
Lengjen ezentúl
A Lukács-kormány hamvai felett.
Most aztán csak azt várják
E szerény rimek,
Hogy az irigy Tisza hasonló célból
A békét mikor rendeli meg?

ORSZÁGOS ESŐ

Olvasóim, bús magyarok,
Miránk csupa pech agyarog,
Mivel
Az idei nyár mivelünk
Borzasztó dolgokat mivel,
S mi viszont káromkodást mivelünk.

*

Mert ez a nyár,
Ah, direkt rettenetes ő,
Először is jött övele
Egy kedves,
Nedves
Országos eső.
Negyven napig ömlött s csepergett,
És naponta
Pont a
Nyakunkba pergett,
Vígan a gerincünkbe kúszott,
Emlékül tett bele egy csúzt,
S torkunkhoz való viszonyának

Szintén következménye lett:
Mert torkunk, a bohó torok,
Egy gyíknak adott életet.

Katarrhust kapott minden gége,
És náthás lett az orrunk vége,
S kérem szépen,
Az imént éppen
A Tátrából is kaptam egy lapot,
Melyben a lomnici csúcs írja,
Hogy ezt az időt ő se bírja,
S a szegény csúcs
Direkt csúcs hurutot kapott.

*

S a korzó csupa sárvíz,
Eláznak a hölgyek,
S az alföld csupa árvíz,
Eláznak a völgyek,
A Tisza, az ismert nevű folyam,
Egész komolyan
Utánozza a másik Tiszát,
És mindent túlzásba visz át,
Gátat tör, rombol, zúg, ropog,
A félföldön átrobog,
S miatta nem lesz aratás.
De legfőbb elemi csapás,
Valljuk be, mégis csak az lenne,
Ha a Tisza
Díszpolgárként ömölne Debrecenbe.

*

S a sok esőben az se csoda,
Ha több ízben,
Debrecen színészei is
Benne maradtak a vízben.
Mert bár kitűnő hely
Nyiregyháza,
Ott a színnek
Nem megy háza,
S így, kedves olvasóm,
Olvasók bátra,
Ne ijedj meg,
De nem maradt más hátra,
Visszajött a társulat
S jobb bevételt itt keres ő,
S az országos eső után, jaj,
Újra itt lesz
Zerkovitztól az Aranyeső!

A NYARALÓ BÚJA

Mint te, ah, nyájas olvasom,
Az újságokat olvasom,
S mint te, elébb csak lapozok,
De aztán már galoppozok,
Átnyargalom a lapokat,
Szemem lázasan tapogat:
Szép vaskos, teleírt lapok,
De szenzációt, egy valódit,
Mely szíven lök és mellbe lódít,
Hiába, én már nem kapok!

Hisz vón elég szenzáció;
A négy balkáni náció
Egymás hajában kapar, és
Itt gróf Tisza kabaréz,
Viszont Fiume kolerás,
Sőt az árvíz se toleráns,
S növelni az árvíz veszélyt
Kiöntött több programbeszéd.
Horvát földön, ihaj-csuhaj,
Pejacsevich az új Cuvaj,
S Nyirbátorban is nagy a gyász,
Ott Baltazár az új Vadász.
De, ah, hiába, mindhiába,
Mindeme szenzációk lába,
Bár mindnek dús illata volt,
Nem rúg az én lelkembe gólt.

Mert mit nekem a balga Balkán,
És mit nekem a nemzet talpán
A drága tyúkszem, Tisza úr!
Ah, nekem szemet az se szúr,
Hogyan süt mandátum-cipót
Ma Dezső, holnap meg Lipót,
Mit bánom én, ha száz vezér-cikk
Sóhajt, nyög, köpköd avagy vérzik,
Mit nekem minden Hekuba,
Számban búsan ég a kuba,
Mindből csak az a ráció,
Késik a nagy, a szép, egyetlen,
Az igazi szenzáció!

S ha kérdenéd, ez mi legyen,
Hogy engem mily bú foga rág,
Hogy mi miatt sorvadok lassan,
Mint ama bizonyos virág?
Hát, kedves olvasóm, no, látod?
Kaptam két heti szabadságot,
Ámde hiába lesem, ó!

A lapokban a nagy szenzációt:
Tartós jó idő várható!

Az idő esős és szeles,
S a nap gonoszul üzeni,
Hogy sütni ő nem köteles,
S mi, bús olvasóm, meghalunk,
De az idén nem nyaralunk,
És mint az idő, komorul
Szegény, jóidőt váró lelkünk
Elborul,
S míg kubánk lassan el lesz szíva,
A Schwartzerbe vezetnek minket,
S ez új elmekór új neve
Lesz: - nyaralízis progressziva.

A KENYÉRGYÁR MACSKÁJA

A kenyérgyár
Víztartálya
Nem tengerszem
S nem tavacska,
Nem is úszik
Abban cápa,
Sem halacska,
Csak egy bohó,
Csak egy csacska,
Nagyobbacska
Döglött macska...

Vígan repül,
Ha épp repül,
Fent a légben
A kis fecske,
Vígan mekeg,
Ha épp mekeg,
Lent a réten
A kis kecske,
De mit csinál,
Uramisten,
Bent a vízben,
Egy kis cica,
Amely direkt
Döglötteske?

Na, ne törjük
Olyan nagyon
A fejünket,
Inkább szépen
Tegyük össze
Új imára

Tenyerünket:
Uramisten,
Ne add meg nekünk
Mindennapi
Kenyerünket!

LUKÁCS ELMEGY

Míg írom e pár sort,
Mint mondani szokás,
Kínosan feszengek,
Hogyisne, mikor -
Nagy bút hirdetek,
Nagy bajt zengek!
Hogy adjam tudtára,
Kíméletesen,
Olvasóm, önnek,
Hogy ránk mily borús,
Iszonyú, zordon
Napok jönnek?

Ezt nem érdemeltük a sorstól
Mégse, mégse:
Olvasta, kérem, hogy a Lukács
Elmegy Bécsbe?
Elmegy szegényke,
S ott marad végleg!
Ah, belehalunk ebbe
A nagy buba, félek!

De megérdemeltük,
Hazánk, valljuk be,
Ezt a bús sorsot,
Miért is törtünk
Szegény Lukácsnak
Az orra alá
Annyit sót s borsot?
Ah, mostan elhagy,
Miként Rómából
Bősz Corjolánus
Tovalépett,
Elhagy, mint Szent Pál
Anno dazumal
Az oláh népet.
Az, elhagy és többé
Nem boldogít minket
Panamák szagával,
S óh, jaj! háromszoros csapás!
A Tisza Pistát
Nem viszi magával!

TETEMREHÍVÁS

Arany után szabadon, szavalja: Tisza István

*

Meglelték Lukácsot, panama-réten,
Mint anno dazumal Bárczit, a Benőt,
Hosszú, hegyes só hősi szívében
Íme bizonyság isten előtt,
Valaki végkép nyakonsózta őt.

Mungó-klubba vitette fel pártja,
Ott letevék a bakk asztalán,
Aznapi nem volt a klubban kártya,
És ő, ahogy volt, sóba mártva,
Hevert szegényke, nap-nap után.

Pavlik meg Gerő, két alabárdos,
Őrizte: lélek se be, se ki,
Hogyha Lukácshoz akárki már most
Jönne siratni, vissza neki!
Pavlik azonnal vezesse ki!

Ámde betoppan most a terembe
Pallavicini, a bátor szavú,
S nyilatkozattal hívja tetemre
Tiszát, a Pistát: erős a gyanú,
Érintkezett önnel két Lukács-tanú!

S jó Tisza Pista, s jajszava hallik,
És odakap, hol nem fészkel agy,
Ajaj, sagt er, most segíts Pavlik,
És felel Pavlik: majd ha fagy!
Tisza, most mindenki cserbe hagy!

S búg Tisza: Én szerettem a Lukácsot,
Mert köztünk, kérem, nem vala gát,
De mondta, adjak a tanúnak tanácsot,
Mert ha nem, ő kitöri nyakát,
Enyelgve küldtem két tanút: nosza hát!

S vadul Lukácsról a sőt lekaparja,
Szeme, mint szokta, szúróan lövell,
A hivatalos lapot villogtatva
Több nyilatkozattal rohan el,
Vetni kezét rá Boda se mer.

Odakinn lefut a nyílt utca során,
Táncolni, dalolni se áttal,
Dala víg: Ejhaj, Pallavicini,
Ki csak úgy játszott a Tiszával,
Mint Déry Zoltán a Lukáccsal...

KEDVES IMRE S ISTVÁN

Nosza, kedves olvasóm,
Vékony avagy vastag,
Remélem, a levelet
Te is elolvastad?
Azt kérded, hogy melyiket?
Emlékezhetsz tisztán:
Így kezdődött a levél,
Ganz so: Kedves István!

Hejhuj, drága olvasóm,
Vastag avagy vékony,
Látod, látod, miért vagy
Olyan olvasékony?
Mert hogy ama levélre
Egy nap se telt ím le,
A választ is olvastad,
Azt, hogy: Kedves Imre!

Uccu, drága olvasóm,
Keskeny avagy gömbös,
A két gróf úr levelét
Így küldözi önhöz,
István a tanú-ügyet
Kifejti szép színre,
De mindennap feketén
Áthúzza ezt Imre.

Hipp-hopp, kedves olvasóm,
Gömbös avagy keskeny,
Mit szólsz hozzá: e két gróf
Hogy levelez Pesten?
Nincs azóta éj s napunk,
Se tegnap és sem ma,
Csak olvassuk egyre, mit
Ont a grófi penna.

Egy hasábot ír Imre,
Kettőt ír rá István,
Imre hármát válaszol,
S nem válaszol lustán.
Teleírjuk a lapot,
S mint a rím a rímre,
Cseng e két név egymásra:
Kedves István s Imre.

Minekünk meg, olvasóm,
Ne tagadjuk eztet,
Könyökünkön a két gróf
Már kinőni kezdett.
Egyik könyökünkől a

Kedves István int le,
A másikról ugyanígy
Int a kedves Imre.

Hoppsza, kedves olvasóm,
Drága Samu lelke,
Így telik le életünk,
Míg a halál elken.
Vígán megpukkadhat ön
S unokái is tán,
Fogadjunk, még írni fog
Kedves Imre s István!

SKERLECZ PROGRAMJA

Zágrábban a múlt héten
Egy sugaras délelőtt
Báró Skerlec Ivánba
Egy horvát úr belelőtt.

Mint olvasom, a báró
Akkor kapta a golyót,
Amikor a kocsiból
A nép közé kihajolt.

Kárán tanul az okos,
S ezek után biztos,
Nem hajol ki többet a
Derék kormánybiztos.

Ellenben, mint olvasom,
Ezen báró Skerlec,
Ha felgyógyul, egy fontos
Szónoklatot tervez.

S híre jár, hogy Zágrábban
Kíváncsian várják,
Skerlec hogyan ontja majd
Szónoklata árját.

Várják, hogy a helyzetről
Mily szavakat mormog,
S mint fejt ki a horvát
Alkotmány-reformot.

Én azt hiszem, hogy nem is
Nagyon nehéz lenne
Kisütni e reformról,
Hogy mi lesz majd benne?

Feláll Skerlec s szólani fog
Zengzetes szláv nyelven:
„Opasno je van se nag-
Nuti - az én elvem!”

A KÉT KÉZ

A múlt héten vala szent
Istvánnak a napja,
István szenté, aki volt
Nemzetünknek apja.

Körülhordták jobb kezét,
Szent jobbját, mely hajdan
Nemzetünknek jobb keze
Vala annyi bajban.

Viszont szegény hazánknek
Van balkeze is ma,
Az, amellyel kormányoz
Gesztí Tisza Pista.

S mit ér minden körmenet
S száz ünnepi dal?
Nem tudja a jobb kezünk,
Mit csinál a bal.

THÁLIÁNÁL

Látta ön? Itt vannak, bizonyisten,
A színészek!
A Hungária ablakából
Ki-kinéznak.
S már mind próbálja, amit szerepe
Rárótt,
S ah, egy vadonatúj
Darabot adnak,
A Cigánybárót!

S mi majd megtudjuk,
hogya a naiva
Bájosan fecseg-e?
S megtudjuk azt is,
Hogya a tenorista
Kellőképp recseg-e?

Megtudjuk továbbá,
Hogya a színpadon
Látható díszlet
Vajon már az özönvíz
Előtt is
Díszlett?

Vagy ezen hitünk direkte
Téves?
S a díszlet mindössze
Csak
Ötszáz éves?

Megtudjuk azt is, hogy kapós-e
A bérlet?
Viszont nem tudjuk meg,
Hogy Mezei
Direktor mér lett?

Mivel pedig zsenialitásom
Nagyon is dús, hát
Meginterjuvoltam ma Tháliát,
Az ismert műzsát.

Az ismert múzsa
Harisnyát stoppolt
Éppen,
És mit tagadjam,
Nem fogadott engem
Szépen.

Rámförmedt, hogy
Kint tágasabb
A háza tája,
S hagyjak neki békét,
Mert a színház-hecceket
Már utálja!

Erre eljöttem,
De még visszanéztem
Utoljára,
S szóltam: Nagysád!
Változtassa nevét
Utháliára!

HA MEGGYÓGYUL...

Ha meggyógyul a gége,
Szép lesz életem vége.
Ellenben két napja a fogam is fáj.
Ez már báj. (Költői szabadság: baj helyett.)
Nem vigasztal a tátrai táj
S a kilóim számát növelő háj.
Oh szorszom mitoj mondja máj
(A selypítés a rím kedvéért poetika licenciáj),
Hogy: Állj!
Tovább ne fájj!?
Majd a késmárki orvos fogamba váj,
Áj-váj.

EZ ITTEN A MÓKUS NYOMA...

Ez itten a mókus nyoma,
S itt járt a nyúl, itt meg az őzi,
És itt lapult róka koma!

Lám, ha az ember jobban nézi,
A szüzi hó nem is oly szüzi,
Nyomát a sok vad beletüzi.

Kisasszonyom, ámbár vadacska
És olcsó a hasonlat, félek,
De épp ilyen a szüzi lélek!

Ott jár a jó kedv mókusa,
Andalog a szelídség őze,
Ott a vágy rágszáló nyula!

IDŐNK SZÉP...

Időnk szép s vígan illanó,
Be kár, hogy otthon ül Manó...
(Ezt szörnyű kín közt írtam, ó!)

SVEDLÉRI RÍMJÁTÉKOK

Beer Adélhoz

Adél, Adél
Ha jön a dél,
Mögöttes fal
S a szájad fal.

Omond

Lemorha csengyi lébe gál
Amonao ribe gége fáj
Saberla csöndi méla hu,
Eförtipépi szörde bu.
Tát Orpód

*

A fentieknek nincs értelme,
Mert ilyeneket nem ért elme.
De ha Ibi száját nyalja,
Annak van értelmi alapja,
Mert, ha meg nem nyalja, hát az,
Ami a száján nőtt, lesz száraz.

ZÁRÓRA

Ásít már Zsuzsi, e francia bábu,
Ki sokat búsult délután, az árva,
S már alig várja, hogy ki legyen zárva
A sok költő, a sok illatos lábu.

Már nem soká ezt az örömet nyújtjuk,
Amit nyújthattunk volna réges-régen,
Éjféli csillag ballag már az égen,
Legyen már esti vicceinknek múltjuk.

Olyanok vagyunk, mint egy örült néger,
Ki önmagán kínjában fejet lékel.
Ez a versírás roppant hülye módi.

Elménk, egykor majdan vígabb bugyort láss,
Menjünk, nyissa ki a kaput a portás,
S bocsásson meg nekünk a gazda, Bródy.

HÁT LESZ BÉKE?

Kedves olvasóm, nyögve kérdem:
Érted te ezt a béke-dolgot?
Mert én nem értem.
Száz szónok szaval, majd belekékül,
Hogy ő szívesen, rögtön békül,
Neki békére van nyújtva karja.
Csak a másik fél is akarja!

Moszjő Clemenceau s Lloyd George, a mister,
A sok kövér ciril miniszter
Nem hagynak a fülemnek békét,
Hogy aszongya, ha lehet, bizisten,
Ők rögtön megkötik a békét!
Eszembe, lásd, most ez ötlött, ni,
A béke helyett, kérlek szépen,
Nem őket kellene megkötni?

VERS AZ OROSZ IMPORTRÓL

Ukrajnával megvan a béke,
Tehát a reménység péke
Teljes joggal dagasztja
A keblet,
Mivel sok bajunk ilyenformán
Eggyel kevesebb lett.
Most már jöhet vígan át a határon
Talicskán, vonaton, batáron
Az ukrán gabona,
S az sem babona,
Hogy jöhet bőven más is,
Mindenféle import,
Mely visszaadja jókedvünknek
A régi himport.

Hát kapunk majd nyári zakónkra prémet,
A krémesünkre orosz cipőkrémet.
Kapunk a levesünkbe kancsukákat,
Nőstény potykákat s kövér kan csukákat.
És hoznak be, majd meglátja kegyed,
Retket, répát s orosz kenyérjegyet,
Jön továbbá vagy harminchat korosztály
Pólishi, kiket nem tűr az orosz táj;
Világításunk javításaként
Kapunk két vaggon szép északi fényt;

Valódi orosz teát ihatunk,
Mít ebben a dohánytalan világban
Leöntés után el is szíhatunk;
És kik poloskás sorsuk átkozák,
Jön számunkra dobozsám a kozák
Védjegyű szer, a páratlan zacherlin,
És kéjjel vakarózhat Pest és Berlin.

*

Oh, mint a hű szerelmesek a párjuk,
A sok orosz jót epedezve várjuk,
Sohajtva zeng a költő dalos ajka:
Jöjj szamovár és trojka s balalajka!
Ám egyelőre egy cikk van csupán,
Mely vígan üti kegyedet kupán,
S mely meg se kérdi: hátha, hátha
Nem is lesz béke! - ő mégis csak eljön
Az influenza, a hű orosz mátká...

TAVASZ ÉBRESZTÉSE

Tavasza van, több jel erre vall,
Már nyit a hóvirág,
S a vendéglői étlapon
Megjelen a csirág.

S az ifjú szívek rejtekén
Rügyez a szerelem,
Én is hát vágyaim ezen
Irányba terelem.

Egy apró hirdetési célt
Szolgáló úrlapot
Kitöltök, s másnap már lesem
A Pesti Hirlapot.

A lángoló szavaknak, óh,
Eredménye mi lett?
Jelentkezik-e már a nő,
A szőke és molett?

S míg szomjas és tüzes szemem
A lapon tovafut,
Közben már tervezgetem is
A drága randevut.

Lesz séta majd, s bohó szivünk
Meghitt zugot keres,
Egy apró kocsma vár Budán
S mozi, Psylanderes.

De hejh, hiába forгатom
Keresztül a lapot,
Egyik rovatban sem lelek
Szerelmi alapot.

Hát nincs itt Pesten kikelet?
Bús sóhajom fakad,
De ím, e percben a szemem
Egy plakátra akad.

Népfelkelő szemlére hív
Megint a kis ravasz;
Ebből íme kétségtelen,
Mégis itt a tavasz!

A HOLDKÓROS APRÓD TÖRTÉNETE

A hold, az alma-báju bolygó
- Mondják - veszélyes és hamis,
Hadd mondok erről egy mosolygó,
Csiklandó mókát magam is!

Dalom sajkája hős lovagkor
Romantikus vizére ring, -
Sok furcsa módi járta akkor:
Acélból volt a férfi-ing...

Viszont a drága női meznek
Sok titkát, bájos holmikat,
Miket ma csipkéekkel himeznek,
Vas-öv pótolta és - lakat!

Finom kis kor volt! - És e korban
Élt egy kedves, nyulánk legény,
Legnyalkább az apródi sorban,
De jaj, beteg vala szegény!

Azon kapták őt éjről éjre
Az alabárdos bakterek,
Hogy egyre a kastélyerkélyre
Máskál szegény kóros gyerek!

Megtörtént néha, hogy lepottyant,
S majd szétzúzta a meredély,
De a fiúnak meg se kottyant,
Megint mászott, ha jött az éj...

Hát összeültek a tudósok
S tűnődtek, ez hogy is lehet?
És lévén tudományuk jó sok,
Meg is fejték az esetet.

S szavuk méltó e díszes dalra,
Mert bölcsességgel tele volt:
Azért megy az apród a falra,
Mert vonzza őt a tele hold...

Nos, bölcsesség zsírjában úszott
E döntés... csak baj vala még,
Hogy a fiú akkor is kúszott,
Ha nem volt holdas fent az ég!

A legfőbb bölcslet ez gyötörte,
És aludni se hagyta őt,
S fejét, amely főtt, egyre törte,
És amíg törte, egyre főtt...

Kiment éjjel a kertbe, s hát ott,
Amint szemét felemelé,
Ime pont a fiúra látott:
Mászott javában fölfelé!

S fönt az erkély korlátja mellett
Egy lánynak ívelt termete,
Ő volt! A várúr szőke, molett
Ringó csípőjű gyermeke!

Oly teljes volt, olyan igéző,
Sejtelmesen vonzó, kerek,
Hogy majdnem a bölcs kerti néző
Is kúszott már, mint a gyerek!

S vígan dörmögte: éljen-éljen!
Hát mégis csak hold-kórja volt!
Mert nem fontos, hogy pont az égen
Kerestessék - a teli hold!

KEDVES PÁL...

Kedves Pál,
Levelet eddig nem írák...
Írjál!

Újság semmi,
Jobb itt nem lenni...
(Enni vagy nem enni?)

Miközben írok, előttem hegyek,
Körültem legyek,
(Sajnos, több legyek, mint hegyek...)

Remélem, mióta távol vagyok
Bus a
Zsuzsa...

Miki írt egy képeslapot,
Válaszul majd egy másikat kap ott,
T.i. Füreden,
(Hja, ilyen az élet, üregem!...)

Mi megint a Gajdoséknál lakunk,
A korzóra néz ki az ablakunk,
Kint pár tehén, liba és tyúk dülöng.
(Különben a pesti korzó se különb.)

A múlt héten itthon volt a Frédi,
Aki a front mögött a hazát védi,
Beszéde most is a régi, laza,
(Szegény haza...)

Piciről semmi jót se közölhetek,
Pici fogy, rosszkedvű, öregszik, beteg
Bár Tóthék reggelenként neki a lelküket is majd kiteszik,
Pici abból már nem eszik...

Na most már elhagyom levelem, a szegényt,
Mert fordítani kell a detektiv-regényt,
Kézcsókokat küldök, akiket illet,
Te meg írd már egy kis levillet...
 üdv! Pádi

A MERENGŐHÖZ

Hová mereng el szép orrod világa?
Mi az, mit csüggve a pallón keres?
Talán tűnt diktatúrák bús virága
Int még feléd, mely lázas és veres?

Vagy ábrándidnak rózsás harci árján
Bősz párbajt vív, míg kétes a siker,
A daliás Hirsch Húgó s deli Sárkány,
A két lágyszavú udvarló-iker?

Oh jaj, ki fog ma itt válaszra lelteni?
Az elvtársnő nem hajlandó felelni.
A szobában monoton zaj neszel.

Míg engem fenti problémák gyötörnek,
Vali a kis ötvösasztalra görnyed
Rejtélyes orral, s csak reszel, reszel...

SZERÉN BETEG...

Óh, hogy lehessen méltó ez a rajz
Szerénhez, ki oly finom és meleg,
Csak most kissé hasikája beteg,
És épp ezért csak bús rimekre ajz.

Óh, Szerén, dalom sajogva sirat
Lelked titkokkal zárt szomoru könyv,
A görcsös fájás, mint egy szörnyü ölyv
Csap gyomrocskádra, s néked nem virad.

Gutmann-anekdót és Hekszi-kutya
Nem vigasztal, se víg hejehuja
Savanyu vagy, mint ecet és halál,

A hallban már hiába vár a kályha,
Jaj, az se melegít fel immár, bárha
Hátad támaszt már csupán ott talál.

PROLÓG

A százéves Naptári Ember
 Ím tisztelettel megjelen,
 S üzemét, teli rejtelemmel
 Megkezd, tehát figyelem!
 Nagy fába vágta az öreg ma
 A fejszét, hát ne sértse flegma
 Jövendőmondó szerepét:
 Ő most a titkok terepét
 Nem csip-csup dolgokért kutatja.
 Dögvész? földrengés lesz megint?
 Őnéki az kismiska mind,
 Dicső tudását az mutatja,
 Hogy szebb próbára hivatott:
 Divatot jósol! divatot!

JANUÁR

Rossz időket élünk, hogy fessek ki jónak?
 Ki hisz ma Százéves Jövendőmondónak?
 Mikor maga sem hisz, öreg csont, magának,
 Húzván gond gyümölcse vén ágát nyakának?

Mégis, hivatalból, ő lévén az ember,
 Kinél a naptáros jobb időket rendel,
 Varázsló-süvegét most is félrecsapva,
 Üti a jövendő kongó ürét csapra:

Csorduljon sok jóval a sok jövő hónap,
 Rossz nap elmaradjon, több legyen a jó nap,
 A rossz úgy se jöjjön, ha ki tán hivatja, -
 Ez legyen az új év legszebbik divatja!

FEBRUÁRIUS

Februáriusban alighanem tél lesz,
 Még a sóhaja is arccsippentő szél lesz,
 Édesebb piros színt adva minden rúzs nál,
 Békebelibb színt már sápadt háborúsnál.

Acélkorcsolyáknak finom zaja ha von,
 Láthatsz boldog népet a ligeti tavon,
 S láthatsz úri nyüzsgést lokálban és bárban,
 S felkurjanthatsz vígan: Be jó február van!

Csak aztán, ha jégről s bálakból kilépnek,
Megmaradjon kedve a mulató népnek,
S ne lenne példájuk olvadó hóember,
Hanem igaz szívű, hűségese jóember...

MÁRCIUS

Március hónapra nem vagyok zavarban:
Ibolyadivat lesz a barna avarban,
Beljebb az uccákon s kijebb a tereken
Ott is friss csokrait nyitja a szerelem.

Drága, szép, vad hónap, mely még hóval csapkod,
De félkézzel már a rügyek selymén kapkod,
Nyílik a kénytelen hosszú szobafogság,
S édes szájjal kurjant az ifjú Szabadság.

Petőfi hónapja! közibénk suhanva,
Bár lennél szabadság új, tündéri anyja,
Anyja szabad szónak s másnak, ami kell még,
Ne csüggednének a magyar szívek s elmék!

ÁPRILIS

Április, április, bolondok hónapja!
Szeretlek én téged, - a föld akkor kapja
A langyos csillogó, locsogó esőket,
Melyeket hallgatni oly jó, s a szív éled...

Április, április, - bolondok hónapja!
Zöld fűvét a csikó ropogva harapja,
Zsenge reménységnek harmatozó fűvét
Harapja friss szájjal egész Emberiség.

Nem vagyunk mi azért, nem és nem, bolondok,
Hajoljatok reánk, derék, új falombok,
Az legyen a divat, áprilisi fényből,
Szűrjetez ránk szép szűrt legényes reményből.

MÁJUS

Mikor május kezdi híves hajnaltájon
Édes ébresztőjét halk muzsikaszájon:
Lehet-e rossz jóslat, perben dús csodákkal,
Egy csokorba kötve friss orgonaággal?

Lészen szerelemnek örök-új divatja,
Mind az egész földet templommá avatja,
Akárhon is hajol két fej össze csókra,
Imádság leszen az, új öröm új jókra.

Csak fészek is nyíljék elég a madárnak,
Hová turbékolni szépen hazajárnak,
Édes Uramisten, végtelen kegyedben
Ne felejtsd: hol leszünk! - új házbérnegyedben!

JÚNIUS

Megdördül az ég is júniusban,
Eljön az..... júiusi felleg.
Ebben a hónap..... a felleg,
Szövi koszorúját az örök Természet,
Tegnap csupa virág, ma kalász, ha nézed,
Gondja van nem csak a vadgalambbúgásra,
Hanem kalászdöntő víg kaszafenésre,
Alig röppenik fel fűből a pacsirta,
Kasza peng utána,

.oOo.